

ISSN 1820-063X

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE PANČEVO

B I L T E N
ZDRAVSTVENO-STATISTIČKIH POKAZATELJA
ZA JUŽNOBANATSKI OKRUG
ZA 2022. GODINU

Pančevo, 2023. godina

Izdavač:
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE PANČEVO
Pančevo, ul. Pasterova 2,
Tel/fax 013-322-965

Za izdavača:
Prim.dr Ljiljana Lazić

Recenzent:
Prim. dr Jasmina Pavlović Stojanović
specijalista socijalne medicine,
subsocijalista medicinske informatike

Urednik:
dr Aleksandra Perović,
specijalista socijalne medicine

Priprema podataka:
Centar za promociju zdravlja, analizu, planiranje,
organizaciju zdravstvene zaštite,
informatiku i biostatistiku u zdravstvu

Kompjuterska priprema:

Sladana Trebješanin
Viši zdravstveni statističar

Jasna Vukotić
Viši zdravstveni statističar

Ivana Popov
Viši zdravstveni statističar

Autor fotografije na omotu:
Dragan Popov

2023. godine

PREDGOVOR

Zavod za javno zdravlje Pančevo kao nosilac aktivnosti u oblasti delovanja javnog zdravlja za teritoriju Južnobanatskog okruga, izdaje publikaciju Bilten koja predstavlja statistički prikaz zdravstvene delatnosti i zdravstvenog stanja stanovništva. Bilten je redovna publikacija Zavoda za javno zdravlje Pančevo u kojoj se objavljuju aktuelni godišnji zdravstveno-statistički podaci za teritoriju Južnobanatskog okruga. Prvi Bilten zdravstveno-statističkih pokazatelja za naš okrug je izdat 1974. godine, a kao redovna publikacija se objavljuje od 1977. godine.

Zdravstveno-statistički podaci prikazani u Biltenu su prikupljeni na osnovu zakonskih propisa u oblasti zdravstva i Programa i planova o statističkim istraživanjima u oblasti zdravstva. Prikazani podaci obrađivani su korišćenjem jedinstvenih metoda, koje omogućavaju njihovu uporedivost i kontinuitet u dužem vremenskom periodu.

Poglavlja u publikaciji obuhvataju demografska kretanja u okrugu, registrovano oboljevanje i umiranje stanovnika od najčešćih bolesti i povreda u sklopu zdravstvenog stanja stanovništva, korišćenje zdravstvene zaštite, kao i preventivne aktivnosti zdravstvenih ustanova u oblasti promocije zdravlja i prikaz higijensko-epidemiološke situacije u Južnobanatskom okrugu tokom prethodne godine.

Bilten je i odraz kontinuirane saradnje svih činilaca sistema zdravstvene zaštite i nadamo se da ćemo i u narednom periodu uz podršku naših saradnika unaprediti kvalitet podataka koji se objavljuju u ovoj publikaciji. Ujedno im izražavamo i neizmernu zahvalnost, kao i svim našim korisnicima, čije sugestije i saveti su od izuzetnog značaja za dalji rad naše ustanove u ovoj oblasti.

VD DIREKTORA ZAVODA

Pančevo, oktobar, 2023.godine

Prim.dr Ljiljana Lazić

Redni broj SADRŽAJ

**Broj
tabele** **Broj
strane**

1. Uvod.....		1
2. Organizacija zdravstvene zaštite u Južnobanatskom okrugu		5
3. Demografski podaci	1-17	10
4. Zdravstvena zaštita dece predškolskog uzrasta.....	18-21	38
5. Zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta i omladine	22-26	53
6. Zdravstvena zaštita žena.....	27-32	71
7. Zdravstvena zaštita radnika	33-36	83
8. Zdravstvena zaštita odraslih.....	37-39	94
9. Zdravstvena zaštita u službama hitne medicinske pomoći.....	40-41	108
10. Zdravstvena zaštita u službama za polivalentnu patronažu	42-44	112
11. Stomatološka zdravstvena zaštita	45-47	117
12. Zdravstveno-vaspitni rad.....	48	123
13. Dermatovenerološka zdravstvena zaštita	49	125
14. Antituberkulozna zdravstvena zaštita	50-54	131
15. Zdravstvena zaštita u službama za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju.....	55-58	138
16. Specijalističko konsultativna zdravstvena zaštita	59-60	144
17. Stacionarna zdravstvena zaštita.....	61-67	150
18. Pobačaji u zdravstvenim ustanovama.....	68-69	162
19. Zdravstvena zaštita u službama za transfuziju.....	70	168
20. Privatna praksa	71-74	171
21. Prikaz epidemioške situacije zaraznih bolesti u Južnobanatskom okrugu.....		175
22. Prikaz epidemiološke situacije hroničnih nezaraznih bolesti u Južnobanatskom okrugu.....		189
23. Prikaz higijenskog stanja u Južnobanatskom okrugu.....		203
24. Promocija zdravlja.....		232
25. Preporuke.....		239
26. Zaključak.....		240

Redni broj	NAZIV GRAFIKONA	Broj grafikona	Broj strane
1.	Procentualno učešće pet vodećih uzroka smrti po opštinama u Južnobanatskom okrugu u 2022. godini.	1-9	30-34
2.	Pet vodećih uzroka smrti u Južnobanatskom okrugu, AP Vojvodini i Republici Srbiji u 2022. godini	10	35
3.	Natalitet i mortalitet u Južnobanatskom okrugu od 1997. do 2022. godine	11	36
4.	Prirodno kretanje stanovništva u Južnobanatskom okrugu od 1997-2022. godine	12	37
5.	Utvrđena oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti dece predškolskog uzrasta u Južnobanatskom okrugu u 2022. godini	13	51
6.	Deset najčešćih oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti dece predškolskog uzrasta u Južnobanatskom okrugu u 2022. godini prema dijagnozama	14	52
7.	Utvrđena oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti dece školskog uzrasta i omladine u Južnobanatskom okrugu u 2022. godini prema grupama oboljenja	15	69
8.	Deset najčešćih oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti dece školskog uzrasta i omladine u Južnobanatskom okrugu u 2022. godini prema dijagnozama	16	70
9.	Utvrđena oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti žena u Južnobanatskom okrugu u 2022. godini prema grupama oboljenja	17	81
10.	Deset najčešćih oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti žena u Južnobanatskom okrugu u 2022. godini prema dijagnozama	18	82
11.	Utvrđena oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti radno aktivnog stanovništva u Južnobanatskom okrugu u 2022. godini prema grupama oboljenja	19	92
12.	Deset najčešćih oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti radnoaktivnog stanovništva u Južnobanatskom okrugu u 2022. godini prema dijagnozama	20	93
13.	Utvrđena oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti odraslih u Južnobanatskom okrugu u 2022. godini prema grupama oboljenja	21	106

14. Deset najčešćih oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti odraslih u Južnobanatskom okrugu u 2022. godini prema dijagnozama	 22	107
15. Utvrđena oboljenja u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u Južnobanatskom okrugu u 2022. godini	 23	124
16. Broj medicinskih prekida trudnoće u Južnobanatskom okrugu u periodu od 2000 - 2022. godine	24	165
17. Procentualno učešće medicinskih prekida trudnoće prema broju živorođene dece u Južnobanatskom okrugu u 2022. godini	25	167
18. Procentualno učešće medicinskih prekida trudnoće prema starosti žene u Južnobanatskom okrugu u 2022. godini	26	167

**organizacija zdravstvene zaštite
u južnobanatskom okrugu**

Na teritoriji Južnobanatskog okruga u skladu sa Uredbom o Planu mreže zdravstvenih ustanova postoji i deluje: 8 domova zdravlja (u Alibunaru, Beloj Crkvi, Vršcu, Kovačici, Kovinu, Opovu, Plandištu, Pančevo), Opšta bolnica Pančevo i Opšta bolnica Vršac, Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti u Kovinu, Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti „Dr Slavoljub Bakalović” u Vršcu, Specijalna bolnica za plućne bolesti „Dr Budislav Babić” u Beloj Crkvi, Zavod za javno zdravlje Pančevo, dok je Apoteka Pančevo u stečaju od 2015. godine, a zbog otežanog poslovanja Apoteke Vršac, Grad Vršac je u svojstvu nosioca prava svojine organizovao obavljanje apotekarske delatnosti koja je od javnog interesa za građane, tako što je poslovne objekte nakon sprovedenih procedura izdao u vešegodišnji zakup sa namenom daljeg obavljanja apotekarske delatnosti na teritoriji grada.

Jasno definisanom zdravstvenom politikom, predviđeno je da veliki broj naseljenih mesta u svim opštinama u Južnobanatskom okrugu ima adekvatno organizovanu, razvijenu, razgranatu i dostupnu mrežu državnih zdravstvenih ustanova, čiju organizaciju i rad prati Zavod za javno zdravlje Pančevo.

Farmaceutska delatnost tokom 2022. godine obavljala se u okviru domova zdravlja u DZ Opovo (pri matičnoj ustanovi i punktovima) i DZ Alibunar pri matičnoj ustanovi.

Stacionarna zdravstvena zaštita se ostvaruje u dve opšte bolnice, koje imaju ukupno 950 postelja. Obezbeđenost iznosi 4 postelje na 1000 stanovnika Južnobanatskog okruga. Prosečan broj dana lečenja u ovim bolnicama iznosi 7 dana, a iskorišćenost opštih bolnica u Južnobanatskom okrugu iznosi 41%. U okrugu se nalaze i tri specijalne bolnice (dve psihijatrijske i jedna plućna) sa ukupno 2100 bolesničkih postelja koje obezbeđuju stanovništvo u Srbiji zdravstvenom zaštitom u navedenim oblastima.

**ZDRAVSTVENE USTANOVE
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU PO OPŠTINAMA**

Sedište zdravstvene ustanove	Naziv zdravstvene ustanove
Alibunar	Dom zdravlja "Alibunar"
Bela Crkva	Dom zdravlja "Bela Crkva"
	Specijalna bolnica za plućne bolesti "Dr Budislav Babić"
Vršac	Dom zdravlja Vršac
	Opšta bolnica Vršac
	Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti "Dr Slavoljub Bakalović"
Kovačica	Dom zdravlja "Kovačica"
Kovin	Dom zdravlja "Kovin"
	Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti "Kovin"
Opovo	Dom zdravlja "Opovo"
Pančevo	Zavod za javno zdravlje Pančevo
	Dom zdravlja Pančevo
	Opšta bolnica Pančevo
Plandište	Dom zdravlja "1. oktobar"

DEMOGRAFSKO-ZDRAVSTVENA SITUACIJA I ORGANIZACIJA ZDRAVSTVENE SLUŽBE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU

Zavod za javno zdravlje Pančevo pokriva svojom delatnošću Južnobanatski okrug površine 4246 km² sa 260 244 stanovnika, prema popisu iz 2022. godine, sa 8 opština (najveća opština Pančevo 115 454, najmanja opština Plandište 8957 stanovnika) u okviru kojih se nalazi 94 naseljenih mesta. Prosečna gustina naseljenosti je 61 stanovnik po 1 km². Osnovne vitalne događaje stanovnika Južnobanatskog okruga u 2022. godine karakteriše blagi pad opšte smrtnosti, blagi porast nataliteta i porast stope prirodnog priraštaja. Starosna struktura stanovništva Južnobanatskog okruga godinama unazad odgovara regresivnom biološkom tipu.

Stopa smrtnosti odojčadi kao najosetljiviji pokazatelj rada zdravstvene službe pa i ukupne socijalno-ekonomske situacije u 2022. godini iznosi 4,28 promila.

U pogledu uzroka smrti, uočava se pad udela nasilnih smrti u poslednjih 10 godina (2012.godine iznosi 3,4% a u 2022.godini 2,08%). Vrednosti stopa specifičnog mortaliteta u pogledu vodećih uzroka prirodnih smrti pokazuju da se na vodećem mestu u Južnobanatskom okrugu u 2022. godini nalaze bolesti sistema krvotoka, zatim tumori čijem nastanku znatno doprinosi demografska struktura stanovništva i savremeni način života (smanjena fizička aktivnost, neadekvatna ishrana, korišćenje duvana i alkohola i drugo), na trećem mestu su šifre posebnih namena, na četvrtom mestu su bolesti sistema za disanje i na petom simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi.

Vrednost stope vanbolničkog morbiditeta odraslih u 2022. godini je 1889/1000 stanovnika. Na prvom mestu se nalazi grupa bolesti sistema za disanje (292/1000), na drugom se nalaze bolesti sistema krvotoka (281/1000), a na trećem mestu se nalaze šifre za posebne namene (215/1000). U mnogim grupama registrovanih oboljenja preovlađuju hronične masovne nezarazne bolesti koje su rezultat starenja i savremenog načina života stanovništva.

Kada je u pitanju registrovano oboljevanje dece od 0 do 18 godina izdvajaju se bolesti sistema za disanje (1868/1000), zatim simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi (397/1000) i na trećem mestu se nalaze zarazne bolesti i parazitarne bolesti (299/1000). Oboljevanje registrovano u vanbolničkim zdravstvenim ustanovama Južnobanatskog okruga odgovara po obimu i strukturi oboljevanju stanovništva Vojvodine.

Registrovano oboljevanje stanovništva u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti u opštim bolnicama varira u poslednjih 10 godina, s tim da je u 2022. godini (81 lečenih na 1000 stanovnika) došlo do neznatnog povećanja korišćenja bolničke zdravstvene zaštite u odnosu na 2021. godinu (80 epizoda na 1000 stanovnika). Na prvom mestu u registrovanom bolničkom morbiditetu se nalaze bolesti mokraćno polnog sistema (1017/100 000), na drugom mestu su bolesti sistema za varenje (918/100 000), zatim slede bolesti sistema krvotoka (864/100 000), na četvrtom mestu su tumori (837/100 000), na petom mestu su bolesti sistema za disanje (559/100 000), a na šestom mestu su povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora (384/100 000).

Broj živorođene dece u zdravstvenim ustanovama Južnobanatskog okruga u 2022. godini se smanjio za 1,6 % u odnosu na 2021. godinu, a broj prekida trudnoće povećao za 18%.

Veliki broj naseljenih mesta u svim opštinama u Južnobanatskom okrugu ima adekvatno organizovanu, razvijenu, razgranatu i dostupnu mrežu državnih zdravstvenih ustanova, čiju organizaciju i rad prati Zavod za javno zdravlje Pančevo. Na okrugu se nalazi 14 zdravstvenih ustanova: 8 domova zdravlja, 2 opšte bolnice, 3 specijalne bolnice i 1 Zavod za javno zdravlje. U njima je u 2022. godini bilo zaposleno ukupno 3.963 radnika. Ukupna obezbeđenost lekarima u Južnobanatskom okrugu iznosi 349 stanovnika po jednom lekaru.

Punktovima primarne zdravstvene zaštite je pokriveno 73% naseljenih mesta u Južnobanatskom okrugu, s tim da zdravstvenu zaštitu obezbeđuje 1 lekar za 894 stanovnika. Samo dva doma zdravlja u okrugu imaju organizacione jedinice koje obavljaju farmaceutske delatnosti (apoteke) u svom sastavu.

Bolnička zdravstvena zaštita se ostvaruje u 2 opšte bolnice, koje imaju ukupno 950 postelja. Obezbeđenost iznosi 4 postelje na 1000 stanovnika Južnobanatskog okruga.

Prosečan broj dana lečenja u ovim bolnicama iznosi 7 dana, a iskorišćenost opštih bolnica u Južnobanatskom okrugu iznosi 41%. Ukupna stopa hospitalizacije u opštim bolnicama iznosi 81 hospitalizovanih na 1000 stanovnika. U okrugu se nalaze i 3 specijalne bolnice (2 psihijatrijske i 1 plućna) sa ukupno 2100 bolesničkih postelja koje obezbeđuju stanovništvo u Srbiji zdravstvenom zaštitom u navedenim oblastima.

Demografski podaci

DEMOGRAFSKI PODACI

Južnobanatski okrug obuhvata teritoriju od 4246 km². Po popisu iz 2022. godine na teritoriji Južnobanatskog okruga je živelo 260 244 stanovnika, a prema popisu iz 2011. godine okrug je imao 293.730 stanovnika, što znači da je između dva popisa došlo do smanjenja broja stanovnika za 11%. Prosečna gustina naseljenosti je 61 stanovnik po 1 km².

Starosna struktura stanovnika Južnobanatskog okruga je prikazana prema podacima iz popisa stanovnika iz 2022. godine i odgovara regresivnom biološkom tipu sa oko 23% stanovnika starijih od 65 godina i 6,6% u dobnoj grupi od 0-6 godina.

Osnovne vitalne događaje stanovnika Južnobanatskog okruga od 1989. do 2022. godine karakteriše:

- Prisutan je blagi pad broja živorođene dece u odnosu na predhodnu godinu (2021. godine živorođenih je bilo 2.374, a 2022. godine 2.335). Od 1989. do 1991. godine stopa nataliteta varira od 10,91 do 11,14 na 1000 stanovnika, da bi u 1998. godini došlo do smanjenja ispod 10 promila i u 2022. godini ova stopa iznosi 8,97 promila. Uočava se da se Južnobanatski okrug u opisanom periodu nalazi u fazi nepovoljnog nataliteta prema svetskim standardima (ispod 12 promila po SZO).
- Kao pokazatelji starenja populacije Južnobanatskog okruga prati se stopa prirodnog priraštaja, koja nastavlja svoj negativni trend i u 2022. godini i iznosi -8,86. Vitalni indeks pokazuje trend opadanja do 2011. godine (56,73), da bi u 2022. godini došlo do porasta vitalnog indeksa na 50,30. Vrednosti ovih pokazatelja imaju približne vrednosti u odnosu na populaciju Vojvodine koja ima sličnu starosnu strukturu stanovništva. U 2022. godini najnepovoljniji vitalni indeks u Južnobanatskom okrugu ima stanovništvo opština Plandište i Alibunar (28,37 i 37,60).

- Reproduktivna sposobnost žena, koja se meri stopom fertiliteta, od 1989. do 1997. godine nije pokazivala značajna odstupanja, tokom 2022. godine iznosila je 44,13.
- Opšta stopa mortaliteta tokom 2022. godine iznosi 17,84, što je niža vrednost nego u 2021. godini (20,52). U ukupnom broju umrlih najveći udeo imali su stanovnici starosti 55 godina i više (93%). Među umrlima muškarci imaju učešće od 50,1%, a žene 49,9%. Prosečna starost umrlih muškaraca u Južnobanatskom okrugu je 71,73 godina, a umrlih žena 77,80 godina, što odgovara prosečnoj starosti umrlih na nivou Republike Srbije.
- Stopa smrtnosti odojčadi od 1991. godine (18,58 ‰) do 1997. godine (14,2 ‰) varira, da bi 1998. godine imala nagli pad (9‰), a tokom 1999. godine beleži se nagli porast (14,1‰). U 2000 i 2001. godini dolazi do pada smrtnosti odojčadi na 13,30‰, da bi u 2022. godini stopa smrtnosti odojčadi iznosila 4,28‰.
- U 2022. godini stopa mrtvorodjenosti je 3,85‰ što je niže od stope mrtvorodenosti za Republiku Srbiju (6,19%). Najnepovoljnija stopa mrtvorodenosti u 2022. godini je registrovana u opštini Kovin (7,07‰).
- U pogledu uzroka smrti, uočava se pad udela nasilnih smrti u poslednjih 10 godina (2012. godine iznosi 3,4% a u 2022. godini 2,08%).
- Vrednosti specifičnog mortaliteta u pogledu uzroka prirodnih smrti pokazuju da se u Južnobanatskom okrugu u 2022. godini na prvom mestu nalaze bolesti sistema krvotoka, na drugom mestu su tumori, a na trećem šifre za posebne namene (Kovid 19).

BROJ STANOVNIKA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU (PREMA POPISU 1991, 2002 , 2011 i 2022. GODINE)

Tabela 1.

Redni broj	OPŠTINA	BROJ STANOVIKA PO POPISU 1991	BROJ STANOVIKA PO POPISU 2002	BROJ STANOVIKA PO POPISU 2011	BROJ STANOVIKA PO POPISU 2022	DECA I OMLADINA						POSEBNE GRUPE STANOVMŠTVA		Index starenja	65 i više br. stan. po popisu 2022.	ŽENE		
						DOBNE GRUPE						18 i više 65 i više				DOBNE GRUPE		
						0 godina	0-6 godina	7-14 godina	15-18 godina	19-24 godina	25-29 godina							
10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
	UKUPNO	328428	313937	293730	260244	2410	17077	20359	10839	31187	23716	21179	58782	0,72	22,59	52915	40187	114440
1	ALIBUNAR	26535	22954	20151	17139	158	1123	1320	714	2034	1557	13982	4205	0,79	24,53	3144	2329	7381
2	BELA CRKVA	23707	20367	17367	14451	123	865	1088	657	1745	1332	11841	3582	0,80	24,79	2723	1986	6337
3	VRŠAC	58228	54369	52026	45462	423	2984	3625	1931	5557	4153	36923	10434	0,72	22,95	9512	7253	20341
4	KOVAČICA	30469	27890	25274	21178	201	1425	1669	874	2543	1945	17210	4917	0,73	23,22	4048	3020	9210
5	KOVIN	38263	36802	33722	28141	268	1888	2192	1184	3376	2647	22877	6262	0,70	22,25	5374	3975	12061
6	OPOVO	11384	11016	10440	9462	88	644	835	411	1246	859	7572	2058	0,64	21,75	1831	1372	3983
7	PANČEVO	125261	127162	123414	115454	1083	7681	9100	4697	13797	10495	93976	25018	0,69	21,67	24722	19120	51198
8	PLANDIŠTE	14581	13377	11336	8957	66	469	528	362	890	729	7598	2306	1,00	25,75	1561	1132	3929

VITALNE KARAKTERISTIKE STANOVNIŠTVA PO OPŠTINAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 2.

Redni broj	Opština	ŽIVOROĐENI		Stopa prirodnog prirasta	U M R T I				Stopa smrtnosti odojčadi (na 1000 živorođenih)	Broj mrtvorodenih	Stopa mortaliteta (na 1000 živorođenih)	Stopa fertiliteta (na 1000 žena uzrasta 15-49 godina)	Vitalni indeks
		Broj	Stopa nataliteta (na 1000 stanovnika)		UKUPNO		OD TOGA ODOJČAD						
					Broj	Stopa (na 1000 stanovnika)	Broj	%					
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
REPUBLIKA SRBIJA*		62700	9,43	-7,00	109203	16,43	250	0,23	3,99	388	6,19	22,01	57,42
AP VOJVODINA		16564	9,52	-7,32	29302	16,84	75	0,26	4,53	145	8,75	45,60	56,53
OKRUG JUŽNI BANAT		2335	8,97	-8,86	4642	17,84	10	0,22	4,28	9	3,85	44,13	50,30
1	ALIBUNAR	138	8,05	-13,36	367	21,41	1	0,27	7,25	-	0,00	43,89	37,60
2	BELA CRKVA	136	9,41	-11,35	300	20,76	0	0,00	0,00	-	0,00	49,94	45,33
3	VRŠAC	413	9,08	-8,34	792	17,42	2	0,25	4,84	1	2,42	43,42	52,15
4	KOVAČICA	189	8,92	-10,86	419	19,78	0	0,00	0,00	1	5,29	46,69	45,11
5	KOVIN	283	10,06	-8,64	526	18,69	3	0,57	10,60	2	7,07	52,66	53,80
6	OPOVO	85	8,98	-7,93	160	16,91	0	0,00	0,00	-	0,00	46,42	53,13
7	PANČEVO	1032	8,94	-7,26	1870	16,20	4	0,21	3,88	5	4,84	41,74	55,19
8	PLANDIŠTE	59	6,59	-16,64	208	23,22	0	0,00	0,00	-	0,00	37,80	28,37

* Republika Srbija, bez podataka sa Kosova

VITALNE KARAKTERISTIKE STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU OD 1989. DO 2022.GODINE

Tabela 3.

Redni broj	GODINA	ZIVORODENI		STOPA PRIRODNOG PRIRASTAJA	UKUPNO		I. M. R. E. I.		UMRIH NAŠHOM SMRCU		STOPA SMRTNOSTI ODGOJADI (NA 1000 ZIVORODESHI)	STOPA FERTILITETA	VITALNI INDEKS
		BROJ	STOPA NAFALITETA INA 1000 STANOVNIKA		GD-TOGA ODOJČAD		UMRIH NAŠHOM SMRCU						
					BROJ	%	BROJ	%					
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	
1	1989	3762	10,91	-1,11	4143	12,02	71	1,71	160	3,86	18,87	43,95	90,80
2	1990	3791	11,55	-0,94	4100	12,49	67	1,63	186	4,54	17,67	48,61	92,46
3	1991	3660	11,14	-1,98	4310	13,12	68	1,56	194	4,50	18,58	46,16	84,92
4	1992	3564	10,85	-2,89	4514	13,74	55	1,22	208	4,61	15,43	46,03	78,95
5	1993	3499	10,65	-3,20	4549	13,85	73	1,61	179	3,93	20,86	45,11	76,92
6	1994	3490	10,60	-3,30	4555	13,90	61	1,34	200	4,39	17,50	25,57	76,62
7	1995	3506	10,70	-2,60	4352	13,30	34	0,78	133	3,06	9,70	44,95	80,56
8	1996	3477	10,60	-3,90	4740	14,50	42	0,89	195	4,11	12,10	44,60	73,40
9	1997	3307	10,20	-3,90	4605	14,10	47	1,02	194	4,21	14,20	42,40	71,81
10	1998	3110	9,55	-4,61	4603	14,20	28	0,61	183	3,98	9,00	39,87	67,56
11	1999	2979	9,15	-5,07	4621	14,30	42	0,91	197	4,26	14,10	38,19	64,47
12	2000	2930	9,00	-5,75	4795	14,79	39	0,81	143	2,98	13,31	38,19	61,11
13	2001	3158	9,89	-4,77	4681	14,66	42	0,90	217	4,63	13,30	40,49	67,46
14	2002	3146	10,02	-4,80	4653	14,82	45	0,97	177	3,80	14,30	41,60	67,61
15	2003	3348	10,66	-4,61	4794	15,27	46	0,96	167	4,98	13,74	44,27	69,84
16	2004	3206	10,21	-4,58	4644	14,79	35	0,75	182	5,67	10,92	42,40	69,04
17	2005	3033	9,66	-5,42	4734	15,08	32	0,68	165	3,49	10,55	40,11	64,07
18	2006	2989	9,52	-4,77	4486	14,29	31	0,69	179	3,99	10,37	39,53	66,63
19	2007	2871	9,15	-5,27	4526	14,42	19	0,42	205	7,14	6,62	37,97	63,43
20	2008	2774	8,84	-5,44	4481	14,27	26	0,58	189	6,81	9,37	36,68	61,91
21	2009	2745	8,74	-5,22	4384	13,96	15	0,34	158	5,75	3,60	36,30	62,61
22	2010	2675	8,52	-5,64	4446	14,16	21	0,47	203	4,56	7,85	35,37	60,17
23	2011	2555	8,56	-6,53	4504	15,09	20	0,44	156	3,46	7,83	37,77	56,73
24	2012	2676	8,97	-5,26	4246	14,23	16	0,38	146	3,44	5,98	39,55	63,02
25	2013	2565	8,60	-5,24	4128	13,83	16	0,39	132	3,19	6,24	37,91	62,14
26	2014	2531	8,48	-5,42	4148	13,90	18	0,43	127	3,06	7,11	37,41	61,02
27	2015	2449	8,21	-6,26	4317	14,47	24	0,56	101	2,33	9,80	36,20	56,73
28	2016	2470	8,28	-5,92	4237	14,20	16	0,38	111	2,61	6,48	36,51	58,30
29	2017	2500	8,38	-6,10	4319	14,47	13	0,30	117	2,7	5,20	36,95	57,88
30	2018	2427	8,13	-5,46	4057	13,60	13	0,32	94	3,31	5,36	35,87	59,82
31	2019	2344	7,86	-6,07	4154	13,92	14	0,34	103	2,47	5,97	34,65	56,43
32	2020	2362	7,92	-7,88	4712	15,79	14	0,30	112	2,37	5,93	34,91	50,13
33	2021	2374	8,71	-11,81	5594	20,52	12	0,21	119	2,12	5,05	41,16	42,44
34	2022	2335	8,97	-8,86	4642	17,84	10	0,22	97	2,08	4,28	44,13	50,30

UMRLI PREMA POLU I PROSEČNA STAROST UMRLIH PO OPŠTINAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 4.

R. br.	OPŠTINA	UKUPNO UMRLI	P. O. L.		PROSEČNA STAROST UMRLIH		
			MUŠKO	ŽENSKO	UKUPNO	MUŠKO	ŽENSKO
D.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	REPUBLIKA SRBIJA*	109203	54948	54255	75,6	73,11	78,12
	AP VOJVODINA	29302	14500	14802	74,76	71,84	77,61
	OKRUG JUŽNI BANAT	4642	2359	2283	74,72	71,73	77,80
1	ALIBUNAR	367	201	166	74,75	72,16	77,89
2	BELA CRKVA	300	164	136	73,68	71,99	75,71
3	VRŠAC	792	376	416	75,4	72,47	78,04
4	KOVAČICA	419	222	197	74,84	72,01	78,02
5	KOVIN	526	280	246	73,03	69,62	76,91
6	OPOVO	160	84	76	73,36	70,36	76,67
7	PANČEVO	1870	927	943	75,12	72,05	78,14
8	PLANDIŠTE	208	105	103	74,96	71,17	78,82

*Republika Srbija, bez podataka sa Kosova

UMRLI PREMA STAROSTI PO OPŠTINAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 5.

Redni broj	OPŠTINA	UKUPNO UMRLI	S T A R O S T															
			DO 1 GODINE		1-4 GODINE		5-14 GODINA		15-24 GODINA		25-54 GODINA		55-64 GODINA		65-84 GODINA		85+ LVIŠE	
			BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%
9	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	REPUBLIKA SRBIJA *	109203	250	0,2	58	0,1	66	0,1	277	0,3	6391	5,9	11783	10,8	62464	57,2	27914	25,6
	AP VOJVODINA	29302	75	0,3	13	0,0	17	0,1	77	0,3	1832	6,3	3595	12,3	16966	57,9	6727	23,0
	OKRUG JUŽNI BANAT	4642	10	0,2	1	0,0	4	0,1	13	0,3	302	6,5	540	11,6	2745	59,1	1027	22,1
1	ALIBUNAR	367	1	0,3	0	0,0	1	0,3	1	0,3	21	5,7	36	9,8	232	63,2	75	20,4
2	BELA CRKVA	300	0	0,0	0	0,0	1	0,3	1	0,3	20	6,7	32	10,7	196	65,3	50	16,7
3	VRŠAC	792	2	0,3	1	0,1	1	0,1	1	0,1	43	5,4	87	11,0	479	60,5	178	22,5
4	KOVAČICA	419	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	27	6,4	44	10,5	273	65,2	75	17,9
5	KOVIN	526	3	0,6	0	0,0	0	0,0	2	0,4	40	7,6	75	14,3	295	56,1	111	21,1
6	OPOVO	160	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	1,3	13	8,1	23	14,4	88	55,0	34	21,3
7	PANČEVO	1870	4	0,2	0	0,0	0	0,0	5	0,3	122	6,5	220	11,8	1070	57,2	449	24,0
8	PLANDIŠTE	208	0	0,0	0	0,0	1	0,5	1	0,5	16	7,7	23	11,1	112	53,8	55	26,4

*Republika Srbija, bez podataka sa Kosova

UMRLI PREMA UZROKU SMRTI I PO OPŠTINAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 6.

Redit broj	OPŠTINA	UKUPNO UMRLI	UZROK SMRTI					
			PRIRODNA	NASTILNA				
				SVEGA	NESREĆNI SLUČAJEVI	SAMOUBISTVO	UBISTVO	OSTALO
0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	REPUBLIKA SRBIJA*	109203	102652	2491	1296	770	53	372
	AP VOJVODINA	29302	27687	775	433	254	14	840
	OKRUG JUŽNI BANAT	4642	4437	97	57	27	4	108
1	ALIBUNAR	367	353	12	7	5	0	2
2	BELA CRKVA	300	293	6	4	2	0	1
3	VRŠAC	792	774	12	8	1	2	6
4	KOVAČICA	419	400	8	6	0	0	11
5	KOVIN	526	484	15	9	6	0	27
6	OPOVO	160	152	5	3	1	0	3
7	PANČEVO	1870	1780	33	18	8	2	57
8	PLANDIŠTE	208	201	6	2	4	0	1

*Republika Srbija, bez podataka sa Kosova

UMRLI PREMA UZROKU SMRTI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU OD 1993. DO 2022. GODINE

Tabela 7.

Redni broj	GODINE	UKUPNO UMRLI	UZROK SMRTI						
			PRIRODNA	NASTILNA					NEUTVRĐENO
				SVEGA	NESREĆNI SLUČAJEVI	SAMOUBISTVO	UBISTVO	OSTALO	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	1993	4549	4370	179	86	71	22	0	
2	1994	4555	4355	200	86	99	15	0	
3	1995	4352	4219	133	69	50	14	0	
4	1996	4740	4545	195	103	73	19	0	
5	1997	4605	4411	194	112	72	10	0	
6	1998	4603	4420	183	92	74	17	0	
7	1999	4621	4424	197	49	81	13	46	
8	2000	4795	4652	143	57	60	6	20	
9	2001	4681	4464	217	115	65	13	24	
10	2002	4653	4476	177	82	63	17	15	
11	2003	4794	4627	167	61	68	14	24	
12	2004	4644	4462	182	83	72	5	22	
13	2005	4734	4471	165	93	57	6	9	98
14	2006	4486	4214	179	109	60	8	2	93
15	2007	4526	4258	205	103	85	6	11	66
16	2008	4481	4185	189	96	82	7	4	107
17	2009	4384	4116	158	89	59	6	4	110
18	2010	4446	4243	135	67	53	13	2	68
19	2011	4504	4270	156	73	64	7	12	78
20	2012	4246	4024	146	78	51	11	6	76
21	2013	4128	3903	132	74	54	3	1	93
22	2014	4148	3926	127	59	51	8	9	95
23	2015	4317	4095	101	59	36	3	3	121
24	2016	4237	3976	111	63	32	2	14	150
25	2017	4319	4043	117	79	22	4	12	159
26	2018	4057	3835	94	50	33	3	8	128
27	2019	4154	3932	103	58	29	5	11	119
28	2020	4712	4502	112	62	42	3	5	98
29	2021	5594	5354	119	77	28	3	11	121
30	2022	4642	4437	97	57	27	4	9	108

VODEĆI UZROCI SMRTI U OPŠTINI ALIBUNAR U 2022. GODINI

Tabela 8.

R. br.	UZROK SMRTI			UKUPNO UMRLI		
				BROJ	%	
1	2			3	4	
UKUPNO				A00-T98	367	100%
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-B99	9	2,45	
2	GRUPA II	TUMORI	C00-D48	67	18,26	
3	GRUPA III	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	3	0,82	
4	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	10	2,72	
5	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	3	0,82	
6	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	3	0,82	
7	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59			
8	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95			
9	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	179	48,77	
10	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	15	4,09	
11	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	8	2,18	
14	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	8	2,18	
16	GRUPA XVI	STANJA U POROĐAJNOM PERIODU	P00-P96	1	0,27	
17	GRUPA XVII	UROĐENE NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	2	0,54	
15	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	11	3,00	
16	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	12	3,27	
17	GRUPA XXII	ŠIFRE ZA POSEBNE NAMENE	U04-U11	36	9,81	

VODEĆI UZROCI SMRTI U OPŠTINI BELA CRKVA U 2022. GODINI

Tabela 9.

R. br.	UZROK SMRTI			UKUPNO UMRLI	
				BRÖJ	%
0.	1.			2.	3.
UKUPNO			A00-T98	300	100%
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-B99	6	2,00
2	GRUPA II	TUMORI	C00-D48	50	16,67
3	GRUPA III	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	3	1,00
4	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	12	4,00
5	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	2	0,67
6	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	8	2,67
7	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59		
8	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95		
9	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	141	47,00
10	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	22	7,33
11	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	9	3,00
12	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	11	3,67
13	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	4	1,33
14	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	6	2,00
15	GRUPA XXII	ŠIFRE ZA POSEBNE NAMENE	U04-U11	26	8,67

VODEĆI UZROCI SMRTI U OPŠTINI VRŠAC U 2022. GODINI

Tabela 10.

R. br.	UZROK SMRTI			UKUPNO UMRLI	
				BROJ	%
1	2			3	4
UKUPNO			A00-T98	792	100%
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-B99	32	4,04
2	GRUPA II	TUMORI	C00-D48	145	18,31
3	GRUPA III	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	3	0,38
4	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNjim LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	15	1,89
5	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	4	0,51
6	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	12	1,52
7	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59		
8	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95		
9	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	379	47,85
10	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	66	8,33
11	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	28	3,54
12	GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	1	0,13
13	GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIĆNO- KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	1	0,13
14	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	14	1,77
16	GRUPA XVI	STANJA U POROĐAJNOM PERIODU	P00-P96	2	0,25
17	GRUPA XVII	UROĐENE NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	1	0,13
15	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	9	1,14
16	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	12	1,52
17	GRUPA XXII	ŠIFRE ZA POSEBNE NAMENE	U04-U11	68	8,59

VODEĆI UZROCI SMRTI U OPŠTINI KOVAČICA U 2022. GODINI

Tabela 11.

R.br.	UZROK SMRTI			UKUPNO UMRLI	
				BRÖJ	%
1	2			3	
UKUPNO			A00-T98	419	100%
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-B99	4	0,95
2	GRUPA II	TUMORI	C00-D48	74	17,66
3	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNjim LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	5	1,19
4	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	5	1,19
5	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	3	0,72
6	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59		
7	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95		
8	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	230	54,89
9	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	25	5,97
10	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	9	2,15
11	GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	2	0,48
13	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	2	0,48
14	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	17	4,06
15	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	8	1,91
16	GRUPA XXII	ŠIFRE ZA POSEBNE NAMENE	U04-U11	35	8,35

VODEĆI UZROCI SMRTI U OPŠTINI KOVIN U 2022. GODINI

Tabela 12.

R. br.	UZROK SMRTI			UKUPNO UMRLI	
				BROJ	%
0	1	2	3	4	5
	UKUPNO		A00-T98	526	100%
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-B99	13	2,47
2	GRUPA II	TUMORI	C00-D48	100	19,01
3	GRUPA III	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	5	0,95
3	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	7	1,33
4	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	5	0,95
5	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	7	1,33
6	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59		
7	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95		
8	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	236	44,87
9	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	30	5,70
10	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	17	3,23
13	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAČNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	6	1,14
14	GRUPA XVI	STANJA U POROĐAJNOM PERIODU	P00-P96	3	0,57
16	GRUPA XVII	UROĐENE NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	1	0,19
15	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	37	7,03
16	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	15	2,85
17	GRUPA XXII	ŠIFRE ZA POSEBNE NAMENE	U04-U11	44	8,37

VODEĆI UZROCI SMRTI U OPŠTINI OPOVO U 2022. GODINI

Tabela 13.

R. br.	UZROK SMRTI			UKUPNO UMRLI	
				BROJ	%
1.	2.			3.	4.
UKUPNO			A00-T98	160	100%
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-B99	3	1,88
2	GRUPA II	TUMORI	C00-D48	25	15,63
4	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	5	3,13
6	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	3	1,88
7	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59		
8	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95		
9	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	85	53,13
10	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	6	3,75
11	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	6	3,75
13	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	3	1,88
15	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	7	4,38
16	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	5	3,13
17	GRUPA XXII	ŠIFRE ZA POSEBNE NAMENE	U04-U11	12	7,50

VODEĆI UZROCI SMRTI U OPŠTINI PANČEVO U 2022. GODINI

Tabela 14.

R.b.	UZROK SMRTI			UKUPNO UMRLI	
				BROJ	%
1	2			3	4
UKUPNO			A00-T98	1870	100%
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-B99	40	2,14
2	GRUPA II	TUMORI	C00-D48	376	20,11
3	GRUPA III	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	7	0,37
4	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNjim LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	45	2,41
5	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	16	0,86
6	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	41	2,19
7	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59		
8	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95		
9	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	835	44,65
10	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	102	5,45
11	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	39	2,09
12	GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	5	0,27
12	GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIĆNO- KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	1	0,05
13	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	42	2,25
14	GRUPA XVI	STANJA U POROĐAJNOM PERIODU	P00-P96	2	0,11
15	GRUPA XVII	UROĐENE NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	1	0,05
16	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	95	5,08
17	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	33	1,76
18	GRUPA XXII	ŠIFRE ZA POSEBNE NAMENE	U04-U11	190	10,16

VODEĆI UZROCI SMRTI U OPŠTINI PLANDIŠTE U 2022. GODINI

Tabela 15.

R. br.	UZROK SMRTI			UKUPNO UMRLI	
				BRČJ	%
Q	1.			2.	3.
UKUPNO			A00-T98	208	100%
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-B99	7	3,37
2	GRUPA II	TUMORI	C00-D48	31	14,90
3	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	3	1,44
4	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	2	0,96
5	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	3	1,44
6	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59		
7	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95		
8	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	104	50,00
9	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	19	9,13
10	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	4	1,92
13	GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIĆNO- KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	1	0,48
12	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	5	2,40
13	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	2	0,96
14	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	6	2,88
15	GRUPA XXII	ŠIFRE ZA POSEBNE NAMENE	U04-U11	21	10,10

VODEĆI UZROCI SMRTI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU, AP VOJVODINI I REPUBLICI SRBIJI U 2022. GODINI

Tabela 16.

R.br.	UZROK SMRTI			Južnobačok.		Vojvodina.		Srbija**		
				broj	stopa*	broj	stopa*	broj	stopa*	
0.				2.	3.	3.	3.	3.	3.	
UKUPNO				A00-T98	4642	17,8	29302	16,8	109203	16,4
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-B99	114	43,8	285	16,4	1172	17,6	
2	GRUPA II	TUMORI	C00-D48	868	333,5	5619	322,9	20167	303,4	
3	GRUPA III	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	21	8,1	96	5,5	333	5,0	
4	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	102	39,2	713	41,0	3250	48,9	
5	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	37	14,2	367	21,1	1688	25,4	
6	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	80	30,7	647	37,2	2668	40,1	
7	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59							
8	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95							
9	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	2189	841,1	14085	809,4	51624	776,7	
10	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	285	109,5	1761	101,2	6577	98,9	
11	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	120	46,1	965	55,5	2993	45,0	
12	GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	8	3,1	54	3,1	160	2,4	
13	GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIĆNO- KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	3	1,2	54	3,1	144	2,2	
14	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	91	35,0	451	25,9	2206	33,2	
15	GRUPA XV	TRUDNOĆA, RAĐANJE I BABINJE	O00-O99	0	0,0	1	0,1	7	0,1	
16	GRUPA XVI	STANJA U POROĐAJNOM PERIODU	P00-P96	8	3,1	53	3,0	177	2,7	
17	GRUPA XVII	UROĐENE NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	5	1,9	24	1,4	95	1,4	
18	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	182	69,9	1137	65,3	5169	77,8	
19	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	97	37,3	775	44,5	2491	37,5	
20	GRUPA XXII	PRIVREMENO DODELJIVANJE NOVIH BOLESTI NEIZVESNE ETIOLOGIJE	U00-U89	432	166,0	2215	127,3	8282	124,6	

* Ukupno - opšta stopa mortaliteta na 1000 stanovnika

Grupe bolesti - specifična stopa mortaliteta na 100000 stanovnika

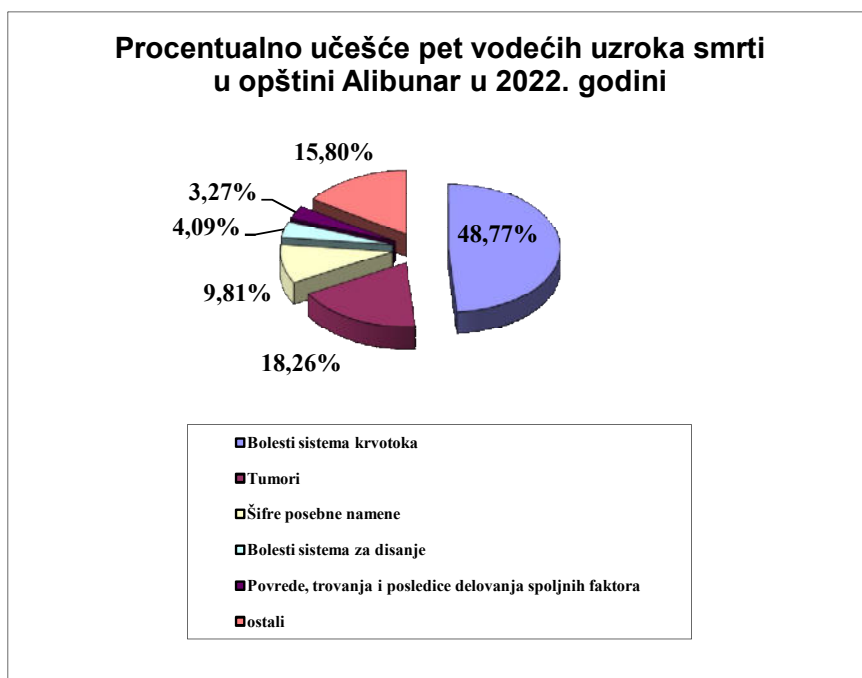
** Republika Srbija, bez podataka sa Kosova

ŽIVOROĐENI PREMA POLU I MRTVOROĐENI PO OPŠTINAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI.

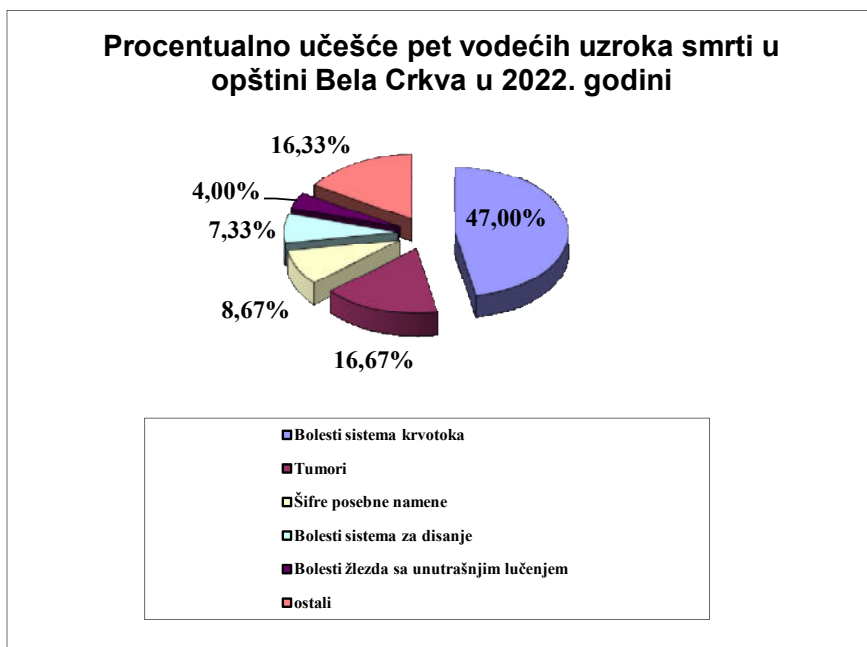
Tabela 17.

R.br	OPŠTINA	UKUPNO ROĐENI	ŽIVOROĐENI						MRTVOROĐENI	
			SVEGA		MUŠKO		ŽENSKO			
			BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%
0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
OKRUG JUŽNI BANAT		2344	2335	99,62	1231	52,72	1104	47,28	9	0,38
1	ALIBUNAR	138	138	100,00	78	56,52	60	43,48		0,00
2	BELA CRKVA	136	136	100,00	72	52,94	64	47,06		0,00
3	VRŠAC	414	413	99,76	222	53,75	191	46,25	1	0,24
4	KOVAČICA	190	189	99,47	110	58,20	79	41,80	1	0,53
5	KOVIN	285	283	99,30	152	53,71	131	46,29	2	0,70
6	OPOVO	85	85	100,00	50	58,82	35	41,18		0,00
7	PANČEVO	1037	1032	99,52	517	50,10	515	49,90	5	0,48
8	PLANDIŠTE	59	59	100,00	30	50,85	29	49,15		0,00

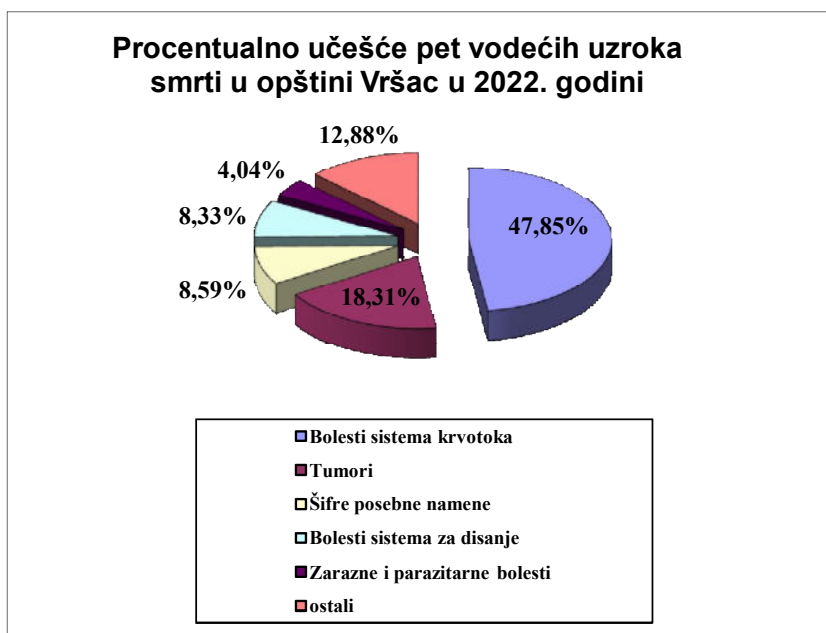
Grafikon 1.

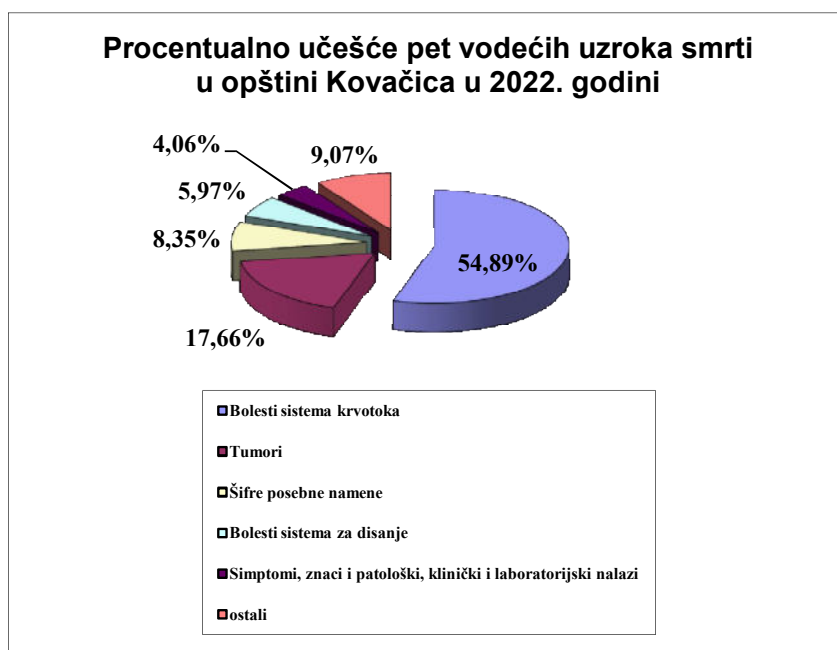
Grafikon 2.

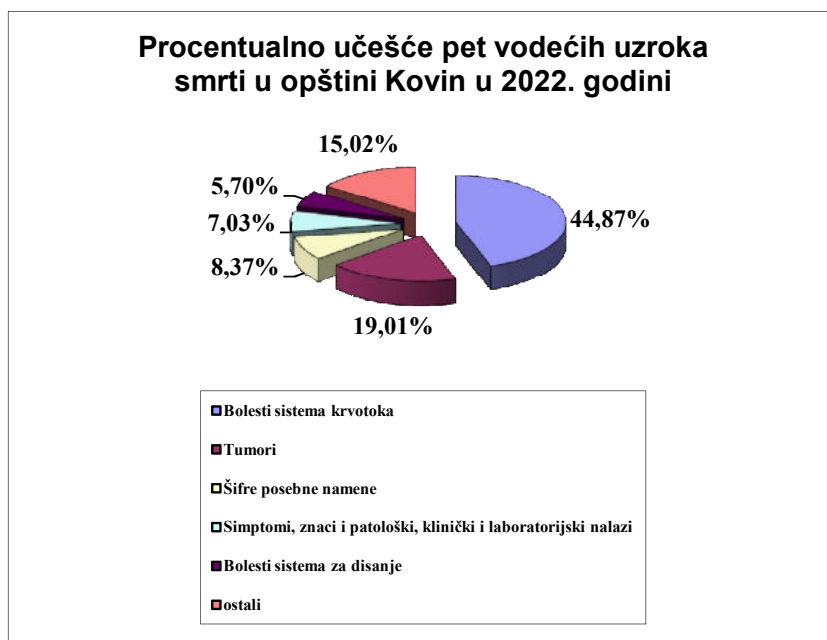
Grafikon 3.

Grafikon 4.

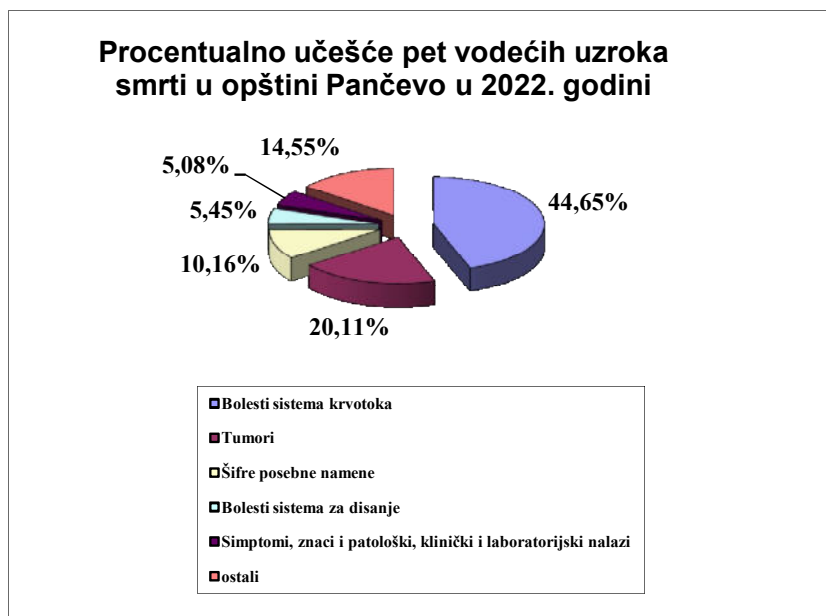
Grafikon 5.

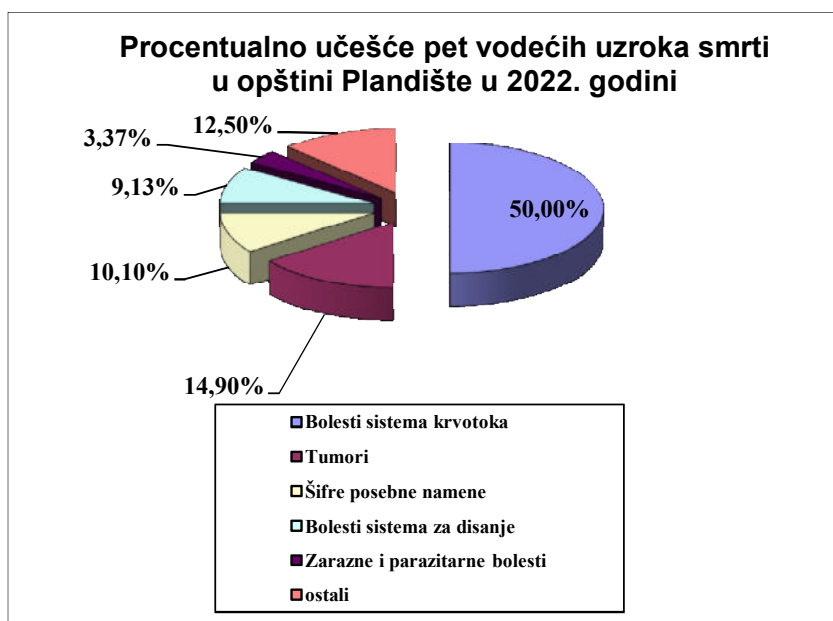
Grafikon 6.

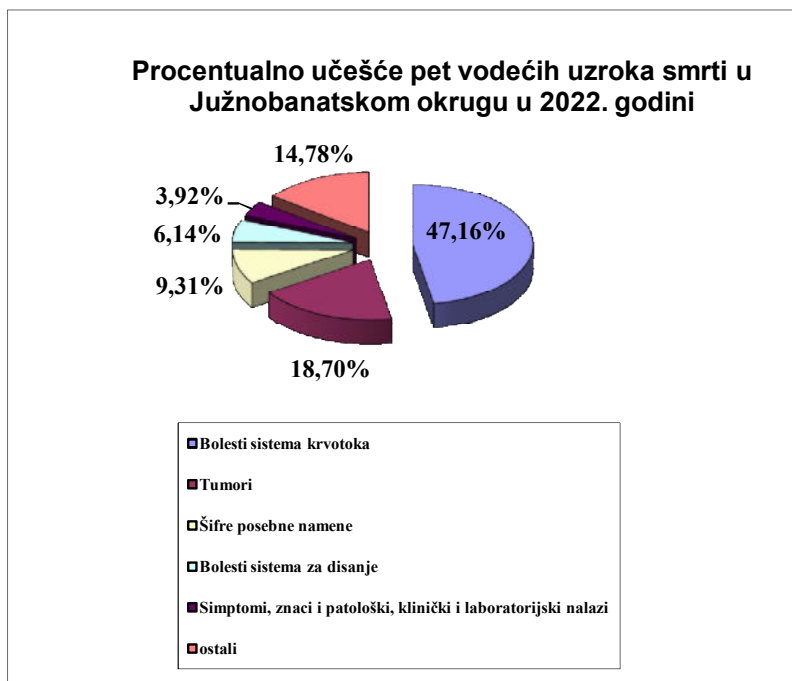
Grafikon 7.

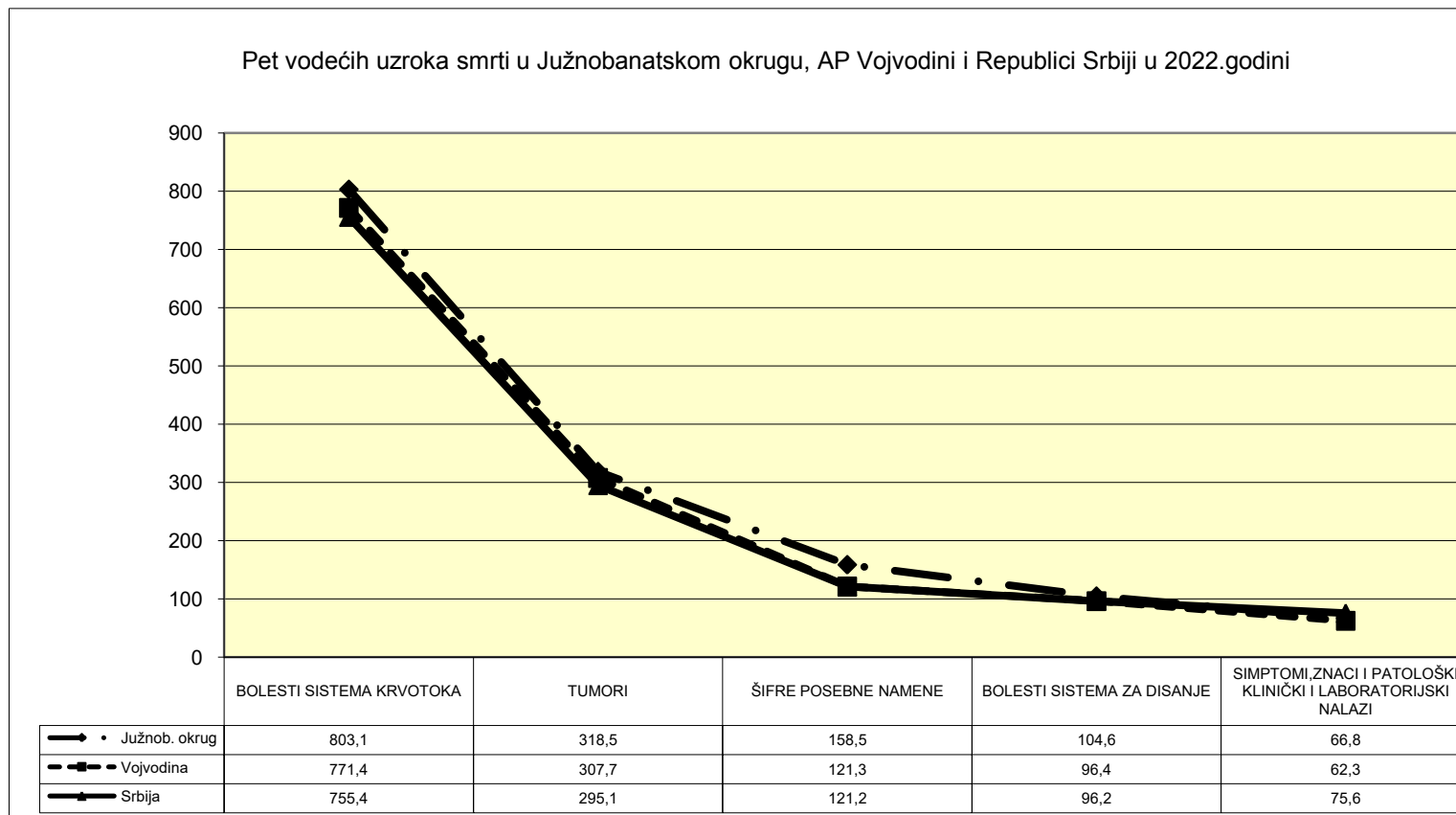
Grafikon 8.

Grafikon 9.

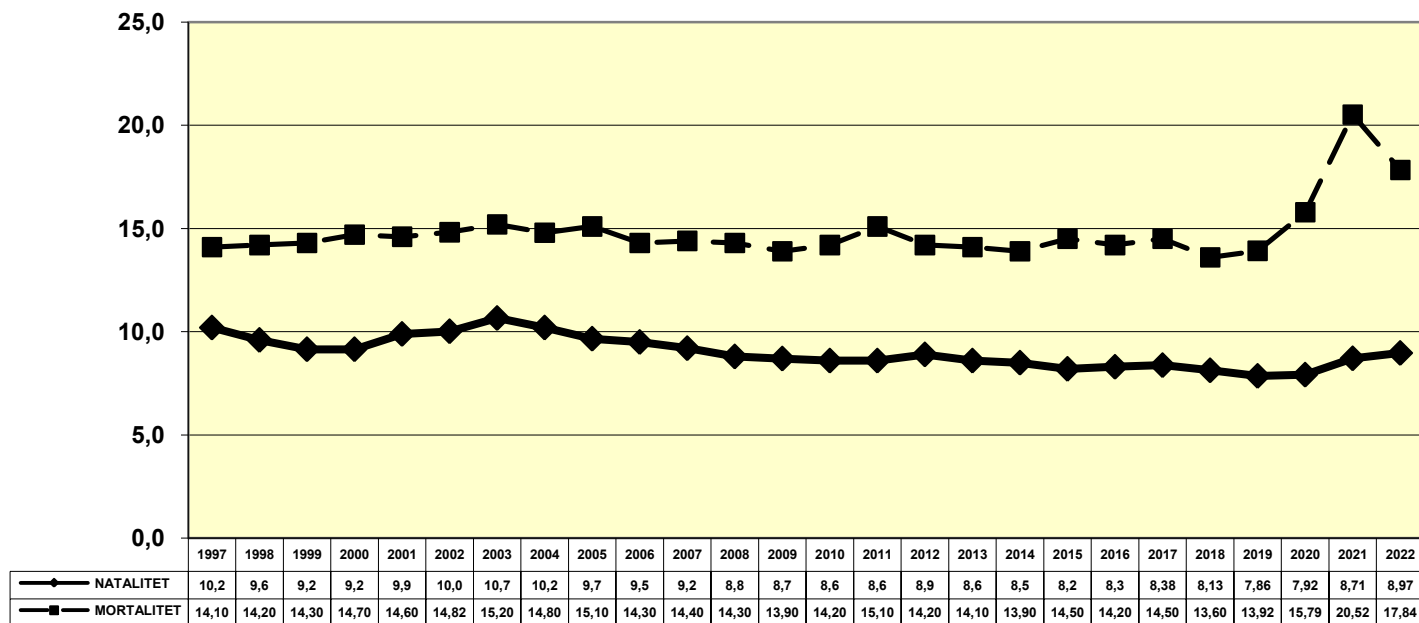

Grafikon 10.

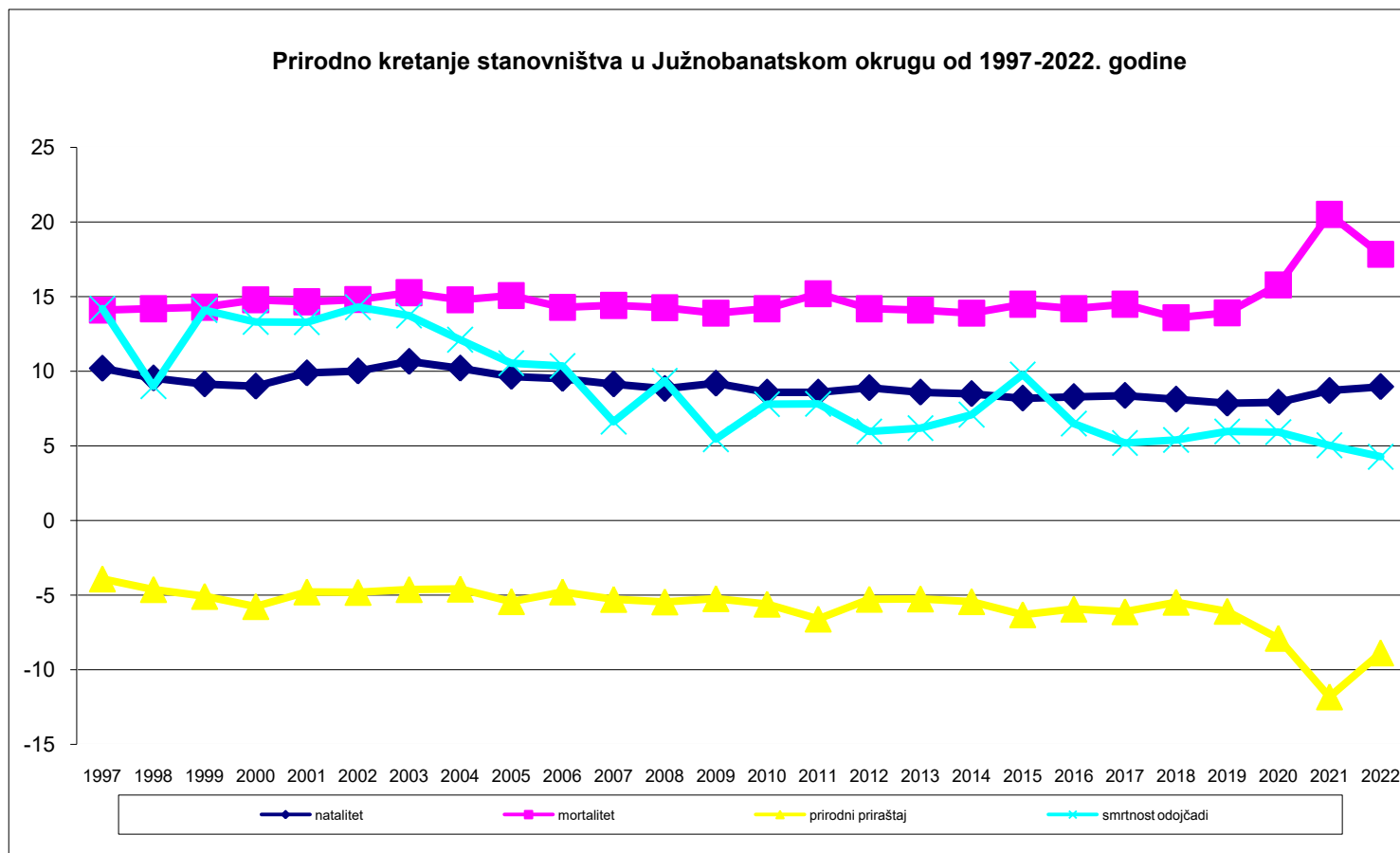

Grafikon 11.

**Natalitet i mortalitet u Južnobanatskom okrugu
od 1997. do 2022. godine**

Grafikon 12.

Zdravstvena zaštita dece predškolskog uzrasta

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA DECE PREDŠKOLSKOG UZRASTA

Zdravstvenu zaštitu deci predškolskog uzrasta, u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga u 2022. godini pružalo je 23 doktora medicine, od kojih je 18 specijalista pedijatrije (78,3%), kao i 4 doktora medicine na specijalizaciji i 31 medicinska sestra-tehničar sa višom i srednjom stručnom spremom. Pojedini domovi zdravlja imaju jedinstvene službe za zdravstvenu zaštitu predškolske i školske dece (domovi zdravlja u Kovačici, Alibunaru, Opovu i Plandištu), s tim da u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga zbog velike razućenosti naseljenih mesta zdravstvenu zaštitu predškolske i školske dece pružaju i stručni timovi opšte medicine u zdravstvenim stanicama. Broj i struktura zdravstvenih radnika koji obavljaju ovu zdravstvenu delatnost su prikazani prema specifičnoj organizaciji zdravstvene zaštite predškolske dece u pojedinim zdravstvenim ustanovama. U proseku 1 lekar obezbećuje zdravstvenu zaštitu za 742 dece predškolskog uzrasta, a jedna medicinska sestra 551 dece.

U 2022. godini svako dete je, u proseku, imalo 6,9 epizode lećenja sa 4,1 prvih poseta kod doktora medicine u ordinaciji zbog bolesti ili povrede po epizodi i sa 1,7 poseta kod medicinske sestre zbog injekcione terapije, previjanja ili neke druge intervencije. Kod svakog deteta je u proseku obavljeno 1,5 sistematskih ili kontrolnih pregleda u savetovalištu. Pri tome svako dete je u prvoj godini imalo 8,7 preventivnih pregleda, a u ostalim godištim 0,9 preventivna pregleda. Više od polovine svih kurativnih pregleda čine prvi pregledi.

U službama za zdravstvenu zaštitu dece predškolskog uzrasta, na teritoriji Južnobanatskog okruga, tokom 2022. godine je utvrđeno prosečno 4-5 oboljenja po svakom detetu. Opšta stopa morbiditeta iznosi 4838 na 1000 dece predškolskog uzrasta. Pet vodećih grupa bolesti čine oko 46 % ukupnog morbiditeta:

- bolesti sistema za disanje (1884 na 1000 dece),
- simptomi, znaci i patološki, klinički i labaratorijski nalazi (470 na 1000 dece),
- zarazne i parazitarne bolesti (456 na 1000 dece),
- bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka (321 na 1000 dece).
- bolesti kože i potkožnog tkiva (160 na 1000 dece)

ZDRAVSTVENI RADNICI U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKJE DECE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 18.

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	UKUPNO	ZDRAVSTVENI RADNICI								sa nižom spremom	Mesta punktovi
			LEKARI				VIŠA STRUČNA SPREMA		SREDNJA STRUČNA SPREMA			
			SVEGA	OD TOGA			SVEGA	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI	SVEGA	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI		
				Opšte medicine	Na specijalizaciji	Specijalisti						
0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
UKUPNO		54	23	1	4	18	9	9	22	19	4	17
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	5	2	1		1	1	1	2	2		2
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	3	1			1	1	1	1	1		1
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	8	2			2	1	1	5	5	3	1
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	6	3		1	2			3	3		5
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	7	2			2	1	1	4	2	1	2
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	3	2			2			1			4
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	20	10		3	7	5	5	5	5		1
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	2	1			1			1	1		1

**BROJ POSETA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI DECE PREDŠKOLSKOG UZRASTA U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU
U 2022. GODINI**

Tabela 19.

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	POSETE U ORDINACIJU							KUĆNE POSETE		POSETE KOD	
		UKUPNO	PRVE POSETE KOD LEKARA				KOD OSTALIH MEDICINSKIH RADNIKA	LEKARA	KOD OSTALIH MEDICINSKIH RADNIKA	PSHOLOGA	LOGOPEDA	
			SVEGA	OD TOGA PREMA STAROSTI								
				0 god.	1 - 2 god.	3 - 5 god.	6 i više					
10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
UKUPNO		118448	71118	12672	20501	26842	11103	29536	0	0	2259	7125
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	9277	8428	1616	2345	3444	1023	1255				
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	6229	3552	922	818	1224	588	715				
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	15280	11476	2797	3037	3993	1649	2223			40	2210
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	12530	7174	1167	2485	3522		4613				
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	17186	10321	1459	2682	4333	1847	2748			9	1303
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	6131	3042	513	794	1054	681	1918				
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	48569	25280	3866	7988	8698	4728	14979			2210	3612
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	3246	1845	332	352	574	587	1085				

BROJ POSETA U SAVETOVALIŠTU U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI DECE PREDŠKOLSKOG UZRASTA U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 20.

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	POSETE U SAVETOVALIŠTU								
		SISTEMATSKI PREGLEDI	KONTROLNI PREGLEDI	ODGOVORI					OSTALE DECE	
				UKUPNO	OD TOLJA PRVE POSETE PREMA STAROSTI DIOČIČEFA				UKUPNO	OD TOLJA PRVE POSETE
					SVEGA	do 2. meseca	3 : 5 meseci	6 : 11 meseci		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	UKUPNO	22847	1878	20707	15204	3496	5327	6381	13311	8390
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	1097	4	577	576	187	211	178	755	755
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	530	44	970	848	175	290	383	883	883
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	736	217	1992	1992	692	680	620	1083	1083
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	1584	16	810	315	167	74	74	1722	276
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	1989	355	2186	380	226	73	81	427	248
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	354	411	465	77	30	22	25	300	277
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	15757	778	13649	10983	2003	3965	5015	8086	4841
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	800	53	58	33	16	12	5	55	27

BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKE DECE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 21.

Redni broj	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST DECE					
				do 2 meseca	3 : 5 meseci	6 : 11 meseci	1 : 2 godine	3 : 5 godina	6 i više
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	UKUPNO	A00 - T98	82616	2620	4608	9770	23448	28765	13478
GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00 - B99	7781	166	292	699	2252	2928	1444
005	Diarrhoea et gastroenteritis	A09	370		6	28	136	149	51
006	Druge zarazne bolesti	A02,A04-A05,A07-A08	541	11	24	47	203	166	90
018	Druge bakterijske bolesti	A21-A22,A24-A28,A31-A32,A38,A42-A49	142		5	4	77	51	5
33	Infectiones herpesvirales	B00	105			16	60	22	7
34	Varicella et Herpes zoster	B01-B02	1771	2	9	54	427	932	347
035	Morbilli	B05	1				1		
041	Druge virusne bolesti	A81,A87-A89,B03-B04,B07-B09,B25,B27-B34	4637	152	241	532	1283	1528	901
042	Mycoses	B35-B49	100	1	7	13	30	41	8
053	Druge helmintijaze	B68-B71,B75,B77-B83	29			1	5	10	13
054	Sequelae tuberculosis	B90	12				4	6	2
057	Druge zarazne bolesti i parazitarne bolesti	A65-A67,A69-A70,A74,A77-A79,B58-B64,B85-B89,B94,B99	73			4	26	23	20
GRUPA II	TUMORI	C00-D48	75	8	10	5	27	20	5
068	Drugi zloćudni tumori organa za disanje i intratorakalnih organa	C30-C31,C37-C39	1						1
081	Neoplasma malignum oculi et adnexorum oculi	C69	1						1
084	Drugi sekundarni, zloćudni tumori neoznačanih i raznih lokalizacija	C73-C80, C97	1					1	
087	Leucaemia	C90-C95	5				2	1	2
090	Neoplasma benignum cutis	D22-D23	19		1	1	5	12	
096	Dobroćudni tumori, drugi tumori >>in sity<< i tumori neizvesnog i nepoznatog ishoda	D00-D05,D07-D21,D26,D28-D29,D31-D32,D34-D48	48	8	9	4	20	6	1

BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKJE DECE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 21.-nast. 1

Redni broj	MORBIDITETNA LISTA (MKB -10)	ŠIFRA	Svega	STAROST DECE					
				do 2 mjeseci	3 - 5 mjeseci	6 - 11 mjeseci	1 - 3 godine	3 - 5 godina	6 i više
GRUPA III	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	341	12	32	104	127	48	18
097	Anemia sideropenica	D50	291	12	32	97	104	33	13
098	Druge slabokrvnosti	D51-D64	25			3	12	9	1
099	Hemoragijska stanja i druge bolesti krvi i krvotvornih organa	D65-D77	25			4	11	6	4
GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	250	9	17	50	44	78	52
103	Drugi poremećaji štitaste žlezde	E03-E04,E06-E07	17	1		5	5	4	2
104	Diabetes mellitus	E10-E14	12					10	2
105	Pothranjenost	E40-E46	29	2	4	5	7	11	
106	Avitaminosis A	E50	1					1	
107	Drugi nedostaci vitamina	E51-E56	11	5	3	2		1	
109	Obesitas	E66	97		7	24	8	29	29
110	Dehydratio et hypovolaemia	E86	10				5	3	2
111	Drugi poremećaji žlezda sa unutrašnjim lučenjm, ishrane i metabolizma	E15-E35,E58-E63,E65,E67-E85,E87-E90	73	1	3	14	19	19	17
GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	485	11	11	58	77	212	116
117	Neurotski, stresogeni i somatoformni poremećaji	F40-F48	9				1	6	2
118	Retardatio mentalis	F70-F79	4						4
119	Drugi duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	F04-F09,F50-F69,F80-F99	472	11	11	58	76	206	110
GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	149	3	6	13	38	61	28
120	Zapaljenske bolesti centralnog nervnog sistema	G00-G09	1	1					
123	Sclerosis multiplex	G35	35		2	2	13	12	6
124	Epilepsija	G40-G41	42		1	4	9	16	12
125	Migrena i druge glavobolje	G43-G44	19			1	3	7	8
126	Ischaemia cerebri transitiva et syndromae affines	G45	1					1	
127	Poremećaji nerava, korena živaca i snopova živaca	G50-G59	8	1	1	1		5	

BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKE DECE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 21.-nast. 2

Redni broj	MORBIDITETNA LISTA (MKB - I0)	ŠIFRA	Svega	STAROST DECE					
				do 2 meseca	3-5 meseci	6-11 meseci	1-2 godine	3-5 godine	6 i više
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
128	Moždana paraliza i drugi simptomi paralize	G80-G83	23			1	7	14	1
129	Druge bolesti nervnog sistema	G10-G13,G21-G26,G31-G32,G36-G37,G46-G47,G60-G73,G90-G99	20	1	2	4	6	6	1
GRUPA VI	BOLESTI OKA I PRIPOJKA OKA	H00-H59	1187	40	46	100	419	421	161
130	Bolesti očnog kapka	H00-H01	97		3	7	37	35	15
131	Bolesti vežnjače oka	H10-H13	798	30	37	77	295	279	80
132	Bolesti beonjače i rožnjače	H15-H19	2					1	1
135	Glaucoma	H40-H42	2				2		
136	Strabismus	H49-H50	49			2	23	16	8
137	Anomaliae refractionis et anomaliae accommodationis	H52	56			1	2	31	22
139	Drugi poremećaji oka i pripojka oka	H02-H06,H20-H22,H30-H32,H34-H36,H43-H48,H51,H53,H55-H59	183	10	6	13	60	59	35
GRUPA VII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95	5481	16	124	1186	1858	1746	551
140	Bolesti srednjeg uva i bolesti mastoidnog nastavka	H65-H75	4805	15	106	1114	1716	1442	412
141	Surditas	H90-H91	13			1	2	8	2
142	Druge bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka	H60-H62,H80-H83,H92,H95	663	1	18	71	140	296	137
GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	36	3	1	1	11	14	6
145	Hypertensio arterialis essentialis (primaria)	I10	4	1				3	
148	Druge ishemijske bolesti srca	I20,I23-I25	2				1		1
150	Poremećaji sprovodnog sistema srca i aritmije srca	I44-I49	3				1	2	
151	Insufficiencia cordis	I50	7	2			2		3
152	Druge bolesti srca	I27-I43,I51-I52	2				1	1	
162	Varices venarum extremitatum inferiorum	I83	5				3	2	
163	Haemorrhoides	I84	8				3	4	1

BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKE DECE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 21.-nast. 3

R. br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST DECE					
				do 2 meseca	3 - 5 meseci	6 - 11 meseci	1 - 2 godine	3 - 5 godina	6 i više
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	32175	240	1032	2822	10037	12991	5053
165	Pharyngitis acuta et tonsillitis acuta	J02-J03	13371	26	298	982	3966	5646	2453
166	Laryngitis et tracheitis acuta	J04	1456		18	88	492	615	243
167	Infectiones tractus respiratorii superioris multiplices acutae loci non specificatis	J00-J01,J05-J06	11184	159	495	1190	3615	4274	1451
168	Influenza	J10-J11	11				1	6	4
169	Pneumonia	J12-J18	146		1	11	61	61	12
170	Bronchitis acuta et bronchiolitis acuta	J20-J21	3930	52	197	478	1304	1413	486
172	Druge bolesti nosa i sinusa nosa	J30-J31,J33-J34	1054	1	4	18	293	518	220
173	Morbi tonsillarum et vegetationum adenoidium chronici	J35	469		1	7	130	253	78
174	Druge bolesti gornjeg dela sistema za disanje	J36-J39	2					1	1
175	Zapaljenje dušnica, emfizem i druge obstruktivne bolesti pluća	J40-J44	23				4	15	4
176	Asthma bronchiale	J45-J46	270		7	14	78	115	56
179	Druge bolesti sistema za disanje	J22,J66-J99	259	2	11	34	93	74	45
GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	1247	25	53	235	401	375	158
180	Caries dentium	K02	35				6	19	10
181	Druge bolesti zuba i potpornih struktura	K00-K01,K03-K08	288		16	109	100	42	21
182	Druge bolesti usne duplje, pljuvačnih žlezda i vilica	K09-K14	79		1	8	29	30	11
183	Ulcus ventriculi et ulcus duodeni	K25-K27	6			2	1	2	1
184	Gastritis et duodenitis	K29	4				2	1	1
185	Druge bolesti jednjaka, želuca i dvanaestopalačnog creva	K20-K23	104	4	4	10	22	44	20
186	Bolesti slepog creva	K35-K38	4					1	3
187	Hernia inguinalis	K40	55	5	2	8	8	26	6
188	Hernia femoralis	K41-K46	16	5	2	6	2		1
189	Morbus Crohn et colitis ulcerosa	K50-K51	10				3	6	1

BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKE DECE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 21.-nast. 4

R.bf.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST DECE					
				do 2 meseca	3-4 meseci	5-11 meseci	1-2 godine	3-5 godina	6-14 seć
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
192	Druge bolesti creva i potrbušnice	K52-K55,K58-K67	559	6	14	74	205	188	72
195	Cholelithiasis et cholecystitis	K80-K81	1						1
197	Druge bolesti sistema za varenje	K82-K83,K87-K93	86	5	14	18	23	15	11
GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	2724	45	170	365	939	918	287
198	Infekcije kože i potkožnog tkiva	L00-L08	774	6	50	103	227	282	106
199	Druge bolesti kože i potkožnog tkiva	L10-L99	1950	39	120	262	712	636	181
GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIČNO-KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	319	33	24	53	52	67	90
200	Zapaljenje zglobova	M05-M14	20				7	3	10
201	Degenerativno oboljenje zglobova	M15-M19	1				1		
202	Stečeni deformiteti udova	M20-M21	64		2	16	7	14	25
203	Druga oboljenja zglobova	M00-M03,M22-M25	10				2	6	2
204	Sistemska oboljenja vezivnog tkiva	M30-M36	2					2	
205	Poremećaji vratnog i drugog međupršljenkog diska	M50-M51	13	3	3	2	1	1	3
206	Druga oboljenja leđa	M40-M49,M53-M54	189	30	19	33	29	33	45
207	Bolesti mekog tkiva	M60-M79	20			2	5	8	5
GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAČNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	997	16	20	83	275	447	156
212	Druge bolesti glomerula bubrega	N02-N08	4	2					2
215	Mokraćni kamenci	N20-N23	1					1	
216	Cystitis	N30	343	3	6	13	87	198	36
217	Druge bolesti sistema za mokrenje	N25-N29,N31-N39	287	5	5	29	59	120	69
220	Hydrocele et spermatocele	N43	24	4		3	7	7	3

BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKE DECE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 21.-nast. 5

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST DECE					
				do 2 meseca	3-11 meseci	1-11 meseci	1-2 godine	3-5 godina	6 i više
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
221	Phymosis et paraphymosis	N47	144	1	3	13	45	55	27
222	Druge bolesti muških polnih organa	N44-N46,N48-N51	105	1	3	8	51	35	7
223	Bolesti dojke	N60-N64	18			4	8	4	2
225	Cervitis uteri	N72	8					6	2
226	Druga zapaljenja ženskih karličnih organa	N71,N73-N77	40			1	15	16	8
229	Morbi ovarii, tubae uterinae et parametrij non inflammatorii	N83	2		1	1			
233	Druga oboljenja polnomokračnog puta	N82,N84-N90,N93-N94,N96,N98-N99	21		2	11	3	5	
GRUPA XVI	STANJA U PORODAJNOM PERIODU	P00-P96	367	367	0	0	0	0	0
245	Oštećenje ploda i novorođenčeta zbog bolesti majke i komplikacija	P00-P04	5	5					
246	Poremećaji u toku trudnoće i razvoja ploda	P05-P07	51	51					
247	Porodajne povrede novorođenčeta	P10-P15	12	12					
248	Hypoxia intrauterina et asphixa neonatalis	P20-P21	10	10					
249	Druge smetnje disanja u porođajnom periodu	P22-P28	53	53					
250	Urođena infekcija i parazitarne bolesti	P35-P37	10	10					
251	Druge specifične infekcije u porođajnom periodu	P38-P39	27	27					
252	Morbus haemolyticus fetus et neonati	P55	5	5					
253	Druga stanja u porođajnom periodu	P08,P29,P50-P54,P56-P96	194	194					
GRUPA XVII	UROĐENE NAKAZNOSTI DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	538	81	57	110	134	107	49
254	Spina bifida	Q05	3					3	
255	Druge urođene anomalije nervnog sistema	Q00-Q04,Q06-Q07	10		1	4		2	3
256	Urođene anomalije krvotoka	Q20-Q28	137	36	12	28	35	21	5
257	Labium leporinum et palatoschisis	Q35-Q37	16	4	3	3	6		
258	Agenesia, atresia et stenosis intestini tenuis congenita	Q41	1			1			
259	Druge urođene anomalije sistema za varenje	Q38-Q40, Q42-Q45	35	8	6	9	6	6	

BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKJE DECE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

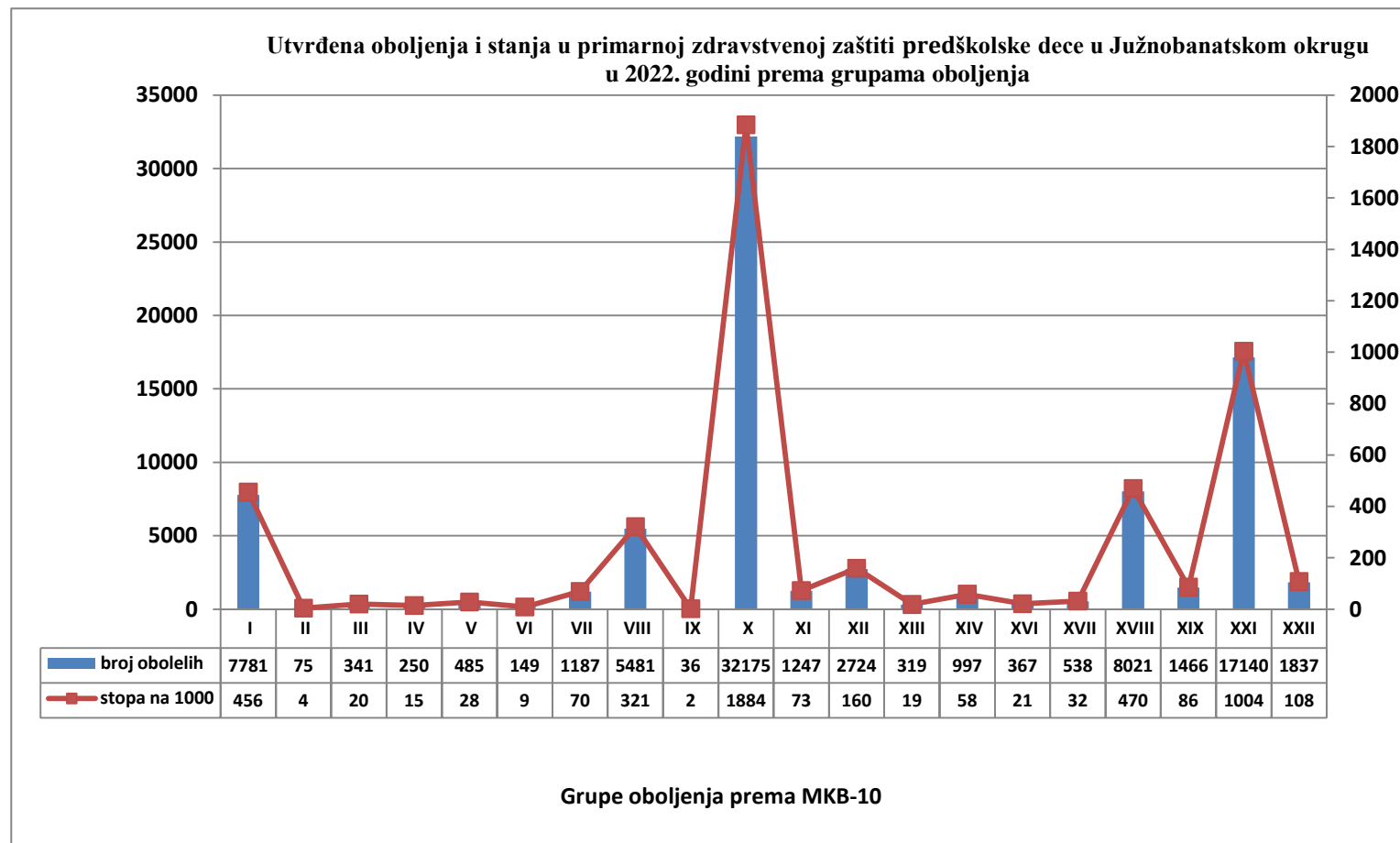
Tabela 21.-nast. 6

R. br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST DECE					
				do 2 meseća	3-5 meseći	6-11 meseći	1-4 godine	5-9 godina	10-14 godine
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
261	Druge anomalije polnomokračnog sistema	Q50-Q52,Q54-Q64	82	4	9	13	26	25	5
262	Deformationes coxae congenitae	Q65	3			1	1	1	
263	Deformationes pedis congenitae	Q66	113	20	9	18	28	19	19
264	Druge urodene anomalije i deformacije mišićno-koštanog sistema	Q67-Q79	41	4	4	16	7	7	3
265	Druge urodene anomalije	Q10-Q18,Q30-Q34,Q80-Q89	26	2	4	5	7	5	3
266	Hromosomske nenormalnosti	Q90-Q99	6			3	1		2
GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	8021	149	396	732	1288	3081	1375
267	Dolor abdominalis et pelvis	R10	609	1	6	9	111	311	171
268	Febris causae ingotae	R50	3520	38	191	375	1023	1289	604
270	Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi	R00-R09,R11-R49,R51-R53,R55-R99	3892	110	199	348	1154	1481	600
GRUPA XIX	POVREDE TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNH FAKTORA	S00-S98	1466	8	17	71	447	600	323
271	Fractura cranii et ossium faciei	S02	5				2	3	
272	Prelomi vrata, grudnog koša i karlice	S12,S22,S32,T08	9				2	4	3
274	Prelomi drugih kostiju uda	S42,S52,S62,S82,S92,T10,T12	46		1	2	10	20	13
276	Specifična i višestruka uganuća, rascepi i utisnuća	S03,S13,S23,S33,S43,S53,S63,S73,S83,S93,T03	46			2	11	22	11
277	Laesio traumatica oculi et orbitae	S05	4				2	1	1
278	Laesio traumatica intracranialis	S06	3			1		2	
280	Udarne povrede i specifične, višestruke povrede sa amputacijom	S07-S08,S17-S18,S28,S38,S47-S48,S57-S58,S67-S68,S77-S78,S87-S88,S97-S98,T04-T05	7				3	3	1

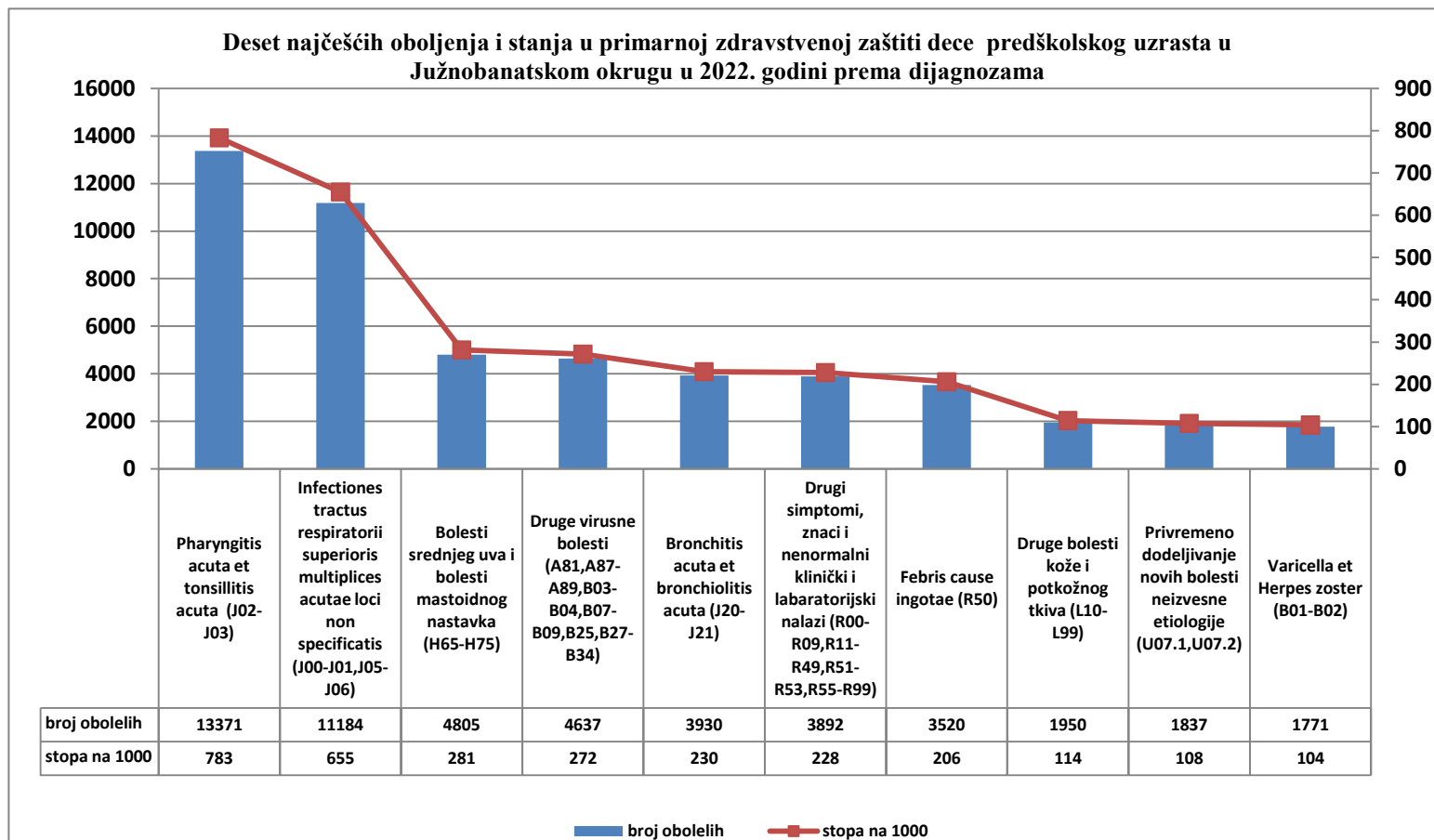
BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKJE DECE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 21.-nast 7

R. br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST DECE					
				do 2 meseči	3 - 5 meseči	6 - 11 meseči	1 - 2 godine	3 - 5 godina	6 i više
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
281	Druge specifične, nespecifične i višestruke povrede	S00-S01,S04,S09-S11,S14-S16,S19-S21,S24-S25,S29-S31,S34-S35,S39-S41,S44-S46,S49-S51,S54-S56,S59-S61,S64-S66,S69-S71,S74-S76,S79-S81,S84-S86,S89-S91,S94-S96,S99,T00-T01,T06-T07,T09,T11,T13-T14	1115	7	15	50	333	452	258
282	Uticaji stranog tela unetog preko prirodnog otvora	T15-T19	46	1		3	15	14	13
283	Opekotine i nagrizi	T20-T32	91			9	29	38	15
284	Trovanje drogama i biološkim supstancama	T36-T50	5				4		1
285	Toksična dejstva supstanci nemedicinskog porekla	T51-T65	7				5	1	1
286	Sindrom lošeg postupanja	T74	1					1	
287	Drugi i nespecifični uticaji spoljnih uzroka	T33-T35,T66-T73,T75-T78	55		1	4	18	26	6
288	Neke rane komplikacije povreda i komplikacije hirurškog i medicinskog lečenja neklasifikovane na drugom mestu	T79-T88	25				13	12	
289	Posledice povreda, trovanja i druge posledice spoljnih uzroka	T90-T98	1					1	
GRUPA XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONTAKT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	Z00-Z99	17140	1344	2195	2919	3669	4029	2984
290	Lica koja traže zdravstvene usluge radi pregleda i ispitivanja	Z00-Z13	8329	773	880	1239	1736	2517	1184
292	Ostala lica potencijalno zdravstveno ugrožena zaraznom bolešću	Z20,Z22-Z29	6227	317	1031	1378	1260	882	1359
295	Živorodena deca prema mestu rođenja	Z38	25	11	2	4	3	1	4
297	Lica u zdravstvenim službama radi određenih tretmana i zdr. zaštite	Z40-Z54	128				31	43	54
298	Lica u zdravstvenim službama iz drugih razloga	Z31-Z33,Z37,Z55-Z99	2431	243	282	298	639	586	383
GRUPA XXII	ŠIFRE ZA POSEBNE NAMENE	U04-U11	1837	44	105	164	353	622	622

Grafikon 14.

Zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta i omladine

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA DECE ŠKOLSKOG UZRASTA

Zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta i omladine, u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga, pružalo je u 2022. godini 22 doktora medicine, od kojih su 11 specijalisti pedijatrije (50%), dok je 9 doktora medicine na specijalizaciji i 27 medicinskih sestara-tehničara više i srednje stručne spreme. Pojedini domovi zdravlja imaju jedinstvene službe za zdravstvenu zaštitu predškolske i školske dece (domovi zdravlja u Kovačici, Alibunaru, Opovu i Plandištu), s tim da u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga zbog velike razuđenosti naseljenih mesta zdravstvenu zaštitu predškolske i školske dece pružaju i stručni timovi opšte medicine u zdravstvenim stanicama. Prema specifičnoj organizaciji zdravstvene zaštite školske dece i omladine u pojedinim zdravstvenim ustanovama je iskazan broj i struktura zdravstvenih radnika koji obavljaju ovu zdravstvenu delatnost. Jedan doktor medicine u zdravstvenoj zaštiti dece školskog uzrasta je pružao zdravstvenu zaštitu za 1541 dete, a jedna medicinska sestra za 1255 dece.

U 2022. godini svako dete ovog uzrasta je u proseku imalo 4 posete kod doktora medicine u ordinaciji, od toga 2,6 epizoda lečenja zbog bolesti ili povrede i 1,8 kontrolnih poseta po epizodi lečenja sa oko 0,4 poseta kod medicinske sestre zbog injekcione terapije, previjanja ili neke druge intervencije. Kod svakog drugog deteta je tokom godine obavljen sistematski ili kontrolni pregled u savetovalištu. Sistematskim pregledima je obuhvaćeno 70 % učenika osnovnih i srednjih škola. U okviru preventivnih aktivnosti zdravstvenih radnika evidentiran je i savetovališni rad sa roditeljima i nastavnicima, kao i obilazak škola i školskih kuhinja.

U službama za zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta i omladine, na teritoriji Južnobanatskog okruga, tokom 2022. godine je utvrđeno prosečno 2,6 oboljenja po svakom detetu. Opšta stopa morbiditeta iznosi 2612 na 1000 dece školskog uzrasta. Pet vodećih grupa bolesti čine oko 69% ukupnog morbiditeta:

- bolesti sistema za disanje (974 na 1000 dece),
- simptomi, znaci i patološki, klinički i laboratorijski nalazi (361 na 1000 dece),
- zarazne i parazitarne bolesti (220 na 1000 dece),
- šifre za posebne namene (147 na 1000 dece)
- povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora (108 na 1000 dece)

ZDRAVSTVENI RADNICI U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI DECE ŠKOLSKOG UZRASTA I OMLADINE PREMA STRUČNOJ SPREMI U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 22.

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	MEDICINSKI RADNICI								NEMEDICINSKI RADNICI				MESTA PUNKTOVI	
		LEKARI				VIŠA STRUČNA SPREMA		SREDNJA STRUČNA SPREMA		NIZJA STRUČNA SPREMA	UKUPNO	PSIHOLOZI	LOGOPEDI		OSTALI
		UKUPNO	OPŠTE MEDICINE	NA SPECIJALIZACIJU	SPECIJALISTI	UKUPNO	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI	UKUPNO	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI						
0.		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
UKUPNO		22	2	9	11	6	6	21	20	0	2	2	0	0	8
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	1			1			1	1						1
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	1			1			3	3						1
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	3		3		1	1	4	4		1	1			1
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	2			2			1	1						1
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	3	1	1	1			3	2						1
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	1			1			1	1						1
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	10	1	5	4	5	5	7	7		1	1			1
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	1			1			1	1						1

BROJ POSETA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI DECE ŠKOLSKOG UZRASTA I OMLADINE U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 23.

ZDRAVSTVENA USTANOVA	POSETE																							
	U SAVETODAVLJSTU						ŠKOLAMA	ŠKOLSKIM KUĆNJAMA	LEGOVALISTIMA	PATRONAZNE	POSETE U ORDINACIJI										KLJUČNE POSETE		PSIHOLOGA	LOGOPEDA
	RADI SISTEMATSKIH PREGLEDA		RADI KONTROLNIH PREGLEDA		RADI SAVETOVANJA						UKUPNO	PRVE POSETE KOD LEKARA					KOD OSTALIH MEDICINSKIH RADNIKA	LEKARA	KOD OSTALIH MEDICINSKIH RADNIKA					
	UČENIKA	NASTAVNIKA	UČENIKA	NASTAVNIKA	RODITELJA	NASTAVNIKA						SVEGA	OD TOGA PREMA STAROSTI											
													do 6 godina	7 - 9 godina	10 - 14 godina	15 - 19 godina				20 i više godina				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22			
UKUPNO	13225	1	1976	0	234	0	12	0	0	0	138059	76793	2	16632	28523	24036	1	13389	0	0	869	1163		
DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	139		39								10460	9039		2472	3782	2785		1035						
DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	770		278								7806	3987	1	1043	1582	1361		698						
DOM ZDRAVLJA VRŠAC	1659		525								15445	9673	1	2830	3879	2962	1	3679			105	625		
DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	811		169								11957	6257		2414	2144	1699		2222						
DOM ZDRAVLJA KOVIN	953		648								19005	11037		3167	4377	3493		2554			27	538		
DOM ZDRAVLJA OPOVO	380		146								5906	3064		1128	1025	911		850						
DOM ZDRAVLJA PANČEVO	8284	1	135		234		12				63980	31849		3114	10971	10165		1929			737			
DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	229		36								3500	1887		464	763	660		422						

BROJ POSETA U SAVETOVALIŠTU U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI DECE ŠKOLSKOG UZRASTA I OMLADINE U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 24.

R.br.	ZDRAVSTVENA USTANOVA	VRSTA POSETE					
		SISTEMATSKI PREGLED UČENIKA	KONTROLNI PREGLED	SAVETOVANJE SA RODITELJIMA	SAVETOVANJE SA NASTAVNICIMA	OBLAZAK ŠKOLE	OBLAZAK ŠKOLSKIH KUHINJA
0	1	2	3	4	5	6	7
	UKUPNO	13225	1976	134	1	12	0
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	139	39				
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	770	278				
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	1659	525				
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	811	169				
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	953	648				
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	380	146				
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	8284	135	234	1	12	
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	229	36				

**BROJ I PROCENAT DECE I OMLADINE PREMA VRSTI STANJA UTVRĐENOG PRI SISTEMATSKIM PREGLEDIMA U ZDRAVSTVENOJ
ZAŠTITI DECE ŠKOLSKOG UZRASTA I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 25.

Redni broj	VRSTA STANJA		UTVRĐENO STANJE	BROJ I PROCENAT DECE ŠKOLSKOG UZRASTA I OMLADINE					
				UKUPNO		U OSNOVNIM ŠKOLAMA		U SREDNjim ŠKOLAMA	
				BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%
0.	1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
UKUPNO			UKUPNO ŠKOLSKO DECE I OMLADINE	13884		9272		4612	
			OD TOGA PREGLEDANO	9693	69,8	6158	66,4	3535	76,6
1	ČISTOĆA TELA		DOBRA	9638	99,4	6116	99,3	3522	99,6
			LOŠA	55	0,6	42	0,7	13	0,4
2	VAŠLJIVOST		PRISUTNA	16	0,2	13	0,2	3	0,1
3	TELESNO DRŽANJE		DOBRO	7358	75,9	4757	77,2	2601	73,6
			LOŠE	2335	24,1	1401	22,8	934	26,4
4	TELESNA RAZVIJENOST		DOBRA	7986	82,4	4869	79,1	3117	88,2
			SREDNJA	1205	12,4	884	14,4	321	9,1
			LOŠA	502	5,2	403	6,5	99	2,8
5	TELESNA UHRANJENOST		DOBRA	7363	76,0	4503	73,1	2860	80,9
			SREDNJA	963	9,9	854	13,9	109	3,1
			LOŠA	1364	14,1	798	13,0	566	16,0
6	DEFORMACIJE KIČMENOG STUBA	KIFOZA	NAZNAČENA	365	0,4	179	0,3	186	0,5
			IZRAŽENA	7	0,1	6	0,1	1	0,0
		SKOLIOZA	NAZNAČENA	553	5,7	221	3,6	332	9,4
			IZRAŽENA	29	0,3	3	0,0	26	0,7
		LORDOZA	NAZNAČENA	10	0,1	9	0,1	1	0,0
			IZRAŽENA	41	0,4	0	0,0	41	1,2

Redni broj	VRSTA STANJA	UTVRĐENO STANJE	BROJ I PROCENAT DECE ŠKOLSKOG UZRASTA I OMLADINE					
			UKUPNO		U OSNOVNIM ŠKOLAMA		U SREDNjim ŠKOLAMA	
			BRDJI	%	BROJ	%	BROJ	%
0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
7	DEFORMACIJA GRUDNOG KOŠA	PRISUTNA	1048	1,1	80	0,1	968	2,7
8	DEFORMACIJA STOPALA	PRISUTNA	1961	20,2	1629	26,5	332	9,4
9	DEFORMACIJA DRUGIH DELOVA KOSTURA	JEDNOSTRANO	2	0,0	1	0,0	1	0,0
		OBOSTRANO	1	0,0	0	0,0	1	0,0
10	SMETNJE VIDA I MOTILITETA	STRABIZAM	54	0,6	42	0,7	12	0,3
		NISTAGMUS	298	3,1	96	1,6	202	5,7
		SLEPILO ZA BOJE	0	0,0	0	0,0	0	0,0
11	OŠTEĆENJE SLUHA	JEDNOSTRANO	0	0,0	0	0,0	0	0,0
		OBOSTRANO	3	0,0	2	0,0	1	0,0
12	KARIES	PRVI STUPANJ	359	3,7	290	4,7	69	2,0
		DRUGI STUPANJ	47	0,5	42	0,7	5	0,1
13	PARADENTOPATIJA	PRISUTNA	0	0,0	0	0,0	0	0,0
14	ORTODONTSKE ANOMALIJE	PRISUTNE	0	0,0	0	0,0	0	0,0
15	SRČANE MANE	KONGENITALNE	38	0,4	23	0,4	15	0,4
		STEĆENE	3	0,0	0	0,0	3	0,1
16	NEDOVOLJNA PSIHIČKA RAZVIJENOST	PRISUTNA	15	0,2	14	0,2	1	0,0
17	GOVORNE MANE	PRISUTNE	15	0,2	12	0,2	3	0,1
18	HEMOGLOBIN	ISPOD 10gr %	0	0,0	0	0,0	0	0,0
		OD 10 - 13gr %	0	0,0	0	0,0	0	0,0
		IZNAD 13gr %	0	0,0	0	0,0	0	0,0
19	ALBUMIN U MOKRAĆI	POZITIVAN	0	0,0	0	0,0	0	0,0
		NEGATIVAN	0	0,0	0	0,0	0	0,0
20	STOLICA NA CREVNE PARAZITE	POZITIVNA	0	0,0	0	0,0	0	0,0
		NEGATIVNA	0	0,0	0	0,0	0	0,0
21	ALERGIJSKA OBOLJENJA	PRISUTNA	19	0,2	19	0,3	0	0,0
		NISU PRISUTNA	0	0,0	0	0,0	0	0,0
22	SVA OSTALA HRONIČNA PATOLOŠKA STANJA	PRISUTNA	5	0,1	5	0,1	0	0,0

BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA I STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŠKOLSKJE DECE I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 26.

P.čp.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10.)	ŠIFRA	SVEGA	Do 6 god.	7-9 god.	10-14 god.	15-19 god.	20 i više
0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	UKUPNO	A00 - T98	88548	3989	25441	33064	26053	1
GRUPA I.	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00 - B99	7451	519	2003	2538	2391	0
005	Diarrhoea et gastroenteritis	A09	562	23	133	178	228	
006	Druge zarazne bolesti	A02,A04-A05,A07-A08	934	42	270	308	314	
015	Pertussis	A37	15	0	3	3	9	
018	Druge bakterijske bolesti	A21-A22,A24-A28,A31-A32,A38,A42 A49	115	8	25	46	36	
033	Infectiones herpesvirales	B00	40	0	6	20	14	
034	Varicella et Herpes zoster	B01-B02	1107	132	453	330	192	
041	Druge virusne bolesti	A81,A87-A89,B03-B04,B07- B09,B25,B27-B34	4405	312	1035	1554	1504	
042	Mycoses	B35-B49	165	0	39	66	60	
053	Druge helmintijaze	B68-B71,B75,B77-B83	29	2	18	8	1	
057	Druge zarazne bolesti	A65-A67,A69-A70,A74,A77-A79,B58 B64,B85-B89,B94,B99	79	0	21	25	33	
GRUPA II.	TUMORI	C00-D48	213	2	27	74	110	0
063	Neoplasma malignum hepatitis et ductum biliarium intrahepaticorum	C22	1			1		
069	Zloćudni tumor kosti i zglobne hrskavice	C40-C41	1			1		
071	Neoplasma malignum cutis aliud	C44	1				1	
078	Drugi zloćudni tumori muških polnih organa	C60, C62-C63	4				4	
080	Drugi zloćudni tumori sistema za mokrenje	C64-C66, C68	3				3	
082	Neoplasma malignum cerebrale	C71	1		1			
083	Zloćudni tumori drugih delova centralnog nervnog sistema	C70, C72	1		1			
086	Lymphoma non-Hodgkin	C82-C85	1				1	

BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA I STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŠKOLSKJE DECE I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 26.-nastavak 1

087	Leucaemia	C91-C95	3			1	2	
088	Drugi zloćudni tumori limfne žlezde, krvne loze i srodnog tkiva	C88-C90,C96	6		2	2	2	
090	Neoplasma benignum cutis	D22-D23	101	1	13	33	54	
091	Neoplasma benignum mammae	D24	1			1		
093	Neoplasma benignum ovarii	D27	1				1	
096	Dobročudni tumori, drugi tumori >>in situ<< i tumori neizvesnog i nepoznatog ishoda	D00-D05,D07-D21,D26,D28-D29,D31-D32,D34-D48	88	1	10	35	42	
GRUPA III	BOLESTI KRVI I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	204	2	36	77	89	0
097	Anemia sideropenica	D50	152	1	22	47	82	
098	Druge slabokrvnosti	D51-D64	9		2	6	1	
099	Hemoragijska stanja i druge bolesti krvi i krvotvornih organa	D65-D77	40	1	11	23	5	
100	Neki poremećaji imunog sistema	D80-D89	3		1	1	1	
GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	763	4	146	347	266	0
101	Poremećaji štitaste žlezde zbog nedostatka joda	E00-E02	5			2	3	
102	Thyreotoxicosis	E05	6				6	
103	Drugi poremećaji štitaste žlezde	E03-E04,E06-E07	86		10	35	41	
104	Diabetes mellitus	E10-E14	57		12	24	21	
105	Pothranjenost	E40-E46	26	2	9	14	1	
107	Drugi nedostaci vitamina	E51-E56	5			3	2	
108	Sequelae malnutritionis et deficientiae materiarum nutritivarum aliae	E64	1				1	
109	Obesitas	E66	252	2	46	119	85	
110	Dehydratio et hypovolaemia	E86	6			1	5	
111	Drugi poremećaji žlezda sa unutrašnjim lučenjm, ishrane i metabolizma	E15-E35,E58-E63,E65,E67-E85,E87-E90	319		69	149	101	

BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA I STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŠKOLSKJE DECE I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 26.-nastavak 2

GRUPA V.	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	483	1	95	203	184	0
113	Disordines mentales et disordines morum propter usum alcoholis (Alcoholismus)	F10	1				1	
114	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani upotrebom droga	F11-F19	7			4	3	
115	Shizofrenija, shiotipski poremećaji, sumanutu poremećaji	F20-F29	17			7	10	
116	Poremećaji raspoloženja (afektivni poremećaji)	F30-F39	35			8	27	
117	Neurotski, stresogeni i somatoformni poremećaji	F40-F48	103		9	38	56	
118	Retardatio mentalis	F70-F79	87		17	42	28	
119	Drugi duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	F04-F09,F50-F69,F80-F99	233	1	69	104	59	
GRUPA VI.	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	438	2	77	209	150	0
120	Zapaljenske bolesti centralnog nervnog sistema	G00-G09	2		1		1	
123	Sclerosis multiplex	G35	1				1	
124	Epilepsia	G40-G41	151	2	36	71	42	
125	Migrena i druge glavobolje	G43-G44	209		22	111	76	
127	Poremećaji nerava, korena živaca i snopova živaca	G50-G59	12		1	4	7	
128	Moždana paraliza i drugi simptomi paralize	G80-G83	34		11	11	12	
129	Druge bolesti nervnog sistema	G10-G13,G21-G26,G31-G32,G36-G37,G46-G47,G60-	29		6	12	11	
GRUPA VII.	BOLESTI OKA I PRIPOJKA OKA	H00-H59	1102	63	351	433	255	0
130	Bolesti očnog kapka	H00-H01	99	14	27	31	27	
131	Bolesti vežnjače oka	H10-H13	355	26	126	122	81	
132	Bolesti beonjače i rožnjače	H15-H19	15	1	7	7		
134	Ablatio retinae et ruptura retinae	H33	1				1	
135	Glaucoma	H40-H42	6		1	4	1	
136	Strabismus	H49-H50	41		21	17	3	

BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA I STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŠKOLSKJE DECE I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 26.-nastavak 3

137	Anomaliae refractionis et anomaliae	H52	194		56	87	51	
138	Amaurosis et amblyopia	H54	5		4	1		
139	Drugi poremećaji oka i pripojka oka	H02-H06,H20-H22,H30-H32,H34-H36,H43-H48,H51,H53,H55-H59	386	22	109	164	91	
GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95	2727	487	863	881	496	0
140	Bolesti srednjeg uva i bolesti mastoidnog nastavka	H65-H75	2109	468	685	614	342	
141	Surditas	H90-H91	28	1	10	8	9	
142	Druge bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka	H60-H62,H80-H83,H92,H95	590	18	168	259	145	
GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	245	6	36	72	131	0
143	Febris rheumatica	I00-I02	1				1	
144	Hronične reumatske bolesti srca	I05-I09	1		1			
145	Hypertensio arterialis essentialis (primaria)	I10	82		8	31	43	
146	Druge bolesti krvnog pritiska	I11-I15	4			3	1	
150	Poremećaji sprovodnog sistema srca i aritmije	I44-I49	49		4	13	32	
152	Druge bolesti srca	I27-I43,I51-I52	10			3	7	
154	Infarctus cerebri	I63	1		1			
158	Morbi vasorum periphericorum alii	I73	1				1	
160	Druge bolesti arterija, arteriola i kapilara	I71-I72,I77-I79	1				1	
162	Varices venarum extremitatum inferiorum	I83	3			1	2	
163	Haemorrhoides	I84	8			1	7	
164	Druge bolesti krvotoka	I85-I99	84	6	22	20	36	
GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	33027	1635	10929	11749	8713	1
165	Pharyngitis acuta et tonsillitis acuta	J02-J03	13943	606	4747	4815	3774	1
166	Laryngitis et tracheitis acuta	J04	1116	113	421	416	166	
167	Infectiones tractus respiratorii superioris multiplices acutae loci non specificati	J00-J01,J05-J06	13388	751	4142	4712	3783	

BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA I STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŠKOLSKJE DECE I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 26.-nastavak 4

168	Influenza	J10-J11	13		3	5	5	
169	Pneumonia	J12-J18	61	5	25	13	18	
170	Bronchitis acuta et bronchiolitis acuta	J20-J21	2092	70	852	837	333	
171	Sinusitis chronica	J32	20		7	8	5	
172	Druge bolesti nosa i sinusa nosa	J30-J31,J33-J34	1408	5	418	598	387	
173	Morbi tonsillarum et vegetationum adenoidium chronici	J35	238	6	123	78	31	
174	Druge bolesti gornjeg dela sistema za disanje	J36-J39	19	3	3	7	6	
175	Zapaljenje dušnica, emfizem i druge obstruktivne bolesti pluća	J40-J44	7		4	2	1	
176	Asthma bronchiale	J45-J46	415	5	129	174	107	
179	Druge bolesti sistema za disanje	J22,J66-J99	307	71	55	84	97	
GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	1700	31	306	594	769	0
180	Caries dentium	K02	35	2	13	14	6	
181	Druge bolesti zuba i potpornih struktura	K00-K01,K03-K08	113	7	26	28	52	
182	Druge bolesti usne duplje, pljuvačnih žlezda i vilica	K09-K14	52	3	13	13	23	
184	Gastritis et duodenitis	K29	81		9	27	45	
185	Druge bolesti jednjaka, želuca i dvanaestopalačnog creva	K20-K23	464	1	80	158	225	
186	Bolesti slepog creva	K35-K38	57		14	26	17	
187	Hernia inguinalis	K40	34		12	10	12	
188	Hernia femoralis	K41-K46	5			4	1	
189	Morbus Crohn et colitis ulcerosa	K50-K51	19		1	6	12	
190	Ileus paralyticus et obstructio intestinalis, sine hernia	K56	1				1	
192	Druge bolesti creva i potbušnice	K52-K55,K58-K67	789	18	130	285	356	

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA I STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŠKOLSKJE DECE I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022.
GODINI**

Tabela 26.-nastavak 5

194	Druge bolesti jetre	K71-K77	9		1	4	4	
195	Cholelithiasis et cholecystitis	K80-K81	9		2	5	2	
197	Druge bolesti sistema za varenje	K82-K83,K87-K93	32		5	14	13	
GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	2629	90	671	956	912	0
198	Infekcije kože i potkožnog tkiva	L00-L08	777	20	215	279	263	
199	Druge bolesti kože i potkožnog tkiva	L10-L99	1852	70	456	677	649	
GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIČNO-KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	876	6	114	350	406	0
200	Zapaljenje zglobova	M05-M14	33	1	11	16	5	
201	Degenerativno zapaljenje zglobova	M15-M19	5			3	2	
202	Stečeni deformiteti udova	M20-M21	30		9	9	12	
203	Druga oboljenja zglobova	M00-M03,M22-M25	128		17	49	62	
204	Sistemska oboljenja vezivnog tkiva	M30-M36	4			2	2	
205	Poremećaji vratnog i drugog međupršljenskog diska	M50-M51	4				4	
206	Druga oboljenja leđa	M40-M49,M53-M54	480	4	53	203	220	
207	Bolesti mekog tkiva	M60-M79	153	1	19	51	82	
208	Poremećaji strukture i gustine kostiju	M80-M85	8		1	4	3	
209	Osteomyelitis	M86	2			1	1	
210	Druge bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva	M87-M99	29		4	12	13	
GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAČNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	1244	55	319	354	516	0
212	Druge bolesti glomerula bubrega	N02-N08	20		12	4	4	
213	Bolesti kanalića bubrega i međućelijskog tkiva	N10-N16	17		1	5	11	
214	Nedovoljna funkcija bubrega	N17-N19	2			2		

BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA I STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŠKOLSKJE DECE I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 26.-nastavak 6

215	Mokraćni kamenci	N20-N23	31	1	4	3	23	
216	Cystitis	N30	439	11	120	145	163	
217	Druge bolesti sistema za mokrenje	N25-N29,N31-N39	366	29	107	94	136	
220	Hydrocele et spermatocele	N43	6		2	3	1	
221	Phymosis et paraphymosis	N47	80	6	37	21	16	
222	Druge bolesti muških polnih organa	N44-N46,N48-N51	52	4	16	13	19	
223	Bolesti dojke	N60-N64	22		1	10	11	
224	Salpingitis et oophoritis	N70	1				1	
225	Cervicitis uteri	N72	9	2	4	1	2	
226	Druga zapaljenja ženskih karličnih organa	N71,N73-N77	24	2	10	5	7	
228	Prolapsus genitaliorum femininorum	N81	1				1	
229	Morbi ovarii, tubae uterinae et parametrij non inflammatorii	N83	10			1	9	
230	Poremećaji menstruacije	N91-N92	49			21	28	
233	Druga oboljenja polnomokraćnog puta	N82,N84-N90,N93-N94,N96,N98-N99	115		5	26	84	
GRUPA XVII	UROĐENE NAKAZNOSTI DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	230	2	72	95	61	0
254	Spina bifida	Q05	3			1	2	
255	Druge urođene anomalije nervnog sistema	Q00-Q04,Q06-Q07	5		3	1	1	
256	Urođene anomalije krvotoka	Q20-Q28	50		16	24	10	
257	Labium leporinum et palatoschisis	Q35-Q37	7			6	1	
259	Druge urođene anomalije sistema za varenje	Q38-Q40,Q42-Q45	3		1	2		
260	Cryptorchismus	Q53	29		16	12	1	
261	Druge anomalije polnomokraćnog sistema	Q50-Q52,Q54-Q64	32	1	9	15	7	
262	Deformationes coxae congenitae	Q65	3		1	1	1	
263	Deformationes pedis congenitae	Q66	43	1	13	11	18	
264	Druge urođene anomalije i deformacije mišićno koštanog sistema	Q67-Q79	29		8	13	8	
265	Druge urođene anomalije	Q10-Q18,Q30-Q34,Q80-Q89	22		5	7	10	

BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA I STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŠKOLSKE DECE I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

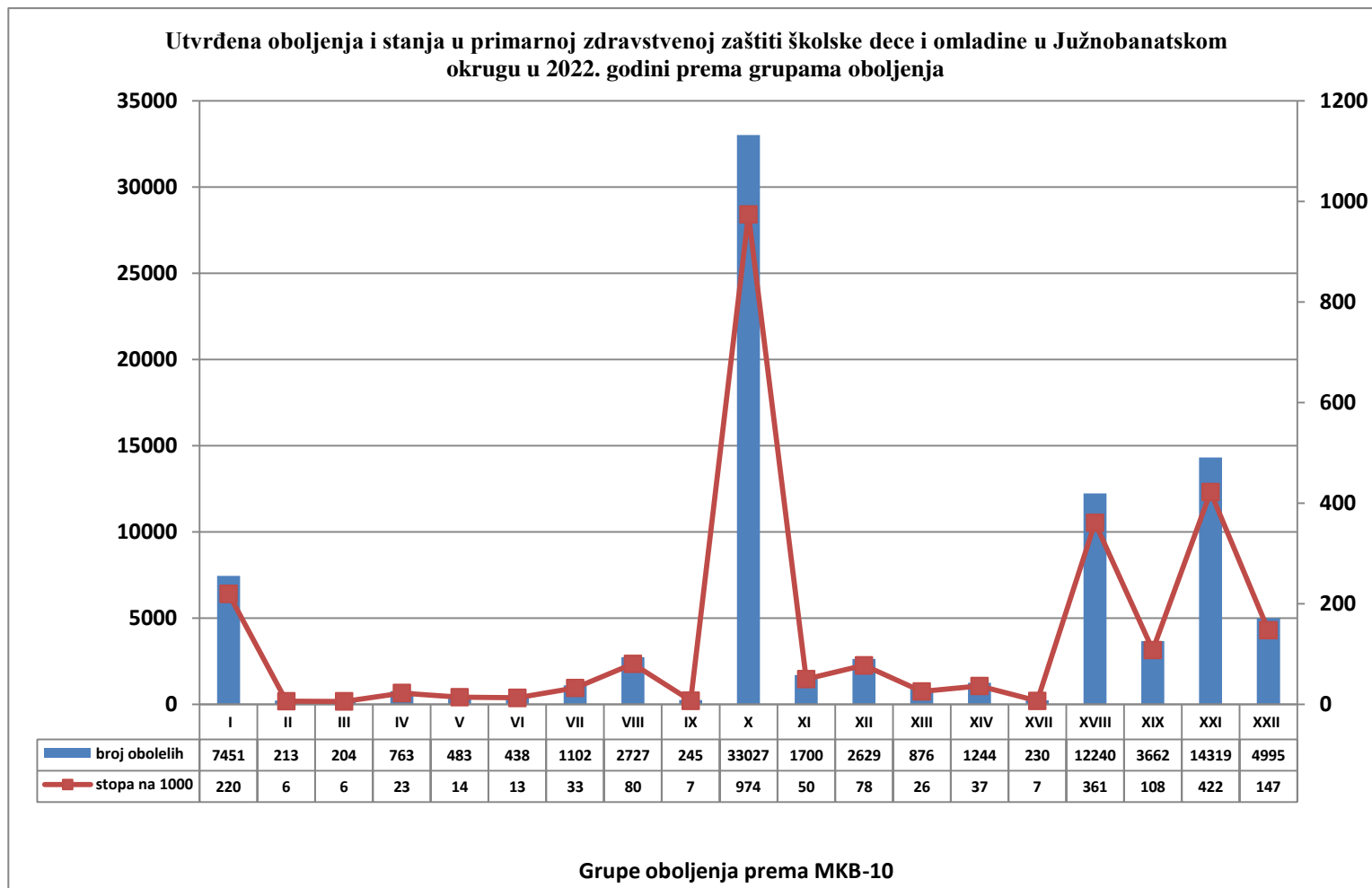
Tabela 26.-nastavak 7

266	Hromosomske nenormalnosti	Q90-Q99	4			2	2	
GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	12240	735	3435	4317	3753	0
267	Dolor abdominalis et pelvici	R10	2727	139	678	965	945	
268	Febris causae ingotae	R50	4708	391	1481	1577	1259	
270	Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi	R00-R09,R11-R49,R51-R53,R55-R99	4805	205	1276	1775	1549	
XIX	POVEDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T8	3662	109	839	1590	1124	0
271	Fractura cranii et ossium faciei	S02	10			4	6	
272	Prelomi vrata, grudnog koša i karlice	S12,S22,S32,T08	7			6	1	
273	Fractura femoris	S72	4		3	1		
274	Prelomi drugih kostiju uda	S42,S52,S62,S82,S92,T10,T12	294	2	58	148	86	
275	Fracturae regionum corporis multiplicium	T02	1	0	0	0	1	
276	Specifična i višestruka uganuća, rascepi i utisnuća	S03,S13,S23,S33,S43,S53,S63,S73,S83,S93,T03	397	1	51	175	170	
277	Laesio traumatica oculi et orbitae	S05	23		7	12	4	
278	Laesio traumatica intracranialis	S06	16		6	2	8	
279	Druge povrede unutrašnjih organa	S26-S27,S36-S37	3		2	1		
280	Udarne povrede i specifične, višestruke i povrede amputacijom	S07-S08,S17-S18,S28,S38,S47-S48,S57-S58,S67-S68,S77-S78,S87-S88,S97-S98,T04-T05	2			2		
281	Druge specifične, nespecifične i višestruke povrede	S00-S01,S04,S09-S11,S14-S16,S19-S21,S24-S25,S29-S31,S34-S35,S39-S41,S44-S46,S49-S51,S54-S56,S59-S61,S64-S66,S69-S71,S74-S76,S79-S81,S84-S86,S89-S91,S94-S96,S99,T00-T01,T06-T07,T09,T11,T13-T14	2551	93	601	1111	746	

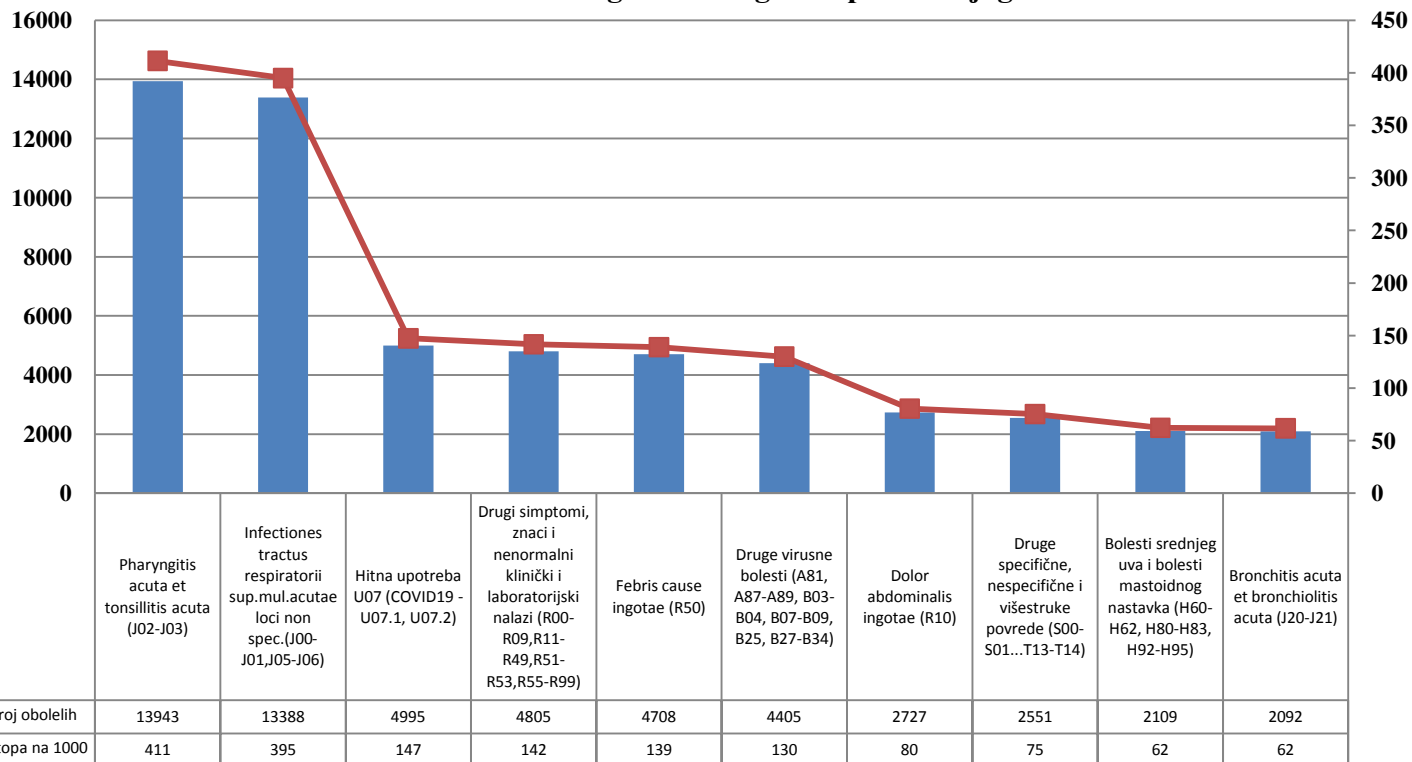
BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA I STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŠKOLSKJE DECE I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 26.-nastavak 8

282	Uticaji stranog tela unetog preko prirodnog otvora	T15-T19	76	2	20	29	25	
283	Opekotine i nagrizi	T20-T32	72	5	29	23	15	
284	Trovanje drogama i biološkim supstancama	T36-T50	3		1		2	
285	Toksična dejstva supstanci nemedicinskog porekla	T51-T65	4		1	1	2	
286	Sindrom lošeg postupanja	T74	12		1	6	5	
287	Drugi i nespecifični uticaji spoljnih uzroka	T33-T35,T66-T73,T75-T78	110	5	36	33	36	
288	Neke rane komplikacije povreda i komplikacije hirurškog i medicinskog lečenja neklasifikovane na drugom mestu	T79-T88	3		1		2	
289	Posledice povreda, trovanja i druge posledice spoljnih uzroka	T90-T98	74	1	22	36	15	
GRUPA XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONKTAT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	Z00-Z99	14319	165	3962	6331	3861	0
290	Lica koja traže zdravstvene usluge radi pregleda i ispitivanja	Z00-Z13	11191	146	3077	5104	2864	
292	Ostala lica potencijalno zdravstveno urođena zaraznom bolešću	Z20,Z22-Z29	2180	3	634	883	660	
294	Preporođajni pregledi i druge kontrole trudnoće	Z34-Z36	5			4	1	
297	Lica u zdravstvenim službama radi određenih tretmana i zdr. zaštite	Z40-Z54	96		42	32	22	
298	Lica u zdravstvenim službama iz drugih razloga	Z31-Z33,Z37,Z55-Z99	847	16	209	308	314	
GRUPA XXII	ŠIFRE ZA POSEBNE NAMENE	U04-U11	4995	75	1160	1894	1866	0

Deset najčešćih oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti dece školskog uzrasta u Južnobanatskom okrugu u 2022. godini prema dijagnozama

**Zdravstvena zaštita
žena**

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA ŽENA

Zdravstvenu zaštitu žena starijih od 15 godina, u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga u 2022. godini pružalo je 22 doktora medicine, od kojih su 19 specijalisti ginekologije i akušerstva (86%), dok je 3 doktora medicine na specijalizaciji i 25 medicinskih sestara-tehničara više i srednje stručne spreme.

U proseku 1 doktor medicine je obezbeđivao zdravstvenu zaštitu za 5.202 žena starijih od 15 godina, a jedna medicinska sestra-tehničar za 4.578 žena.

U 2022. godini svaka druga žena starija od 15 godina je posetila doktora medicine specijalistu ginekologa zbog dijagnostike i lečenja, sa prosečno 4 posete po epizodi lečenja. Najviše lečenih žena (28%) pripada dobnoj grupi od 40-49 godina. Kod ostalih medicinskih radnika, zbog dijagnostičkih i terapijskih procedura obavljeno je 0,5 poseta na svaki prvi pregled kod doktora medicine. Godišnja opterećenost lekara iznosi 2442 poseta, dnevna opterećenost 12 poseta.

U okviru savetovališnog rada, posebno se prati rad savetovališta za trudnice i savetovališta za planiranje porodice. U savetovalištim za trudnice evidentirano je 15.291 poseta, sa prosečno 8,1 poseta po trudnoj ženi, od toga 1.895 prvih poseta. Najveći broj žena (43%), koje su posetile savetovalište za trudnice je bio u dobnoj grupi od 20-29 godina; u odnosu na mesec trudnoće, 51,9% je posetilo doktora medicine u prvom tromesečju, a 35% u drugom tromesečju. 13% žena se prvi put javilo lekaru u poodmakloj trudnoći (posle 6 meseci). Od ukupnog broja prvih poseta savetovalištu za trudnice, 84% su posete zbog nekog patološkog stanja. Savetovalište za planiranje porodice, ove godine prvi put u životu je posetilo 1028 žena generativnog doba. Među ženama koje su se prvi put javile doktoru medicine u vezi planiranja porodice, najveći broj pripada dobnoj grupi od 20-29 godina (33%), a oko 11% njih je bilo mlađe od 19 godina. Doktori medicine su najčešće ordinirali oralna kontraceptivna sredstva (64,7%).

U službama za zdravstvenu zaštitu žena starijih od 15 godina, na teritoriji Južnobanatskog okruga, u 2022. godini, opšta stopa morbiditeta iznosi 194 na 1000 žena. Tri vodeće grupe bolesti čine oko 50% ukupnog morbiditeta:

- bolesti mokraćno-polnog sistema (72 na 1000 žena),
- trudnoća, rađanje i babinje (20 na 1000 žena),
- tumori (10 na 1000 žena)

**ZDRAVSTENI RADNICI U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŽENA PREMA STRUČNOJ SPREMI U DOMOVIMA ZDRAVLJA
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 27.

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA		ZDRAVSTVENI RADNICI							ZDRAVSTVENI SARADNICI	Punktovi	
			LEKARI				SA VIŠOM STRUČNOM SPREMOM		SREDNJA STRUČNA SPREMA			
			SVEGA	OD TOGA:			UKUPNO:	OD TOGA: MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI	UKUPNO:			OD TOGA: MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI
				OPŠTE MEDICINE	NA SPECIJA- LIZACIJI	SPECIJALISTI						
0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
	UKUPNO		22	0	3	19	4	4	21	14	0	8
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR		1			1			2			1
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA		1			1			2			1
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC		3			3	1	1	5	5		1
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA		2		1	1			2	2		1
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN		2			2			2			1
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO		1			1			2	1		1
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO		11		2	9	2	2	6	6		1
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE		1			1	1	1				1

BROJ POSETA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŽENA U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 28.

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	RAZI- SISTEMATSKIH PREGLEDA	RAZI- KONTROLNIH PREGLEDA	POSETE U ORDINACIJI							KUĆNE POSETE:		psihologu	soc. radniku	
				UKUPNO:	PRVE POSETE KOD LEKARA					KOD OSTALIH MEDICINSKIH RADNIKA	LEKARA	KOD OSTALIH MEDICINSKIH RADNIKA			
					SVEGA:	OD TOGA PREMA STAROSTI ŽENA:									
						do 19- godina	20-29- godina	30-39- godina	40-49- godina	50 i više- godina					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
UKUPNO		10643	27821	53727	14388	659	2701	3819	4030	3179	7386	0	0	51	147
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR			2582	956	54	196	153	189	364	377				
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	594	324	3128	1479	21	205	495	410	348	127				
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	1905	1662	1427	1355	65	183	253	378	476	1318				
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	1055	510	2148	440	85	136	114	58	47	840				
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	876	687	4456	1516	74	198	314	366	564	2830			51	147
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	499	1293	1415	136	9	31	37	29	30	1530				
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	5281	22637	35902	7984	330	1680	2342	2399	1233					
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	433	708	2669	522	21	72	111	201	117	364				

**BROJ ORDINIRANIH KONTRACEPTIVNIH SREDSTAVA U SAVETOVALIŠTU ZA PLANIRANJE PORODICE U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŽENA
U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 29.

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	UKUPNO POSETA	OD TOGA PO VRSTI ORDINIRANIH KONTRACEPTIVNIH SREDSTAVA				DRUGI RAZLOZI POSETE
			ORALNA	INTRAUTERINA	DIJAFRAGMA	DRUGA LOKALNA	
	1	2	3	4	5	6	7
UKUPNO		3246	2100	115	10	565	455
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	568	189			130	248
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	647	620	27			
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	247	247				
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	67	66	1			
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	634	107			349	178
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	121	121				
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	696	631	65			
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	266	119	22	10	86	29

**BROJ POSETA SAVETOVALIŠTU ZA PLANIRANJE PORODICE U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŽENA
U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 30.

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	POSETE SAVETOVALIŠTU ZA PLANIRANJE PORODICE						
		UKUPNO POSETA	POSETE KOD LEKARA					PRVI PUT U SAVETOVALIŠTU UOPŠTE
			SVEGA	OD TOGA PREMA STAROSTI ŽENE				
				do 19 godina	20 - 29 godina	30 - 39 godina	40 i više godina	
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
UKUPNO		3539	2194	250	734	712	498	1028
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	568	568	52	221	190	105	195
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	647	0					
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	247	247	44	92	80	31	247
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA		0					
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	634	554	22	146	171	215	
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	121	121	15	30	40	36	64
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	1056	522	105	147	168	102	522
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	266	182	12	98	63	9	

BROJ POSETA SAVETOVALIŠTU ZA TRUDNICE U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŽENA U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 31.

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	OD TOGA PRVE POSETE SAVETOVALIŠTU ZA TRUDNICE														
		UKUPNO	Trudnice prvi put u savetovalištu			PREMA PATOLOŠKOM STANJU				prve posete prema starosti						
			do 3 meseca trudnoće	4-6 meseci trudnoće	7 i više meseci trudnoće	ukupno	do 3 meseca	4 - 6 meseci	7 - 9 meseci	ukupno	svaka	do 19g	20-39	40-49	50 i više	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
0																
	UKUPNO	1895	985	664	246	1587	773	565	249	15291	1895	289	817	641	148	0
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	158	89	36	33	76	25	32	19	946	158	24	76	51	7	
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	71	46	25		10	10			1017	71	9	22	40		
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	563	393	93	77	7		7		3118	563	73	274	194	22	
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	134	75	31	28	1067	512	353	202	1201	134	49	51	34		
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	235	168	45	22	103	69	26	8	2592	235	22	121	85	7	
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	62	14	28	20	3	3			477	62	3	25	21	13	
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	604	185	371	48	311	152	140	19	5679	604	103	198	204	99	
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	68	15	35	18	10	2	7	1	261	68	6	50	12		

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŽENA U
JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 32.

Redni broj	MORBIDITETNA LISTA (MKB - T0)	SIFRA	SVEGA
0.	1.	2.	3.
	UKUPNO	A00 - T98	22147
GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00 - B99	32
023	Infectiones sexuales chlamydiales	A55-A56	1
024	Druge infekcije pretežno prenete polnim putem	A57-A64	24
032	Druge artropodne virusne groznice i virusne hemoragijske groznice	A90-A94,A96-A99	1
034	Varicella et Herpes zoster	B01-B02	1
042	Mycoses	B35-B49	1
057	Druge zarazne bolesti	A65-A67,A69-A70,A74,A77-A79,B58-B64,B85-B89,B94,B99	4
GRUPA II	TUMORI	C00-D48	1151
061	Neoplasma malignum coli	C18	4
070	Melanoma malignum cutis	C43	1
072	Zloćudni tumori vezivnog i mekog tkiva	C45-C49	1
073	Neoplasma malignum mammae	C50	121
074	Neoplasma malignum cervicis uteri	C53	122
075	Neoplasma malignum corporis uteri	C54-C55	115
076	Drugi zloćudni tumori ženskih polnih organa	C51-C52,C56-C58	51
089	Carcinoma in situ cervicis uteri	D06	18
091	Neoplasma benignum mammae	D24	19
092	Leiomyoma uteri	D25	576
093	Neoplasma benignum ovarii	D27	76
096	Dobroćudni tumori, drugi tumori in situ i tumori neizvesnog i nepoznatog ishoda	D00-D05,D07-D21,D26,D28-D29,D31-D32,D34-D48	47
GRUPA III	BOLESTI KRVI I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	79
097	Anemia sideropenica	D50	19
099	Hemoragijska stanja i druge bolesti krvi i krvotvornih organa	D65-D77	59
100	Neki poremećaji imunog sistema	D80-D89	1
GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNjim LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	72
101	Poremećaji štitaste žlezde zbog nedostatka joda	E00-E02	3
103	Drugi poremećaji štitaste žlezde	E03-E04,E06-E07	2
104	Diabetes mellitus	E10-E14	3
109	Obesitas	E66	7
111	Drugi poremećaji žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma	E15-E35,E58-E63,E65,E67-E85,E87-E90	57
GRUPA V	DUSEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	1
118	Retardatio mentalis	F70-F79	1

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŽENA U
JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 32.-nast.1

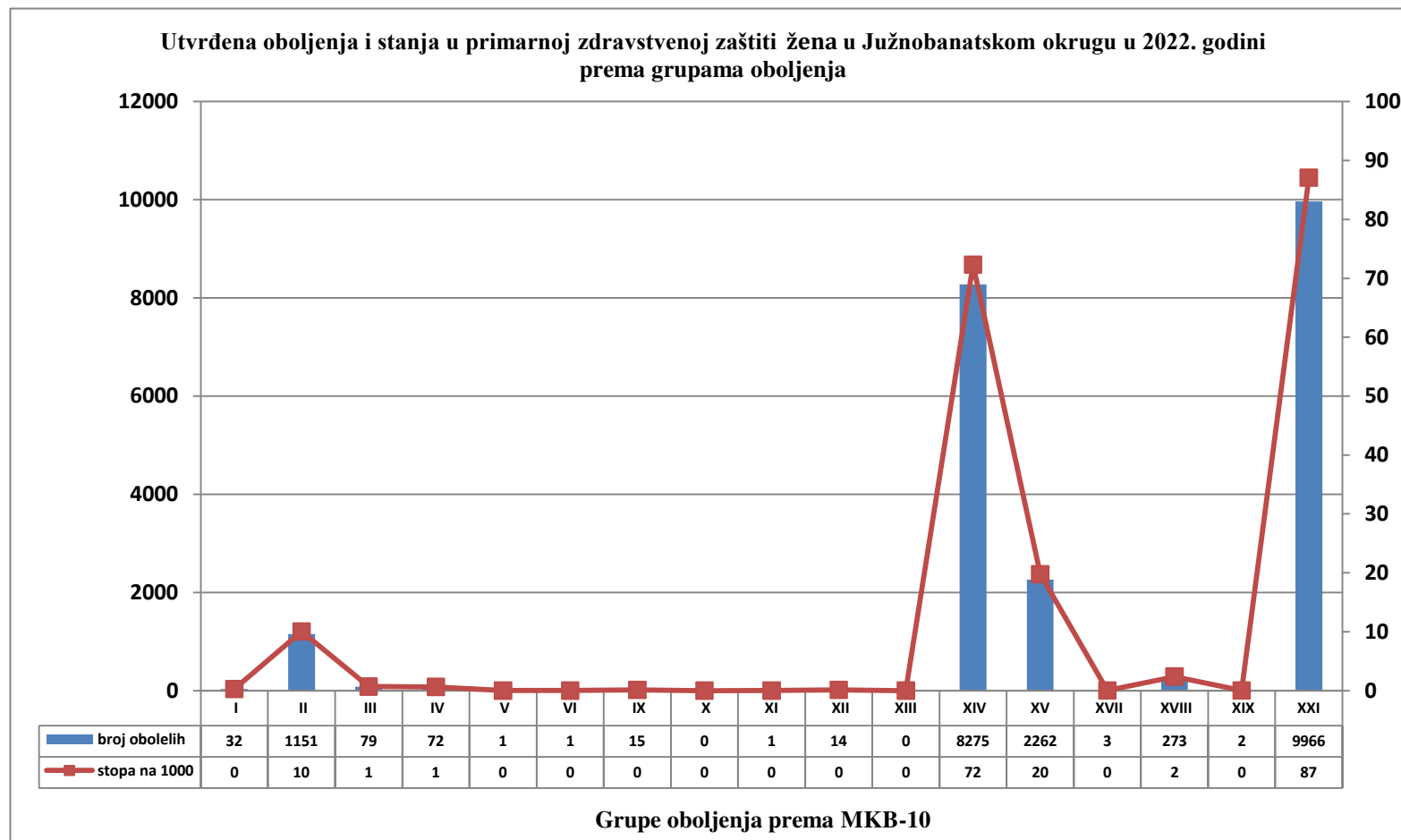
Godini broj	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	SIFRA	SVEGA
1.	2.	3.	
GRUPA VI	BOLESTI NERVOG SISTEMA	G00-G99	1
129	Druge bolesti nervnog sistema	G10-G13,G21-G26,G31-G32,G36-G37,G46-G47,G60-G73,G90-G99	1
GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	15
145	Hypertensio arterialis essentialis (primaria)	I10	3
148	Druge ishemijske bolesti srca	I20,I23-I25	1
161	Zapaljenje vena,zapaljenje vena sa trombozom, embolija i tromboza vena	I80-I82	9
162	Varices venarum extremitatum inferiorum	I83	1
164	Druge bolesti krvotoka	I85-I99	1
GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	1
184	Gastritis et duodenitis	K29	1
GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	14
198	Infekcije kože i potkožnog tkiva	L00-L08	3
199	Druge bolesti kože i potkožnog tkiva	L10-L99	11
GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAČNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	8275
212	Druge bolesti glomerula bubrega	N02-N08	1
215	Mokraćni kamenci	N20-N23	6
216	Cystitis	N30	306
217	Druge bolesti sistema za mokrenje	N25-N29,N31-N39	229
223	Bolesti dojke	N60-N64	248
224	Salpingitis et oophoritis	N70	69
225	Cervicitis uteri	N72	917
226	Druga zapaljenja ženskih karličnih organa	N71,N73-N77	2009
227	Endometriosis	N80	23
228	Prolapsus genitaliorum femininorum	N81	278
229	Morbi ovarii, tubae uterinae et parametrij non inflammatorii	N83	392
230	Poremećaji menstruacije	N91-N92	988
231	Morbi climacterici	N95	1100
232	Sterilitas feminae	N97	871
233	Druga oboljenja polnomokraćnog puta	N82,N84-N90,N93-N94,N96,N98-N99	838

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŽENA U
JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 32.-nast.2

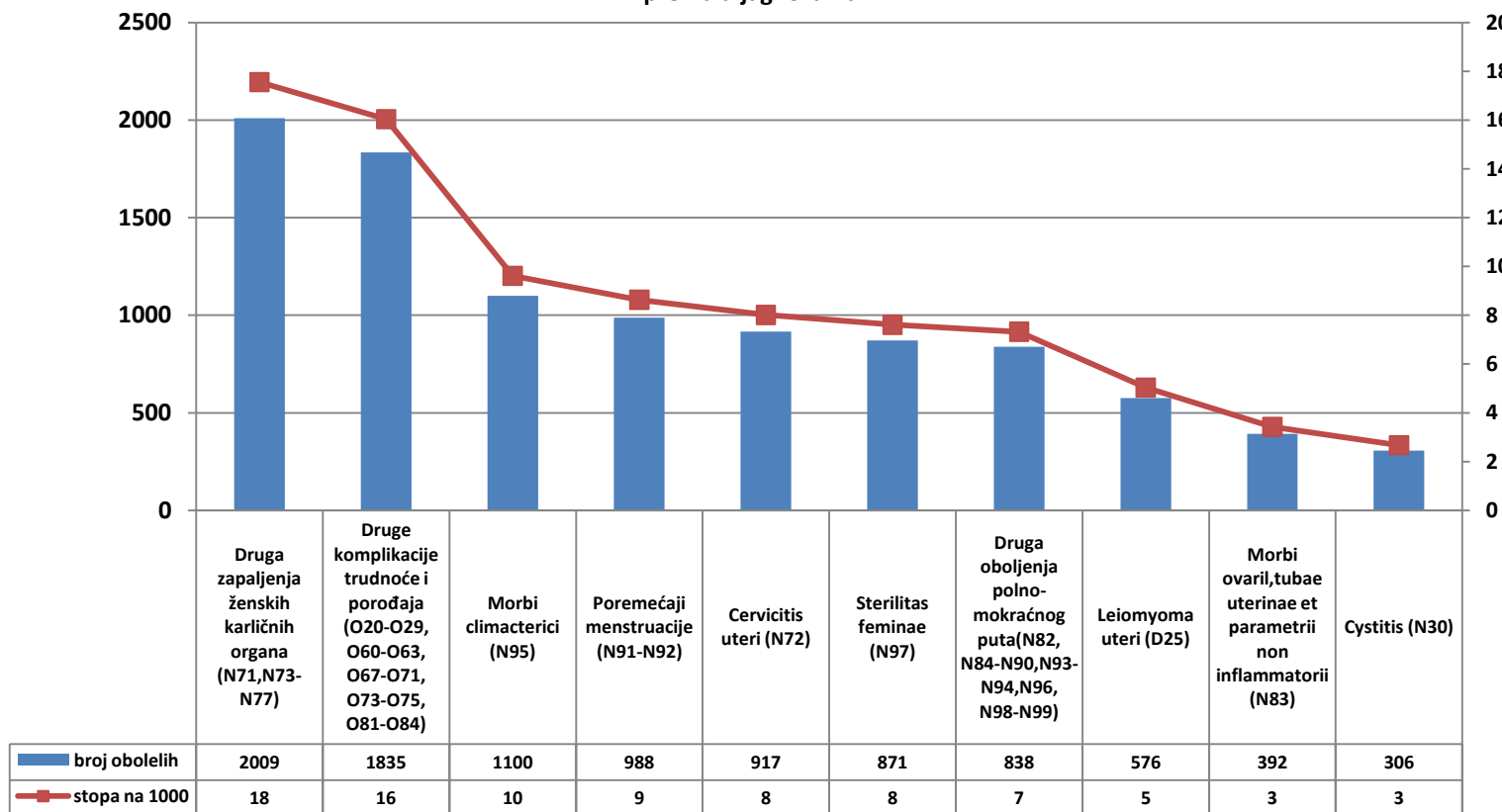
Redni broj	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	SIFRA	SVEGA
1	2	3	4
GRUPA XV	TRUDNOĆA, RAĐANJE I BABINJE	O00-O48	2262
234	Abortus spontaneus	O03	50
235	Abortus medicalis	O04	18
236	Druge trudnoće sa pobačajem	O00-O02,O05-O08	72
237	Otok, belančevine u mokraći i povišen pritisak u trudnoći, porođaju i porođajnom periodu	O10-O16	20
238	Nisko usadena posteljica, pre vremena odvajanje posteljice i preporođajno krvarenje	O44-O46	2
239	Briga trudnice u vezi pola i amnionske duplje i mogućih problema porođaja	O33-O43,O47,O48	41
240	Otežani porođaj	O64-O66	4
241	Haemorrhagia post partum	O72	1
242	Druge komplikacije trudnoće i porođaja	O20-O29,O60-O63,O67-O71,O73-O75,O81-O84	1835
243	Partus spontaneus simplex	O80	174
244	Komplikacije u babinjama i drugim stanjima koja komplikuju trudnoću i rađanje	O85-O99	45
GRUPA XVII	UROĐENE NAKAZNOSTI DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	3
256	Urođene anomalije krvotoka	Q20-Q28	1
266	Hromosomske nenormalnosti	Q90-Q99	2
GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	273
267	Dolor abdominalis et pelvis	R10	150
268	Febris causae ingotae	R50	2
270	Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi	R00-R09,R11-R49,R51-R53,R55-R99	121
GRUPA XIX	POVEDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA I SPOLENIH FAKTORA	S00-T8	2
281	Druge specifične, nespecifične i višestruke povrede	S00-S01,S04,S09-S11,S14-S16,S19-S21,S24-S25,S29-S31,S34-S35,S39-S41,S44-S46,S49-S51,S54-S56,S59-S61,S64-S66,S69-S71,S74-S76,S79-S81,S84-S86,S89-S91,S94-S96,S99,T00-T01,T06-T07,T09,T11,T13-T14	2
GRUPA XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONTAKT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	Z00-Z99	9966
290	Lica koja traže zdravstvene usluge radi pregleda i ispitivanja	Z00-Z13	6337
293	Kontracepcija	Z30	304
294	Preporođajni pregledi i druge kontrole trudnoće	Z34-Z36	2280
296	Nega i pregled posle porođaja	Z39	501
297	Lica u zdravstvenim službama radi određenih tretmana i zdr. zaštite	Z40-Z54	122
298	Lica u zdravstvenim službama iz drugih razloga	Z31-Z33,Z37,Z55-Z99	422

Grafikon 17.

Grafikon 18.

**Deset najčešćih oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti žena u Južnobanatskom okrugu u 2022.godini
prema dijagnozama**

Zdravstvena zaštita radnika

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA RADNIKA

Prema popisu iz 2022. godine radno aktivno stanovništvo obuhvata populaciju između 20 i 65 godina starosti, što iznosi 58% stanovnika Južnobanatskog okruga. Ovoj populaciji zdravstvenu zaštitu obezbeđuju služba za zdravstvenu zaštitu odraslih i služba za zdravstvenu zaštitu radnika. Zdravstvena zaštita radno angažovanog stanovništva se obavlja u službama medicine rada i na teritoriji Južnobanatskog okruga ona obuhvata zaposlene u državnom i privatnom sektoru (prema podacima Republičkog Zavoda za statistiku broj zaposlenih u 2022. godini iznosi 69303 stanovnika ili 27 % od ukupnog broja stanovnika u okrugu). U službama medicine rada u 2022. godini, angažovano je 6 doktora medicine, od kojih su 5 specijalisti (83%) i 9 medicinskih sestara-tehničara više i srednje stručne spreme. U proseku 1 doktor medicine je obezbeđivao zdravstvenu zaštitu za 11551 radno aktivnih stanovnika, a jedna medicinska sestra-tehničar 7700 radno aktivnih stanovnika.

Tokom 2022. godine svaki radnik je prosečno imao 0,50 epizoda lečenja. Ostvareno je ukupno 0,3 kontrolnih poseta doktoru medicine u ordinaciji zbog bolesti ili povreda i 0,2 poseta kod medicinske sestre-tehničara zbog različitih intervencija. Godišnja opterećenost lekara iznosi 5728 poseta, dnevna opterećenost 27 poseta i 3 posete na sat.

Preventivnim pregledima (sistematski, periodični, kontrolni) je obuhvaćeno 3,4% radnika. U cilju zapošljavanja pregledano je ukupno 909 lica, pri čemu nije bilo nesposobnih za rad.

U službama za zdravstvenu zaštitu radno aktivnog stanovništva, na teritoriji Južnobanatskog okruga, u 2022. godini, na 1000 radnika registrovano je 218 različitih oboljenja. Pet vodećih grupa bolesti čine 59% ukupnog morbiditeta ove grupacije stanovnika, a to su:

- bolesti sistema za disanje (49 na 1000 zaposlenih stanovnika),
- bolesti sistema krvotoka (36 na 1000 zaposlenih stanovnika),
- bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma (19 na 1000 zaposlenih stanovnika),
- bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva (15 na 1000 zaposlenih stanovnika),
- bolesti mokraćno polnog sistema (9 na 1000 zaposlenih stanovnika)

ZDRAVSTVENI RADNICI I ZDRAVSTVENI SARADNICI PO OPŠTINAMA U SLUŽBI MEDICINE RADA U 2022. GODINI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU

Tabela 33.

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	ZDRAVSTVENI RADNICI								SA NIŽOM SPREMOM	NEMEDICINSKI RADNICI				MESTA PUNKTOVI
		LEKARI				VIŠA STRUČNA SPREMA		SREDNJA STRUČNA SPREMA							
		SVEGA	OD TOGA			UKUPNO	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI	UKUPNO	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI		UKUPNO	PSIHOLAZI	SOCIJALNI RADNICI	OSTALI	
			OPŠTE MEDICINE	NA SPECIJALIZACIJU	SPECIJALISTI										
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	UKUPNO	6	0	1	5	1	1	8	8	0	1	0	0	0	2
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	3			3	1	1	4	4		1				1
4	DOM ZDRAVLJA KOVIN	3		1	2			4	4						1

PERIODIČNI, SISTEMATSKI I KONTROLNI PREGLEDI PO OPŠTINAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 34.

R e ž n j b r o j	ZDRAVSTVENA USTANOVA	SISTEMATSKI I KONTROLNI PREGLEDI RADNIKA				PERIODIČNI I SISTEMATSKI PREGLEDI OMLADINE							
		SISTEMATSKI PREGLEDI			KONTROLNI PREGLEDI	UČENICI ŠKOLE ZA KVALIFIKOVANE RADNIKE			PREDLOŽENO ZA PROMENU RADNOG MESTA	OMLADINA DO 19 GOD			
		PREGLEDANO				UKUPNO	OD TOGA PREGLEDANO	NADENO SA UTVRĐENIM PATOLOŠKIM STANJEM		UKUPNO	OD TOGA PREGLEDANO	NADENO SA UTVRĐENIM PATOLOŠKIM STANJEM	
		UKUPNO	OD TOGA SA UTVRĐENIM PATOLOŠKIM STANJEM	PREDLOŽENO ZA PROMENU RADNOG MESTA									PREDLOŽENO ZA PROMENU RADNOG MESTA
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
UKUPNO		5856	227	20	0	0	0	0	198	0	0	0	0
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	5129							198				
4	DOM ZDRAVLJA KOVIN	727	227	20									

POSETE, PREGLEDANA LICA U CILJU ZAPOSLENJA PO OPŠTINAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 35.

Redni broj		ZDRAVSTVENA USTANOVA	POSETE I PREGLEDANJA								ZAPOSILJAVANJA						
			RADI SISTEMATSKIH PREGLEDA	RADI PERIODIČNIH MEDICINSKIH PREGLEDA	RADI KONTROLNIH PREGLEDA	PATRONAŽNE	U ORDINACIJI		KUĆNE POSETE		UKUPNO PREGLEDANIH	SPOSOBNI ZA RAD		NESPOSOBNI ZA RAD		POSETE KOD PSIHOLOGA	POSETE KOD SOCIJALNOG RADNIKA
							KOD LEKARA	KOD OSTALIH MEDICINSKIH RADNIKA	LEKARA	KOD OSTALIH MEDICINSKIH RADNIKA		SVEGA	OD TOGA SAMO NA ODREĐENO RADNO MESTO	SVEGA	OD TOGA PRILIKOM PRIVREMENO		
D	I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	16	17	18	19	20	24	22
UKUPNO		444	599	1314	0	34365	15919	15327	3	3	909	844	226	0	0	5503	525
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	226		1314		18915	11845	11540			748	683	65			5046	406
4	DOM ZDRAVLJA KOVIN	218	599			15450	4074	3787	3	3	161	161	161			457	119

**BROJ OBOLJENJA - STANJA U PRIMARNOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI RADNO AKTIVNOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 36.

Redni broj	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
	UKUPNO:	A00- T98	15116
GRUPA I:	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00- B99	548
005	Diarrhoea et gastroenteritis	A09	19
006	Druge zarazne bolesti	A02,A04-A05,A07-A08	85
018	Druge bakterijske bolesti	A21-A22,A24-A28,A31-	13
033	Infectiones herpesvirales	B00	10
034	Varicella et Herpes zoster	B01-B02	41
041	Druge virusne bolesti	A81,A87-A89,B03-B04,B07-B09,B25,B27-B34	363
042	Mycoses	B35-B49	14
057	Druge zarazne bolesti i parazitarne bolesti	A65-A67,A69-A70,A74,A77-A79,B58-B64,B85-B89,B94,B99	3
GRUPA II:	TUMORI	C00-D48	284
058	Zloćudni tumori usne, usne duplje i ždrela	C00-C14	12
062	Zloćudni tumori rektosigmoidnog spoja debelog creva, čmara i čarnog kanala	C19-C21	8
064	Neoplasma malignum pancreatis	C25	1
067	Neoplasma malignum tracheae, bronchi et pulmonis	C33-C34	8
071	Neoplasma malignum cutis aliud	C44	4
073	Neoplasma malignum mammae	C50	77
079	Neoplasma malignum vesicae urinariae	C67	2
084	Drugi sekundarni, zloćudni tumori neoznačenih i raznih lokalizacija	C73-C80,C97	29
090	Neoplasma benignum cutis	D22-D23	34
092	Leiomyoma uteri	D25	2
096	Dobroćudni tumori, drugi tumori >>in sity<< i tumori neizvesnog i nepoznatog ishoda	D00-D05,D07-D21,D26,D28-D29,D31-D32,D34-D48	107
GRUPA III:	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	273
097	Anemia sideropenica	D50	112
098	Druge slabokrvnosti	D51-D64	154
100	Neki poremećaji imunog sistema	D80-D89	7
GRUPA IV:	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	1315
101	Poremećaji štitaste žlezde zbog nedostatka joda	E00-E02	32
102	Thyreotoxicosis	E05	18
103	Drugi poremećaji štitaste žlezde	E03-E04,E06-E07	251
104	Diabetes mellitus	E10-E14	277
105	Pothranjenost	E40-E46	236
109	Obesitas	E66	325
111	Drugi poremećaji žlezda sa unutrašnjim lučenjm, ishrane i metabolizma	E15-E35,E58-E63,E65,E67-E85,E87-E90	176
GRUPA V:	DUSEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	579
112	Dementia	F00-F03	97

**BROJ OBOLJENJA - STANJA U PRIMARNOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI RADNO AKTIVNOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 36.-nastavak 1

Redni broj	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
115	Shizofrenija, shiotipski poremećaji, sumanuti poremećaji	F20-F29	22
116	Poremećaji raspoloženja (afektivni poremećaji)	F30-F39	269
117	Neurotski, stresogeni i somatoformni poremećaji	F40-F48	167
118	Retardatio mentalis	F70-F79	
119	Drugi duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	F04-F09,F50-F69,F80-F99	11
GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	352
121	Morbus Parkison	G20	26
122	Morbus Alzheimer	G30	6
123	Sclerosis multiplex	G35	15
124	Epilepsia	G40-G41	28
125	Migrena i druge glavobolje	G43-G44	110
126	Ischaemia cerebri transitiva et syndromae affines	G45	2
127	Poremećaji nerava, korena živaca i snopova živaca	G50-G59	47
128	Moždana paraliza i drugi simptomi paralize	G80-G83	3
129	Druge bolesti nervnog sistema	G10-G13,G21-G26,G31-G32,G36-G37,G46-G47,G60-G73,G90-G99	115
GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPJOKA OKA	H00-H59	353
130	Bolesti očnog kapka	H00-H01	43
131	Bolesti vežnjače oka	H10-H13	59
132	Bolesti beonjače i rožnjače	H15-H19	12
133	Cataracta i druga oboljenja sočiva	H25-H28	54
135	Glaucoma	H40-H42	63
137	Anomaliae refractionis et anomaliae accommodationis	H52	18
139	Drugi poremećaji oka i pripojka oka	H02-H06,H20-H22,H30-H32,H34-H36,H43-H48,H51,H53,H55-H59	104
GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95	221
140	Bolesti srednjeg uva i bolesti mastoidnog nastavka	H65-H75	81
142	Druge bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka	H60-H62,H80-H83,H92,H95	140
GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	2518
145	Hypertensio arterialis essentialis (primaria)	I10	1607
146	Druge bolesti krvnog pritiska	I11-I15	479
148	Druge ishemijske bolesti srca	I20,I23-I25	129
150	Poremećaji sprovodnog sistema srca i aritmije srca	I44-I49	42
151	Insufficiencia cordis	I50	51
152	Druge bolesti srca	I27-I43,I51-I52	72
156	Druge bolesti krvnih sudova mozga	I65-I69	9
157	Atherosclerosis	I70	18
158	Morbi vasorum periphericorum alii	I73	1
160	Druge bolesti arterija, arteriola i kapilara	I71-I72,I77-I79	3
161	Zapaljenje vena, zapaljenje vena sa trombozom, embolija i tromboza vena	I80-I82	45
162	Varices venarum extremitatum inferiorum	I83	14
163	Haemorrhoides	I84	43
164	Druge bolesti krvotoka	I85-I99	5

**BROJ OBOLJENJA - STANJA U PRIMARNOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI RADNO AKTIVNOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 36.-nastavak 2

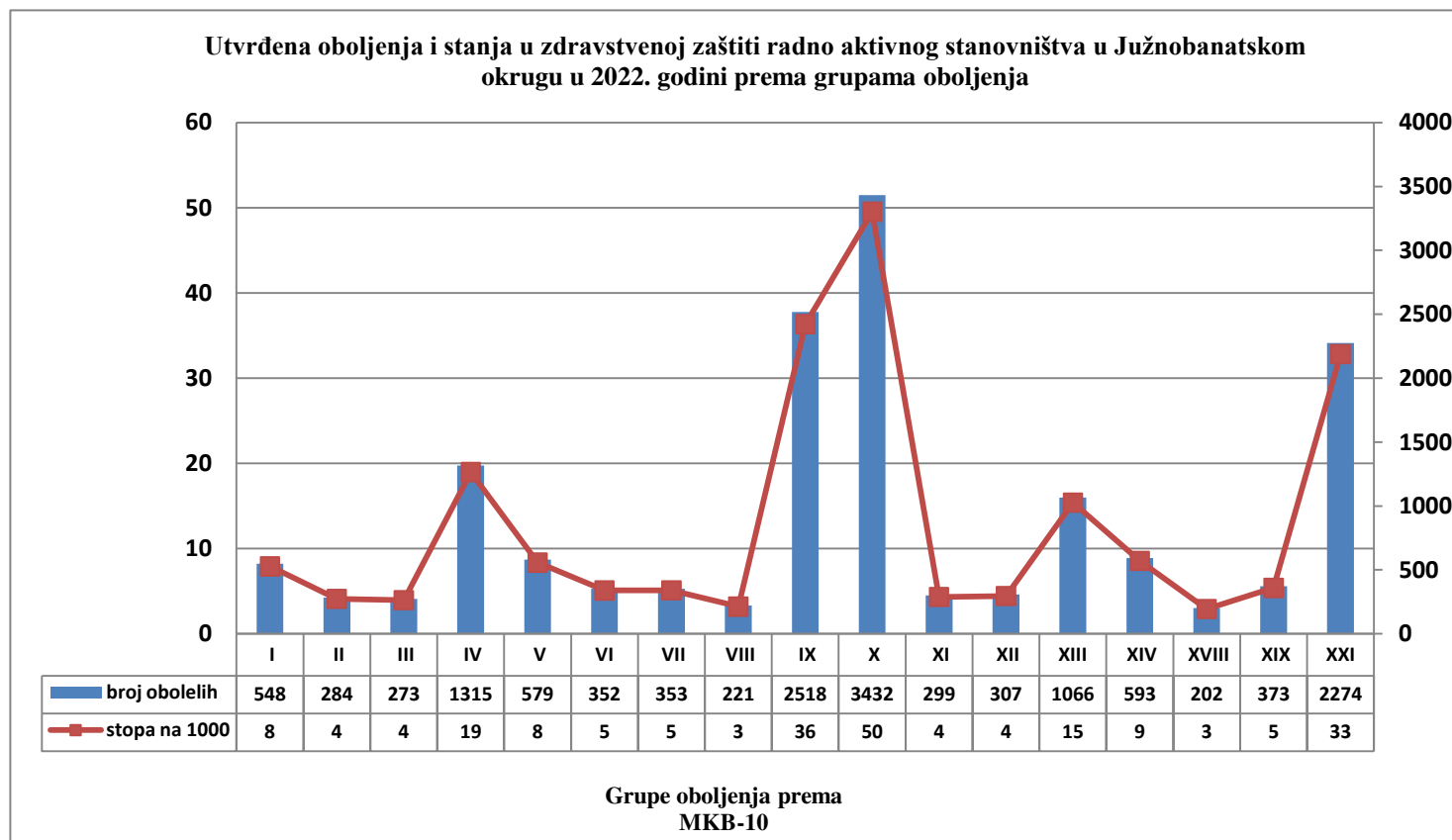
Redni broj	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	3432
165	Pharyngitis acuta et tonsillitis acuta	J02-J03	766
166	Laryngitis et tracheitis acuta	J04	437
167	Infectiones tractus respiratorii superioris multiplices acutae loci non specificati	J00-J01,J05-J06	445
168	Influenza	J10-J11	526
169	Pneumonija	J12-J18	44
170	Bronchitis acuta et bronchiolitis acuta	J20-J21	321
171	Sinusitis chronica	J32	300
172	Druge bolesti nosa i sinusa nosa	J30-J31,J33-J34	296
174	Druge bolesti gornjeg dela sistema za disanje	J36-J39	18
175	Zapaljenje dušnica, emfizem i druge obstruktivne bolesti pluća	J40-J44	130
176	Asthma bronchiale	J45-J46	75
179	Druge bolesti sistema za disanje	J22,J66-J99	74
GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	299
180	Caries dentium	K02	4
181	Druge bolesti zuba i potpornih struktura	K00-K01,K03-K08	22
182	Druge bolesti usne duplje, pljuvačnih žlezda i vilica	K09-K14	1
183	Ulcus ventriculi et ulcus duodeni	K25-K27	1
184	Gastritis et duodenitis	K29	35
185	Druge bolesti jednjaka, želuca i dvanaestopalačnog creva	K20-K23	23
187	Hernia inguinalis	K40	18
188	Hernia femoralis	K41-K46	1
189	Morbus Crohn et colitis ulcerosa	K50-K51	10
192	Druge bolesti creva i potrbušnice	K52-K55,K58-K67	75
194	Druge bolesti jetre	K71-K77	23
195	Cholelithiasis et cholecystitis	K80-K81	14
197	Druge bolesti sistema za varenje	K82-K83,K87-K93	72
GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L99	307
198	Infekcije kože i potkožnog tkiva	L00-L08	151
199	Druge bolesti kože i potkožnog tkiva	L10-L99	156
GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIČNO-KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	1066
200	Zapaljenje zglobova	M05-M14	187
201	Degenerativno zapaljenje zglobova	M15-M19	140
203	Druga oboljenja zglobova	M00-M03,M22-M25	144
204	Sistemska oboljenja vezivnog tkiva	M30-M36	8
205	Poremećaji vratnog i drugog međupršlenskog diska	M50-M51	20
206	Druga oboljenja leđa	M40-M49,M53-M54	464
207	Bolesti mekog tkiva	M60-M79	64
210	Druge bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva	M87-M99	39
GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAČNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	593
211	Akutni i progresivni bubrežni sindromi	N00,N01	48

**BROJ OBOLJENJA - STANJA U PRIMARNOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI RADNO AKTIVNOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

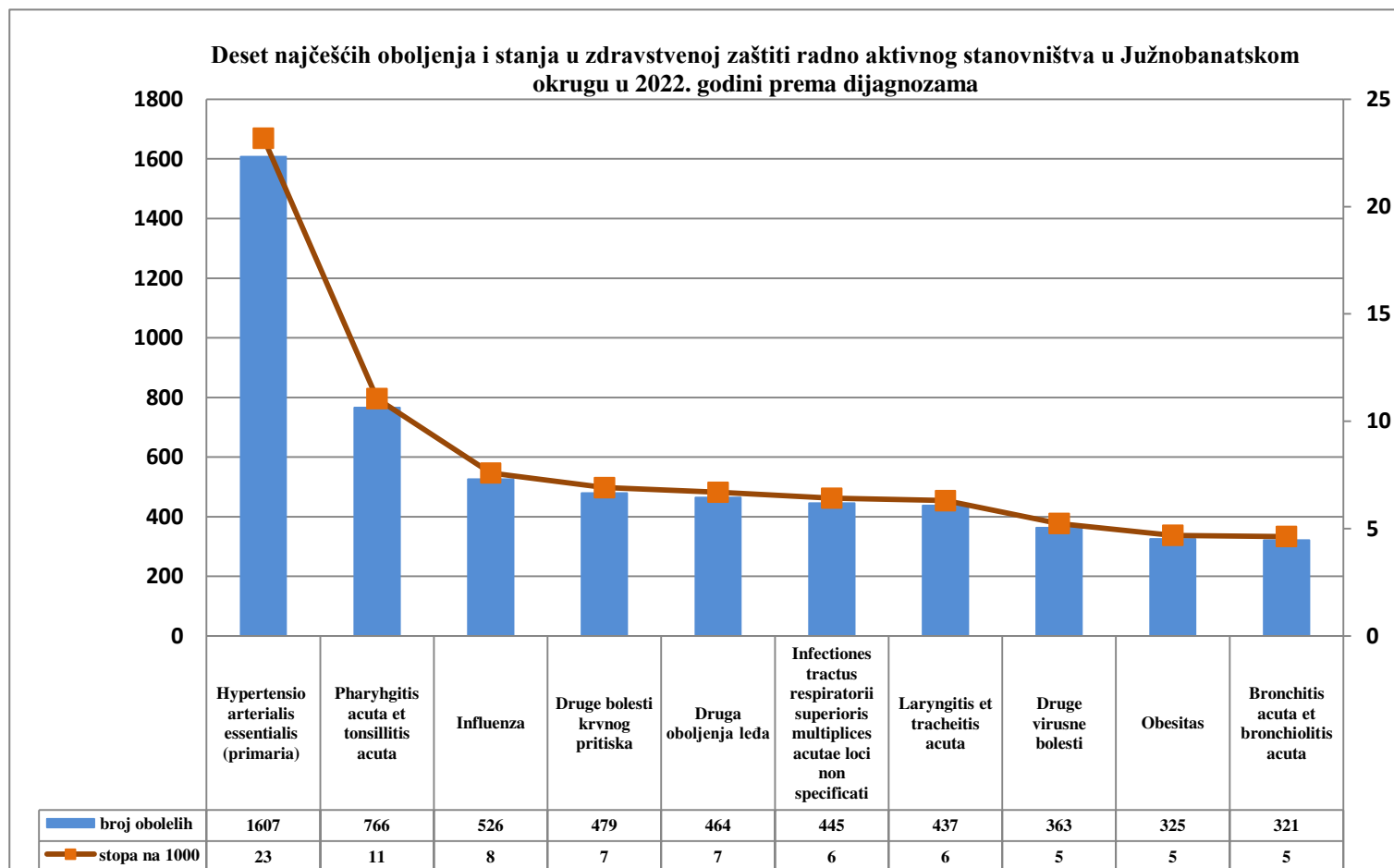
Tabela 36.-nastavak 3

Redni broj	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10.)	SIFRA	SVEGA
213	Bolesti kanalića bubrega i međučelijskog tkiva	N10-N16	2
214	Nedovoljna funkcija bubrega	N17-N19	5
215	Mokraćni kamenci	N20-N23	32
216	Cystitis	N30	99
217	Druge bolesti sistema za mokrenje	N25-N29,N31-N39	161
218	Hyperplasia prostatae	N40	126
222	Druge bolesti muških polnih organa	N44-N46,N48-N51	6
223	Bolesti dojke	N60-N64	99
233	Druga oboljenja polnomokraćnog puta	N82,N84-N90,N93-N94,N96,N98-	15
GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKE KLINIČKE I LABORATORIJSKE NALAZI	R00-R99	202
267	Dolor abdominalis et pelvis	R10	36
268	Febris causae ingotae	R50	11
269	Senilitas	R54	13
270	Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi	R00-R09,R11-R49,R51-R53,R55-R99	142
GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNH FAKTORA	S00-S98	373
272	Prelomi vrata, grudnog koša i karlice	S12,S22,S32,T08	2
274	Prelomi drugih kostiju uda	S42,S52,S62,S82,S92,T10,T12	16
276	Specifična i višestruka uganuća, rascepi i utisnuća	S03,S13,S23,S33,S43,S53,S63,S73,S83, S93,T03	22
281	Druge specifične, nespecifične i višestruke povrede	S00-S01,S04,S09-S11,S14-S16,S19-S21,S24-S25,S29-S31,S34-S35,S39-S41,S44-S46,S49-S51,S54-S56,S59-S61,S64-S66,S69-S71,S74-S76,S79-S81,S84-S86,S89-S91,S94-S96,S99,T00-T01,T06-T07,T09,T11,T13-T14	311
282	Uticaji stranog tela unetog preko prirodnog otvora	T15-T19	5
283	Opekotine i nagrizi	T20-T32	6
287	Drugi i nespecifični uticaji spoljnih uzroka	T33-T35,T66-T73,T75-T78	10
289	Posledice povreda, trovanja i druge posledice spoljnih uzroka	T90-T98	1
GRUPA XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONKTAT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	Z00-Z99	2274
290	Lica koja traže zdravstvene usluge radi pregleda i ispitivanja	Z00-Z13	2238
292	Ostala lica potencijalno zdravstveno ugrožena zaraznom bolešću	Z20,Z22-Z29	13
297	Lica u zdravstvenim službama radi određenih tretmana i zdravstvene zaštite	Z40-Z54	2
298	Lica u zdravstvenim službama iz drugih razloga	Z31-Z33,Z37,Z55-Z99	21
GRUPA XXII	SIFRE ZA POSEBNE NAMENE	U04-U11	127

Grafikon 19.

Grafikon 20.

Zdravstvena zaštita odraslih

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA ODRASLIH

Na pružanju zdravstvene zaštite odraslom stanovništvu, u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga, u 2022. godini je angažovano 143 doktora medicine, od kojih je 38 specijalista (26,6%), dok je 17 doktora medicine na specijalizaciji i 211 medicinskih sestara-tehničara više i srednje stručne spreme. Jedan doktor medicine je obezbeđivao zdravstvenu zaštitu za 1.502, a jedna medicinska sestra za 1.018 odraslih stanovnika.

Tokom 2022. godine odraslo stanovništvo je prosečno imalo 5,2 epizode lečenja sa oko 3,3 kontrolne posete po epizodi i 3 posete kod medicinske sestre-tehničara zbog injekcione terapije, previjanja ili neke druge intervencije.

Opšta stopa registrovanog morbiditeta iznosi 1889 na 1.000 stanovnika starijih od 18 godina. To praktično znači da je tokom 2022. godine, u proseku kod svakog stanovnika na teritoriji Južnobanatskog okruga, dijagnostikovano 1,9 oboljenja. Pet vodećih grupa bolesti čine 55% ukupnog morbiditeta:

- bolesti sistema za disanje (292 na 1000 stanovnika),
- bolesti sistema krvotoka (281 na 1000 stanovnika),
- šifre za posebne namene (215 na 1000 stanovnika)
- bolesti mišićno-koštanog sistema (127 na 1000 stanovnika) i
- simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi (125 na 1000 stanovnika).

ZDRAVSTVENI RADNICI U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ODRASLOG STANOVNIŠTVA PREMA STRUČNOJ SPREMI U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 37.

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	ZDRAVSTVENI RADNICI								sa nižom spremom	Nemedicinski radnici				
		LEKARI				VIŠA STRUČNA SPREMA		SREDNJA STRUČNA SPREMA			ukupno	psiholozi	logopedi	ostali	Mesto punktovi
		SVEGA	OD TOGA			SVEGA	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI	SVEGA	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI						
			OPŠTE MEDICINE	NA SPECIJALIZACIJU	SPECIJALISTI										
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
UKUPNO		143	88	17	38	8	6	203	199	0	0	0	0	0	95
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	12	9	1	2			19	17						10
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	9	8	1		2	2	9	9						9
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	21	14		7	2	1	25	24						25
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	13	13					19	19						7
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	13	9	1	3	1		17	16						8
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	6		2	4			8	8						4
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	61	32	10	19	3	3	90	90						19
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	8	3	2	3			16	16						13

BROJ POSETA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ODRASLIH STANOVNIKA U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 38.

Opština	P O S E T E									pregledana lica u cilju zapošljavanja				
	radi sistematskih pregleda	radi periodičnih pregleda	radi kontrolnih pregleda	patronaže	u ordinaciji kod:			kućne		ukupno pregledanih	sposobni za rad		nesposobni za rad	
					lekara		ostalih medicinskih radnika	lekara	ostalih medicinskih radnika		od toga samo na odredjenim radnim mjestima	od toga privremeno		
					ukupno	od toga prve								
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
UKUPNO	7111	31013	3807	0	1108255	402174	596857	2849	47268	19	19	0	0	0
ALIBUNAR	195		797		82346	46093	33867	1506	6051					
BELA CRKVA	114		203		55128	17840	19150	178	3077					
VRŠAC	793		1461		126543	65696	56469	160	424					
KOVAČICA	888	980			114947	31974	79551		6706	19	19			
KOVIN	2161	4394			105571	45748	58391	459	6014					
OPOVO	611	2837			57199	15990	54633	165	18432					
PANČEVO	2137	22802			519406	164933	270558							
PLANDIŠTE	212		1346		47115	13900	24238	381	6564					

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ODRASLOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 39.

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
YKYIHO		A00 - T98	405733
GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00 - B99	15809
005	Diarrhoea et gastroenteritis	A09	937
006	Druge zarazne bolesti	A02,A04-A05,A07-A08	1248
007	Tuberculosis pulmonis	A15-A16	15
008	Tuberculosis alia	A17-A19	1
017	Septicaemia	A40-A41	18
018	Druge bakterijske bolesti	A21-A22,A24-A28,A31-A32,A38,A42-A49	398
021	Syphilis tarda et alia	A52-A53	1
023	Infectiones sexuales chlamydiales	A55-A56	2
024	Druge infekcije pretežno prenete polnim putem	A57-A64	23
025	Febris recurrens	A68	1
028	Poliomyelitis anterior acuta	A80	1
030	Encephalitis viralis	A83-A86	4
032	Druge artropodne virusne groznice i virusne hemoragijske groznice	A90-A94,A96-A99	4
033	Infectiones herpesvirales	B00	170
034	Varicella et Herpes zoster	B01-B02	656
036	Rubeola	B06	1
037	Hepatitis acuta B	B16	1
038	Druga virusna žutica	B15,B17-B19	68
039	Morbus HIV	B20-B24	5
040	Parotitis	B26	203
041	Druge virusne bolesti	A81,A87-A89,B03-B04,B07-B09,B25,B27-B34	10432
042	Mycoses	B35-B49	1318
047	Infectiones trematodicae aliae	B66	1
048	Echinococcosis	B67	1
053	Druge helmintijaze	B68-B71,B75,B77-B83	18
054	Sequelae tuberculosis	B90	5
057	Druge zarazne bolesti	A65-A67,A69-A70,A74,A77-A79,B58-B64,B85-B89,B94,B99	277
GRUPA II	TUMORI	C00-D48	6119
058	Zloćudni tumori usne, usne duplje i ždrela	C00-C14	71
059	Neoplasma malignum oesophagi	C15	22
060	Neoplasma malignum gasteris	C16	48
061	Neoplasma malignum coli	C18	247
062	Zloćudni tumori rektosigmoidnog spoja debelog creva, čmara i čarnog kanala	C19-C21	281
063	Neoplasma malignum hepatis et ductum biliarium intrahepaticorum	C22	42
064	Neoplasma malignum pancreatis	C25	39
065	Drugi zloćudni tumori organa za varenje	C17,C23-C24,C26	24
066	Neoplasma malignum laryngis	C32	53

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ODRASLOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 39.-nastavak 1

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
067	Neoplasma malignum tracheae,bronchi et pulmonis	C33-C34	390
068	Drugi zloćudni tumori organa za disanje i intratorakalnih organa	C30-C31,C37-C39	31
069	Zloćudni tumor kosti i zglobove hrskavice	C40-C41	16
070	Melanoma malignum cutis	C43	102
071	Neoplasma malignum cutis	C44	219
072	Zloćudni tumori vezivnog i mekog tkiva	C45-C49	41
073	Neoplasma malignum mammae	C50	694
074	Neoplasma malignum cervicis uteri	C53	136
075	Neoplasma malignum corporis uteri	C54-C55	63
076	Drugi zloćudni tumori ženskih polnih organa	C51-C52,C56-C58	96
077	Neoplasma malignum prostatae	C61	308
078	Drugi zloćudni tumori muških polnih organa	C60,C62-C63	47
079	Neoplasma malignum vesicae urinariae	C67	152
080	Drugi zloćudni tumori sistema za mokrenje	C64-C66,C68	89
081	Neoplasma malignum oculi et adnexorum oculi	C69	15
082	Neoplasma malignum cerebri	C71	63
083	Zloćudni tumori drugih delova centralnog nervnog sistema	C70,C72	16
084	Drugi sekundarni, zloćudni tumori neoznačenih i raznih lokalizacija	C73-C80,C97	337
085	Morbus Hodgkin	C81	23
086	Lymphoma non-Hodgkin	C82-C85	83
087	Leucaemia	C91-C95	90
088	Drugi zloćudni tumori limfne žlezde, krvne loze i srodnog tkiva	C88-C90,C96	71
089	Carcinoma in situ cervicis uteri	D06	2
090	Neoplasma benignum cutis	D22-D23	752
091	Neoplasma benignum mammae	D24	70
092	Leiomyoma uteri	D25	50
093	Neoplasma benignum ovarii	D27	10
094	Neoplasma benignum organorum urinarioum	D30	23
095	Neoplasmata benigna cerebri et systematis nervosi centralis, partium aliorum	D33	21
096	Dobroćudni tumori, drugi tumori >>in situ<< i tumori neizvesnog i nepoznatog ishoda	D00-D05,D07-D21,D26,D28-D29,D31-D32,D34-D48	1282
GRUPA III	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	2969
097	Anemia sideropenica	D50	1844
098	Druge slabokrvnosti	D51-D64	695
099	Hemoragijska stanja i druge bolesti krvi i krvotvornih organa	D65-D77	378
100	Neki poremećaji imunog sistema	D80-D89	52
GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNjim LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	24303
101	Poremećaji štitaste žlezde zbog nedostatka joda	E00-E02	167
102	Thyreotoxicosis	E05	386

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ODRASLOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 39.-nastavak 2

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
103	Drugi poremećaji štitaste žlezde	E03-E04,E06-E07	3680
104	Diabetes mellitus	E10-E14	15123
105	Pothranjenost	E40-E46	11
106	Avitaminosis A	E50	12
107	Drugi nedostaci vitamina	E51-E56	185
108	Sequelae malnutritionis et deficientiae materiarum nutritivarum aliae	E64	2
109	Obesitas	E66	911
110	Dehydratio et hypovolaemia	E86	14
111	Drugi poremećaji žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma	E15-E35,E58-E63,E65,E67-E85,E87-E90	3812
GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	13234
112	Dementia	F00-F03	762
113	Disordines mentales et disordines morum propter usum alcoholis (Alcoholismus)	F10	329
114	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani upotrebom droga	F11-F19	328
115	Shizofrenija, shiotipski poremećaji, sumanuti poremećaji	F20-F29	1472
116	Poremećaji raspoloženja (afektivni poremećaji)	F30-F39	4592
117	Neurotski, stresogeni i somatoformni poremećaji	F40-F48	4001
118	Retardatio mentalis	F70-F79	152
119	Drugi duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	F04-F09,F50-F69,F80-F99	1598
GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	6987
120	Zapaljenske bolesti centralnog nervnog sistema	G00-G09	54
121	Morbus Parkinson	G20	749
122	Morbus Alzheimer	G30	182
123	Sclerosis multiplex	G35	176
124	Epilepsia	G40-G41	953
125	Migrena i druge glavobolje	G43-G44	2099
126	Ischaemia cerebri transitiva et syndromae affines	G45	126
127	Poremećaji nerava, korena živaca i snopova živaca	G50-G59	611
128	Moždana paraliza i drugi simptomi paralize	G80-G83	463
129	Druge bolesti nervnog sistema	G10-G13,G21-G26,G31-G32,G36-G37,G46-G47,G60-G73,G90-G99	1574
GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJKA OKA	H00-H59	7674
130	Bolesti očnog kapka	H00-H01	402
131	Bolesti vežnjače oka	H10-H13	1358
132	Bolesti beonjače i rožnjače	H15-H19	99
133	Cataracta i druga oboljenja sočiva	H25-H28	1928
134	Ablatio retinae et ruptura retinae	H33	52
135	Glaucoma	H40-H42	1402

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ODRASLOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 39.-nastavak 3

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
136	Strabismus	H49-H50	22
137	Anomaliae refractionis et anomaliae	H52	449
138	Amaurosis et amblyopia	H54	49
139	Drugi poremećaji oka i pripojka oka	H02-H06,H20-H22,H30-H32,H34-H36,H43-H48,H51,H53,H55-H59	1913
GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95	6256
140	Bolesti srednjeg uva i bolesti mastoidnog nastavka	H65-H75	1988
141	Surditas	H90-H91	596
142	Druge bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka	H60-H62,H80-H83,H92,H95	3672
GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	60307
143	Febris rheumatica	I00-I02	2
144	Hronične reumatske bolesti srca	I05-I09	41
145	Hypertensio arterialis essentialis (primaria)	I10	39939
146	Druge bolesti krvnog pritiska	I11-I15	301
147	Infarctus myocardii acutus	I21-I22	1504
148	Druge ishemijske bolesti srca	I20,I23-I25	4552
149	Embolia pulmonis	I26	390
150	Poremećaji sprovodnog sistema srca i aritmije srca	I44-I49	4193
151	Insufficiencia cordis	I50	1076
152	Druge bolesti srca	I27-I43,I51-I52	1885
153	Krvarenja u mozgu	I60-I62	84
154	Infarctus cerebri	I63	740
155	Apoplexia cerebri	I64	25
156	Druge bolesti krvnih sudova mozga	I65-I69	839
157	Atherosclerosis	I70	281
158	Morbi vasorum periphericorum alii	I73	78
159	Embolia arteriarum et thrombosis arteriarum	I74	30
160	Druge bolesti arterija,arteriola i kapilara	I71-I72,I77-I79	242
161	Zapaljenje vena,zapaljenje vena sa trombozom,embolija i tromboza vena	I80-I82	1058
162	Varices venarum extremitatum inferiorum	I83	986
163	Haemorrhoides	I84	987
164	Druge bolesti krvotoka	I85-I99	1074
GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	62713
165	Pharyngitis acuta et tonsillitis acuta	J02-J03	25365
166	Laryngitis et tracheitis acuta	J04	1312
167	Infectiones tractus respiratorii superioris multiplices acutae loci non specificati	J00-J01,J05-J06	19443
168	Influenza	J10-J11	125
169	Pneumonia	J12-J18	1861
170	Bronchitis acuta et bronchiolitis acuta	J20-J21	4939
171	Sinusitis chronica	J32	181
172	Druge bolesti nosa i sinusa nosa	J30-J31,J33-J34	1160

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ODRASLOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 39.-nastavak 4

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
173	Morbi tonsillarum et vegetationum adenoidium chronici	J35	146
174	Druge bolesti gornjeg dela sistema za disanje	J36-J39	242
175	Zapaljenje dušnica, emfizem i druge obstruktivne bolesti pluća	J40-J44	3786
176	Asthma bronchiale	J45-J46	3228
177	Bronchiaectasiae	J47	18
178	Pneumoconiosis	J60-J65	2
179	Druge bolesti sistema za disanje	J22,J66-J99	905
GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	10862
180	Caries dentium	K02	72
181	Druge bolesti zuba i potpornih struktura	K00-K01,K03-K08	667
182	Druge bolesti usne duplje, pljuvačnih žlezda i vilica	K09-K14	215
183	Ulcus ventriculi et ulcus duodeni	K25-K27	163
184	Gastritis et duodenitis	K29	1943
185	Druge bolesti jednjaka, želuca i dvanaestopalačnog creva	K20-K23	2139
186	Bolesti slepog creva	K35-K38	110
187	Hernia inguinalis	K40	489
188	Hernia femoralis	K41-K46	273
189	Morbus Crohn et colitis ulcerosa	K50-K51	359
190	Ileus paralyticus et obstructio intestinalis,sine hernia	K56	34
191	Diverticulosis intestini	K57	42
192	Druge bolesti creva i potrbušnice	K52-K55,K58-K67	2023
193	Morbus hepatis alcoholicus	K70	79
194	Druge bolesti jetre	K71-K77	426
195	Cholelithiasis et cholecystitis	K80-K81	973
196	Akutno zapaljenje i druge bolesti gušterače	K85-K86	118
197	Druge bolesti sistema za varenje	K82-K83,K87-K93	737
GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	10314
198	Infekcije kože i potkožnog tkiva	L00-L08	4189
199	Druge bolesti kože i potkožnog tkiva	L10-L99	6125
GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIĆNO-KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	27343
200	Zapaljenje zglobova	M05-M14	1864
201	Degenerativno zapaljenje zglobova	M15-M19	2624
202	Stečeni deformiteti udova	M20-M21	60
203	Druga oboljenja zglobova	M00-M03,M22-M25	1808
204	Sistemska oboljenja vezivnog tkiva	M30-M36	352
205	Poremećaji vratnog i drugog međupršljenjskog diska	M50-M51	1276
206	Druga oboljenja leđa	M40-M49,M53-M54	15329
207	Bolesti mekog tkiva	M60-M79	2587

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ODRASLOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 39.-nastavak 5

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
208	Poremećaji strukture i gustine kostiju	M80-M85	1275
209	Osteomyelitis	M86	33
210	Druge bolesti mišićno-kostanog sistema i vezivnog tkiva	M87-M99	135
GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	19892
211	Akutni i progresivni bubrežni sindromi	N00,N01	8
212	Druge bolesti glomerula bubrega	N02-N08	113
213	Bolesti kanalića bubrega i međučelijskog tkiva	N10-N16	178
214	Nedovoljna funkcija bubrega	N17-N19	632
215	Mokraćni kamenci	N20-N23	1771
216	Cystitis	N30	5373
217	Druge bolesti sistema za mokrenje	N25-N29,N31-N39	5625
218	Hyperplasia prostaticae	N40	3978
219	Morbi prostaticae alii	N41-N42	71
220	Hydrocele et spermatocele	N43	34
221	Phymosis et paraphymosis	N47	59
222	Druge bolesti muških polnih organa	N44-N46,N48-N51	393
223	Bolesti dojke	N60-N64	991
224	Salpingitis et oophoritis	N70	29
225	Cervicitis uteri	N72	26
226	Druga zapaljenja ženskih karličnih organa	N71,N73-N77	56
227	Endometriosis	N80	18
228	Prolapsus genitaliorum femininorum	N81	64
229	Morbi ovarii, tubae uterinae et parametria non inflammatorii	N83	27
230	Poremećaji menstruacije	N91-N92	127
231	Morbi climacterici	N95	50
232	Sterilitas feminae	N97	60
233	Druga oboljenja polnomokraćnog puta	N82,N84-N90,N93-N94,N96,N98-N99	209
GRUPA XV	TRUDNOĆA, RAĐANJE I BABINJE	O00-O99	130
234	Abortus spontaneus	O03	3
235	Abortus medicalis	O04	2
236	Druge trudnoće sa pobačajem	O00-O02,O05-O08	6
237	Otok, belančevine u mokraći i povišen pritisak u trudnoći, porođaju i porođajnom periodu	O10-O16	3
238	Nisko usađena posteljica, prevremeno odvajanje posteljice i preporođajno krvarenje	O44-O46	1
239	Briga trudnice u vezi pola i amnionske duplje i mogućih problema porođaja	O33-O43,O47,O48	11
240	Otežani porođaj	O64-O66	1
241	Haemorrhagia post partum	O72	0
242	Druge komplikacije trudnoće i porođaja	O20-O29,O60-O63,O67-O71,O73-O75,O81-O84	84
243	Partus spontaneus simplex	O80	2
244	Komplikacije u babinjama i drugim stanjima koja komplikuju trudnoću i rađanje	O85-O99	18

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ODRAŠLOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 39.-nastavak 6

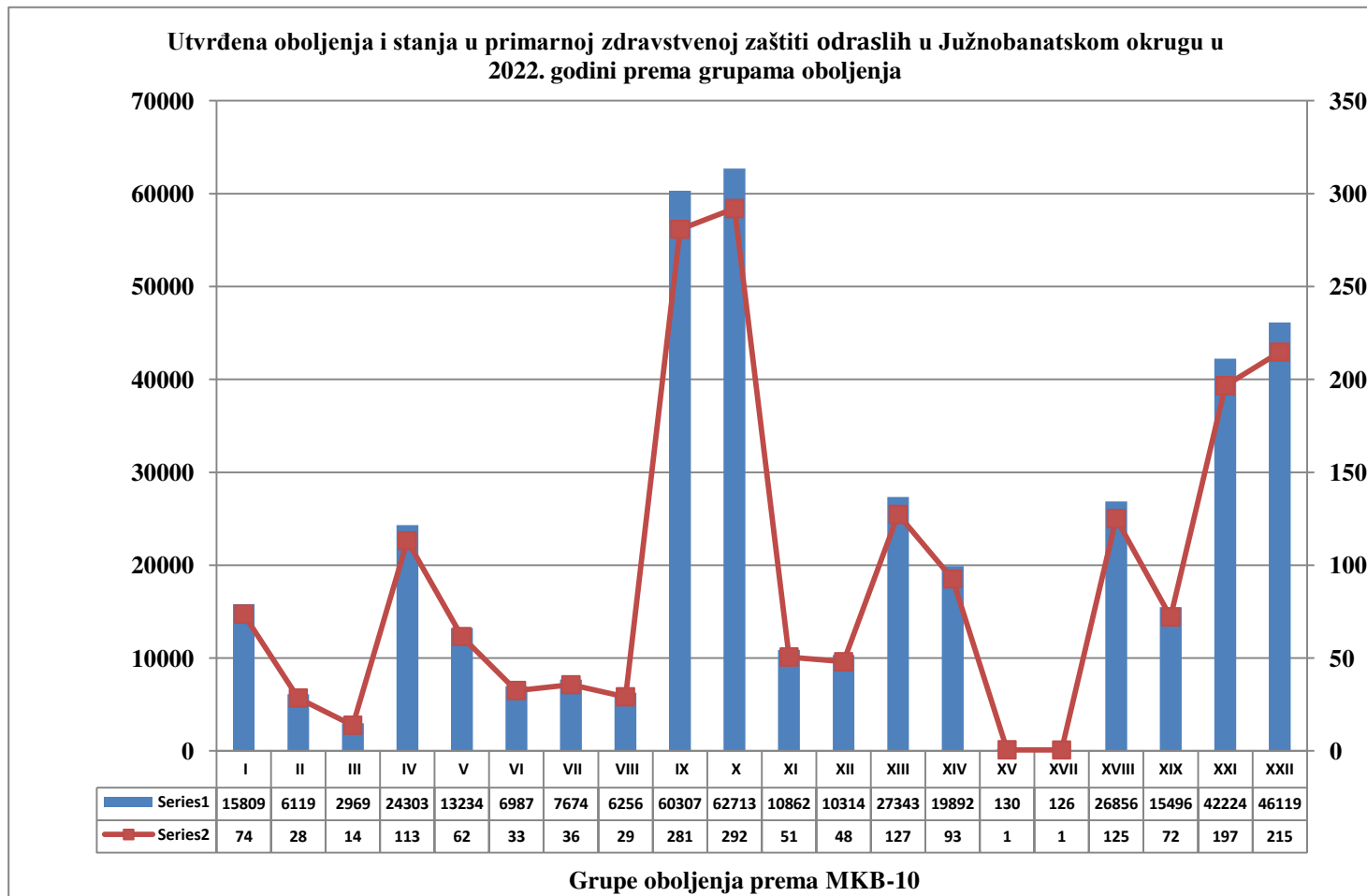
R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
GRUPA XVII	UROĐENE NAKAZNOSTI DEFORMACIJE I HROMOZOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	126
255	Druge urođene anomalije nervnog sistema	Q00-Q04,Q06-Q07	1
256	Urođene anomalije krvotoka	Q20-Q28	39
257	Labium leporinum et palatoschisis	Q35-Q37	1
258	Agenesia, atresia et stenosis intestini tenuis congenita	Q41	0
259	Druge urođene anomalije sistema za varenje	Q38-Q40,Q42-Q45	10
260	Cryptorchismus	Q53	2
261	Druge anomalije polnomokračnog sistema	Q50-Q52,Q54-Q64	14
262	Deformationes coxae congenitae	Q65	1
263	Deformationes pedis congenitae	Q66	9
264	Druge urođene anomalije i deformacije mišićno koštanog sistema	Q67-Q79	9
265	Druge urođene anomalije	Q10-Q18,Q30-Q34,Q80-Q89	28
266	Hromosomske nenormalnosti	Q90-Q99	10
GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	26856
267	Dolor abdominalis et pelvis	R10	4536
268	Febris causae ingotae	R50	7281
269	Senilitas	R54	57
270	Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi	R00-R09,R11-R49,R51-R53,R55-R99	14982
GRUPA XIX	POVEDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T8	15496
271	Fractura cranii et ossium faciei	S02	57
272	Prelomi vrata, grudnog koša i karlice	S12,S22,S32,T08	169
273	Fractura femoris	S72	214
274	Prelomi drugih kostiju uda	S42, S52, S62, S82, S92, T10, T12	901
275	Fracturae regionum corporis multiplicium	T02	13
276	Specifična i višestruka uganuća, rascepi i utisnuća	S03,S13,S23,S33,S43,S53,S63,S73,S83,S93,T03	1339
277	Laesio traumatica oculi et orbitae	S05	152
278	Laesio traumatica intracranialis	S06	43
279	Druge povrede unutrašnjih organa	S26-S27,S36-S37	9
280	Udarne povrede i specifične, višestruke povrede sa amputacijom	S07-S08,S17-S18,S28,S38,S47-S48,S57-S58,S67-S68,S77-S78,S87-S88,S97-S98,T04-T05	19
281	Druge specifične, nespecifične i višestruke povrede	S00-S01,S04,S09-S11,S14-S16,S19-S21,S24-S25,S29-S31,S34-S35,S39-S41,S44-S46,S49-S51,S54-S56,S59-S61,S64-S66,S69-S71,S74-S76,S79-S81,S84-S86,S89-S91,S94-S96,S99,T00-T01,T06-T07,T09,T11,T13-T14	10933
282	Uticaji stranog tela unetog preko prirodnog otvora	T15-T19	593

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ODRASLOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

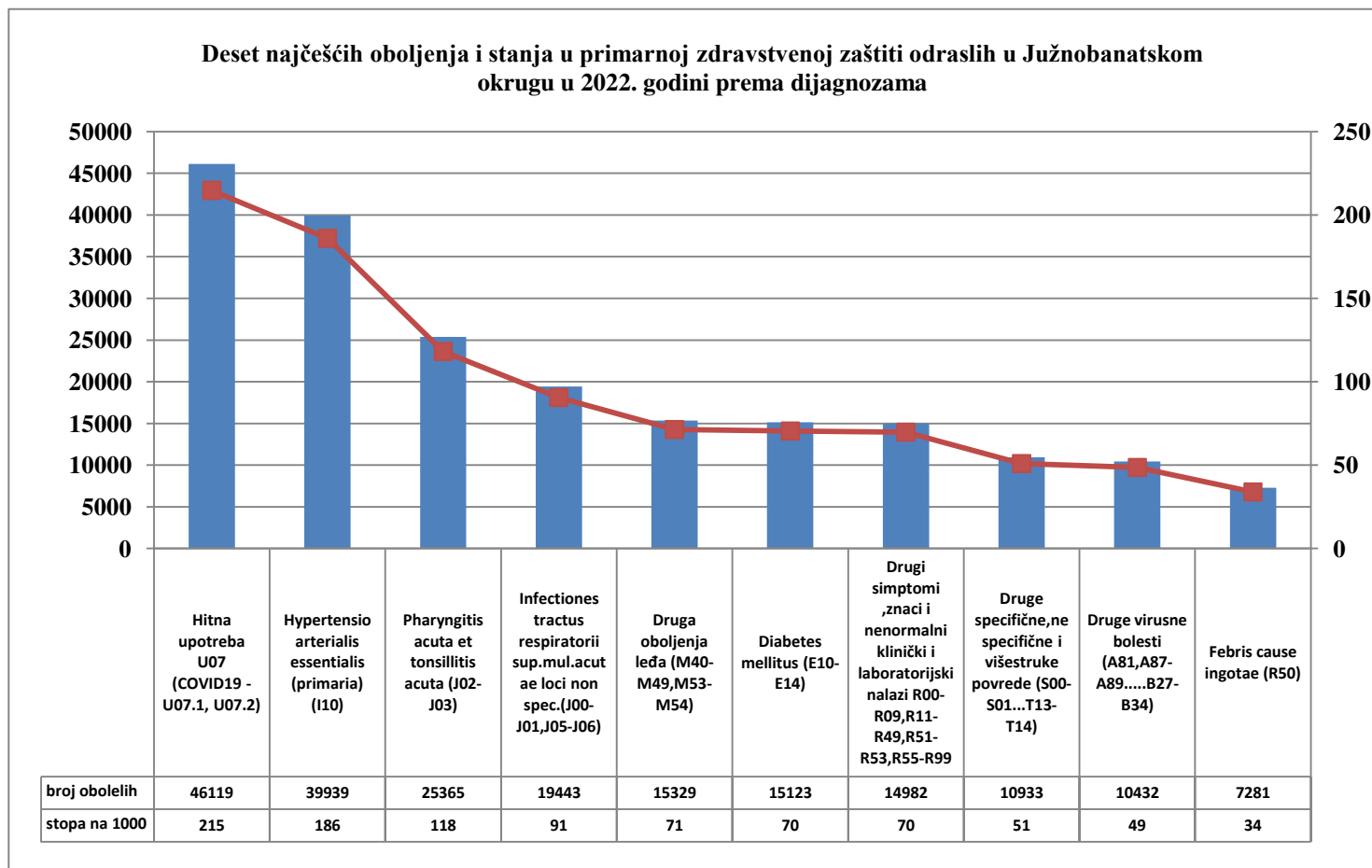
Tabela 39.-nastavak 7

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
283	Opekotine i nagrizi	T20-T32	452
284	Trovanje drogama i biološkim supstancama	T36-T50	39
285	Toksična dejstva supstanci nemedicinskog porekla	T51-T65	19
286	Sindrom lošeg postupanja	T74	7
287	Drugi i nespecifični uticaji spoljnih uzroka	T33-T35,T66-T73,T75-T78	390
288	Neke rane komplikacije povreda i komplikacije	T79-T88	106
289	Posledice povreda, trovanja i druge posledice spoljnih uzroka	T90-T98	41
GRUPA XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONKTAT SA ZDRAVSTVENOM	Z00-Z99	42224
290	Lica koja traže zdravstvene usluge radi pregleda i ispitivanja	Z00-Z13	21034
291	Nesimptomatska virusna bolest smanjenog imuniteta (sida)	Z21	0
292	Ostala lica potencijalno zdravstveno ugrožena zaraznom bolešću	Z20,Z22-Z29	14495
293	Kontracepcija	Z30	122
294	Preporodajni pregledi i druge kontrole trudnoće	Z34-Z36	86
296	Nega i pregled posle porođaja	Z39	10
297	Lica u zdravstvenim službama radi određenih tretmana i zdr. zaštite	Z40-Z54	782
298	Lica u zdravstvenim službama iz drugih razloga	Z31-Z33,Z37,Z55-Z99	5695
GRUPA XXII	ŠIFRE ZA POSEBNE NAMENE	U04-U11	46119

Grafikon 21.

Grafikon 22.

**Zdravstvena zaštita stanovništva
u službama hitne
medicinske pomoći**

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA STANOVNIŠTVA U SLUŽBAMA HITNE MEDICINSKE POMOĆI

Hitnu medicinsku pomoć u domovima zdravlja, na teritoriji Južnobanatskog okruga, pružalo je u 2022. godini 45 doktora medicine, od kojih su 16 specijalisti (35,5%), dok je 7 doktora medicine na specijalizaciji i 85 medicinskih sestara-tehničara sa višom i srednjom stručnom spremom. Delatnost hitne medicinske pomoći u domovima zdravlja u Plandištu i Opovu obavljaju stručni timovi u službi opšte medicine, te su njihove usluge prikazane u Izveštaju službe opšte medicine. U proseku 1 tim (1 doktor medicine i 1,9 sestara), pružao je hitnu medicinsku pomoć za 5.783 stanovnika.

U 2022. godini prosečno svaki peti stanovnik Južnobanatskog okruga je koristio usluge doktora medicine u službama hitne medicinske pomoći, zbog bolesti ili povrede, a svaka usluga doktora medicine bila je praćena sa 1,1 usluga medicinskih sestara (injekciona terapija, previjanje ili neka druga intervencija).

U 2022. godini prosečno kod svakog šesnaestog stanovnika Južnobanatskog okruga, služba hitne medicinske pomoći je obavila kućnu posetu, zbog bolesti ili povrede, a svaka usluga u kućnoj poseti doktora medicine bila je praćena sa 2,4 usluge medicinskih sestara zbog injekcione terapije, previjanja ili neke druge intervencije.

Posmatrajući odnos kućnih poseta i usluga doktora medicine u službama hitne medicinske pomoći u ordinaciji, uočava se da je u 2022. godini, na teritoriji Južnobanatskog okruga, bilo 3 puta više usluga doktora medicine u ordinaciji od kućnih poseta.

**ZDRAVSTVENI RADNICI U SLUŽBI HITNE MEDICINSKE POMOĆI PREMA STRUČNOJ SPREMI U DOMOVIMA ZDRAVLJA U
JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 40.

OPŠTINE	Medicinski radnici									mesta- puntovi
	Lekari				sa višom spremom		sa srednjom spremom		sa nižom spremom	
	Ukupno	opšte medicinske	na specijalizaciji	specijalisti	ukupno	od toga med.sestre- tehničari	ukupno	od toga med.sestre- tehničari		
0.	1.	2.		3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
UKUPNO	45	22	7	16	8	8	77	77	14	7
ALIBUNAR	3	3					5	5		1
BELA CRKVA	5	4		1			6	6		1
VRŠAC	7	6	1		1	1	13	13	14	1
KOVAČICA	4		1	3			12	12		1
KOVIN	8	5	1	2	1	1	10	10		1
OPOVO	4	2		2	6	6				1
PANČEVO	14	2	4	8			31	31		1

BROJ POSETA U SLUŽBI HITNE MEDICINSKE POMOĆI U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 41.

Opština	P O S E T E								
	radi sistematskih pregleda	radi periodičnih pregleda	radi kontrolnih pregleda	patronaže	u ordinaciji kod:			kućne	
					lekara		ostalih medradnika	lekara	ostalih medradnika
					ukupno	od toga prve			
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
UKUPNO	0	0	0	0	48301	48301	54801	15873	37725
Alibunar					2775	2775	4490	371	525
Bela Crkva					3633	3633	8258	105	105
Vršac					4561	4561	4461	3485	5646
Kovačica					7098	7098	7098	1070	1070
Kovin					9936	9936	9936	1698	1698
Opovo					4479	4479	5726	1528	1135
Pančevo					15819	15819	14832	7616	27546

Zdravstvena zaštita u službama polivalentne patronaže

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA U SLUŽBAMA POLIVALENTNE PATRONAŽE

U službama polivalentne patronaže, u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga, u 2022. godini, radilo je 47 polivalentnih patronažnih sestara, koje su raspoređene na 27 punktova, u 8 opština. U 3 zdravstvene ustanove (domovi zdravlja u Pančevu, Vršcu i Alibunaru) postoje razvijene službe polivalentne patronaže, dok se u ostalim domovima zdravlja delatnost polivalentne patronaže organizovano obavlja u službama opšte medicine, ali se podaci o obavljenoj delatnosti u ovoj oblasti dostavljaju na propisanom Izveštaju o radu službe polivalentne patronaže.

Svaka patronažna sestra obezbeđivala je ovaj vid zdravstvene zaštite za 5537 stanovnika. Prosečan broj godišnjih poseta po sestri iznosio je 976, odnosno oko 5 poseta po sestri dnevno. Ova služba ostvarila je (70%) svoga rada kroz posete porodici, a ostale aktivnosti kroz zdravstveno-vaspitni rad u zajednici (30%).

Prilikom poseta porodici, prioritet je dat osetljivim populacionim grupacijama kao što su: trudnice, babinjare i novorođena deca, odojčad, mala i predškolska deca (od 2 i 4 godine starosti), stari preko 65 godina, izbegla i prognana lica, hendikepirana i invalidna lica, kao i osobe obolele od oboljenja koja su od posebnog socijalno-medicinskog značaja (oboleli od tuberkuloze, šećerne bolesti sa akcentom na insulin zavisne bolesnike itd.). Zdravstveno-vaspitni rad u zajednici, služba polivalentne patronaže je obavljala u okviru realizacije postojećih specifičnih zdravstveno-vaspitnih programa sa standardizovanim zdravstveno-vaspitnim sadržajima. Ovi sadržaji su usklađeni sa zdravstveno-vaspitnim potrebama određenih populacionih grupa ili zajednice.

**ZDRAVSTVENI RADNICI PREMA STRUČNOJ SPREMI I BROJ PUNKTOVA U SLUŽBAMA POLIVALENTNE PATRONAŽE
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 42

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	ZDRAVSTVENI RADNICI			BROJ PUNKTOVA	OBUHVACENO DOMACINSTVA
		UKUPNO	OD TOGA			
			VIŠA STRUČNA SPREMA	SREDNJA STRUČNA SPREMA		
0	1	2	3	4	5	6
UKUPNO		47	20	27	27	28065
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	4	1	3	10	1020
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	2	1	1	1	3396
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	9	3	6	1	7152
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	5	1	4	1	2619
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	7	3	4	8	4846
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	2	1	1	4	1500
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	16	9	7	1	7153
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	2	1	1	1	379

**BROJ POSETA U SLUŽBAMA POLIVALENTNE PATRONAŽE PREMA KATEGORIJI KORISNIKA
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 43.

Redni broj	VRSTA POSETE		SVEGA	DOMOVI ZDRAVLJA U OKRUGU								
				ALIBUNAR	BELA CRKVA	VRSAC	KOVAČICA	KOVIN	OPOVO	PANČEVO	PLANDISTE	
0.	1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
1	ŽENE	UKUPNO	14525	345	881	4028	809	2030	430	5682	320	
		TRUDNICE	1309	18	115	339	89	188	98	410	52	
		PORODILJE I BABINJARE	10753	327	661	2339	720	1111	332	5014	249	
		POSLE PREKIDA TRUDNOĆE	76					76				
		OSTALIM ŽENAMA	2387		105	1350		655		258	19	
2	ODOJČAD	UKUPNO	13603	419	303	3155	1048	1347	554	6415	362	
		PRVE POSETE PREMA STAROSTI ODOJČADI	SVEGA	4067	155	239	868	315	379	171	1835	105
			do 6 dana	1709	28	112	333	158	181	38	820	39
			7-14 dana	283	36		40	6	38	30	126	7
			15-29 dana	61	6		10	2	10	7	26	
			1-2 meseca	484	18	30	49	1	54	42	252	38
			3-5 meseci	896	27	35	314	74	40	25	360	21
			6-11 meseci	634	40	62	122	74	56	29	251	
3	DECA	UKUPNO	4140	110	105	918	76	626	268	1904	133	
		PRVE POSETE PREMA STAROSTI DECE	SVEGA	3947	110	105	809	76	542	268	1904	133
			1-2 godine	1712	38	30	368	40	127	141	921	47
			3-5 godina	1567	72	30	292	36	242	127	698	70
			6 i više godina	668		45	149		173		285	16

BROJ POSETA U SLUŽBAMA POLIVALENTNE PATRONAŽE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 44.

Redni broj	OBOLJENJA	SVEGA	DOMOVI ZDRAVLJA U OKRUGU							
			ALIBUNAR	BELA CRKVA	VRŠAC	KOVAČICA	KOVIN	OPOVO	PANČEVO	PLANDIŠTE
6.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
	UKUPNO	13598	925	2116	2740	1419	2280	328	2746	1044
1	TUBERKULOZA	1					1			
2	DUŠEVNA BOLEST	282	43	12	3		101	41	38	44
3	MALIGNO OBOLJENJE	750	144	15	65	143	162	56	134	31
4	ŠEĆERNA BOLEST	1949	133	280	227	370	403	94	241	201
5	ENDEMSKA NEFROPATIJA	2						2		
6	MIŠIĆNA DISTROFIJA	55			19	12			24	
7	KARDIOVASKULARNO OBOLJENJE	3896	45	240	1204	406	893	122	481	505
8	ALKOHOLIZAM	75		25			2	5		43
9	OSTALO	5308	560	1470	24	488	718		1828	220
10	ZBOG SOCIJALNIH PRILIKA	56		30	26					
11	ZBOG HIGIJENSKIH PRILIKA	38		38						
12	ŠKOLAMA ZBOG HIGIJENSKIH PRILIKA	1186		6	1172			8		

Stomatološka Zdravstvena Zastita

STOMATOLOŠKA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Stomatološka zdravstvena zaštita se pruža u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga, u kojima je u 2022. godini, angažovano 49 doktora stomatologije, od kojih je 18 specijalista (37%), dok je 6 doktora stomatologije na specijalizaciji i 25 zubnih tehničara i 64 zubnih asistenata.

Jedan stomatolog obezbeđivao je stomatološku zdravstvenu zaštitu za 5 311 stanovnika Južnobanatskog okruga.

U 2022. godini svaki šesti stanovnik Južnobanatskog okruga se obratio doktoru stomatologije zbog dijagnostike i lečenja zuba, sa u proseku 0,4 poseta. Godišnja opterećenost stomatologa iznosi 2 263 poseta, dnevna opterećenost 11 poseta tj. 1 poseta na sat.

U okviru ovih poseta izvršeno je 16 653 stavljanja definitivnog ispuna zuba, odnosno kod svakog 16. stanovnika Južnobanatskog okruga je plombiran 1 zub (u proseku 0,06 plombiranih zuba po jednom stanovniku: kod svakog 12-og deteta predškolskog uzrasta plombiran je 1 zub, kod svakog četvrtog školskog deteta i svakog 30-og odraslog).

Ekstrahovano je ukupno 14 229 zuba, odnosno svakom osamnaestom stanovniku je izvađen jedan zub (u proseku 0,05 izvađenih zuba po stanovniku: svakom 20. predškolskom, svakom 9. školskom detetu i svakom 23. odraslom stanovniku).

U okviru standarda stomatološke zaštite izvršeno je 1900 protetskih radova (od pokretnih proteza: 1169 totalnih i 664 parcijalnih proteza, kao i 16 fiksnih proteza), što znači da je svakom 113. stanovniku Južnobanatskog okruga starijem od 18 godina urađen neki od ovih radova.

Za populaciju dece od 7-18 godina urađen je 415 ortodontskih aparata, odnosno svakom 82. detetu.

Najčešći razlog obraćanja doktoru stomatologije su druge bolesti usne duplje i potpornih struktura (58,14%), zatim zubni karijes (38%) i druge bolesti usne duplje, pljuvačnih žlezda i vilica (3,7%).

**ZDRAVSTVENI RADNICI PO OPŠTINAMA U SLUŽBI ZA ZAŠTITU I LEČENJE ZUBA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U
2022. GODINI**

Tabela 45.

R. br.	ZDRAVSTVENA USTANOVA	ZDRAVSTVENI RADNICI									MESTA PUNKTOVI
		STOMATOLOGI				ZUBNI TEHNIČARI		ZUBNI ASISTENTI		RENTGEN TEHNIČARI	
		UKUPNO	ZUBNI LEKARI	ZUBNI LEKARI NA SPECIJALIZACIJI	ZUBNI LEKARI SPECIJALISTI	UKUPNO	OD TOGA VIŠA SPREMA	UKUPNO	OD TOGA SREDNJA SPREMA		
0.	1.	3.	4.	5.	6.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
	UKUPNO	49	25	6	18	25	0	64	64	0	49
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	2	2			7					1
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	3	2		1	3		1	1		3
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	9	6	1	2	2		12	12		9
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	6	4	1	1	2		7	7		7
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	3	1		2	5		5	5		9
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	2	1		1			1	1		2
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	22	7	4	11	6		36	36		16
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	2	2					2	2		2

BROJ POSETA I RAD U STOMATOLOŠKOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 46.

Redni broj		ZDRAVSTENA USTANOVA	OBLASTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	POSETE		BROJ ZAVRŠENIH RADOVA													
				UKUPNO	DITDGA		PLOMBIRANJE ZUBA		HIRURSKA INTERVENCIJA		PROTETSKI RADOVI				ORTODONCIJA				LEČENJE MEKIH DELOVA USNE ŠUPLJINE
					PRVE	SERIJSKE	BEZ LEČENJA	SA LEČENJEM	NADEŠNE ZUBA	OSTALE INTERVENCIJE	POKRETNJE PROTEZE		FIKSNE PROTEZE		PRVA PREGLEDI	ORTODONSKA TERAPIJSKE INTERVENCIJE	POKRETNJI APARATI	FIKSNI APARATI	
											TOTALNE	PARCIJALNE	KRUNICE	ČIJEKSNIH PROTEZA					
D	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
UKUPNO	SVEGA	110899	45793	30411	12397	4256	14229	12809	1169	664	51	16	175	3531	409	6	15356		
	PREDŠKOLSKA DECA	11747	4369	4515	1186	221	875	1021	0	0	0	0	0	0	0	0	1625		
	ŠKOLSKA DECA	59467	21176	23148	6122	1987	3961	3462	0	1	0	0	175	3531	409	4	6611		
	ODRASLI	39685	20248	2748	5089	2048	9393	8326	1169	663	51	16	0	0	0	2	7120		
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	SVEGA	3939	3487	1414	480	13	653	32	161	65	0	0	0	0	0	0	557	
		PREDŠKOLSKA DECA	268	268	269	4		20										142	
		ŠKOLSKA DECA	1354	1328	1145	130	2	70										338	
		ODRASLI	2317	1891		346	11	563	32	161	65							77	
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	SVEGA	3264	1376	1228	846	319	719	3521	78	19	4	0	0	0	0	0	1331	
		PREDŠKOLSKA DECA	476	101	161	151	22	31	311									158	
		ŠKOLSKA DECA	1099	694	977	322	132	157	2168									815	
		ODRASLI	1689	581	90	373	165	531	1042	78	19	4						358	

BROJ POSETA I RAD U STOMATOLOŠKOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 46.-nastavak 1

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	OBRAST ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	POSETE			BROJ ZAVRŠENIH RADOVA													
			UKUPNO	OD TOGA		PLOMBIRANJE ZUBA		HIRURŠKA INTERVENCIJA		PROTETSKE RADOVI				ORTODONCIJA					LEGENJE MEKIH DELOVA USNE SUPRAINE
				PRVE	SERIJSKE	BEZ LEČENJA	SA LEČENJEM	NA DENT. ZUBA	OSTALE INTERVENCIJE	POKRETNOST PROTEZE		FIKSNE PROTEZE		PRVA PREGLEDI	ORTODONSKO TERAPIJSKE INTERVENCIJE	POKRETNOST APARATI	FIKSNI APARATI		
										TOTALNE	PARCIJALNE	KRUNICE	ILI FIKSNIH PROTEZA						
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	SVEGA	16503	4854	5748	1494	248	2123	299	274	126	0	0	137	2007	366	0	553	
		PREDŠKOLSKA DECA	1187	344	709	116	5	214										9	
		ŠKOLSKA DECA	10767	2196	5039	906	157	740	10		1			137	2007	366		246	
		ODRASLI	4549	2314		472	86	1169	289	274	125							298	
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	SVEGA	11047	4022	672	1118	785	1510	71	157	91	0	0	38	1524	43	6	668	
		PREDŠKOLSKA DECA	357	236	25	15	24	51	5									10	
		ŠKOLSKA DECA	7066	2116	647	413	300	266	17					38	1524	43	4	389	
		ODRASLI	3624	1670		690	461	1193	49	157	91						2	269	
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	SVEGA	14814	9639	2944	823	458	1893	276	283	146	0	0	0	0	0	0	1775	
		PREDŠKOLSKA DECA	1322	807	210	82	10	87	52									227	
		ŠKOLSKA DECA	6392	3909	2599	465	115	315	35									729	
		ODRASLI	7100	4923	135	276	333	1491	189	283	146							819	

BROJ POSETA I RAD U STOMATOLOŠKOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 46.-nastavak 2

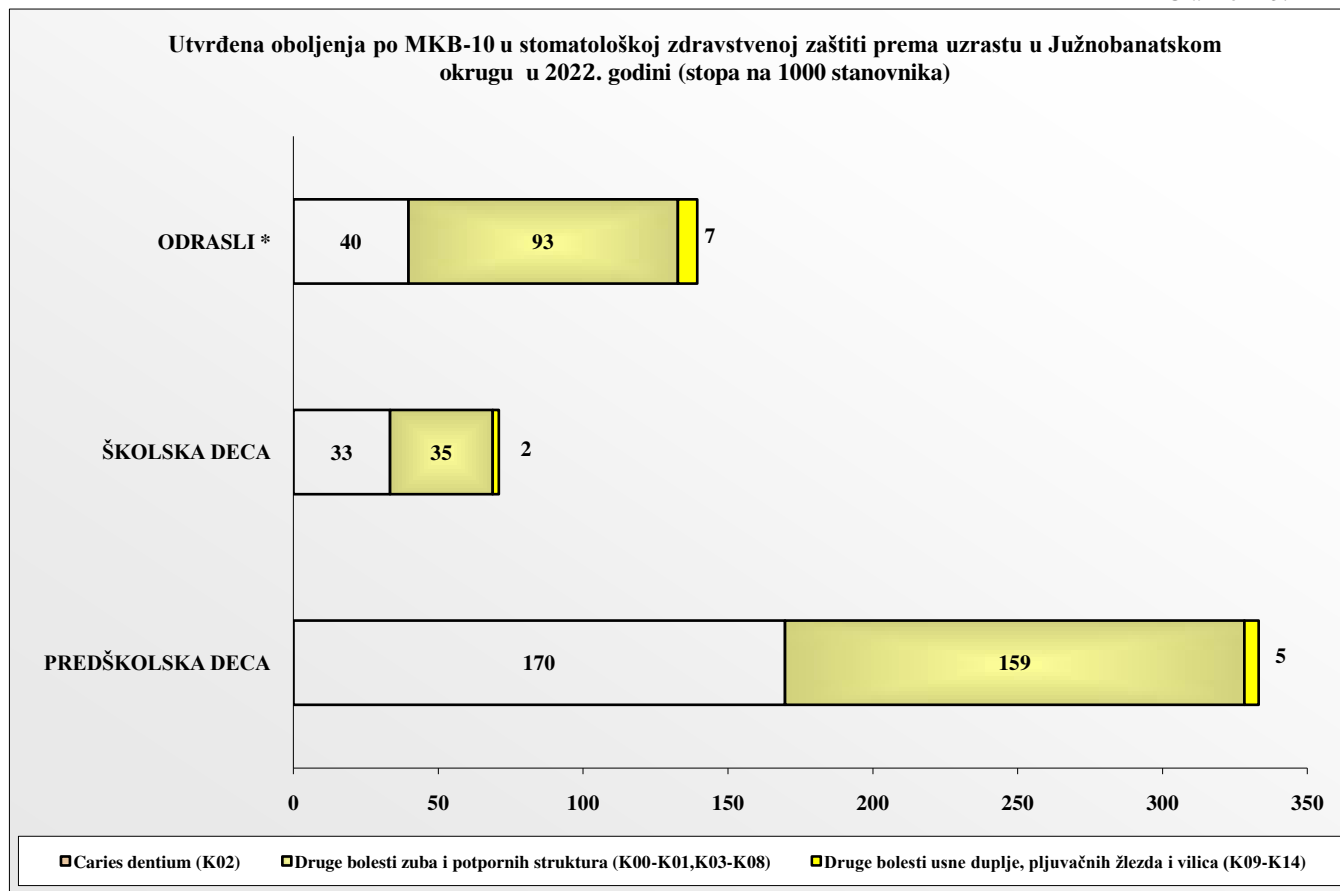
Redni broj	ZDRAVSTENA USTANOVA	OMRAST ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	POSETE			BROJ ZAVRŠENIH RADOVA												
			UKUPNO	DITDGA		PLOMBIRANJE ZUBA		HIRURŠKA INTERVENCIJA		PROTETSKE RADOVI				ORTODONCIJA				LEČENJE MEKIH DELOVA USNE SUPLJINE
				PRVE	STARIJE	BEZ LEČENJA	SA LEČENJEM	VAĐENJE ZUBA	OSTALE INTERVENCIJE	POKRETNJE PROTEZE		FIKSNE PROTEZE		PRVI PREGLEDI	ORTODONSKÉ TERAPIJSKE INTERVENCIJE	POKRETNI APARATI	FIKSNI APARATI	
										TOTALNE	PARCIJALNE	KRUNICE	CL. FIKSNIH PROTEZA					
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	SVEGA	1456	860	596	449	236	414	3	12	31	0	0	0	0	0	0	122
		PREDŠKOLSKA DECA	151	97	54	41	25	29										25
		ŠKOLSKA DECA	601	495	106	265	152	131										45
		ODRASLI	704	268	436	143	59	254	3	12	31							52
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	SVEGA	58278	20115	17219	6806	1859	6189	8607	204	186	47	16	0	0	0	0	10306
		PREDŠKOLSKA DECA	7844	2394	3022	757	112	424	653									1049
		ŠKOLSKA DECA	31487	9859	12110	3440	895	2162	1232									4037
		ODRASLI	18947	7862	2087	2609	852	3603	6722	204	186	47	16					5220
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	SVEGA	1598	1440	590	381	338	728	0	0	0	0	0	0	0	0	0	44
		PREDŠKOLSKA DECA	142	122	65	20	23	19										5
		ŠKOLSKA DECA	701	579	525	181	234	120										12
		ODRASLI	755	739		180	81	589										27

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA-STANJA U STOMATOLOŠKOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 47.

R. br.	OBOLJENJA - STANJA	UKUPNO	OD TOGA PREMA UZRAŠTU		
			PREDŠKOLSKA DECA	ŠKOLSKA DECA	ODRASLI
0	1	2	3	4	5
	UKUPNO	59659	3690	24031	29938
1	Caries dentium (K02)	22735	2898	11306	8531
2	Druge bolesti zuba i potpornih struktura (K00-K01,K03-K08)	34690	2708	12009	19973
3	Druge bolesti usne duplje, pljuvačnih žlezda i vilica (K09-K14)	2234	84	716	1434

Grafikon 23.

* Odrasli pacijenti ostvaruju stomatološku zdravstvenu zaštitu u skladu sa pravima iz obaveznog osiguranja u znatno manjem obimu od dece

**Zdravstveno
vaspitni rad**

ZDRAVSTVENO VASPITNI RAD

Programski zdravstveno-vaspitni rad u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga, u 2022. godini realizovali su doktori medicine, doktori stomatologije, medicinske sestre-tehničari, polivalentne patronažne sestre i zdravstveni saradnici.

Zdravstveno-vaspitni rad sprovodio se u svim službama domova zdravlja i Zavodu za javno zdravlje, a pre svega u službama za zdravstvenu zaštitu male i predškolske dece, školske dece i omladine, žena, odraslih, radno aktivnog stanovništva, stomatološkim službama (posebno u preventivnoj i dečijoj stomatologiji), polivalentnim patronažnim službama, dispanzerima za mentalno zdravlje i dr.

Najčešće je korišćen individualni metod rada kroz planirani razgovor u ordinacijama doktora medicine i u savetovalištim.

U okviru grupnih metoda rada u užem smislu (rad u velikoj i maloj grupi), posebna pažnja je posvećena pitanjima higijensko-dijetetskog režima, planiranja porodice, ranog otkrivanja raka, hroničnim nezaraznim oboljenjima, zaraznim bolestima, AIDS-u itd.

U okviru predavanja dominirali su sadržaji o ishrani, higijeni, vakcinacijama, zdravim stilovima života, bolestima zavisnosti (alkoholizam, narkomanija, pušenje).

Od zdravstveno-vaspitnih sredstava korišćeni su: agitke, plakati, crteži. Organizovani prikaz izložbi kao metod rada, najviše je korišćen u osnovnim školama. Mas-mediji su korišćeni u većim opštinama (Pančevo, Vršac, Kovin, Kovačica, Bela Crkva).

ZDRAVSTVENO-VASPITNI RAD OSTVAREN U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 48.

R. br.	VRSTA POSETE		SVEGA	DOMOVI ZDRAVLJA U OKRUGU								
				ALIBUNAR	BELA CRKVA	VRSAC	KOVACICA	KOVIN	OPOVO	PANČEVO	PLANDIŠTE	
0	1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	UKUPNO		452	50	14	100	89	62	18	104	15	
med. radnici	LEKARI		166	18	6	35	28	21	8	44	6	
	VIŠA SPREMA		44	2	1	6	6	4	1	23	1	
	SREDNJA SPREMA		242	30	7	59	55	37	9	37	8	
1	PREDAVANJA	UKUPNO		2080	30	159	310	172	405	77	838	89
		OD TOGA	O VAKCINACIJAMA	457	4	12	99	32	79	21	201	9
			O ISHRANI	563	7	12	68	42	113	16	279	26
			O HIGIJENI	596	4	20	67	42	106	16	325	16
			OSTALO	464	15	115	76	56	107	24	33	38
2	GRUPNI RAD	UKUPNO		6085	193	205	310	1112	391	1336	2456	82
		OD TOGA	KONSULTACIJE	267		10	62	88		23	66	18
			PLANIRANJE PORODICE	685	12	10	57	5		160	431	10
			HIGIJENSKO DIJETETSKI REŽIM	1706	59	25	60	278	137	316	809	22
			RANO OTKRIVANJE RAKA	1025	16	5	71	130	60	316	419	8
			OSTALO	2402	106	155	60	611	194	521	731	24
3	KURSEVI	UKUPNO		0	0	0	0	0	0	0	0	0
		PRVA POMOĆ		0								
		SPREMANJE HRANE		0								
		DEMONSTRACIONE KUHINJE ZA ODOJČAD		0								
		NEGA ODOJČADI I MALE DECE		0								
		OSTALI		0								

Dermatovenerološka Zdravstvena zaštita

DERMATOVENEROLOŠKA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Dermatovenerološku zdravstvenu zaštitu stanovnicima Južnobanatskog okruga, obezbeđivale su 3 zdravstvene ustanove (dve opšte bolnice i jedan dom zdravlja). Na pružanju ovog vida zdravstvene zaštite na primarnom nivou angažovani su u DZ Kovin 1 doktor medicine-specijalista dermatovenerologije i 1 medicinska sestra-tehničar srednje stručne spreme.

U dermatovenerološkoj službi Doma zdravlja Kovin nije bilo poseta, jer je specijalista dermatovenerologije bio tokom čitave godine angažovan u Kovid ambulanti.

ZDRAVSTVENI RADNICI U DERMATOVENEROLOŠKOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 49.

Redni broj	ZDRAVSTVENA USTANOVA	ZDRAVSTVENI RADNICI									NEMEDICINSKI RADNICI			MJESEČNI PUNKTOVI
		LEKARI				VIŠA STRUČNA SPREMA		SREDNJA STRUČNA SPREMA		NIŽA STRUČNA SPREMA	UKUPNO	SOCIJALNI RADNICI	OSTALI	
		SVEGA	OD TOGA			SVEGA	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI	SVEGA	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI					
			OPŠTE MEDICINE	NA SPECIJALIZACIJI	SPECIJALISTI									
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
UKUPNO		1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	1
1	DOM ZDRAVLJA KOVIN	1			1			1	1					1

Antituberkulozna Zdravstvena zaštita

ANTITUBERKULOZNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Antituberkulozna zdravstvena zaštita stanovnika Južnobanatskog okruga organizovana je u okviru rada antituberkuloznih službi u jednom domu zdravlja i u Dispanzeru za plućne bolesti sa dnevnom bolnicom koji pripada Specijalnoj bolnici za plućne bolesti “Dr Budislav Babić” u Beloj Crkvi.

Antituberkuloznu zdravstvenu zaštitu obezbeđivao je 1 doktor medicine specijalista pneumoftiziologije i 3 medicinskih sestara-tehničara sa višom i srednjom stručnom spremom.

Tokom 2022. godine obavljeno je 3060 poseta kod doktora medicine u ordinaciji. Svaka poseta doktoru medicine praćena je sa 2,9 laboratorijskih usluga, a na jednu posetu korišćene su 2 usluge rendgen dijagnostike. Godišnja opterećenost lekara iznosi 3060 poseta, dnevna opterećenost 14 poseta i prosečno 1,8 poseta na sat.

U 2022. godini registrovano je jedno lice sa aktivnom tuberkulozom.

**ZDRAVSTVENI RADNICI PREMA STRUČNOJ SPREMI U SLUŽBI ANTITUBERKULOZNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U
JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 50.

Opština	Medicinski radnici								Mesto-punktovi	
	ukupno	lekari			sa višom spremom		sa srednjom spremom			sa nižom spremom
		opšte medicinske	na specijalizaciji	specijalisti	ukupno	od toga medic. sestre tehničari	ukupno	od toga medic. sestre tehničari		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
UKUPNO	1	0	0	1	1	1	2	2	0	
Alibunar	0	0	0	0	0	0	1	1	0	
Bela Crkva	1	0	0	1	1	1	1	1	0	

**BROJ POSETA U SLUŽBI ANTITUBERKULOZNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 51.

	POŠETE U ORDINACIJI		DIJAGNOSTIČKE USLUGE										
	KOD LEKARA	KOD OSTALIH MEDICINSKIH RADNIKA	UKUPNO RENDGEN DIAGNOSTIKA	OD TOGA				UKUPNO LABORATORIJ	OD TOGA				
				RADIO SKOPSKI PREGLEDI	RADIOGRAFIJA		RADIOLOŠKI RUTINSKI PREGLED		RAČ DIREKTA NA MIKROSKOPIJA	BK KULTU- RA	BK REZISTE- NCIJA	TUBERKULOSKI TEST	OSTALE LABORATORIJSKE USLUGE
					STANDARDNA	TOMOGRAFIJA							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Ukupno	3060	0	1415	0	1415	0	0	8839	66	66	23	0	8684
Južnobanatski okrug	3060	0	1415	0	1415	0	0	8839	66	66	23	0	8684

**KRETANJE BOLESNIKA SA AKTIVNOM TUBERKULOZOM REGISTOVANIH U ANTITUBERKULOZNOJ
ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 52.

Evidencija oboljelih lica		Ukupno	TBC respiratornog		TBC ekstrapiratornog sistema					
			svoga	od toga BK pozitiv.	svoga	meningitis	urvegitalna	limfoglandularna	OAT	ostali oblici
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Stanje 31.decembra prethodne godine		1	1	0	0	0	0	0	0	0
Upisani u toku godine	Ukupno	1	1	1	0	0	0	0	0	0
	Novootkriveni	1	1	1	0	0	0	0	0	0
	Recidivi	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Doseljeni	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ispisani u toku godine	Ukupno	1	1	0	0	0	0	0	0	0
	Prešli u inaktivni oblik	1	1	0	0	0	0	0	0	0
	Odseljeni	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Umrli	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Izgubljeni iz evidencije	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.decembra tekuće godine		1	1	1	0	0	0	0	0	0

Negativizirani

0	0
---	---

Ukupan broj hroničara (stanje 31. decembra tekuće godine)

**BROJ NOVOOTKRIVENIH LICA OD AKTIVNE TUBERKULOZE REGISTROVANIH U SLUŽBI ANTITUBERKULOZNE ZDRAVSTVENE
ZAŠTITE PREMA DOBNIM GRUPAMA I POLU U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 53.

STAROST	U k u p n o		TBC respiratornog sistema		TBC ekstrarespiratornog sistema	
	muški	ženski	muški	ženski	muški	ženski
	1	2	3	4	5	6
Ukupno	0	1	0	1	0	0
0 godina						
1-4 godina						
5-9 godina						
10-14 godina						
15-19 godina						
20-24 godina						
25-29 godina						
30-34 godina						
35-39 godina						
40-44 godina						
45-49 godina		1		1		
50-54 godina						
55-59 godina						
60-64 godina						
65-69 godina						
70 i više godina						
Nepoznato						

**BROJ NOVOOTKRIVENIH LICA OD AKTIVNE TUBERKULOZE REGISTROVANIH U SLUŽBI ANTITUBERKULOZNE
ZDRAVSTVENE ZAŠTITE PREMA DOBNIM GRUPAMA I POLU U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 54.

Redni broj	STAROST	UKUPNO TBC		TBC RESPIRATORNOG SISTEMA								TUBERKULOZA EKSTRARESPIRATORNOG SISTEMA											
		muški	ženski	SVEGA		MINIMALNA		SREDNJE PROŠIRENA		VEOMA PROŠIRENA		SVEGA		MENINGITIS		UROGENI TALNE		LIMFOLAND ULARNA		DAT		OSTALI OBILI	
				M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
				4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
	UKUPNO	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0-4 godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	5-9 godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	10-14 godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	15-19 godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	20-24 godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	25-29 godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	30-34 godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	35-39 godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	40-44 godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	45-49 godina	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	50-54 godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	55-59 godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	60-64 godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	65-69 godina	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	70 i više godina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

**Zdravstvena zaštita u službama
za fizikalnu medicinu i
rehabilitaciju**

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA U SLUŽBAMA ZA FIZIKALNU MEDICINU I REHABILITACIJU

Fizikalna medicina i rehabilitacija je na teritoriji Južnobanatskog okruga, organizovana u okviru 3 doma zdravlja i 1 opštoj bolnici. Na ovim poslovima u 2022. godini je angažovano 10 doktora medicine od toga je 70% specijalista i 39 medicinskih radnika sa višom i srednjom stručnom spremom.

Jedan tim zdravstvenih radnika (1 doktor medicine i 4 fizioterapeuta) obezbeđuje ovaj vid zaštite za oko 26 024 stanovnika. U toku godine bilo je ukupno 21 309 posete, od toga 10 322 prvih poseta i 241 655 poseta kod ostalih medicinskih radnika. Godišnja prosečna opterećenost lekara iznosi 2131 poseta, dnevna opterećenost 10 poseta i prosečno oko 1 poseta na sat.

Tokom 2022. godine svaki 25. stanovnik Južnobanatskog okruga je prosečno jednom posetio doktora medicine radi prvog pregleda i jednom radi kontrole.

Od ukupnog broja evidentiranih lica sa završenim lečenjem 63% je osposobljeno za ranija zanimanja.

U lečenju pacijenata najčešće je primenjivana kineziterapija i fizioterapija.

ZDRAVSTVENI RADNICI I MESTA U SLUŽBI REHABILITACIJE NA TERITORIJI JUŽNOBANATSKOG OKRUGA U 2022. GOD

Tabela 55.

R.br.	ZDRAVSTVENA USTANOVA	ZDRAVSTVENI RADNICI								sa nižom spremom	Nemedicinski radnici				
		LEKARI				VIŠA STRUČNA SPREMA		SREDNJA STRUČNA SPREMA			ukupno	psiholozi	socijalni radnici	ostali	Mesto-punktovi
		ukupno	OD TOGA			ukupno	OD TOGA MEDICIN SKE SESTRE TEHNIČA RI	ukupno	OD TOGA MEDICIN SKE SESTRE TEHNIČA RI						
			Opšte medicine	Na specijalizaciji	Specijalisti										
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
UKUPNO		10	0	3	7	32	28	7	3	0	4	0	0	2	5
1	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	1			1	1		2			2				1
2	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	2		1	1	3	3								2
3	DOM ZDRAVLJA KOVIN	1			1	3		3	1						1
4	OPŠTA BOLNICA PANČEVO	6		2	4	25	25	2	2		2			2	1

BROJ POSETA U SLUŽBI FIZIKALNE MEDICINE I REHABILITACIJE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 56.

Opština	P O S E T E			
	u ordinaciji kod:			ostali med. radnici
	lekara		kod ostalih med. radnika	
	ukupno	od toga prve		
0	1	2	3	4
UKUPNO	21309	10322	241655	
DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	4068	1331	44639	
DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	2050	956	29200	
DOM ZDRAVLJA KOVIN	3983	1746	61328	
OPŠTA BOLNICA PANČEVO	11208	6289	106488	

BROJ LEČENIH LICA I ISHOD LEČENJA U SLUŽBI FIZIKALNE MEDICINE I REHABILITACIJE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 57.

Opština	primljeno na ambulantno lečenje		STANJE PRI UPISU										
	medicinska rehabilitacija	profesionalna rehabilitacija	broj lica sa završenim lečenjem	osposobljeno za ranije zanimanje		predloženo za prekvalifikaciju		osposobljeno za svakodnevne aktivnosti		stanje nepromenjeno		napustilo lečenje	
				ukupno	od toga do 19.g.	ukupno	od toga do 19.g.	ukupno	od toga do 19.g.	ukupno	od toga do 19.g.	ukupno	od toga do 19.g.
UKUPNO	12783	0	12387	7813	115	92	0	11646	3	497	31	107	43
DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	1084		1072	1071				1060		12			
DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	996		980	228				356		396		15	
DOM ZDRAVLJA KOVIN	3499		3461	13				3448	3				
OPŠTA BOLNICA PANČEVO	7204		6874	6501	115	92		6782		89	31	92	43

**BROJ POSETA, LEČENIH LICA I KAPACITET U SLUŽBI FIZIKALNE MEDICINE I
REHABILITACIJE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 58.

Opština		Mesta za rehabilitaciju	Lica na rehabilitaciji	Posete
UKUPNO		394	6529	127341
BELA CRKVA	kineziterapija	74	1003	21874
KOVAČICA		20	344	11617
KOVIN		130	1181	15028
OPŠTA BOLNICA PANČEVO		170	4001	78822
UKUPNO		363	7190	114314
BELA CRKVA	fizioterapija	83	1017	22765
KOVAČICA		50	652	17583
KOVIN		70	2318	46300
OPŠTA BOLNICA PANČEVO		160	3203	27666
UKUPNO		0	0	0
BELA CRKVA	terapija radom			
KOVAČICA				
KOVIN				
OPŠTA BOLNICA PANČEVO				
UKUPNO		0	0	0
BELA CRKVA	hidroterapija			
KOVAČICA				
KOVIN				
OPŠTA BOLNICA PANČEVO				
UKUPNO		0	0	0
BELA CRKVA	psihoterapija			
KOVAČICA				
KOVIN				
OPŠTA BOLNICA PANČEVO				

**Specijalističko
konsultativna
zdravstvena zaštita**

SPECIJALISTIČKO KONSULTATIVNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

U Južnobanatskom okrugu, specijalističko-konsultativna zdravstvena zaštita je organizovana na svim nivoima zdravstvene zaštite. U domovima zdravlja su to službe u kojima se obavlja delatnost iz različitih specijalističkih grana medicine.

Pri opštim bolnicama se nalaze razvijene specijalističko-konsultativne službe sa širokim spektrom specijalističkih i uže specijalističkih grana medicine, a u domovima zdravlja se nalaze specijalističke ambulante.

Prema vrstama specijalnih bolnica, u njihovim specijalističko-konsultativnim službama rade specijalisti odgovarajuće specijalnosti. Specijalna bolnica za plućne bolesti “Dr Budislav Babić” u Beloj Crkvi pored specijalističko-konsultativne obavlja i specijalističku delatnost u oblasti antituberkulozne zdravstvene zaštite za stanovništvo ove opštine.

U specijalističko-konsultativnoj zdravstvenoj zaštiti je bilo angažovano 70 doktora medicine (80% su specijalisti) i 220 zdravstvenih radnika sa višom odnosno srednjom stručnom spremom.

Ukupno je ostvareno 741.299 poseta kod doktora medicine. Oko 83% svih poseta se odnosi na užu specijalističko-konsultativnu delatnost, a 17% na posete u okviru urgentne prijemne službe, radiološke i ultrazvučne dijagnostike.

Svakom stanovniku Južnobanatskog okruga, u 2022. godini, prema izveštajnim podacima, u proseku je 2,8 puta pružena specijalističko-konsultativna zaštita.

ZDRAVSTVENI RADNICI PO GRANAMA SPECIJALISTIČKE DELATNOSTI KOJA SE OBAVLJA U OKVIRU SPECIJALISTIČKO-KONSULTATIVNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 59.

Redni broj	Grana specijalističke delatnosti	UKUPNO	ZDRAVSTVENI RADNICI							
			LEKARI				VIŠA STRUČNA SPREMA		SREDNJA STRUČNA SPREMA	
			SVEGA	OD TOGA		SVEGA	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI	SVEGA	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI	NIZNA STRUČNA SPREMA
				OPŠTE MEDICINE	NA SPECIJALIZACIJU					
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	UKUPNO:	288	70	3	11	56	72	27	148	144
1	INTERNA MEDICINA	14	7		1	6	2	2	5	5
2	KARDIOLOGIJA	3	1			1		2	2	
3	ANESTEZIOLOGIJA	2	1			1		1	1	
4	RO I ULTRAZVUK	69	25		7	18	39	6	5	5
5	HIRURGIJA	3	1			1		2	2	
6	ORTOPEDIJA	5	1			1	1	3	3	
7	OFTAMOLOGIJA	5	3			3		2	2	
8	UROLOGIJA	2	1			1		1	1	
9	GASTROENTEROLOGIJA	3	1			1		2	2	
10	DERMATOVENEROLOGIJA	14	7	1	1	5	2	2	5	5
11	ORL	2	1			1		1	1	
12	INFektivno		1			1		1	1	

ZDRAVSTVENI RADNICI PO GRANAMA SPECIJALISTIČKE DELATNOSTI KOJA SE OBAVLJA U OKVIRU SPECIJALISTIČKO-KONSULTATIVNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 59.-nastavak 1.

Redni broj	Grana specijalističke delatnosti	UKUPNO	ZDRAVSTVENI RADNICI								
			LEKARI				VIŠA STRUČNA SPREMA		SREDNJA STRUČNA SPREMA		NIŽA STRUČNA SPREMA
			SVEGA	OD TOGA			SVEGA	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI	SVEGA	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI	
OPŠTE MEDICINE	NA SPECIJALIZACIJU	SPECIJALISTI									
10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
13	URGENTNA MEDICINA	37	5	2		3	2	2	30	30	
14	SAVETOVALIŠTE ZA MENTALNO ZDRAVLJE	9	4		1	3	2	1	3	3	
15	NEFROLOGIJA	2	1			1			1	1	
15	ONKOLOGIJA	7	2			2	1	1	4	4	
16	SPEC.KONSULTATIVNA	76	3			3	10	10	63	63	
17	FIZIKALNA MEDICINA	12	1			1	10		1		
18	SL. ZA SNABDEVANJE KRVLJU.	23	4		1	3	3	2	16	13	

BROJ LEKARA I POSETA LEKARU PO OPŠTINAMA I GRANAMA SPECIJALISTIČKE DELATNOSTI KOJA SE OBAVLJA U OKVIRU SPECIJALISTIČKO-KONSULTATIVNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 60.

Redni broj	GRANA SPECIJALISTIČKE DELATNOSTI	UKUPNO:		DOM ZDRAVLJA ALBUŠAR		DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA		OPŠTA BOLNICA VRŠAC		DOM ZDRAVLJA KOVAČICA		DOM ZDRAVLJA KOVIN		DOM ZDRAVLJA OPOVO		DOM ZDRAVLJA PANČEVO		OPŠTA BOLNICA PANČEVO		DOM ZDRAVLJA PLANBIŠTE	
		LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	UKUPNO	57	741299	1	1203	1	10399	20	123854	1	12747	4	19680	0	11449	3	23415	17	539052	0	0
1	INTERNA MEDICINA	5	60962			1	5132	2	15713		1398	2	9320						29399		
2	GASTROENTEROLOGIJA	1	1203					1	1203												
3	KARDIOLOGIJA	1	4234					1	4234												
4	INFЕКТОLOGIJA	1	8658					1	3233										5425		
5	ONKOLOGIJA	2	22335					2	7166										15169		
6	ORL	1	26538					1	8177										18361		
7	OFTALMOLOGIJA	3	44324					2	8741			1	5430						30153		
8	ANESTEZIOLOGIJA	1	2763					1	516										2247		
9	HIRURGIJA	1	31645					1	9962										21683		
10	PEDIJARIJA	0	11682																11682		
11	UROLOGIJA	1	20007					1	7142										12865		
12	REHABILITACIJA	1	7527					1	7527												

BROJ LEKARA I POSETA LEKARU PO OPŠTINAMA I GRANAMA SPECIJALISTIČKE DELATNOSTI KOJA SE OBAVLJA U OKVIRU SPECIJALISTIČKO-KONSULTATIVNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Tabela 60.-nastavak 1.

Redni broj	GRANA SPECIJALISTIČKE DELATNOSTI	UKUPNO:		DOM ZDRAVLJA ALBUŠAR		DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA		OPŠTA BOLNICA VRŠAC		DOM ZDRAVLJA KOVAČICA		DOM ZDRAVLJA KOVIN		DOM ZDRAVLJA OPOVO		DOM ZDRAVLJA PANČEVO		OPŠTA BOLNICA PANČEVO		DOM ZDRAVLJA PLANBIŠTE	
		LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE
	UKUPNO																				
13	GINEKOLOGIJA	0	8711															8711			
14	PSIHIJARIJA	0	9759															9759			
15	ULTRAZVUK	0	28455		1203		965		8099		5938		2440		5296		4514				
16	RADIOLOGIJA	17	55767	1			4302	2	20803	1	5411				6153	3	18901	10	197		
17	SAVETOVALIŠTE ZA MENTALNO ZDRAVLJE	3	2490									1	2490					2			
18	URGENTNA MEDICINA	5	44231															5	44231		
19	ORTOPEDIJA	1	30129					1	10494										19635		
20	DERMATOVENEROLOGIJA	6	27207					2	7642									4	19565		
21	PNEUMOFIZIOLOGIJA	0	6493																6493		
22	SPECIJALISTIČKO KONSULTATIVNA SLUŽBA	3	269526															3	269526		
23	NEUROLOGIJA	0	5407																5407		
24	NEFROLOGIJA	1	2702					1	2702												
25	SLUŽBA ZA SNABDEVANJE KRVlju	3	8544															3	8544		

Stacionarna Zdravstvena zaštita

STACIONARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

U dve opšte bolnice iz Pančeva i Vršca, kapaciteta od 950 standardnih bolničkih postelja, ukupno je lečeno 20980 lica sa prosečno 7 dana boravka po epizodi. Stopa hospitalizacije u ovim bolnicama, odnosno obim njihovog korišćenja u 2022. godini iznosi 81 hospitalizovani na 1000 stanovnika.

Prosečna zauzetost posteljnog fonda u opštim bolnicama je 41%, odnosno 150 dana u godini. Propusna moć bolničkih postelja u toku 2022. godine bila je 22 epizode lečenja po bolničkoj postelji. U pogledu kadrovske obezbeđenosti, po jednom lekaru bilo je 3,8 postelja, a po jednoj sestri 1,4 postelja, broj bolnički lečenih bolesnika po lekaru u 2022. godini bio je 84, dok je odnos lekara i sestara bio 1 prema 3.

U opštim bolnicama, na teritoriji Južnobanatskog okruga, u odnosu na prethodnu godinu broj bolnički lečenih lica je manji za 3%, a broj dana hospitalizacije je manji za 10%. Lečenje je završeno smrtnim ishodom kod 7% hospitalizovanih lica.

Analizirajući bolnički morbiditet, na osnovu individualnih izveštaja koje dostavljaju stacionarne zdravstvene ustanove, može se zaključiti, da je u Opštoj bolnici Vršac najveći broj pacijenata lečen od bolesti sistema za varenje, na drugom mestu su bolesti krvotoka, zatim slede bolesti iz grupe povreda, trovanja i posledica delovanja spoljnih faktora, na četvrtom mestu su bolesti sistema za disanje, a na petom mestu su bolesti mokraćno – polnog sistema.

U Opštoj bolnici Pančevo najveći broj pacijenata lečen je od bolesti mokraćno – polnog sistema, zatim slede tumori, na trećem su bolesti sistema za varenje, na četvrtom su bolesti krvotoka, a na petom mestu se nalaze bolesti sistema za disanje.

Kao pokazatelj kvaliteta rada bolnica izračunava se bolnički mortalitet koji u 2022. godini iznosi 7% za Opštu bolnicu Pančevo i 7% za Opštu bolnicu Vršac.

U tri Specijalne bolnice (Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti “Dr Slavoljub Bakalović” iz Vršca, Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti “Kovin” iz Kovina i Specijalna bolnica za plućne bolesti “Dr Budislav Babić” iz Bele Crkve), kapaciteta od 2100 bolničkih postelja, ostvareno je 3692 epizode bolničkog lečenja sa prosečno 120 dana boravka po epizodi.

Prosečna zauzetost posteljnog fonda u specijalnim bolnicama bila je 58%, odnosno 211 dana u godini. U pogledu kadrovske obezbeđenosti, po jednom doktoru medicine bilo je 19 kreveta, a po jednoj sestri 4 kreveta.

Broj lečenih pacijenata po jednom doktoru u 2022. godini iznosio je 33. U 2022. godini po jednoj bolničkoj postelji bilo je 1,8 lečenih pacijenta.

U Specijalnoj bolnici za psihijatrijske bolesti “Dr Slavoljub Bakalović” Vršac lečenje se završilo smrtnim ishodom u 16% slučajeva. U Specijalnoj bolnici za psihijatrijske bolesti “Kovin” lečenje je završeno smrtnim ishodom u 5% slučajeva, a u Specijalnoj bolnici za plućne bolesti „Dr Budislav Babić” lečenje je završeno smrtnim ishodom u 16% slučajeva.

ZDRAVSTVENI RADNICI U STACIONARIMA NA TERITORIJI JUŽNOBANATSKOG OKRUGA U 2022. GODINI

Tabela 61.

Redni broj	ZDRAVSTVENA UŠTANOVA	UKUPNO	ZDRAVSTVENI RADNICI											sa nižom spremom	NEMEDICINSKI RADNICI			
			LEKARI				Farmaceuti	Stomatolozi	Ostali	VIŠA STRUČNA SPREMA		SREDNJA STRUČNA SPREMA			ukupno	psiholozi	Socijalni radnici	ostali
			SVEGA	Opšte medicinske	Na specijalizaciji	Specijalisti				UKUPNO	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI	UKUPNO	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI					
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	UKUPNO	1538	361	24	92	245	0	0	1	170	146	1007	947	8	32	14	11	161
1	SBPB Bela Crkva	52	10	2	2	6				7	7	35	35				1	
2	Opšta bolnica Vršac	286	66	3	16	47				34	34	186	186					
3	SBPB Vršac	295	56	1	16	39				44	34	195	190	8	15	5	4	6
4	SBPB Kovin	267	45	5	11	29			1	35	25	187	181		17	9	6	2
6	Opšta bolnica Pančevo	638	184	13	47	124				50	46	404	355					

**POSTELJE, DANI LEČENJA I KRETANJE LEČENIH BOLESNIKA U OPŠTIM I SPECIJALNIM BOLNICAMA U
JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI**

Tabela 62.

Opština	Postelja	dani lečenja ispisanih bolesnika	kretanje lečenih bolesnika						stanje na kraju izveštajnog perioda
			stanje u prethodnom izveštajnom periodu	upisano u toku tromesečja		ispisano u toku tromesečja			
				ukupno	od toga iz drugih odeljenja	ukupno	od toga: umrlih premešteno na druga odeljenja		
0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
UKUPNO	3050	586341	2625	24936	4770	24672	1959	4358	2634
SBPB Bela Crkva	200	20986	1099	791	82	731	116	82	1159
Opšta bolnica Vršac	290	33406	103	4628	1938	4417	325	1750	59
SBPB Vršac	900	243081	699	1698	408	1653	271	410	744
SBPB Kovin	1000	179751	488	1295	842	1308	62	842	475
Opšta bolnica Pančevo	660	109117	236	16524	1500	16563	1185	1274	197

BOLNIČKI MORBIDITET PO GRUPAMA BOLESTI U OPŠTOJ BOLNICI U VRŠCU U 2022. GODINI

Tabela 63.

Redni broj	GRUPE BOLESTI		UKUPNO	
			Epizode lečenja	DANI
			2	3
	UKUPNO		4110	29246
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	114	1172
2	GRUPA II	TUMORI	197	1518
3	GRUPA III	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	40	355
4	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNjim LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	61	462
5	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	2	6
6	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	21	26
7	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	65	169
8	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	12	76
9	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	428	3480
10	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	384	3120
11	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	487	3195

BOLNIČKI MORBIDITET PO GRUPAMA BOLESTI U OPŠTOJ BOLNICI U VRŠCU U 2022. GODINI

Tabela 63.-nastavak 1

Redni broj	GRUPE BOLESTI		UKUPNO	
			Epizode lečenja	DANI
			2.	3.
12	GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	72	480
13	GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIĆNO- KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	148	1328
14	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	343	2272
15	GRUPA XV	TRUDNOĆA, RAĐANJE I BABINJE	576	2304
16	GRUPA XVI	STANJA U POROĐAJNOM PERIODU	1	2
17	GRUPA XVII	UROĐENE NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	1	8
18	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	131	1170
19	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	385	3829
20	GRUPA XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONTAKT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	450	2618
21	GRUPA XXII	PRIVREMENO DODELJIVANJE NOVIH BOLESTI NEIZVESNE ETIOLOGIJE	192	1656

BOLNIČKI MORBIDITET PO GRUPAMA BOLESTI U OPŠTOJ BOLNICI U PANČEVU U 2022. GODINI

Tabela 64.

Redni broj	GRUPE BOLESTI		UKUPNO	
			Epizode lečenja	DANI
		1.	2.	3.
		UKUPNO	19164	100146
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	444	3244
2	GRUPA II	TUMORI	1982	7751
3	GRUPA III	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	498	3294
4	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNjim LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	364	2769
5	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	16	185
6	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	180	1570
7	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	860	1726
8	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	42	311
9	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	1821	16142
10	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	1072	10054
11	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	1903	10152

BOLNIČKI MORBIDITET PO GRUPAMA BOLESTI U OPŠTOJ BOLNICI U PANČEVU U 2022. GODINI

Tabela 64.-nastavak 1

Redni broj	GRUPE BOLESTI		UKUPNO	
			Epizode lečenja	DANI
			2	3
12	GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	508	1992
13	GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIĆNO- KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	346	2302
14	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	2304	7789
15	GRUPA XV	TRUDNOĆA, RAĐANJE I BABINJE	2149	6609
16	GRUPA XVI	STANJA U POROĐAJNOM PERIODU	62	416
17	GRUPA XVII	UROĐENE NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	29	215
18	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	877	6325
19	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	614	3805
20	GRUPA XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONTAKT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	2227	3371
21	GRUPA XXII	PRIVREMENO DODELJIVANJE NOVIH BOLESTI NEIZVESNE ETIOLOGIJE	866	10124

**BOLNIČKI MORBIDITET PO GRUPAMA BOLESTI U SPECIJALNOJ BOLNICI ZA PLUĆNE BOLESTI
U BELOJ CRKVI U 2022. GODINI**

Tabela 65.

Redni broj	GRUPE BOLESTI		UKUPNO	
			Epizode liječenja	Dani
		1.	2.	3.
		UKUPNO:	644	16473
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	19	2089
2	GRUPA II	TUMORI	18	339
3	GRUPA III	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	1	7
4	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	1	5
5	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	3	23
4	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	438	10951
5	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	45	801
7	GRUPA XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONTAKT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	4	88
8	GRUPA XXII	PRIVREMENO DODELJIVANJE NOVIH BOLESTI NEIZVESNE ETIOLOGIJE	115	2170

**BOLNIČKI MORBIDITET PO GRUPAMA BOLESTI U SPECIJALNOJ BOLNICI ZA PSIHIJATRIJSKE BOLESTI
U VRŠCU U 2022. GODINI**

Tabela 66.

Redni broj	GRUPE BOLESTI		UKUPNO	
			Epizode lečenja	DANI
	1	2	2	3
	UKUPNO:		1109	231741
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	1	8
2	GRUPA II	TUMORI	41	1551
3	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	3	79
4	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	680	216630
5	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	94	2305
6	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	2	7
7	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	12	145
8	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	229	9203
9	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	1	7
11	GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIĆNO- KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	24	1476
15	GRUPA XVIII	SIMPTOMIZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	14	106
16	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	5	189
17	GRUPA XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONTAKT SA ZDR. SLUŽBOM	3	35

**BOLNIČKI MORBIDITET PO GRUPAMA BOLESTI U SPECIJALNOJ BOLNICI ZA PSIHIJATRIJSKE BOLESTI
U KOVINU U 2022. GODINI**

Tabela 67.

Redni broj	GRUPE BOLESTI		UKUPNO	
			Epizode liječenja	DANI
	1.		2.	3.
	UKUPNO:		1172	255193
1	GRUPA II	TUMORI	3	34
2	GRUPA III	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	2	151
3	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	23	936
4	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	989	246577
5	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	22	2524
6	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	1	11
7	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	82	3199
8	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	18	678
9	GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIĆNO- KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	2	18
10	GRUPA IX	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	10	399
11	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	14	608
12	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	1	11
13	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	3	25
14	GRUPA XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONTAKT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	2	22

**pobačaji
u zdravstvenim ustanovama**

Svaka trudnoća koja se ne završi porođajem, smatra se prekidom trudnoće. U skladu sa zakonom zdravstvena ustanova u kojoj se vrši prekid trudnoće dužna je da vodi evidenciju i medicinsku dokumentaciju o izvršenim prekidima trudnoće i da propisane izveštaje dostavlja nadležnom zavodu za javno zdravlje.

Prema važećim zakonskim propisima, žena može legalno da izvrši prekid trudnoće bez dozvole komisije, ukoliko se radi o trudnoći koja ne traje duže od deset nedelja (Član 6. Zakona o postupku prekida trudnoće u zdravstvenoj ustanovi, Sl. glasnik RS br.16/95 i 101/05). Prekid trudnoće se može obaviti samo u za to ovlašćenim zdravstvenim ustanovama.

Na teritoriji Južnobanatskog okruga prijavljeno je u 2022. godini 230 medicinskih prekida trudnoće, što predstavlja blagi porast u odnosu na prethodnu godinu.

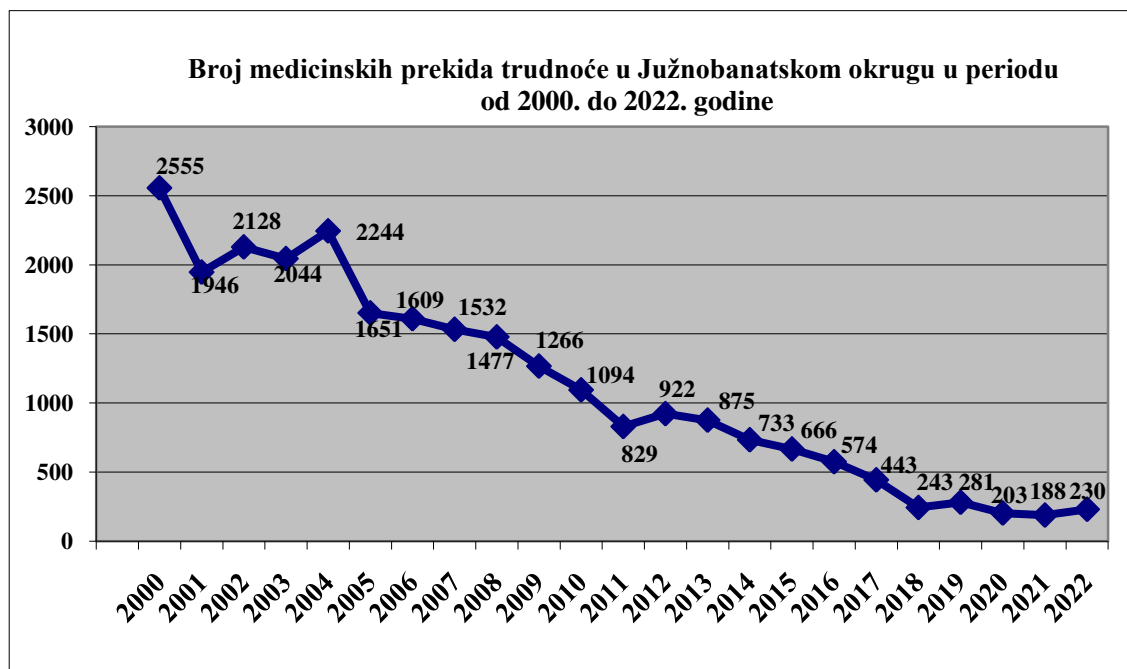
Od svih žena kod kojih je tokom 2022. godine obavljen prekid trudnoće, najviše ih je u starosnom intervalu od 30-39 godina (43,5%).

Zaključuje se da je među ženama koje zahtevaju medicinski prekid trudnoće najviše onih koje nemaju dece (38,7%) i starosti između 30-39 godina, što potvrđuje činjenicu da se u našim uslovima prekid trudnoće nažalost i dalje koristi kao vid kontracepcije.

Tabela 68.

Godine	Broj medicinskih prekida trudnoće prema starosti žene u Južnobanatskom okrugu u periodu od 1999-2022.godine						
	Ukupno	do 16	17-19 god.	20-29 god.	30-39 god.	40-49 god.	50 i više
1999	2661	4	74	1009	1249	243	82
2000	2555	13	71	982	1221	267	1
2001	1946	9	50	768	934	184	1
2002	2128	5	75	820	990	237	1
2003	2044	8	61	737	1004	230	4
2004	2244	9	67	839	1077	249	3
2005	1651	7	51	611	814	165	3
2006	1609	7	51	588	788	174	1
2007	1532	7	58	589	716	157	5
2008	1477	8	37	562	716	151	3
2009	1266	11	47	495	551	155	7
2010	1094	7	39	403	550	94	1
2011	829	6	29	307	403	82	2
2012	922	7	45	328	432	103	7
2013	875	5	27	300	452	90	1
2014	733	3	31	259	346	92	2
2015	666	1	6	112	445	101	1
2016	574	1	3	136	331	98	5
2017	443	3	6	109	220	105	0
2018	243	3	3	97	107	33	0
2019	281	0	0	63	181	37	0
2020	203	2	5	61	113	22	0
2021	188	3	8	57	99	21	0
2022	230	0	10	92	100	28	0

Grafikon 24.

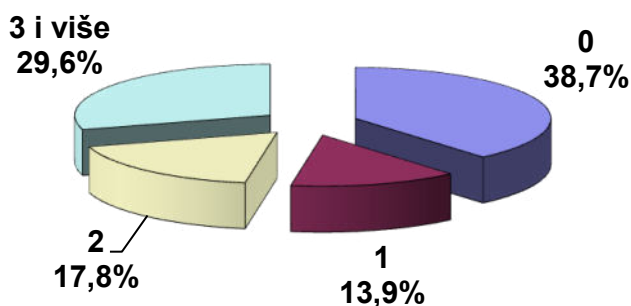

**Broj žena fertilnog doba, broj živorođene dece, stopa fertiliteta i
medicinskih prekida trudnoće na 1 živorođeno dete u
Južnobanatskom okrugu u periodu od 1999. do 2022. godine**

Tabela 69.

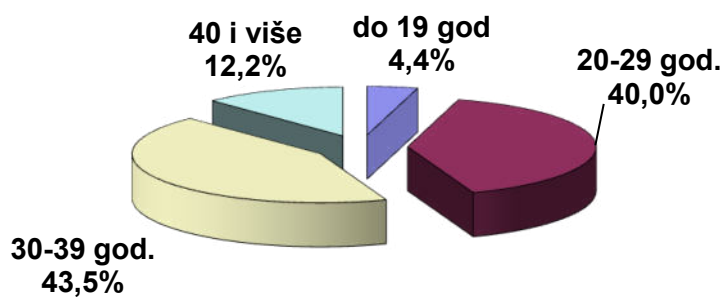
Godine	Broj žena fertilne dobi	Broj živorođene dece	Stopa fertiliteta	Broj medicinskih prekida trudnoće na 1 živorođeno dete
1999	77995	2979	38,19	0,86
2000	77995	2930	37,57	0,84
2001	77995	3158	40,49	0,59
2002	75621	3146	41,60	0,65
2003	75621	3348	44,27	0,59
2004	75621	3206	42,40	0,68
2005	75621	3033	40,11	0,53
2006	75621	2989	39,53	0,52
2007	75621	2871	37,97	0,51
2008	75621	2774	36,68	0,52
2009	75621	2745	36,30	0,46
2010	71347	2692	37,50	0,41
2011	67653	2555	37,77	0,34
2012	67653	2676	39,55	0,34
2013	67653	2576	37,91	0,33
2014	67653	2531	37,41	0,28
2015	67653	2449	36,20	0,27
2016	67653	2470	36,51	0,23
2017	67653	2500	36,95	0,17
2018	67653	2427	35,87	0,10
2019	67653	2344	34,65	0,11
2020	67653	2362	34,91	0,08
2021	57674	2374	41,16	0,08
2022	52915	2335	44,13	0,09

**Procentualno učešće medicinskih prekida
trudnoće prema broju živorođene dece u
Južnobanatskom okrugu
u 2022. godini**

Grafikon 26.

**Procentualno učešće medicinskih prekida
trudnoće prema strosti žene u Južnobanatskom
okrugu u
2022. godini**

Rad službi za transfuziju

RAD U SLUŽBI ZA TRANSFUZIJU

U službama za transfuziju krvi, u opštim bolnicama, na teritoriji Južnobanatskog okruga, u 2022. godini radilo je 7 doktora medicine (od toga su 4 specijalisti) i 25 medicinskih tehničara više i srednje stručne spreme.

ZDRAVSTVENI RADNICI I MESTA-PUNKTOVI PO OPŠTINAMA -STANJE NA DAN 31.12.2022.GODINE

Tabela 70.

OPŠTINE	Medicinski radnici									mesta- punktovi
	Lekari				sa višom spremom		sa srednjom spremom		sa nižom spremom	
	Ukupno	opšte medicine	na specijalizaciji	specijalisti	Ukupno	od toga med.sestre- tehničari	Ukupno	od toga med.sestre- tehničari		
UKUPNO	7	1	2	4	3	3	22	22	0	2
OPŠTA BOLNICA PANČEVO	5	1	1	3	3	3	17	17		1
OPŠTA BOLNICA VRŠAC	2		1	1			5	5		1

**privatna
praksa**

U Južnobanatskom okrugu je tokom 2022. godine 20 lekarskih ordinacija, 36 stomatoloških ordinacija, 2 zavoda za zdravstvenu zaštitu radnika, 1 specijalna bolnica, 6 laboratorija i 9 apoteka dostavljalo izveštaje o svom radu Zavodu za javno zdravlje Pančevo.

Struktura zdravstvenih radnika u privatnom sektoru na teritoriji Južnobanatskog okruga u 2022. godini

Tabela 71.

Opština	ZDRAVSTVENI RADNICI			
	Ukupno	Lekari	Stomatolozi	Radnici sa višom i srednjom stručnom spremom
Bela Crkva	3	2		1
Vršac	24	15	7	2
Kovačica	3	2		1
Kovin	24	10	2	12
Pančevo	145	47	61	37
Opovo	1		1	
Ukupno	200	76	71	53

Prema podacima dostupnim Zavodu za javno zdravlje Pančevo u privatnoj praksi na teritoriji okruga tokom 2022. godine je radilo 76 lekara, 71 stomatolog i 53 radnika sa višom i srednjom stručnom spremom.

Broj punktova i broj poseta u privatnim ordinacijama u Južnobanatskom okrugu tokom 2022. godine

Tabela 72.

OPŠTINA	SLUŽBA	BROJ PUNKTOVA	BROJ POSETA
OPŠTINA KOVAČICA	GINEKOLOGIJA	1	30
OPŠTINA VRŠAC	INTERNA	2	1649
	GINEKOLOGIJA	3	700
OPŠTINA BELA CRKVA	PSIHIJARIJA	1	883
OPŠTINA KOVIN	ZAVOD ZA ZAŠTITU RADNIKA	1	47
OPŠTINA PANČEVO	GINEKOLOGIJA	3	4711
	POLIKLINIKA	3	7937
	PEDIJARIJA	2	1069
	ZAVOD ZA ZAŠTITU RADNIKA	1	27131
	OFTALMOLOGIJA	3	2555
	UKUPNO	20	46712

Na svim punktovima privatne lekarske prakse tokom 2022. godine je registrovano ukupno 46.712 poseta.

U privatnim stomatološkim ordinacijama (36 ordinacija) tokom 2022. godine je registrovano ukupno 32.864 poseta.

Tabela 73.

STOMATOLOŠKA SLUŽBA		
OPŠTINA	BROJ PUNKTOVA	BROJ POSETA
VRŠAC	5	4716
KOVIN	2	350
PANČEVO	29	27798
UKUPNO	36	32864

Devet apoteka je tokom 2022. godine dostavljalo izveštaj o svom radu Zavodu za javno zdravlje Pančevo.

Tabela 74.

PRIVATNE APOTEKE	
OPŠTINA	BROJ PUNKTOVA
VRŠAC	2
KOVIN	1
OPOVO	1
PANČEVO	4
PLANDIŠTE	1
UKUPNO	9

prikaz epidemiološke situacije zaraznih bolesti u Južnibanatskom okrugu

EPIDEMIOLOŠKA SITUACIJA ZARAZNIH BOLESTI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Uvod

Centar za prevenciju i kontrolu bolesti, prikuplja, obrađuje, analizira i sačinjava izveštaj o kretanju zaraznih bolesti u Južnobanatskom okrugu sa 260244 stanovnika na osnovu podataka koje dostavljaju zdravstvene ustanove 8 domova zdravlja, 3 specijalne bolnice i 2 opšte bolnice, a na osnovu Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („Sl. Glasnik RS“, br.15/2016,68/2020 i 136/2020) i Pravilnika o prijavljivanju zaraznih bolesti i posebnih zdravstvenih pitanja („Sl. Glasnik RS“ br. 44/2017 i 58/2018).

Cilj izveštaja je da se sagleda epidemiološka situacija zaraznih bolesti u Južnobanatskom okrugu, kako bi se uočili prioritetni zdravstveni problemi, pratili trendovi zaraznih bolesti i distribucija bolesti u populaciji.

Zarazne bolesti u Južnobanatskom okrugu tokom 2022. godine

Novi Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti iz 2016. godine doveo je do izmena u oblasti nadzora nad заразним bolestima. Dok je prethodni Zakon propisivao prijavljivanje većeg broja dijagnoza bez obavezne laboratorijske potvrde, novim Zakonom iz 2016. godine, a sa čijom implementacijom se krenulo u drugoj polovini 2017. godine, broj zaraznih bolesti koje podležu obaveznom prijavljivanju je smanjen sa 72 na 49, odnosno 50 bolesti sa pojavom Kovid-19.

Proglašenje epidemije izazvane novim sojem koronavirusa SARS-CoV-2 u Republici Srbiji 2020. godine i nepovoljna epidemiološka situacija po pitanju Kovid-19 oboljenja koja se nastavila i tokom narednog perioda, dovela je do velikog broja obolelih od Kovid-19 i pada u prijavljivanju svih ostalih zaraznih bolesti, koje se prema Zakonu o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti prijavljuju.

Tokom 2022. godine obrađeno je prikupljanje, epidemiološka obrada pojedinačnih i zbirnih prijava, analiza i izveštaja obolelih/umrlih od zaraznih bolesti i prijava o laboratorijski utvrđenom uzročniku zaraznih bolesti koje dostavljaju zdravstvene ustanove, na propisanim obrascima kao i epidemiološka obrada i evidentiranje izveštaja iz ALERT/SENTINEL nadzora gripa. Ne računajući Kovid 19, epidemiološki je obrađeno i evidentirano pojedinačnih prijava zaraznih bolesti – 81, što je 52% više u odnosu na 2021. godinu (39), zbirnih prijava zaraznih bolesti – 416, identično kao 2021. godine (416). Prijava o laboratorijski utvrđenom uzročniku zaraznih bolesti za posmatrani period bilo je 624, što je 32% više u odnosu na isti posmatrani period 2021. godine (426). Institutu za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“ dostavljeni su epidemiološki obrađeni i evidentirani izveštaji iz ALERT/SENTINEL i populacionog nadzora nad gripom za 40 nedeljnih izveštaja

populacionog nadzora, za sezonu 2021/22 i 40 nedeljnih izveštaja IJZ Srbije „Dr Milan Jovanović Batut” i Instituta za javno zdravlje Vojvodine za Sentinelni nadzor što je isto kao i tokom 2020/21 godine.

Od 49 zaraznih bolesti koje podležu obaveznom prijavljivanju (bez Kovida-19) tokom 2022. godine prijavljeno 14 bolesti od kojih je obolela 81 osoba, sa 4 registrovana smrtna ishoda. Ukupna stopa incidencije zaraznih bolesti u 2022. godini je iznosila 29,72/100 000 stanovnika, što je dvostruko više u odnosu na 2021. godinu (In-13,28/100.000) i niža je u odnosu na posmatrani petogodišnji period (In-39,92/100.000), a stopa mortaliteta iznosila je 1,47/100.000, što je takođe dvostruko više u odnosu na 2021. godinu (Mt-0,68/100.000) i u nivou je petogodišnjeg proseka (Mt-1,45/100.000) (Tabela 1).

Tabela 1. Broj obolelih od zaraznih bolesti i incidencija, broj umrlih i mortalitet na teritoriji Južnobanatskog okruga u periodu 2013-2022. godine

Godina	Broj obolelih	Inc /100.000	Broj umrlih	Mt/100.000
2013	11770	4007,08	24	8,17
2014	10078	3431,04	11	3,74
2015	9712	3306,44	4	1,36
2016	9661	3289,08	12	4,09
2017	4721	1607,26	6	2,04
2018	227	77,28	13	4,43
2019	183	62,30	1	0,34
2020	50	17,02	1	0,34
2021	39	13,28	2	0,68
2022	81	29,72	4	1,47

* bez influence, Kovid-19 i kliconoštva

Stopa incidencije zaraznih bolesti razlikuje se po opštinama u rasponu od 45,65/100.000 u opštini Pančevo, gde je zabeležena najviša incidencija u Južnobanatskom okrugu, kao i 2021. godine, do 8,60/100.000 u opštini Kovačica, sa najniže zabeleženom incidencijom, za razliku od 2021. kada je najniža incidencija zabeležena u opštini Bela Crkva. U opštini Opovo ni ove, kao ni predhodne godine nije bila registrovana ni jedna zarazna bolest iz grupe bolesti koje podležu obaveznom prijavljivanju. Ove, 2022. godine došlo je do pada incidencije samo u opštini Alibunar, dok je u svim ostalim opštinama zabeležen porast iste, u odnosu na 2021. godinu (Tabela 2).

Tabela 2. Distribucija broja obolelih i incidencije zaraznih i parazitarnih bolesti po opštinama u Južnobanatskom okrugu u 2022 i 2021. godini

Opština	Broj obolelih 2022.	Inc/ 100000 2022.	Broj obolelih 2021.	Inc/ 100000 2021.
Alibunar	2	11,22	2	9,92
Bela Crkva	7	44,98	1	5,75
Vršac	9	18,73	7	13,44
Kovačica	2	8,60	2	7,90
Kovin	5	16,40	4	11,85
Opovo	0	0,00	0	0,00
Pančevo	54	45,65	23	18,63
Plandište	2	20,30	0	0,00
UKUPNO	81	29,72	39	13,28

* bez influence, Kovid-19 i kliconošva

Mortalitet u Južnobanatskom okrugu u 2022. godini iznosio je 1,47/100.000, dvostruko je veći u odnosu na 2021. godinu (0,68/100.000) i u nivou je petogodišnjeg proseka (1,45/100.000). Smrtni slučajevi zabeleženi su u opštinama Vršac, Kovačica i Pančevo (Tabela 3).

Ove godine prijavljen je jedan smrtni ishod od AIDS-a, jedna osoba je preminula od tuberkuloze tokom 2022. godine, a dve od Groznice zapadnog Nila (Tabela 4).

Tabela 3. Distribucija broja umrlih i mortaliteta zaraznih i parazitarnih bolesti po opštinama u Južnobanatskom okrugu u 2022 i 2021. godini

Opština	Broj umrlih 2022.	Mt/ 100000 2022.	Broj umrlih 2021.	Mt/ 100000 2021.
Alibunar	0	0,00	0	0,00
Bela Crkva	0	0,00	0	0,00
Vršac	1	2,08	0	0,00
Kovačica	1	4,30	0	0,00
Kovin	0	0,00	0	0,00
Opovo	0	0,00	0	0,00
Pančevo	2	1,68	2	1,62
Plandište	0	0,00	0	0,00
UKUPNO	4	1,47	2	0,68

Tabela 4. Struktura uzroka smrtnog ishoda od zaraznih bolesti u Južnobanatskom okrugu 2022- 2021. godini

Oboljenje	Broj umrlih u 2022. godini	%	Broj umrlih u 2021. godini	%
TBC	1	25,00	0	0,00
Hepatitis B chronica	0	0,00	0	0,00
Enterocolitis Clostridium difficile	0	0,00	0	0,00
Septicaemia alie	0	0,00	0	0,00
Pertussis	0	0,00	0	0,00
AIDS	1	25,00	2	100,0
Febris West Nile	2	50,00	0	0,00
UKUPNO	4	100%	2	100%

Vodeće grupe zaraznih bolesti

Prema ukupnom broju prijavljenih slučajeva zaraznih bolesti u 2022. godini, zarazne bolesti iz grupe zoonoza učestvuju sa 32,1%, sa incidencijom od 9,54/100.000 i na prvom su mestu, za razliku od 2021. kada su zauzimale peto mesto sa učešćem od 7,7% i incidencijom od 1,02/100.000, što je više u odnosu na petogodišnji prosek (8,58/100.000). U ovoj grupi oboljenja 84,6% prijavljenih činila je Groznica Zapadnog Nila sa 22 prijave, a zabeležena su i dva smrtna ishoda od GZN (Mt 0,73/100.000).

Ove godine su oboljenja iz grupe Crevnih zaraznih bolesti bila na drugom mestu, sa učešćem od 27,16% i incidencijom od 8,07/100.000, za razliku od 2021. godine kada su zauzimale prvo mesto, što je 28% niže u odnosu na 2021. godinu (In-5,79/100.000) i ispod petogodišnjeg proseka (14,21/100.000).

Grupa Respiratornih zaraznih bolesti činila je 2022. godine 19,75 % svih zaraznih bolesti i zauzimala je treće mesto, dok je 2021. godine bila na drugom mestu. Ukupna Incidencija zaraznih bolesti iz ove grupe iznosila je 5,87/100.000, viša je u odnosu na 2021. godinu (In-3,06/100.000) a niža u odnosu na petogodišnji prosek (In- 9,89/100.000). U ovoj grupi zaraznih bolesti prijavljen je i jedan smrtni ishod od Tuberkuloze.

Četvrto mestu po učestalosti, ove godine su zauzele Polno prenosive bolesti sa učešćem od 17,29%, za razliku od 2021. godine kada su bile na trećem mestu. U grupi Polno prenosivih bolesti prijavljena su dva obolela od AIDS-a, za jedan manje nego 2021. godine, što je ispod petogodišnjeg proseka (8,40) sa jednim smrtnim ishodom i mortalitetom od 0,37/100.000, što je takođe ispod petogodišnjeg proseka (0,60/100.000), za razliku od predhodne godine kada je u ovoj grupi oboljenja bilo dvoje umrlih od AIDS-a.

Hepatitis zauzima 5. mesto sa učešćem od 3,70%, dok se vektorske zarazne bolesti nalaze na poslednjem mestu, bez prijavljenih obolelih, za razliku od 2021. kada je prijavljena jedna osoba obolela od Lajmske bolesti (Tabela 5).

Tabela 5. Udeo pojedinih grupa bolesti prema strukturi oboljevanja od zaraznih bolesti u Južnobanatskom okrugu 2022 i 2021. godine

Redni broj	Grupa zaraznih bolesti	Broj obolelih 2022. godina	%	Broj obolelih 2021. godina	%
1.	Zoonoze	26	32,09	3	7,7
2.	Crevne zarazne bolesti	22	27,16	17	43,6
3.	Respiratorne zarazne bolesti	16	19,75	9	23,1
4.	Polno prenosive zarazne bolesti	14	17,29	5	12,8
5.	Hepatitisi	3	3,70	4	10,3
6.	Vektorske zarazne bolesti	0	0,00	1	2,5
7.	Ostale zarazne bolesti	0	0,00	0	0
	U K U P N O	81	100	39	100

*bez influence, Kovid-19 i kliconoštva

Najčešće registrovane zarazne bolesti

U strukturi deset najčešćih zaraznih bolesti u 2022. godini, vodeće mesto zauzima Groznica zapadnog Nila, gde je zabeležen drastičan porast prijava u odnosu na 2021. godinu (22:2), sa stopom incidencije od 8,7/100.000, stanovnika i iznad je petogodišnjeg proseka (6,38/100.000). Sledi Enteritis Salmonellosa sa incidencijom 6,60/100.000, skoro tri puta više u odnosu na prethodnu godinu (In-2,38/100.000), ali niže u odnosu na petogodišnji period posmatranja (10,51/100.000). Na trećem mestu se nalazila Tuberkuloza sa 12 prijava oboljenja i incidencijom od 4,40/100.000 što je oko 40% više nego 2021. godine (In-2,72/1000.000), dok petogodišnji prosek iznosi 6,53/100.000. Ove godine se po prvi put oboljenje iz grupe polno prenosivih bolesti Chlamidiasis genitalis, nalazi među prvih 10 zaraznih bolesti sa stopom incidencije 3,30/100.000 i devet prijava, tri puta više u odnosu na petogodišnji period (3), dok tokom 2021. godine nije prijavljena ni jedna osoba sa ovom dijagnozom. Razlog za ovakvo učešće hlamidijaze jeste ažurnije prijavljivanje i laboratorijska dijagnostika od strane izabranih ginekologa. Na petom mestu se zajedno sa Kampilobakteriozama, Hroničnim hepatitisom C i Toksoplazmozom nalazi i Pneumonija izazvana streptokokusom pneumonije sa tri prijavljena slučaja i incidencijom od 1,10/100.000 koja se prvi put prijavljuje unazad 5 godina. AIDS se sa incidencijom od 0,73/100.000 nalazi na devetom mestu, sa dva prijavljena obolela, za razliku od 2021. godine kada su bile evidentirane tri obolele osobe (In-1,02/100.000) što je niže u odnosu na petogodišnji prosek (In-2,93/100.000) (Tabela 6).

Tabela 6. Redosled učestalosti broja obolelih i incidencija pojedinih zaraznih i parazitarnih bolesti u Južnobanatskom okrugu u 2022 i 2021. godini.

Redni broj	Oboljenje	Broj obolelih 2022.	Inc. /100000	Broj obolelih 2021.	Inc. /100000
1.	Febris West Nile	22	8,07	2	0,68
2.	Enteritis Salmonellosa	18	6,60	7	2,38
3.	TBC	12	4,40	8	2,72
4.	Chlamidiasis genitalis	9	3,30	0	0,00
5.	Campilobacteriosis	3	1,10	6	2,04
6.	Hepatitis C chronica	3	1,10	1	0,34
7.	Pneumonia pneumococcica	3	1,10	0	0,00
8.	Toxoplasmosis	3	1,10	1	0,34
9.	AIDS	2	0,73	3	1,02
10.	Lues	2	0,73	2	0,68

Tokom 2022. godine u Južnobanatskom okrugu prijavljeno je ukupno 8 nosilaštva zaraznih bolesti što je za jedan više nego 2021. godine (7). HBsAg nosilaštvo nije registrovano ove godine kao ni 2021. godine. Tokom 2022. godine nije prijavljeno ni HCV nosilaštvo, za razliku od 2021. kada smo imali jednu prijavu (petogodišnji prosek 6,60). HIV nosilaštvo sa 4 prijavljena nosioca čini 50% svih kliconoša za 1 više nego 2021. godine i neznatno je niže u odnosu na petogodišnji prosek (4,80). Za razliku od 2021. godine kada je prijavljeno jedno nosilaštvo Salmonelle, tokom 2022. godine su prijavljena 4 (Tabela 7 i 8).

Tabela 7. Procentualna učestalost nosilaštva zaraznih bolesti u Južnobanatskom okrugu u 2022 i 2021. godini

Redni broj	Oboljenje	Broj nosioca 2022	%	Broj nosioca 2021	%
1.	HCV-nosioci	0	0	1	14,3
2.	Salmonella-nosioci	4	50	1	14,3
3.	HBsAg-nosioci	0	0	0	0
4.	HIV+	4	50	5	71,4
5.	Lambliasis	0	0	0	0
6.	Shygella-nosioci	0	0	0	0
UKUPNO		8	100%	7	100%

Tabela 8. Distribucija broja nosilaštva, broja umrlih, incidencije i mortaliteta od zaraznih i parazitarnih bolesti u Južnobanatskom okrugu 2022 - 2021. godine i prosek za pet godina

BOLESTI	2022				2021				Prosek za 5 god		Inc. 5 god	Mt 5 god.
	br.obol.	br.umrl.	Inc.	Mt	br.obol.	br.umrl.	Inc.	Mt	br.obol.	br.umrl.		
NOSILAŠTVO												
Salmonella-nosioci	4	0	1,47	0,00	1	0	0,34	0	2,40	0,00	0,84	0,00
Shygella-nosioci	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Lambliasis-nosioci	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0	1,80	0,00	0,61	0,00
HbsAg – nosioci	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0	1,40	0,00	0,48	0,00
Nosioci HCV	0	0	0,00	0,00	1	0	0,34	0	6,60	0,00	2,25	0,00
HIV+	4	0	1,48	0,00	5	1	1,70	0,34	3,00	0,20	1,04	0,07
UKUPNO NOSILAŠTVO	8	0	2,94	0,00	7	1	2,38	0,34	15,20	0,20	5,22	0,07

Zavod za javno zdravlje Pančevo je 2022. godine prijavio četiri zarazne bolesti, nosilaštvo Salmonelle, za tri više nego 2021. godine (1).

Tokom posmatranog perioda nije bilo putnika u međunarodnom saobraćaju koji su stavljeni pod zdravstveni nadzor na koleru, malariju i VHG.

Tokom 2022. godine prijavljeno je i odjavljeno sedam epidemija, sve Kovid-19, od kojih su 4 bolničke, a tri epidemije u kolektivnom smeštaju. Dato je ukupno 55 predloga protivepidemijskih mera, 55% više od broja predloženih mera u istom periodu posmatranja 2021. godine (25), zbog nastavka nepovoljne epidemiološke situacije po pitanju Kovid -19 epidemije Omikron sojem virusa.

U okviru obaveznog zdravstvenog pregleda određenih kategorija zaposlenih drugih lica i kliconoša - zdravstvenog sanitarnog nadzora otkrivene su i prijavljene sanitarnoj inspekciji 1722 osobe sa Staphylococcus koagulaza pozitivnim nalazom, kod kojih je sprovedena terapija i kontrola do obeskličavanja, kao i odrađen zdravstveno vaspitni rad što je 18% više nego 2021. godine (1454). Kod svih klijenata koji su prošli kroz ambulantu za sanitarne preglede u Zavodu za javno zdravlje Pančevo odrađen je zdravstveno vaspitni rad tokom pregleda, kako bi usvojili preventivne stavove.

Broj evidentiranih prijava na HIV infekciju u registru Zavoda za javno zdravlje Pančevo je tokom 2022. godine 124, obolelih od AIDS-a 50 i umrlih od AIDS-a 28 osoba. Dominantan put prenošenja HIV infekcije je bio seksualni put (73,33%), a 87,90% inficiranih je muškog pola. Kada govorimo o starosnoj strukturi, najveći broj inficiranih je u uzrastu od 20 do 39 godina (62,09%) i to sa sledećom zastupljenošću: 35 do 39 godina (18,55%), zatim sledi uzrast od 30 do 34 (17,74%), na trećem mestu je uzrasna grupa od 25 do 29 godina (16,93%) i uzrast od 20 do 24 godine (8,87%). Stariji od 40 godina imaju 32,26% inficiranih, a mlađi od 19 godina 5,64%. Najveći broj registrovanih HIV+ ili obolelih osoba je među MSM

populacijom sa 43,55%, a zatim slede sa 22,58%, osobe koje navode rizičan heteroseksualni odnos i na trećem mestu intravenski korisnici droga sa 11,29%.

Na teritoriji opštine Pančevo živi najveći broj osoba sa HIV-om (57,26%), zatim sledi Vršac sa 11,29%, Kovin 10,48%, Kovačica 6,45%, Bela Crkva i Alibunar 4,84%, Opovo 4,03% i Plandište sa 0,81%. U 2022. godini prijavljene su 4 HIV+ i dve osobe obolele od AIDS-a od kojih je jedna preminula, prijavljena 2016. godine. Ni jedna HIV + osoba nije preminula je tokom 2022. godine od posledica Kovida-19, za razliku od 2021. godine kada smo imali jedan prijavljeni slučaj.

U sezoni 2021/2022 nije proglašena epidemija Gripa od strane Ministarstva zdravlja RS, kao ni 2020/2021. godine. Ove sezone, nadzor nad oboljenjima sličnim gripu sprovodio se cele godine. Na teritoriji Južnobanatskog okruga ukupno je prijavljeno, na zbirnim i pojedinačnim prijavama zaraznih bolesti, populacionim nadzorom 10898 obolelih osoba sa Incidencijom od 3998,39/100.000, što je znatno više nego prošle sezone, kada je prijavljeno 6747 obolelih sa incidencijom od 2297,01/100.000. Tokom ove, kao i tokom predhodne tri sezone nije bilo smrtnih ishoda koji se mogu povezati sa gripom za razliku od sezone 2018/19 godine, kada je zabeleženo deset smrtnih ishoda koji se mogu povezati sa ovim oboljenjem.

Od početka nadzora 2021/2022 godine, u uzetim uzorcima brisa guše i nosa dokazano je prisustvo virusa gripa kod dva pacijenta.

KOVID-19

Zbog novonastale nepovoljne epidemiološke situacije po pitanju proglašenja Kovid-19 pandemije izazvane virusom SARS CoV-2 od 01.03.2020. godine započet je nadzor nad ovim oboljenjem u Republici Srbiji, a Centar za prevenciju i kontrolu bolesti Zavoda za javno zdravlje Pančevo, realizovao je sve zadatke donete ispred Kriznog štaba za suzbijanje zarazne bolesti Kovid-19, a po Stručno metodološkim uputstvima koja su pristizala, prateći dinamiku epidemiološke situacije Kovid - 19 epidemije u Republici Srbiji i okruženju, koje je nastavljeno i tokom 2022. godine. U posmatranom periodu odrađeno je prikupljanje, obrada, prijava - anketnih obrazaca za 44074 lica kod kojih je laboratorijski potvrđeno prisustvo SARS CoV-2 virusa, što je 20% više u odnosu na 2021. godinu (34882), a na osnovu podataka koje dostavljaju zdravstvene ustanove iz 8 Domova zdravlja, 3 specijalne bolnice i 2 opšte bolnice i 11 ustanova socijalne zaštite kod kojih se sprovodi i zdravstvena delatnost.

Ukupna Incidencija Kovid-19 u Južnobanatskom okrugu za 2022. godinu iznosila je 16170,38/100.000, 26,6% je veća u odnosu na 2021. godinu (11875,53/100.000) i razlikovala se po opštinama. Najveće stope incidencije su registrovane u opštinama Alibunar (In-19730,32/1000.000) i Pančevo (In-18058,32/100000). Na trećem mestu je opština Opovo sa In-17869,85/100.000, a na četvrtom mestu opština Bela Crkva (In-14853,50/100.000). Najniža incidencija zabeležena je u opštinama Kovačica (In-10608,72/100.000) i Plandište (In-1353,96/100.000).

BOLNIČKE INFEKCIJE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU

Kontinuirano praćenje epidemiološke situacije bolničkih infekcija (BI) u 2022. godini vršeno je na osnovu 12 mesečnih, 4 kvartalna, jednog šestomesečnog i devetomesečnog izveštaja praćenih studijom incidencije BI u dvema hospitalnim ustanovama, u Opštoj bolnici Pančevo na 14 odeljenja i Opštoj bolnici Vršac na 12 odeljenja. Bolničke infekcije su praćene studijom incidencije ukupno kod 30801 (22220+8581) pacijenata, za 1,7% više nego 2021. godine za isti posmatrani period 30305 (21074+9231) i 2% manje u odnosu na petogodišnji prosek posmatranja (31821).

Učestalost bolničkih infekcija u navedenim ustanovama iznosila je 0,59 za OB Pančevo što je skoro isto kao i za prošlu godinu (0,57) i 2,56 za OB Vršac, a neznatno je više u odnosu na posmatrani period u 2021. godini (2,34). Stopa incidencije pacijenata sa BI 0,57 za OB Pančevo na prošlogodišnjem je nivou posmatranja (0,56) i ispod petogodišnjeg proseka (1,04). U OB Vršac stopa incidencije pacijenata sa BI iznosila je 2,24 i na prošlogodišnjem je nivou posmatranja (2,23) i iznad je petogodišnjeg proseka (1,43).

Vodeća lokalizacija bolničkih infekcija u 2022. godini za OB Pančevo su kao i prošle godine infekcije mokraćnog sistema, a u OB Vršac najveću učestalost beleže infekcije sistema za varenje sa 44,1%, što odgovara prošlogodišnjem periodu posmatranja.

U posmatranom periodu prijavljene su četiri epidemije bolničkih infekcija, što je za jednu epidemiju više nego u istom periodu posmatranja 2021. godine i to vezane za pojavu Kovid-19. Odjavljeno je pet epidemija, za dve više nego u 2021. godini: četiri iz 2022. godine i jedna odjava epidemije prenete iz 2021. godine.

IMUNOPROFILAKSA ZARAZNIH BOLESTI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2022. GODINI

Epidemiološki nadzor na terenu nad kvalitetom sprovedene imunizacije sprovodio se i tokom 2022. godine, nadzornim posetama OB Pančevo, OB Vršac, DZ Vršac, DZ Alibunar, DZ Plandište, DZ Pančevo, DZ Kovin, DZ Bela Crkva, DZ Opovo, DZ Kovačica, SBPB Kovin, SBPB Vršac i SBPB Bela Crkva. Odrađen je objedinjen godišnji, devetomesečni i šestomesečni izveštaj o broju i strukturi imunizovanih lica za Južnobanatski okrug i dostavljen je Institutu za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“ i Institutu za javno zdravlje Vojvodine. Urađeni su izveštaji po pitanju vakcinacije protiv besnila za tri antirabične ambulante i to za infektivna odeljenja OB Pančevo i OB Vršac i ZZJZ Pančevo i dostavljen je Zavodu za antirabičnu zaštitu - Pasterov zavod Novi Sad.

Pružena je stručno-metodološka pomoć na terenu u izradi planova imunizacije u cilju planiranja potrebnih količina vakcina i imunobioloških preparata, za

sprovođenje Programa imunizacije stanovništva protiv određenih zaraznih bolesti, kroz konsultacije i sastanke sa koordinatorima za imunizaciju. Odrađena je izrada objedinjenog Plana potreba vakcina i imunoglobulina za Južnobanatski okrug za 2022. godinu. Urađeno je 13 kontrola i analiza iskazanog plana potreba vakcina zdravstvenih ustanova Južnobanatskog okruga.

Ostvarenje stručno metodološke pomoći na terenu u izradi Planova imunizacije je 100% .

Obuhvat imunizacije na teritoriji Južnobanatskog okruga je u 2022. godini, zbog novonastale nepovoljne epidemiološke situacije, pojave Pandemije i epidemije nove zarazne bolesti COVID -19 izazvane novim virusom SARS-CoV-2 u 2020. godini, a koja i dalje traje, nije postignut obuhvat iznad 95% sa svim vakcinama, osim: vakcinacije TBC vakcinom -97,97%, vakcinacije DTaP-IPV-HiB vakcinom - 95,15% i revakcinacije dT - 97,98%. Ovako loš obuhvat na Južnobanatskom okrugu je zbog nedostignutog obuhvata vakcinacije u Domu zdravlja Pančevo. Kao razlog neimunizovanja obveznika sa svim vakcinama do dostignutih >95% navode se akutna febrilna stanja ili akutne bolesti, i to 13% više nego prethodne godine (1840:1590) kao i odbijanja roditelja da se deca vakcinišu. Nije dato 133 doza vakcina, što je višestruko više nego 2021. godine (18) i čak 87,96% nerealizovanih doza odlazi na DZ Vršac, odnosno 117 doza vakcina nije dato zbog odbijanja roditelja da deca prime vakcinu. Razlog se može naći u većem broju bolesnih roditelja ili dece od Kovid-19 infekcije, kao i zaposlenih zdravstvenih radnika, zatim u nedostatku pedijataru, nije sprovedena politika zapošljavanja doktora specijalista pedijatrije po planu, radi zamene odlazećih u penziju, kao i odlazak pedijataru iz državnog sektora i prelazak u privatni.

Analizirajući vakcinama preventabilne bolesti u Južnobanatskom okrugu primećuje se da je ove godine prijavljeno 12 obolelih od TBC sa In - 4,40, što je skoro dvostruko više u odnosu na prošlu godinu (In-2,72) i ispod je petogodišnjeg proseka posmatranja (In – 6,53). Tokom 2018. godine prijavljena su 3 umrla pacijenta (Mt-1,02), 2019. godini prijavljen je jedan umrli od TBC (Mt-0,34), kao i 2022. godine (1 pacijent Mt-0,37), za razliku od 2021. godine i 2020. godine kada nije prijavljen ni jedan pacijent sa smrtnim ishodom, a petogodišnji prosek posmatranja je Mt-0,35. Obuhvat BCG vakcinacijom je ove godine bio 97.97%.

Difterija je eliminisana, zadnji slučaj oboljenja od Tetanusa novorođenčadi zabeležen je 1974. godine i nije registrovan više ni jedan slučaj .

Poznato je da je Južnobanatski okrug tetanogeno područje, a zbog razvijenosti poljoprivrede dolazi do velikog broja povreda. U toku 2022. godine bilo je 7.045 povreda, za 10% više nego 2021. godine (6.372), od toga 6.088 osoba primilo je humani imunoglobulin, za 10% više nego prethodne godine (5.535), dato je 13.876 doza vakcine protiv tetanusa, što je za 8% više nego 2021. godine (12.831). Kod 2.656 lica su aplikovane tri doze vakcine i HTIG, skoro dvostruko više nego 2021. godine (1.416).

Veliki kašalj koji je sve do 2015. godine bio sveden na pojedinačne slučajeve, u 2015. godini je prisutan sa 13 prijavljenih obolelih, u 2016. godini je bilo pet, u 2017. godini dva, u 2018. godini 13, a u 2021. godini je bio 1 slučaj, kao i 2022. godine (1 slučaj) i petostruko manje od petogodišnjeg proseka posmatranja (5,00).

U toku 2020. godine bilo je troje obolelih od kojih je jedan vakcinisan, u 2021. godini bio je jedan smrtni ishod (dete staro 15 dana) i jedan oboleli koji jeste bio vakcinisan ali ne i revakcinisan (dete staro 3 godine), dok 2022. godine nije bilo obolelih, samim tim ni smrtnih ishoda.

Zahvaljujući visokom obuhvatu dece vakcinom protiv dečje paralize, od 1962. godine nije registrovan ni jedan slučaj ovog oboljenja. Od aprila 1998. godine vrši se aktivni nadzor nad akutnim flakcidnim paralizama (AFP) i poliomijelitisom. Od 2022. godine učestvujemo u sledećim nacionalnim programima: održavanje statusa zemlje bez poliomijelitisa koji sprovodimo kroz nadzor nad akutnom flakcidnom paralizom (AFP) prema metodologiji SZO na teritoriji Južnobanatskog okruga, eliminaciji tetanusa novorođenčadi, autohtonih malih boginja i prevenciji kongenitalnog rubela sindroma, prema metodologiji SZO. U 2011., 2012., 2013., 2015., 2017., 2018., 2019. i 2020. godini nismo imali ni jednu sumnju na AFP, u 2014., 2016., i 2021. godine imali smo po jednu prijavljenu sumnju na AFP, a 2022. godine postojala je jedna sumnja; sve sumnje su stavljene pod aktivni nadzor i bile su odbačene.

U Južnobanatskom okrugu 2022. godini obuhvat vakcinom protiv dečje paralize, za DTaP-IPV-HiB vakcinaciju, je ostvaren sa 95,15%, za revakcinaciju u 2. godini života sa 85,16% (DZ Pančevo 79,16%, DZ Kovin 84,44% i DZ Vršac 86,07%), u 7. godini života, sa DTaP-IPV, koja je krenula od ove godine da se daje, sa 93,31% (planirani obuhvat na JBO nije ostvaren jer je DZ Pančevo ostvario obuhvat vakcinisanih sa 88,08%), i u 14. godini revakcinacija sa dT sa 97,98%.

Od 1995. do 2013. godine u Južnobanatskom okrugu se ne registruje ni jedan prijavljen slučaj obolenja od morbila. Kako je 12.12.2014. potvrđen jedan slučaj morbila u Vršcu, odrađen je pooštren nadzor iste godine u DZ Vršac i na Infektivnom odeljenju OB Vršac, koji se sprovodio i u 2015. godini uz nultu dnevno izveštavanje do kraja maja meseca 2015. godine. Zbog novonastale nepovoljne epidemiološke situaciji po pitanju morbila u Srbiji od 2016. i 2017. godine prosleđivane su informacije sa predloženim merama Nadzornim jedinicama u domovima zdravlja JBO, OB Pančevo, OB Vršac i Sektoru za sanitarni nadzor i u 2018. godini. Uvidom u protokole 2021. godine, utvrđeno je da nije registrovano propuštanje slučajeva sumnje na morbile, a da isti nisu prijavljeni-prepoznati u zdravstvenom sistemu. Za razliku od 2015. i 2016. godine kada nije bilo prijavljenih obolelih od morbila, u 2017. godini na teritoriji Južnobanatskog okruga registrovana su ukupno tri slučaja morbila, dva sa teritorije Pančeva i jedan sa teritorije Kovina. Svi su ostvarili kontakte sa potvrđenim slučajevima morbila u Beogradu i nisu zabeležni novi slučajevi sumnje/oboljenja među kontaktima obolelih. Za razliku od 2018. godine kada je prijavljeno 20 obolelih od morbila, 2019. godine bila je jedna sumnja koja je odbačena, a 2020, 2021. i 2022. godine nismo imali prijavljenu ni jednu sumnju ni obolele. U 2022. godini na teritoriji JBO vakcinisana su 4 zdravstvena radnika sa jednom dozom i 1 zdravstveni radnik sa dve doze MMR vakcine.

U 2022. godini nema prijava Rubele kao ni u petogodišnjem posmatranom periodu i nismo imali sumnje. Parotitisa nije bilo u petogodišnjem periodu od 2018-2022. godine. U 2014. godini bio je prijavljen jedan postvakcinalni parotitis, u 2015.

godini imali smo prijavu jednog obolelog koji je uredno vakcinisan, 2016. godine nije bilo prijave obolelih, 2017. godine prijavljeno je dvoje obolelih (vakcinisani). Obuhvat MMR vakcinom u 2. godini života je 89,15%, a u 7. godini života 92,38%. Domovi zdravlja Pančevo, Vršac i Kovin nisu postigli obuhvat > 95%.

Tokom 2022. godine nismo imali prijave oboljevanja od akutnog virusnog hepatitisa B, za razliku od 2021. kada je prijavljen jedan oboleo i ispod je petogodišnjeg proseka (1,40). Smrtnog ishoda od akutnog VHB nije bilo prethodne 2021. godine, ni pet godina unazad, kao ni 2022. godine. Hroničnog hepatitisa B u 2022. godini nije bilo, za razliku od 2021. godine, kada je bilo dvoje prijavljenih, a petogodišnji prosek je 3,40. Od 2014 - 2022. godine nije bilo smrtnih ishoda u ovoj grupi zaraznih bolesti. Posmatrajući vakcinalni status obolelih iz prethodne godine (2021. godina) od akutnog i hroničnog virusnog hepatitisa B, niko nije vakcinisan. Obuhvat sa tri doze vakcine u 2022. godini je 81,32%.

U zadnjem mesecu trudnoće u 2022. godini na HBsAg testirano je 28,47% trudnica (545:1.914), od toga nijedan test nije bio HBsAg pozitivan, kao i 2021. godine. Izveštajno smo dobili da su samo iz OB Pančevo trudnice testirane u ZZJZ Pančevo, dok su trudnice iz OB Vršac najverovatnije zbog udaljenosti Pančeva, testiranje radile u privatnim laboratorijama, iz kojih nemamo podatke.

I u 2022. godini sprovodila se vakcinacija protiv VHB i to: izloženih lica preekspoziciono kod 28 osoba (16 štićenika iz Doma „Stari Lec“ opštine Plandište i 10 štićenika iz LMRO Jabuka i 2 kućna kontakta), postekspoziciono kod 10 osoba i 35 lica u posebnom riziku (24 osobe na dijalizi, 10 insulin zavisnih dijabetičara i jedna hemofilija). U 2022. godini vakcinisano je 118 zdravstvenih radnika protiv virusnog hepatitisa B.

Kao i prethodne godine, ni 2022. godine nemamo ni jednu prijavu pneumonije izazvane Haemofilusom influenzae tip b i to je trend u petogodišnjem proseku. Obuhvat DTaP-IPV-HiB vakcinacije je 95,15%, revakcinacija u 2. godini života 85,16%.

Petogodišnji prosek obolelih od pneumonije izazvane Streptokokusom pneumonije je 0,6. Ove godine bilo je troje prijavljenih, dvoje po uzrastu nije moglo biti vakcinisano, a dete rođeno 2022. godine nije primilo ni jednu dozu vakcine (po uzrastu trebalo je da primi jednu dozu vakcine). Od 2018. godine uvedena je imunizacija protiv oboljenja izazvanih Streptokokom pneumonije, pneumokoknom konjugovanom vakcinom sa tri doze. Obuhvat je na nivou JBO ostvaren sa 94,30%, a revakcinacija u 2. godini života sa 85,30% i u revakcinaciji nije dostignut obuhvat > 95% zbog loše ostvarenog obuhvata domova zdravlja iz Vršca (86,07%), Kovina (84,40%) i Pančeva (79,16%).

I u 2022. godini odrađena je imunizacija protiv gripa. Ukupno je vakcinisano 13.858 lica, prema uzrastu 86,50% lica pripada starijim od 65> godina. Po kliničkim indikacijama vakcinisano je 88,80% osoba (12.307 osoba), zatim slede zdravstveni radnici sa učešćem od 5,36% (744 osobe), pa ustanove socijalne zaštite sa učešćem od 3,56% (494 osobe) i gerontološki centri sa 2,25% učešća (313 osoba). Ostalo je 2.970 doza vakcine protiv gripa koje nisu utrošene.

Virusološka situacija u sezoni 2022/23 je sledeća: u uzetim uzorcima brisa guše i nosa (6 uzoraka) od strane sentinelnog doktora DZ Pančevo, dana 11.01.2023. godine, potvrđena je infekcija virusom gripa tipa AH1P/2009 kod tri pacijenta.

Odrađena je organizacija dopunske preporučene imunizacija vakcinom HPV Gardasil 9 i za teritoriju JBO ukupan broj aplikovanih doza je 1.069. Za uzrast od 9-14 godina dato je 486 prvih doza, a drugih doza 73. Za uzrast >od 15 godina dato je 296 prvih doza, 201 druga doza i 13 trećih doza.

Radi promovisanja zdravlja u 2022. godini bilo je 28 nastupa u medijima, na teritoriji Južnobanatskog okruga, što je za osam više nego 2021. godine (20). Tema Nedelja imunizacije postavljena je na sajtu Zavoda za javno zdravlje Pančevo, prosleđen je dopis medijima za njihove članke u novinama i postoje objave u novinama 013 Info, Pan pres Pančevo, TV Banat, TV Pančevo i K1 TV, a sve sa ciljem povećanja obuhvata imunizacijom. Dostavljen je materijal svim koordinatorima imunizacije i to u osam domova zdravlja, tri specijalne bolnice i dve opšte bolnice, a koji smo dobili iz IZJZ Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“ povodom Nedelje imunizacije, sa akcentom na značaju daljeg održavanja kontinuiteta vakcinacije i dostizanja obuhvata iznad 95%.

**prikaz epidemiološke
situacije hroničnih nezaraznih bolesti
u Južnobačkom okrugu**

Epidemiološka situacija hroničnih nezaraznih bolesti u Južnobanatskom okrugu u 2022.godini

Centar za prevenciju i kontrolu bolesti Zavoda za javno zdravlje Pančevo (Zavod) prikuplja, analizira i obrađuje podatke o novoobolelim i umrlim licima i sačinjava izveštaj o podacima u vezi vodećih hroničnih nezaraznih bolesti u Južnobanatskom okrugu (opštine Alibunar, Bela Crkva, Vršac, Kovačica, Kovin, Opovo, Pančevo i Plandište), a okrug prema popisu iz 2022.godine ima 260244 stanovnika.

Kontinuirano se prati obolevanje i umiranje stanovništva Južnobanatskog okruga od raka, šećerne bolesti, akutnog koronarnog sindroma (AKS), ali i ostalih vodećih hroničnih nezaraznih obolenja (HNO). Epidemiološka situacija HNO se procenjuje i formiraju se baze podataka na osnovu prikupljenih prijava obolelih iz domova zdravlja, bolnica, instituta i klinika za onkologiju, patohistoloških laboratorija, koronarnih jedinica OB Pančevo i OB Vršac, kao i izveštaja o hospitalizaciji, prijava iz elektronskih kartona domova zdravlja, prijava umrlih iz Baze umrlih Zavoda, podataka Instituta za javno zdravlje Srbije (IZJZS) i Republičkog zavoda za statistiku (RZSS).

Hronične nezarazne bolesti su veliki socioekonomski i javnozdravstveni problem i predstavljaju vodeći uzrok obolevanja i umiranja, kako u svetu, tako i u našoj zemlji.

Maligne bolesti

Maligne bolesti se nalaze na drugom mestu u ukupnom obolevanju i umiranju od svih bolesti, odmah iza bolesti srca i krvnih sudova. Prema najnovijim podacima Svetske zdravstvene organizacije (SZO) i Međunarodne agencije za istraživanje raka, od malignih bolesti u svetu je 2020. godine obolelo 19,3 miliona ljudi i registrovano je 9,9 miliona smrtnih slučajeva. U Srbiji je tokom 2020. godine od svih malignih tumora obolelo 41.419 i umrlo 20.767 osoba.

Na osnovu podataka Registra za rak ZZJZ Pančevo, zaključno sa martom 2023. godine, prikupljeno je 1.431 prijava novoobolelih od malignih bolesti, koje su otkrivene u 2022. godini (Inc 525). Na osnovu do sada prikupljenih podataka, u 2022. godini, registrovano je za 7,6% manje novoobolelih nego 2021. godine, za 10,6% manje u odnosu na petogodišnji i za 4,6% manje u odnosu na desetogodišnji prosek registrovanja novoobolelih od malignih bolesti. S obzirom na to, da prijave obolelih sa teritorije Južnog Banata, koji su u 2022. godini lečeni u Institutu za onkologiju i radiologiju Srbije, VMA, Sremskoj Kamenici i Novom Sadu, još uvek nisu dostavljeni ZZJZ Pančevo, baza Registra za rak za 2022. godinu nije kompletna, a kompletiranje podataka se očekuje do kraja 2023. godine.

Incidencije pokazuju da su od malignih bolesti u Južnobanatskom okrugu češće obolevali muškarci nego žene (Tabela 1).

Tabela 1. Distribucija broja obolelih i incidencije malignih tumora po polu u Južnobanatskom okrugu od 2020. do 2022. godine, petogodišnji i desetogodišnji prosek

Period	ukupno		muškarci		žene	
	Oboleli	Inc	Oboleli	Inc	Oboleli	Inc
Desetogodišnji prosek (2012-2021)	1500,5	533,6	780	563,8	720,5	504,4
Petogodišnji prosek (2017-2021)	1600,2	576,9	826,8	605,7	773,4	548,9
2020	1496	545,7	772	572,5	724	519,8
2021	1548	567,9	792	590,6	756	545,9
2022	1431	525,0	755	563,1	676	488,2

Tokom 2022. godine najviše novoobolelih od malignih bolesti i incidencije veće nego u Južnobanatskom okrugu (Inc 525) registrovano je u Pančevu (Inc 611,3) i Kovačici (Inc 579,1), dok su u Opoju (Inc 521,4), Kovinu (Inc 482,4), Alibunaru (Inc 480,1), Vršcu (Inc 410,2), Plandištu (Inc 366,9) i Beloj Crkvi (Inc 290,7) registrovane incidencije manje od onih zabeleženih u okrugu (Tabela 2).

Tabela 2. Distribucija broja obolelih i incidencije malignih tumora po opštinama Južnobanatskog okruga od 2020. do 2022.godine (stope na 100.000 stanovnika)

Godina		JBO	Pančevo	Vršac	Kovin	Kovačica	Opoje	B. Crkva	Plandište	Alibunar
2020	obol	1496	754	209	155	129	44	85	44	76
	Inc	545,7	635,4	432,9	505,4	551,8	460,3	541,4	442,2	423,5
2021	obol	1548	725	244	142	137	54	81	59	106
	Inc	567,9	609,6	503,0	459,7	583,4	563,1	511,9	585,1	584,9
2022*	obol	1431	727	199	149	136	50	46	37	87
	Inc	525,0	611,3	410,2	482,4	579,1	521,4	290,7	366,9	480,1

Najčešći maligni tumori od kojih su obojevali muškarci bili su maligni tumori pluća, kolorektuma, prostate, mokraćne bešike i pankreasa.

Rak pluća se u 2022. godine nalazio na prvom mestu, činio je 18,7% od ukupnog broja obolelih od raka kod muškaraca. Tokom 2022. godine registrovano je 1,4% manje obolelih, nego 2021. godine, 12,3% manje u odnosu na petogodišnji i 8,1% u odnosu na desetogodišnji prosek obolelih.

Kolorektalni karcinom – nalazio se na drugom mestu i činio je 12,9% svih novoobolelih od raka kod muškaraca u 2022. godini. Registrovano je 21,3% manje obolelih nego u 2021. godini, 18,6% manje nego na petogodišnjem i 15,5% manje nego na desetogodišnjem proseku novoobolelih.

Karcinom prostate – nalazio se na trećem mestu i činio je 8,1% svih novoobolelih od raka kod muškaraca. U 2022. godini je registrovano 39,6% manje novoobolelih nego u 2021. godini, 34,7% manje nego na petogodišnjem i 29,1% manje nego na desetogodišnjem proseku novoobolelih.

Tumor mokraćne bešike – nalazio se na četvrtom mestu i činio je 6,6% svih novoobolelih od raka kod muškaraca. U 2022. godini prijavljeno je 10,7% manje obolelih, nego u 2021. godini, 6,4% manje nego na petogodišnjem, a 5,5% manje nego na desetogodišnjem proseku novoobolelih.

Karcinom pankreasa –Poslednjih godina se na petom mestu nalazio karcinom želudca, međutim ove godine se na petom mestu našao karcinom pankreasa sa učešćem od 3,9% od ukupnog broja obolelih, od raka kod muškaraca. U 2022. godini registrovano je 66,7% više novoobolelih nego 2021. godine, 2,7% više nego na petogodišnjem i 4,9% više nego na desetogodišnjem proseku novoobolelih. Posmatrajući broj novoobolelih muškaraca u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu, petogodišnje i desetogodišnje proseke, zabeležen je manji broj obolelih od svih vodećih lokalizacija izuzev karcinoma pankreasa, što je očekivano obzirom da nedostaju kompletni podaci za pacijente koji su lečeni u Beogradu, Novom Sadu i Sremskoj Kamenici (Tabela 3 i Tabela 4).

Tabela 3. Distribucija broja obolelih i incidencije pet vodećih lokalizacija malignih tumora kod muškaraca u Južnobanatskom okrugu od 2020. do 2022. godine, petogodišnji i desetogodišnji prosek

Lokalizacija		Desetogodišnji prosek (2012-2021)	Petogodišnji prosek (2017-2021)	2020	2021	2022
Pluća	oboleli	153,5	160,8	135	143	141
	Inc.	111,0	117,8	100,1	106,6	105,2
Kolorektum	oboleli	116	120,4	114	125	98
	Inc	83,8	88,2	84,5	93,2	73,1
Prostata	oboleli	86,1	93,4	102	101	61
	Inc	62,2	68,4	75,6	75,3	45,5
Mokraćna bešika	oboleli	52,9	53,4	54	56	50
	Inc	38,2	39,1	40,0	41,8	37,3
Pankreas	oboleli	20,4	24,6	28	18	30
	Inc	14,7	18	20,8	13,4	22,4

Tabela 4. Distribucija broja obolelih i incidencije pet vodećih malignih tumora kod muškaraca po opštinama Južnobanatskog okruga u 2022. godini (stope na 100.000 stanovnika)

Lokalizacija		JBO	Pančevo	Vršac	Kovin	Kovačica	Opovo	B. Crkva	Plandište	Alibunar
Pluća	obol	141	66	24	16	11	5	7	3	9
	Inc	105,2	114,3	103,2	104,0	94,4	104,8	88,9	58,9	100,1
Kolorektum	obol	98	50	14	5	14	3	1	2	9
	Inc	73,1	86,6	60,2	32,3	120,1	62,9	12,7	39,3	100,1
Prostata	obol	61	31	7	6	6	1	1	1	8
	Inc	45,5	53,7	30,1	38,9	51,5	21,0	12,7	19,6	89,0
Mokraćna bešika	obol	50	25	7	5	3	1	3	1	5
	Inc	37,3	43,3	30,1	35,6	25,7	21,0	38,1	19,6	55,6
Pankreas	obol	30	11	7	3	4	1	0	1	3
	Inc	22,4	19,1	30,1	19,4	34,3	20,9	0	19,6	33,4

Najčešći maligni tumori od kojih su obolevale žene u Južnobanatskom okrugu su bili maligni tumori dojke, pluća, kolorektuma, tela i grlića materice.

U 2022. godini, **rak dojke** se nalazio na prvom mestu i činio je 21,4% od ukupnog broja novoobolelih od raka kod žena. U 2022. godini registrovano je 8,8% manje obolelih nego 2021. godini, 19,2% manje nego na petogodišnjem i 18,6% manje nego na desetogodišnjem proseku obolelih.

Kolorektalni karcinom – nalazio se na drugom mestu i činio je 10,1% svih novoobolelih od raka kod žena. U 2022. godini registrovano je 11,7% manje novoobolelih nego 2021. godini, 10,3% manje nego na petogodišnjem i 6,6% manje nego na desetogodišnjem proseku novoobolelih.

Rak pluća – nalazio se na trećem mestu i činio je 8,4% svih novoobolelih od raka kod žena. U 2022. godini registrovano je 25,9% manje obolelih nego 2021. godini, 21,5% manje nego na petogodišnjem i 10,4% manje nego na desetogodišnjem proseku novoobolelih.

Rak tela materice – u 2022. godini nalazio se na četvrtom mestu i činio je 5,8% svih novoobolelih od raka kod žena. U 2022. godini prijavljeno je 14,3% manje obolelih nego u 2021. godini, 3,9% manje nego na petogodišnji i 6,6% više nego na desetogodišnjem proseku novoobolelih.

Rak grlića materice – u 2022. godini nalazio se na petom mestu i činio je 5,3% svih novoobolelih od raka kod žena. U 2022. godini prijavljeno je 13,9% manje obolelih nego 2021. godini, 16,8% manje nego na petogodišnjem i 13,5% manje nego na desetogodišnjem proseku obolelih.

Posmatrajući broj obolelih u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu, petogodišnje i desetogodišnje proseke, zabeležen je očekivano manji broj novoobolelih obzirom da nedostaju podaci za pacijente koji su lečeni u Beogradu, Novom Sadu i Sremskoj Kamenici (Tabela 5 i Tabela 6).

Tabela 5. Distribucija broja obolelih i incidencije pet vodećih lokalizacija malignih tumora kod **žena** u Južnobanatskom okrugu od 2020. do 2022. godine, petogodišnji i desetogodišnji prosek

Lokalizacija		Desetogodišnji prosek (2012-2021)	Petogodišnji prosek (2017-2021)	2020	2021	2022*
Dojka	oboleli	178,1	179,4	154	159	145
	Inc	124,7	127,3	110,5	114,8	104,7
Kolo- rektum	oboleli	72,8	75,8	78	77	68
	Inc	51,0	53,8	55,9	55,6	49,1
Pluća	oboleli	63,6	72,6	69	77	57
	Inc	44,5	51,5	49,5	55,6	41,2
Telo materice	oboleli	36,6	40,6	34	42	39
	Inc	25,6	28,8	24,4	30,3	28,2
Grlić materice	oboleli	41,6	43,4	47	31	36
	Inc	29,1	30,8	33,7	22,4	26,0

Tabela 6. Distribucija broja obolelih i incidencije pet najčešćih malignih tumora kod žena po opštinama Južnobanatskog okruga u 2022. godini

Lokalizacija		JBO	Pančevo	Vršac	Kovin	Kovačica	Opovo	B. Crkva	Plandište	Alibunar
Dojka	obol	145	89	20	13	9	4	2	0	8
	Inc	104,7	146,1	79,9	85,5	76,7	83,6	25,6	0	89,3
Kolo-rektum	obol	68	28	11	9	3	3	6	5	3
	Inc	49,1	46,0	43,9	59,2	25,6	62,7	76,7	102,9	33,5
Pluća	obol	57	26	12	5	3	3	3	2	3
	Inc	41,2	42,7	47,9	32,9	25,6	62,7	38,3	41,2	33,5
Telo materice	obol	39	17	3	5	4	3	3	2	2
	Inc	28,2	27,9	12,0	32,9	34,1	62,7	38,3	41,2	22,3
Grlić materice	obol	36	20	5	2	4	1	0	4	0
	Inc	26,0	32,8	20,0	13,1	34,1	20,9	0	82,4	0

U posmatranom periodu prikupljeni su podaci o smrtnim ishodima za 828 osoba koje su umrle u 2022. godini, a kompletiranje podataka iz RZSS se očekuje do kraja 2023. godine. Kompletirani su podaci za 2021. godinu kada je registrovano 836 umrlih od malignih bolesti (Mortalitet 304,9), što je za 0,6% više nego u 2020. godini, 7% manje nego na petogodišnjem i 8,4% manje nego na desetogodišnjem proseku broja umrlih od malignih bolesti.

Stope mortaliteta kao i broj umrlih su nešto niže od vrednosti proseka za prethodnih pet i deset godina. Vrednosti mortaliteta u posmatranom periodu pokazuju da od malignih bolesti u Južnobanatskom okrugu češće umiru muškarci nego žene (Tabela 7).

Tabela 7. Distribucija broja umrlih i mortalitet malignih tumora po polu u Južnobanatskom okrugu od 2019. do 2022.godine, petogodišnji i desetogodišnji prosek

Period	ukupno umrlih		muškarci		žene	
	Broj umrlih	Mt	Broj umrlih	Mt	Broj umrlih	Mt
Desetogodišnji prosek (2012-2021)	912.8	324,6	527.4	381,2	385.4	269,8
Petogodišnji prosek (2017-2021)	899.2	324,2	519.4	380,5	379.8	269,6
2019	931	335,6	557	408,0	374	265,4
2020	831	303,1	477	353,7	354	254,1
2021	836	304,9	450	333,7	386	277,1
2022*	828	303,8	442	329,6	386	278,7

* Preliminarni podaci, dopuna podacima Republičkog zavoda za statistiku očekuje se do kraja 2023

Tokom 2021. godine broj umrlih od malignih bolesti prema broju stanovnika-mortalitet veći nego u Južnobanatskom okrugu (Mt 304,9) registrovan je u Beloj Crkvi (Mt 369,4), Opovu (Mt 345,3), Kovačici (Mt 342,2), Plandištu (Mt 321,6), Pančevu (Mt 306,8) i Alibunaru (Mt 306,5), dok je u Kovinu (Mt 293,4) i Vršcu (Mt 256,8) registrovan mortalitet manji nego u okrugu (Tabela 8).

Tabela 8. Distribucija broja umrlih i mortalitet malignih tumora po opštinama Južnobanatskog okruga u periodu od 2019. do 2021. godine (stope na 100.000 stanovnika)

Godina		JBO	Pančevo	Vršac	Kovin	Kovačica	Opovo	B. Crkva	Plandište	Alibunar
2019	umrli	931	413	147	113	78	28	59	26	67
	Mt	335,6	345,6	300,5	362,2	329,2	291,4	369,4	254,9	366,2
2020	umrli	831	370	132	98	79	27	35	28	62
	Mt	303,1	311,8	273,4	319,5	337,9	282,5	222,9	281,4	345,5
2021	umrli	836	364	124	90	80	33	58	32	55
	Mt	304,9	306,8	256,8	293,4	342,2	345,3	369,4	321,6	306,5

Najčešći maligni tumori od kojih su umirali muškarci bili su maligni tumori pluća, kolorektuma, prostate, želudca i pankreasa.

Od ukupnog broja umrlih od malignih bolesti u muškoj populaciji u 2021. godini, **rak pluća** se nalazio na prvom mestu i činio je 31,3% svih smrtnih ishoda od raka. Tokom 2021. godine registrovano je 5,2% manje umrlih nego 2020. godini, 13,3% manje nego na petogodišnjem i 16,3% manje nego na desetogodišnjem proseku registrovanja umrlih.

Kolorektalni karcinom – u 2021. godini se nalazio na drugom mestu kao uzrok umiranja od malignih bolesti i činio je 10,7% svih smrtnih ishoda kod muškaraca. U 2021. godini registrovano je 28,4% manje umrlih nego u 2020. godini, 29,4% manje nego na petogodišnjem i 30,4% manje nego na desetogodišnjem proseku registrovanja umrlih.

Karcinom prostate – u 2021. godini se nalazio na trećem mestu i činio je 9,3% svih smrtnih ishoda kod muškaraca. U 2021. godini registrovan je isti broj umrlih kao 2020. godine i na petogodišnjem proseku, a 3,2% manji nego na desetogodišnjem proseku umrlih.

Karcinom pankreasa se i u 2021. godini nalazio na četvrtom mestu i činio je 4,7% svih smrtnih ishoda od raka kod muškaraca. U 2021. godini je registrovano 27,6% manje umrlih nego u 2020. godini, 15,3% manje nego na petogodišnjem i 4,1% manje nego na desetogodišnjem proseku registrovanja umrlih.

Karcinom želudca – se u 2021. godini nalazio na petom mestu i činio je 4,4% svih smrtnih ishoda kod muškaraca. U 2021. godini registrovano je 13% manje umrlih nego 2020. godine, 20,6% manje nego na petogodišnjem i 23,1% manje nego na desetogodišnjem proseku umrlih.

Posmatrajući 2021. godinu u odnosu na 2020. godinu registrovan je isti ili manji broj umrlih od svih lokalizacija osim raka pluća, a u odnosu na petogodišnje i desetogodišnje proseke, u 2021. godini zabeležen je manji broj umrlih od svih vodećih lokalizacija tumora kod muškaraca.

Tabela 9. Distribucija broja umrlih i mortalitet pet vodećih lokalizacija malignih tumora kod muškaraca u Južnobanatskom okrugu od 2019. do 2021. godine, petogodišnji i desetogodišnji prosek

Lokalizacija		Desetogodišnji prosek (2012-2021)	Petogodišnji prosek (2017-2021)	2019	2020	2021
Pluća	umrli	168,5	162,6	161	134	141
	Mt	121,8	119,1	117,9	99,4	105,1
Kolo- rektum	umrli	69	68	74	67	48
	Mt	49,9	49,8	54,2	49,7	35,8
Prostata	umrli	43,4	42	42	42	42
	Mt	31,4	30,8	30,8	31,1	31,3
Pankreas	umrli	21,9	24,8	29	29	21
	Mt	15,8	18,2	21,2	21,5	15,7
Želudac	umrli	26	25,2	29	23	20
	Mt	18,8	18,5	21,2	17,1	14,9

Tabela 10. Distribucija broja umrlih i mortalitet pet najčešćih malignih tumora kod muškaraca po opštinama Južnobanatskog okruga u 2021. godini (stope na 100.000 stanovnika)

Lokalizacija		JBO	Pančevo	Vršac	Kovin	Kovačica	Opovo	B. Crkva	Plandište	Alibunar
Pluća	umrli	141	66	22	15	10	7	12	6	3
	Mt	105,1	114,1	94,1	96,3	85,3	140,7	151,2	116,5	33,1
Kolo- rektum	umrli	48	17	5	5	6	3	6	3	3
	Mt	35,8	29,4	21,4	32,1	51,2	60,3	75,6	58,2	33,1
Prostata	umrli	42	22	7	4	2	1	2	1	3
	Mt	31,3	38,0	29,9	25,7	17,1	20,1	25,2	19,4	33,1
Pankreas	umrli	21	12	1	-	3	-	-	2	3
	Mt	15,7	20,7	4,3	-	25,6	-	-	38,8	33,1
Želudac	umrli	20	9	4	3	1	-	-	3	-
	Mt	14,9	15,5	17,1	19,3	8,5	-	-	58,2	-

Najčešći maligni tumori od kojih su umirale žene bili su maligni tumori pluća, dojke, kolorektuma, pankreasa i grlića materice. Od ukupnog broja umrlih od raka u 2021. godini, u ženskoj populaciji, **rak pluća** se nalazio se na prvom mestu sa učešćem od 20,9% svih smrtnih ishoda od raka. U 2021. godini registrovano je 35% više umrlih nego u 2020. godini, 11,3% više nego na petogodišnjem i 20,4% više nego na desetogodišnjem proseku umrlih.

Rak dojke se nalazio na drugom mestu i činio je 18,6% svih smrtnih ishoda od raka kod žena. U 2021. godini registrovan je isti broj umrlih kao što je bio 2020. godine, 0,3% manje nego na petogodišnjem i 4,2% manje nego na desetogodišnjem proseku umrlih.

Kolorektalni karcinom – nalazio se na trećem mestu u ukupnom umiranju od raka kod žena i činio je 9,6% svih smrtnih ishoda. Registrovano je 5,7% manje umrlih nego u 2020. godini, 3,6% manje nego na petogodišnjem i 7,3% manje nego na desetogodišnjem proseku umrlih.

Karcinom pankreasa – se nalazio na četvrtom/petom mestu u ukupnom broju umrlih od raka kod žena, sa učešćem od 6,2% svih smrtnih ishoda od raka kod žena. Tokom 2021. godine registrovano je 26,3% više umrlih nego u 2020. godini, isti broj kao na petogodišnjem i 15,4% više nego na desetogodišnjem proseku umrlih.

Karcinom grlića materice se takođe nalazio na četvrtom/petom mestu u ukupnom broju umrlih od raka kod žena, sa učešćem od 6,2% svih smrtnih ishoda od raka kod žena. Tokom 2021. godine registrovano je 20% više umrlih nego u 2020. godini, 30,4% više nego na petogodišnjem i 18,2% više nego na desetogodišnjem proseku registrovanja umrlih.

U ženskoj populaciji je u 2021.godini, u odnosu na 2020. godinu zabeležen veći broj umrlih kod gotovo svih vodećih lokalizacija (isti broj umrlih samo kod raka dojke). U 2021. godini u odnosu na petogodišnji i desetogodišnji prosek, zabeležen je veći broj umrlih od raka pluća i grlića materice, isti ili veći od karcinoma pankreasa, dok je kod karcinoma dojke i kolona registrovan manji broj umrlih. (Tabela 11 i 12).

Tabela 11. Distribucija broja umrlih i mortalitet pet vodećih lokalizacija malignih tumora kod žena u Južnobanatskom okrugu od 2019. do 2021. godine, petogodišnji i desetogodišnji prosek

Lokalizacija		Desetogodišnji prosek (2012-2021)	Petogodišnji prosek (2017-2021)	2019	2020	2021
Pluća	umrli	67,3	72,8	74	60	81
	Mt	47,1	51,7	52,5	43,1	58,5
Dojka	umrli	75,2	72,2	60	72	72
	Mt	52,6	51,2	42,6	51,7	51,9
Kolo-rektum	umrli	39,9	38,4	36	35	37
	Mt	27,9	27,3	25,5	25,1	26,7
Pankreas	umrli	20,8	24	28	19	24
	Mt	14,6	17,0	19,9	13,6	17,3
Grlić materice	umrli	20,3	18,4	22	20	24
	Mt	14,2	13,1	15,6	14,4	17,3

Tabela 12. Distribucija broja umrlih i mortalitet pet najčešćih malignih tumora od kojih su umirale žene po opštinama Južnobanatskog okruga u 2021. godini

Lokalizacija		JBO	Pančevo	Vršac	Kovin	Kovačica	Opovo	B. Crkva	Plandište	Alibunar
Pluća	umrli	81	36	15	8	4	5	6	1	6
	Mt	58,5	58,9	59,7	52,3	34,0	104,2	76,1	20,3	66,3
Dojka	umrli	72	25	12	14	6	3	2	4	6
	Mt	51,9	40,9	47,7	91,4	51,0	62,5	25,3	81,1	66,3
Kolo- rektum	umrli	37	17	8	1	5	1	3	1	1
	Mt	26,7	27,8	31,8	6,5	42,5	20,8	38,0	20,3	11,1
Pankreas	umrli	24	8	6	2	3	-	3	-	2
	Mt	17,3	13,1	23,9	13,1	25,5	-	38,0	-	22,1
Grlić materice	umrli	24	10	4	6	2	-	1	1	-
	Mt	17,3	16,4	15,9	39,2	17,0	-	12,7	20,3	-

Kao što se može videti, veliki udeo u obolevanju i umiranju stanovništva imaju maligni tumori koji su visoko preventabilni. Najbolja dugoročna strategija usmerena na smanjenje obolevanja i umiranja od malignih tumora je prevencija. Bolja informisanost i edukacija stanovništva u vezi određenih faktora rizika i pojave tumora, promena navika, kao i usvajanje zdravih stilova života, osnovni ciljevi su primarne prevencije malignih bolesti.

Sekundarna prevencija - rano otkrivanja raka i pretumorskih promena tj. uvođenje organizovanih skrining programa i podsticanje oportunističkih skrininga je od izuzetnog značaja. Ona utiče na prevenciju nastanka tumora, smanjenje mortaliteta, prevenciju komplikacija, smanjenja troškova lečenja i poboljšanje kvaliteta života.

Tokom 2022. godine, koliko je dozvoljavala epidemiološka situacija, u svim opštinama su se sprovodili skriningi raka debelog creva, dojke i grlića materice.

Dijabetes melitus

Dijabetes melitus, MKB 10 (E10-E14) predstavlja grupu metaboličkih poremećaja koju karakteriše hiperglikemija kao posledica defekta u insulinskoj sekreciji ili aktivnosti. Procena SZO je da je u 2021. godini u svetu od dijabetesa bolovalo 537 miliona ljudi i da će se broj obolelih od dijabetesa do 2045. godine povećati na 783 miliona. Prema proceni IZJZ Srbije, u Republici Srbiji, bez Kosova i Metohije, od dijabetesa boluje približno 700.000 osoba ili 12,2% odraslog stanovništva. Broj osoba sa tipom 2 dijabetesa je mnogostruko veći (95%) u odnosu na osobe sa tipom 1 dijabetesa (5%). Pri tom, prema procenama domaćih eksperata i na osnovu rezultata međunarodnih studija, 40% osoba sa tipom 2 dijabetesa nema postavljenu dijagnozu i ne zna za svoju bolest, te je jasno da je realan broj obolelih od dijabetesa i u našem okrugu mnogo veći od prijavljenog od strane izabranih doktora.

U 2022. godini registrovano je 9,3% više novoobolelih nego 2021. godine, 12,5% više nego na petogodišnjem i 13,4% više nego na desetogodišnjem proseku prijavljivanja novoobolelih (Tabela 13).

Tabela 13. Distribucija broja novoobolelih i incidencije dijabetesa melitusa po polu u Južnobanatskom okrugu od 2020. do 2022.godine, petogodišnji i desetogodišnji prosek

Period	Oboleli	Ukupno		Tip 1		Tip 2	
		broj	Inc	broj	Inc	broj	Inc
Desetogodišnji prosek (2012-2021)		970,4	345,1	11,3	4,0	959,1	341,1
Petogodišnji prosek (2017-2021)		977,4	352,4	7,8	2,8	969,6	349,5
2020	ukupno	963	347,2	6	2,2	957	344,9
	muškarci	459	336,2	4	2,9	455	333,3
	žene	504	357,7	2	1,4	502	356,3
2021	ukupno	1006	366,9	6	2,2	1000	364,7
	muškarci	479	355,2	4	2,9	475	352,2
	žene	527	378,3	2	1,4	525	376,9
2022	ukupno	1100	403,6	8	2,9	1092	400,6
	muškarci	517	385,6	5	3,7	512	381,8
	žene	583	421,0	3	2,2	580	418,9

Posmatrajući opštine, u odnosu na okrug (Inc 2,9), incidence dijabetesa melitusa tip 1 u 2022. godini bila je veća u Opovu (Inc 10,5), Alibunaru (Inc 5,6), Vršcu (Inc 4,2) i Pančevu (Inc 3,4), dok u Kovinu, Kovačici, Beloj Crkvi i Plandištu, nije bilo registrovanih obolelih od DM tip 1 (Tabela 14).

U odnosu na okrug (Inc 400,6), incidence DM tip 2 u 2022. godini su bile veće u Plandištu (Inc 680,1), Opovu (Inc 662,5), Beloj Crkvi (Inc 475,6), Kovinu (Inc 443,2), Vršcu (Inc 406,4,8) a manje u Kovačici (Inc 400,5), Pančevu (Inc 350,4) i Alibunaru (Inc 286,2).

Tabela 14. Distribucija broja obolelih i incidencije dijabetesa melitusa tip 1 i tip 2 po opštinama Južnobanatskog okruga od 2020. do 2022.godine

Godina		JBO	Pančevo	Vršac	Kovin	Kovačica	Opovo	B. Crkva	Plandište	Alibunar
2020	DM 1	6	2	1	0	3	0	0	0	0
	Inc	2,2	1,7	2,0	0	12,7	0	0	0	0
	DM 2	957	376	163	119	80	52	65	50	52
	Inc	344,9	314,6	333,2	381,5	337,6	541,1	406,9	490,2	284,2
2021	DM 1	6	2	2	1	0	0	0	0	1
	Inc	2,2	1,7	4,1	3,3	0	0	0	0	5,6
	DM 2	1000	387	180	119	86	57	73	54	44
	Inc	364,7	326,1	372,8	388,0	367,9	596,4	465,0	542,7	245,2
2022	DM 1	8	4	2	0	0	1	0	0	1
	Inc	2,9	3,4	4,2	0	0	10,5	0	0	5,6
	DM 2	1092	414	195	135	93	63	74	67	51
	Inc	400,6	350,4	406,4	443,2	400,5	662,5	475,6	680,1	286,2

Prema podacima IZJZ Srbije u Južnobanatskom okrugu je u 2021. godini od dijabetesa melitusa umrlo 120 osoba, što je 9,8% manje nego u 2020. godini, 2,4% više nego na petogodišnjem i 0,4% manje nego na desetogodišnjem proseku umrlih (Tabela 15).

Tabela 15. Distribucija broja umrlih i mortalitet dijabetesa melitusa po polu u Južnobanatskom okrugu u periodu 2020-2021.godine, petogodišnji i desetogodišnji proseki

Period	Umrli	Ukupno		Tip 1		Tip 2	
		broj	Mt	broj	Mt	broj	Mt
Desetogodišnji prosek (2011-2020)	Ukupno	119,7	42,4	55,6	19,6	63,5	22,4
Petogodišnji prosek (2016-2020)	ukupno	117,2	41,9	52,4	18,8	63,6	22,8
2020	ukupno	133	48,7	56	20,9	77	28,0
	muškarci	62	45,8	27	19,9	35	25,8
	žene	71	51,5	29	20,7	42	30,0
2021	ukupno	120	44,0	62	22,7	58	20,9
	muškarci	53	39,5	27	20,1	26	19,4
	žene	67	24,6	35	25,3	32	23,1
2022*	ukupno	35	/	23	/	12	/

* Preliminarni podaci, dopuna podacima Republičkog zavoda za statistiku očekuje se do kraja 2023.

Akutni koronarni sindrom (AKS)

Kardiovaskularne bolesti (KVB) se nalaze na prvom mestu kao uzrok obolevanja i umiranja od svih bolesti i u 2021. godini činile su 41,1% udela u umiranju od svih bolesti u Srbiji. Predstavljaju veliku i heterogenu grupu oboljenja prema MKB 10 (šifre I00 – I99). Nestabilna angina pectoris, infarkt miokarda i iznenadna srčana smrt predstavljaju akutne oblike ishemijske bolesti srca pod zajedničkim nazivom akutni koronarni sindrom (AKS). Prema podacima SZO, u svetu od akutnog infarkta miokarda godišnje oboli šest miliona ljudi, pri čemu umre više od 25% slučajeva. U Srbiji su u 2021. godini od AKS obolele 22.763 osobe i umrlo je 4.299 osoba.

Kao i svake godine i tokom 2022. godine veliki broj pacijenata obolelih od AKS iz Južnog Banata se lečio u zdravstvenim ustanovama u Beogradu i Sremskoj Kamenici. Kompletirajući podatke Registra za AKS ZIJZ Pančevo, sa podacima zdravstvenih ustanova u Beogradu i Sremskoj Kamenici, IZIJZ Srbije publikovao je podatke za 2021. godinu, dok su za 2022. godinu sa * prikazani trenutni raspoloživi podaci Registra za AKS ZIJZ Pančevo radi uvida, a kompletiranje baze novoobolelih i umrlih u 2022. godini se očekuje krajem 2023. godine.

Posmatrajući poslednje kompletirane podatke u 2021. godini registrovano je 32,8% više novoobolelih nego 2020. godine, 12,3% više nego na petogodišnjem i 15% više nego na desetogodišnjem proseku registrovanja novoobolelih. Od ukupnog broja obolelih od AKS u 2021. godini, infarkt miokarda je dijagnostikovao kod 74,1%, a nestabilna angina pectoris u 25,1% obolelih.

Incidence pokazuju da od AKS znatno češće obolevaju muškarci nego žene (Tabela 16).

U istom periodu 2021. godine registrovano je 138 osoba umrlih od AKS, što je 1,5% više nego 2020. godine, 0,7% manje nego na petogodišnjem i 10,4% manje nego na desetogodišnjem proseku, što ukazuje na postepen pad broja umrlih od AKS. Infarkt miokarda je tokom 2021. godine bio uzrok 98,6% smrtnih ishoda od AKS, a angina pectoris uzrok 1,4% smrtnih ishoda. Mortalitet pokazuje da od AKS znatno češće umiru muškarci nego žene (Tabela 17).

Tabela 16. Distribucija broja novoobolelih i incidencije akutnog koronarnog sindroma (AKS), infarkta miokarda i nestabilne angine po polu u Južnobanatskom okrugu od 2020. do 2021. godine, petogodišnji i desetogodišnji prosek

Period		AKS		Infarkt		Nestabilna angina	
		broj	Inc	broj	Inc	broj	Inc
Desetogodišnji prosek (2012-2021)		844,9	300,5	750,6	266,9	90,5	32,2
Petogodišnji prosek (2017-2021)		865,6	312,0	730,4	263,3	127,6	46,0
2020	ukupno	732	265,9	635	230,7	59	21,4
	muškarci	440	324,9	371	274,0	33	24,4
	žene	292	208,8	264	188,8	26	18,6
2021	ukupno	972	356,6	720	264,2	252	92,5
	muškarci	623	464,6	478	356,5	145	108,1
	žene	349	252,0	242	174,8	107	77,3
2022*		389	/	338	/	51	/

*Kompletiranje baze Registra za AKS za 2022.godinu očekuje se do kraja 2023.god.

Tabela 17. Distribucija broja umrlih i mortalitet AKS, infarkta miokarda i nestabilne angine po polu u Južnobanatskom okrugu od 2020 - 2021. godine, petogodišnji i desetogodišnji prosek

Period		AKS		Infarkt		Nestabilna angina	
		broj	Mt	broj	Mt	broj	Mt
Desetogodišnji prosek (2012-2021)		154,1	54,4	152,3	53,7	1,8	0,6
Petogodišnji prosek (2017-2021)		139,0	49,8	137,8	49,1	1,2	0,4
2020	ukupno	136	49,4	134	48,7	2	0,7
	muškarci	73	53,9	73	53,9	0	0
	žene	63	45,0	61	43,6	2	1,4
2021	ukupno	138	50,6	136	49,9	2	0,7
	muškarci	92	68,6	90	67,1	2	1,5
	žene	46	33,2	46	33,2	0	0
2022*		40	/	39	/	1	/

* Dopuna podataka o umrlim za 2022.godinu očekuje se do kraja 2023.god

Ostala hronična nezarazna oboljenja

Kao i prethodnih godina evidentirano je lošije prijavljivanje novoobolelih od ostalih HNO (hronična bubrežna insuficijencija, reumatske groznice, endemska nefropatija, psihoze, narkomanija i drugo) i postoje lošiji podaci za praćenje i analizu kretanja ovih bolesti. Iz grupe ostalih HNO u 2021. godini prijavljeno je 136 novoobolelih, što je za 31,7% manje nego 2021. godine i 22% manje u odnosu na petogodišnji prosek (174,4). Takođe u 2022. godini registrovano je 500 osoba umrlih od ostalih HNO, što je 5,3% više nego 2021. godine i 9% više u odnosu na petogodišnji prosek prijavljivanja (458,6) (Tabela 18 i 19).

Tabela 18. Distribucija broja novoobolelih od ostalih HNO u Južnobanatskom okrugu od 2020. do 2022. godine i petogodišnji prosek

Bolest	Broj obolelih			
	Petogodišnji prosek (2017-2021)	2020	2021	2022
Hronična insuficijencija bubrega (N 18)	5,8	3	2	13
Reumatska groznica (I 00 – I 09)	0	0	0	0
Endemska nefropatija (N 15.0)	0	0	0	0
Druge (D66–D67, F00-03, F06, F10,F11–F19, F20-23,F28-29, F30-32, F84, G71, J44, J45, J47)	168,6	155	197	123
Bolesti krvnih sudova mozga (I60-I69)	/	/	/	/
UKUPNO	174,4	158	199	136

Tabela 19. Distribucija broja umrlih od ostalih HNO u Južnobanatskom okrugu od 2020. do 2022. godine i petogodišnji prosek

Bolest	Broj umrlih			
	Petogodišnji prosek (2017-2021)	2020	2021	2022
Hronična insuficijencija bubrega (N 18)	60,2	73	68	52
Reumatska groznica (I 00 – I 09)	0,4	0	0	0
Endemska nefropatija (N 15.0)	0	0	0	0
Druge (D66–D67, F00-03, F06, F10,F11–F19, F20-23,F28-29, F30-32, F84, G71, J44, J45, J47)	131,4	138	136	172
Bolesti krvnih sudova mozga (I60-I69)	266,6	260	271	276
UKUPNO	458,6	471	475	500

Izveštaj o kretanju vodećih HNO je urađen na osnovu prijave nezaraznih bolesti koje su dostavljene i podataka koji su prikupljeni od strane ZJZ Pančevo iz zdravstvenih ustanova sa teritorije Južnog Banata, Beograda, Novog Sada, Sremske Kamenice i drugih gradova gde su lečeni stanovnici Južnobanatskog okruga. Kao izvor podataka korišćen je Registar za rak, Registar za dijabet, Registar za AKS, Registar ostalih nezaraznih bolesti i Baze umrlih ZJZ Pančevo, kao i publikovani podaci IZJZ Srbije i Republičkog zavoda za statistiku.

prikaz higijenskog stanja u Južnobanatskom okrugu

PRAĆENJE KVALITETA VAZDUHA U ŽIVOTNOJ SREDINI NA PODRUČJU JUŽNOBANATSKOG OKRUGA

Zdrava životna sredina podrazumeva međusobnu uzajamnu ravnotežu i sadejstvo svih njenih elemenata: zemljišta, vode, vazduha, biljnog i životinjskog sveta. Zagađenje vazduha je značajno sa aspekta uticaja na životnu sredinu i sa aspekta uticaja na zdravlje ljudi. Mnogobrojna saznanja o štetnom dejstvu aerozagađenja na ljude dobijena su posle masovnih katastrofa uzrokovanih aerozagađenjem u nekim velikim svetskim gradovima, kao i iz podataka zaštite radnika na radu i studija o humanoj i animalnoj populaciji. Međutim, prisutnost zagađujućih materija i u malim koncentracijama uz prolongirano dejstvo može imati štetni uticaj po zdravlje ljudi. Emitovane zagađujuće materije u atmosferi mogu nagraditi nove štetne supstance u atmosferi, a svakako se u njoj mogu naći i zagađenja preneti sa većih udaljenosti. Kakav će i koliki efekat na zdravlje imati zagađenje iz vazduha zavisi od mnogih činilaca (od vrste i koncentracija štetnih supstanci u vazduhu, veličine ventilacije, stanja respiratorne sluznice, ukupnog zdravstvenog stanja, životne dobi).

O aerozagađenju se češće govori kao o činiocu koji doprinosi nastanku bolesti ili pogoršanju već postojeće bolesti (pre svega respiratornih i kardiovaskularnih), nego kao o primarnom činiocu za nastanak nekog oboljenja. Procena zdravstvenog rizika za ljude od izloženosti zagađenom vazduhu moguća je na osnovu dugoročnog praćenja koncentracija zagađujućih materija u vazduhu i praćenja zdravstvenog stanja stanovništva, pre svega onih zdravstvenih ishoda za koje se zna da su povezani sa zagađenjem iz vazduha.

Zavod za javno zdravlje Pančevo, kao ovlašćena i akreditovana ustanova je vršio sistematsko praćenje kvaliteta vazduha u životnoj sredini u gradovima Pančevu, Vršcu i Kovinu. U Pančevu na pet mernih mesta, u gradu Vršcu na tri merna mesta i u Kovinu na jednom mernom mestu. Merna mesta na kojima je vršen monitoring pripadaju mreži lokalnih urbanih stanica za praćenje imisije zagađujućih materija u ambijentalnom vazduhu. Na svim mernim mestima nisu praćeni isti polutanti. Najveći broj polutanata praćen je na mernim mestima Vatrogasni dom i Zavod u gradu Pančevu.

AEROZAGAĐENJE U PANČEVU, KOVINU I VRŠCU

PANČEVO

Aerosediment – ukupne taložne materije su praćene na dva merna mesta u gradu Pančevu. Tokom svih meseci 2022. godine nije bilo prekoračenja mesečne granične vrednosti imisije za ukupan aerosediment. Srednja godišnja vrednost nije prekoračila godišnju graničnu vrednost (GV).

Čađ je merena ukupno u 730 uzoraka na dva merna mesta u Pančevu (Zavod i Vatrogasni dom). Isti broj prekoračenja registrovan je na obe lokacije (3). Najveća maksimalna koncentracija bila je na lokaciji Zavod ($82\mu\text{g}/\text{m}^3$). Najveća srednja godišnja vrednost za čađ je iznosila $11,61\mu\text{g}/\text{m}^3$ na lokaciji Vatrogasni dom. Distribucija prosečnih mesečnih koncentracija čađi na svim lokalitetima u gradu Pančevu ukazuje na prisustvo većih koncentracija ovog polutanta u zimskim mesecima, tj. u periodu grejanja.

Sumpordioksid je praćen na dva merna mesta u gradu Pančevu i nema prekoračenja GV za ovaj polutant. Prosečna godišnja koncentracija je niska $8,12\mu\text{g}/\text{m}^3$ i u okviru je preporučene prosečne godišnje koncentracije.

*Indeks kvaliteta vazduha (SAQI_11) je procenjen prema vrednostima koje su date u Knežević J i sar., Kvalitet vazduha u Republici Srbiji 2019 godine, Ministarstvo zaštite životne sredine, Agencija za zaštitu životne sredine, Beograd, 2020.

Sve vrednosti indeksa kvaliteta vazduha za sumpordioksid u svim uzorcima su pripadale klasi „odličan“ i nisu imale zdravstveni i ekološki značaj.

SO2 Zavod		godina 2022.		
SAQI_11 Indeks kvaliteta vazduha		Koncentracija ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Broj dana	%
	odličan	0-50	365	100.0
	dobar	50,1-75,0	0	0.0
	prihvatljiv	75,1-125,0	0	0.0
	zagađen	125,1-187,5	0	0.0
	jako zagađen	>187,5	0	0.0
			365	100.0

SO ₂ Vatrogasni dom		godina 2022.		
SAQI_11		Koncentracija	broj	%
Indeks kvaliteta vazduha		(µg/m ³)	dana	
	odličan	0-50	365	100.0
	dobar	50,1-75,0	0	0.0
	prihvatljiv	75,1-125,0	0	0.0
	zagađen	125,1-187,5	0	0.0
	jako zagađen	>187,5	0	0.0
			365	100.0

Azotdioksid je praćen na dva mesta u gradu Pančevu (Zavod, Vatrogasni dom) i nema prekoračenja GV za ovaj polutant. Prosečna godišnja koncentracija od 12,37µg/m³ niža je od granične vrednosti na godišnjem nivou i ispod je kritičnog nivoa za zaštitu vegetacije.

NO ₂ Zavod		2022		
SAQI_11		Koncentracija	Broj dana	%
Indeks kvaliteta vazduha		µg/m ³		
	odličan	0-42.5	363	99.5
	dobar	42.6-60	2	0.5
	prihvatljiv	60.1-85	0	0.0
	zagađen	85.1-125	0	0.0
	jako zagađen	>125	0	0.0
			365	100

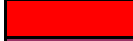
NO ₂ Vatrogasni dom		2022. godina		
SAQI_11		Koncentracija	Broj dana	%
Indeks kvaliteta vazduha		µg/m ³		
	odličan	0-42.5	323	98.2
	dobar	42.6-60	6	1.8
	prihvatljiv	60.1-85	0	0.0
	zagađen	85.1-125	0	0.0
	jako zagađen	>125	0	0.0
			329	100.0

Azotni oksidi praćeni su na mernom mestu Narodna bašta automatskim monitoringom u gradu Pančevu u ukupno 337 uzoraka. Prosečna godišnja koncentracija je iznosila 41,41µg/m³, a najviša izmerena 116,29µg/m³.

Ukupne suspendovane čestice PM₁₀

U gradu Pančevu sistematski je svakodnevno praćena koncentracija PM₁₀ u ambijentalnom vazduhu na tri merna mesta – Strelišće, Nova Misa i automatsko merenje na lokaciji Narodna bašta. Od ukupno 1067 uzoraka, u ukupno 166 (15,6%) izmerene koncentracije su prekoraćile GV. Prosećna godišnja koncentracija za ovaj polutant iznosi 34,63µg/m³ (35,59µg/m³ na lokaciji Narodna bašta, 34,92µg/m³ na lokaciji Strelišća i 33,37µg/m³ na lokaciji Nova Misa). Sve prosećne godišnje vrednosti su manje od granićne godišnje vrednosti (40µg/m³) prema zakonskoj regulativi. Najviša izmerena koncentracija iznosila je 150,53µg/m³ na lokaciji Narodna bašta, 170µg/m³ na lokaciji Strelišće i 166µg/m³ na lokaciji Nova Misa.

Prosećna godišnja koncentracija olova u PM₁₀ na lokacijama Strelišće i Nova Misa je bila niža od godišnje granićne vrednosti. Prosećna godišnja koncentracija benzo(a)pirena na lokacijama Strelišće i Nova Misa je bila niža od ciljne vrednosti na godišnjem nivou.

PM10 Nova Misa		2022. godina		
SAQI_11 * Indeks kvaliteta vazduha		Koncentracija µg/m ³	Broj dana	%
	odlićan	0-20	93	25.5
	dobar	20,1-40	191	52.3
	prihvatljiv	40,1-50	29	7.9
	zagađen	50,1-100	46	12.6
	jako zagađen	>100	6	1.6
			365	100.0

PM10 Strelišće		2022. godina		
SAQI_11 * Indeks kvaliteta vazduha		Koncentracija µg/m ³	Broj dana	%
	odlićan	0-20	65	17.9
	dobar	20,1-40	206	56.7
	prihvatljiv	40,1-50	34	9.4
	zagađen	50,1-100	53	14.6
	jako zagađen	>100	5	1.4
			363	100.0

PM 10		Narodna bašta	2022. godina	
SAQI_11 * Indeks kvaliteta vazduha		Koncentracija (µg/m³)	Broj dana	%
	odličan	0-20	66	19.5
	dobar	20,1-40	178	52.5
	prihvatljiv	40,1-50	39	11.5
	zagađen	50,1-100	45	13.3
	jako zagađen	>100	11	3.2
			339	100.0

Ukupne suspendovane čestice $\text{PM}_{2,5}$ praćene su kontinualno automatski na mernom mestu Narodna bašta tokom 2022. godine. Prosečna koncentracija za dostupnih 339 dnevnih uzoraka za ovaj period merenja bila je $23,72\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Amonijak je kao specifični polutant sistematski praćen u gradu Pančevu na mernom mestu Narodna bašta u ukupno 337 uzoraka bez prekoračenja maksimalno dozvoljene dnevne koncentracije. Srednja godišnja koncentracija iznosila je $2,15\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Lako isparljivi ugljovodonici – benzen, toluen, ksilen (BTX) praćeni su u ukupno 342 uzorka ambijentalnog vazduha na tri merna mesta u Pančevu na mernom mestu Narodna bašta.

Benzen je izmeren u prosečnoj godišnjoj koncentraciji od $0,94\mu\text{g}/\text{m}^3$ koja je u nivou propisane granične vrednosti za godišnji nivo. Maksimalna izmerena koncentracija benzena je iznosila $7,25\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Toluen Prosečna godišnja koncentracija ovog polutanta u ambijentalnom vazduhu u Pančevu iznosila je $7,06\mu\text{g}/\text{m}^3$. Maksimalna izmerena koncentracija toluena je iznosila $56,85\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Ksilen je u ambijentalnom vazduhu u Pančevu prisutan u prosečnoj godišnjoj koncentraciji od $13,67\mu\text{g}/\text{m}^3$. Maksimalna izmerena koncentracija je iznosila $1316,60\mu\text{g}/\text{m}^3$.

KOVIN

Praćenje zagađujućih materija u ambijentalnom vazduhu u Kovinu u 2022. godini je vršeno za sledeće parametre:

Aerosediment – ukupne taložne materije su praćene na jednom mernom mestu u Kovinu i nije bilo prekoračenja mesečne granične vrednosti imisije za ukupan aerosediment. Srednja vrednost nije prekoračila godišnju graničnu vrednost.

Suspendovane čestice PM₁₀ su ispitivane u 56 uzoraka ambijentalnog vazduha Kovina. Prosečna godišnja koncentracija bila je 33,14µg/m³. Maksimalno izmerena koncentracija je bila 90µg/m³.

Amonijak je ispitivan u 56 uzoraka ambijentalnog vazduha Kovina. Izmerene koncentracije nisu prekoračivale dnevne granične vrednosti. Najviša izmerena koncentracija iznosila je 29 µg/m³.

Sumpordioksid je ispitivan u 365 uzoraka ambijentalnog vazduha Kovina. Izmerene koncentracije nisu prekoračivale dnevne granične vrednosti. Najviša izmerena koncentracija iznosila je 15 µg/m³.

Azotdioksid je ispitivan u 365 uzoraka ambijentalnog vazduha Kovina. Izmerene koncentracije nisu prekoračivale dnevne granične vrednosti. Najviša izmerena koncentracija iznosila je 29 µg/m³.

VRŠAC

Praćenje zagađujućih materija u ambijentalnom vazduhu u Vršcu je realizovano na tri merna mesta: Carinski terminal, Opština i Vojnički trg.

Tokom 2022. godine na mernim mestima Carinski terminal i opština nisu izmerene koncentracije veće od granične vrednosti od 50µg/m³ za parametar čađ.

Prosečna koncentracija čađi na lokaciji Opština (17,41µg/m³) je veća od prosečne koncentracije na lokaciji Carinski terminal (6,81µg/m³). Čađ je više prisutna na lokaciji Opština i razlika u opterećenosti dva merna mesta ukazuje na poreklo čestica čađi od saobraćaja i iz ložišta. Distribucija prosečnih mesečnih koncentracija čađi na oba lokaliteta u gradu Vršcu ukazuje na prisustvo većih koncentracija ovog polutanta u zimskim mesecima u periodu grejanja.

Suspendovane čestice PM₁₀ sistematski su praćene u Vršcu na dva merna mesta, Carinski terminal i Vojnički trg. Od ukupno 423 ispitanih uzoraka vazduha u 21 (4,96%) uzoraka koncentracije su bile veće od GV (1 na mernom mestu Carinski terminal i 20 na mernom mestu Vojnički Trg). Maksimalna izmerena koncentracija PM₁₀ iznosila je 91µg/m³ na mernom mestu Vojnički trg. Prosečna godišnja koncentracija PM₁₀ u ambijentalnom vazduhu u Vršcu od 25,41µg/m³ (24,48 µg/m³ na mernom nestu Carinski terminal i 26,34 µg/m³ na mernom mestu Vojnički trg) niža je od propisane prosečne godišnje koncentracije. U uzorcima ukupnih suspendovanih čestica uzetih u ambijentalnom vazduhu u Vršcu određivane su i koncentracije teških metala. Nije bilo prekoračenja godišnjih graničnih i ciljnih vrednosti.

PM 10 Vršac, Carinski terminal		2022 godina		
SAQI_11 * Indeks kvaliteta vatduha		Koncentracija ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Broj dana	%
	odličan	0-20	1	1.7
	dobar	20,1-40	52	89.7
	prihvatljiv	40,1-50	4	6.9
	zagađen	50,1-100	1	1.7
	jak zagađen	>100	0	0.0
			58	100.0

PM 10 Vršac, Vojnički trg		2022. godina		
SAQI_11 * Indeks kvaliteta vazduha		Koncentracija ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Broj dana	%
	odličan	0-20	5	1.4
	dobar	20,1-40	318	87.1
	prihvatljiv	40,1-50	22	6.0
	zagađen	50,1-100	20	5.5
	jako zagađen	>100	0	0.0
			365	100.0

Na osnovu rezultata monitoringa kvaliteta vazduha na području Južnobanatskog okruga može se zaključiti da rezultati u pogledu pojedinih osnovnih zagađujućih supstancija – aerosedimenta, sumpordioksida i azotdioksida su zadovoljavajući, čađi kao i rezultati ispitivanja svih specifičnih polutanata uključujući i teške metale.

Kvalitet ambijentalnog vazduha u pogledu povećane koncentracije i ukupnih suspendovanih čestica ne prekoračuje godišnje granične vrednosti prema nacionalnoj regulativi, ali u poređenju sa preporukama Svetske zdravstvene organizacije, ove vrednosti su iznad preporučenih. Zdravstveni rizik postoji za bilo koju koncentraciju ovog polutanta u vazduhu, pre svega za osetljive populacione grupe. Potreban je rad na prevenciji nastanka štetnih kardiovaskularnih, respiratornih i drugih zdravstvenih ishoda.

Azotdioksid sistematski je praćen u Vršcu na dva merna mesta, Carinski terminal i Opština. Od ukupno 712 ispitanih uzoraka vazduha nije bilo uzoraka sa koncentracijama većim od GV. Maksimalna izmerena koncentracija azotdioksida iznosila je $11,51\mu\text{g}/\text{m}^3$ na mernom mestu Opština. Prosečna godišnja koncentracija azotdioksida u ambijentalnom vazduhu u Vršcu od $8,18\mu\text{g}/\text{m}^3$ (na lokaciji Carinski terminal $4,85\mu\text{g}/\text{m}^3$ i na lokaciji Opština $11,51\mu\text{g}/\text{m}^3$) niža je od propisane prosečne godišnje koncentracije.

NO2 Vršac, Opština		2022. godina		
SAQI_11 * Indeks kvaliteta vazduha		Koncentracija ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Broj dana	%
	odličan	0-42.5	357	100.0
	dobar	42.6-60.0	0	0.0
	prihvatljiv	60.1-85.0	0	0.0
	zagađen	85.1-125.0	0	0.0
	jako zagađen	>125.0	0	0.0
			357	100.0

NO2 Vršac, Carinski terminal		2022. godina		
SAQI_11 * Indeks kvaliteta vazduha		Koncentracija ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Broj dana	%
	odličan	0-42.5	355	100.0
	dobar	42.6-60.0	0	0.0
	prihvatljiv	60.1-85.0	0	0.0
	zagađen	85.1-125.0	0	0.0
	jako zagađen	>125.0	0	0.0
			355	100.0

PRAĆENJE REZULTATA MERENJA ALERGENOG POLENA NA TERITORIJI GRADA PANČEVA I OKOLINE

Polen biljaka je za čoveka jedan od najznačajnijih alergena u vazduhu. Polenova zrna kod više od 20% ljudske populacije izazivaju alergijske reakcije (bronhitis, konjuktivitis, dermatitis, polenska kijavica), dok u slučaju dugotrajnog i višegodišnjeg izlaganja visokim koncentracijama jedan deo ljudske populacije oboleva od hroničnog bronhitisa i bronhijalne astme. Zagađenost vazduha u urbanim, industrijskim sredinama doprinosi pojačanom alergijskom dejstvu aeropolena.

Merenje koncentracije polena 24 alergene biljne vrste u vazduhu obavlja se u okviru sistematskog praćenja koncentracije polena na teritoriji Grada Pančeva, u okviru državne mreže za monitoring alergnog polena koji vrši Agencija za zaštitu životne sredine. Merno mesto za uzorkovanje polena je u centru Pančeva, na zgradi Gradske uprave Pančevo.

Vremenski period kontinuiranog uzimanja uzoraka počinje početkom februara i traje do prvih novembarskih dana, u zavisnosti od vremenskih uslova.

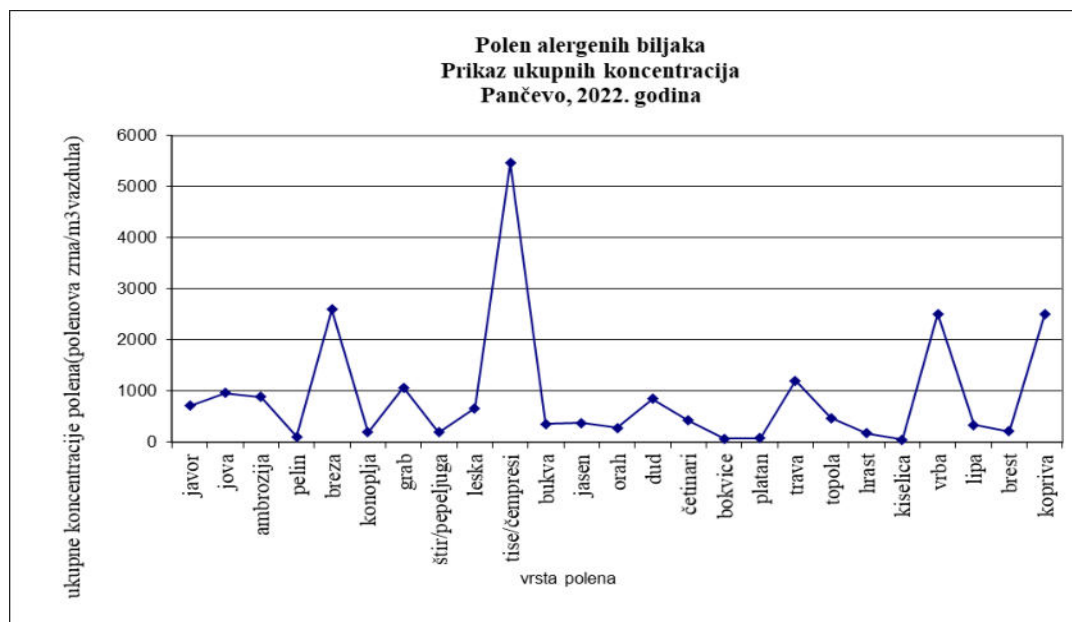
Merenja polena u vazduhu obuhvataju tri sezone cvetanja:

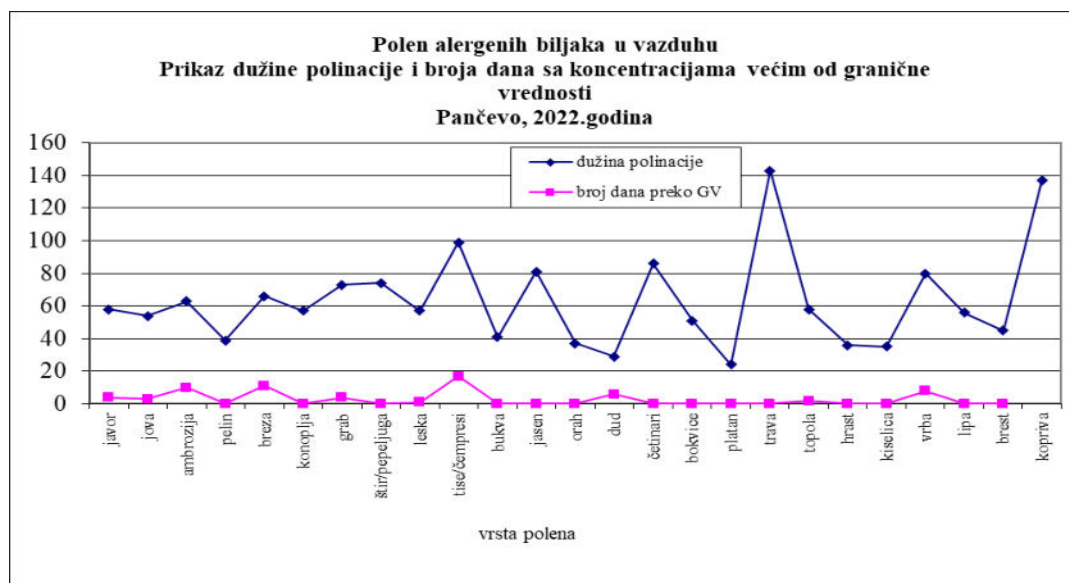
- sezonu cvetanja drveća koja počinje početkom februara cvetanjem leske i jove i traje do početka maja;
- sezonu cvetanja trava koja traje od maja do druge dekade jula, a osim cvetanja trava karakteriše je i cvetanje borova i lipa;
- sezonu cvetanja korova koja traje od druge polovine jula do početka novembra meseca i karakteriše je cvetanje ambrozije.

Vrši se identifikacija polena sledećih biljnih vrsta: leska, jova, tise i čempresi, brest, topola, javor, vrba, jasen, breza, grab, platan, orah, hrast, bor, konoplja, trave, lipa, bokvica, kiselica, koprive, štir, pelin i ambrozija.

Rezultati merenja aerogenog polena u vazduhu grada Pančeva su tabelarno prikazani.

Grafički prikaz rezultata merenja aeropolena u 2022. godini

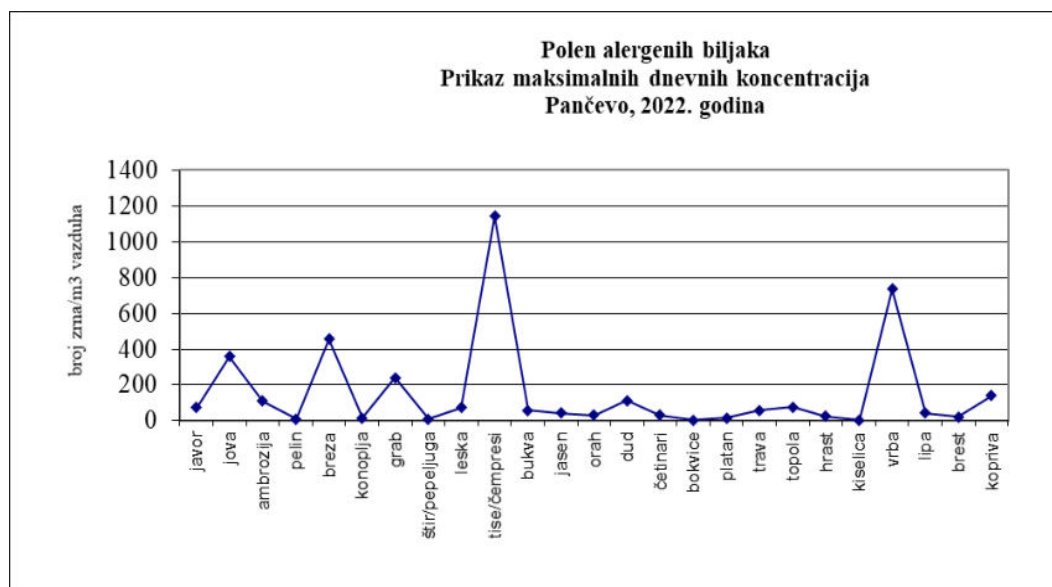

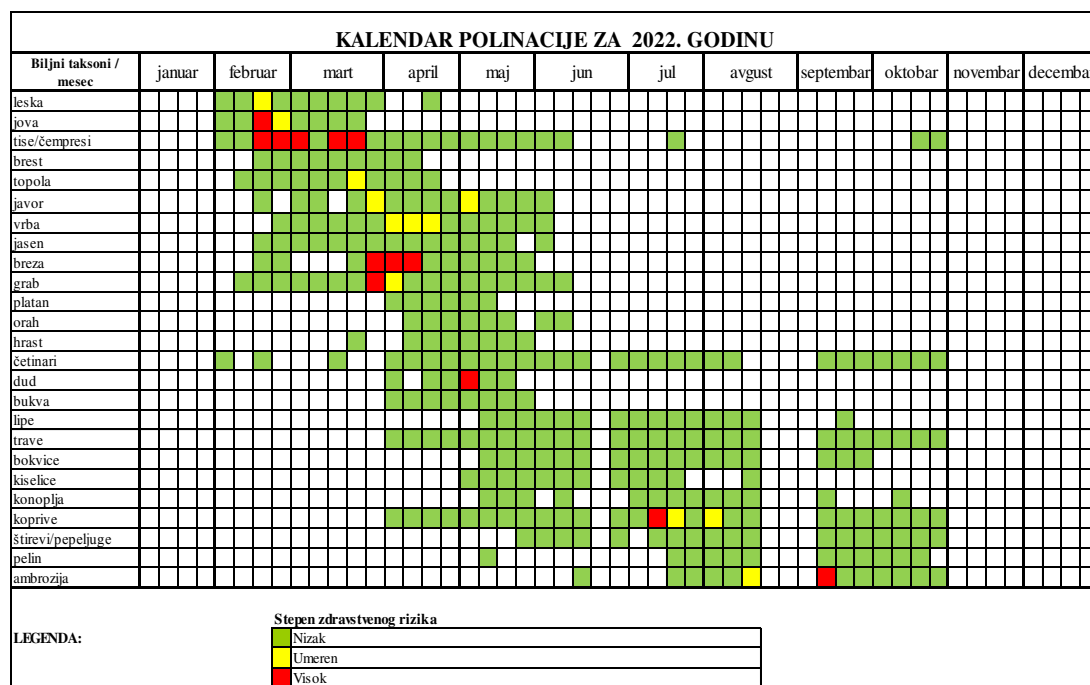
Iz grafičkog prikaza ukupnih koncentracija polena na godišnjem nivou vidi se da su u vazduhu u Pančevu tokom perioda merenja u 2022. godini najviše koncentracije polena bile ukupne koncentracije polena tisa i čempresa (5455 polenovih zrna/m³ vazduha), breze (2598 polenovih zrna/m³ vazduha), koprive (2495 polenovih zrna/m³ vazduha), trava (1201 polenovih zrna/m³ vazduha) i graba (1066 polenovih zrna/m³ vazduha).

Tokom mernog perioda u 2022. godini najdužu polinaciju imale su trave (146 dana), koprive (138 dana), tise i čempresi (100 dana), četinari (89 dana) i vrbe (80 dana), dok su ostale vrste alergeničkih biljaka imale manju dužinu polinacije.

Najveći broj dana sa koncentracijama većim od granične vrednosti za polen alergeničkih biljaka zabeležen je za polen tisa i čempresa (17 dana), breze (11 dana), ambrozije (10 dana), vrbe (8 dana) i dudu (6 dana).

Najveće vrednosti **maksimalne dnevne koncentracije** imale su koncentracije polena tisa i čempresa (1143 polenovih zrna/m³ vazduha), vrba (736 polenovih zrna/m³ vazduha), breze (polenovih zrna/m³ vazduha), jove (358 polenovih zrna/m³ vazduha) i graba (240 polenovih zrna/m³ vazduha). Granična vrednost za koncentracije polena ambrozije u vazduhu se razlikuje od polena drugih vrsta te je potencijalni rizik od polena ambrozije za pojavu alergijskih oboljenja veći nego rizik istih koncentracija drugih vrsta.

Ocena zdravstvenog rizika

U periodu od 5-43 nedelje 2022. godine ukupan broj dana koji je ocenjen sa: umerenim zdravstvenim rizikom po nastanak alergijskih reakcija je iznosio za polen: ambrozije 9 dana, javora 4 dana, duda 4 dana, koprive 3 dana, tisa i čempresa 2 dana, breze 3 dan, jove 2 dana, topole 2 dana, graba 2 dana i leske 1 dan; visoki zdravstveni rizik po nastanak alergijskih reakcija je bio za polen: tisa i čempresa 15 dana, breze 8 dana, graba 2 dana, duda 2 dana, jove 1 dan, koprive 1 dan i ambrozije 1 dan (Slika 5).

Ukupan broj dana koji je ocenjen sa umerenim rizikom najmanje za jednu vrstu alergena polena je bio u periodu od 5-43 nedelje 2022. godine 19 dana i sa visokim rizikom (kada je bar jedna vrsta ocenjena ovom ocenom) 32 dan, što je manje nego prošle godine kada je bilo 31 dana procenjeno sa umerenim rizikom i 39 dana sa visokim rizikom za pojavu alergijskih reakcija.

PRAĆENJE BUKE U ŽIVOTNOJ SREDINI NA PODRUČJU JUŽNOBANATSKOG OKRUGA

Buka je svaki neželjeni zvuk. Buka u životnoj sredini uglavnom je posledica ljudskih aktivnosti, ali buku može stvarati i priroda (udar groma, vodopadi, jaki vetrovi, životinje). Glavni izvori buke u komunalnoj sredini su saobraćaj, industrija, građevinski i javni radovi, rekreacija, sport, zabava. Saobraćaj je među najvažnijim izvorima buke, a čak 80% zagađenja bukom u gradovima uzrokuju automobili. Zbog toga je „zagađenje bukom“ postalo izrazit javnozdravstveni i ekološki problem. Kao posledica izloženosti velikoj buci mogu da se jave efekti na čulo sluha (auditivni) i efekti na ostale organe i tkiva (neauditivni).

Neauditivni zdravstveni efekti izraz su fiziološke reakcije na stres. Buka indirektno utiče na endokrini sistem i simpatički deo autonomnog nervnog sistema i podstiče izlučivanje stresogenih hormona. Većina efekata buke (smetnje kardiovaskularnog, digestivnog i imunološkog sistema, smanjenje pažnje i pamćenja, suženje vidnog polja) kratkotrajna je i prolazna. Te zdravstvene smetnje mogu preći i u hronične. Kod dece se zapažaju poremećaji koncentracije i pamćenja. Za dobar san bilo bi poželjno da buka ne prelazi 30 decibela, a pojedinačni zvučni nadražaji 45 decibela.

Sistematsko merenje buke u životnoj sredini uslov je za bolje upoznavanje štetnih efekata prekomerne buke i sprovođenje nadzora i smanjenja nivoa buke u svakodnevnom životu i radu.

Na odabranim mernim mestima merenja se vrše kontinualno, 24-časovno. Mere se glavni indikatori buke u životnoj sredini: dnevni- L_{day} (od 06-18h), večernji- $L_{evening}$ (od 18-22h) i noćni L_{night} (od 22-06h) nivoi buke u životnoj sredini kao i celodnevni nivo buke- L_{den} (00-24h). Pored glavnih mere se i pomoćni indikatori: L_{AE} , L_{AFmax} , L_{AFmin} i procentni nivoi $L_{N,T}$.

Na svakom mernom mestu meri se gustina saobraćaja brojanjem prolaska lakih i teških vozila.

U 2022. godini Zavod za javno zdravlje Pančevo vršio je monitoring buke u životnoj sredini u gradu Pančevu, Vršacu, opštini Kovin i Bela Crkva.

GRAD PANČEVO

Mreža mernih mesta za monitoring buke u Pančevu obuhvata 53 merna mesta raspoređeno u šest akustičkih zona.

Granične vrednosti indikatora buke na otvorenom prostoru

ZONA	NAMENA PROSTORA	NIVO BUKE U dB	
		ZA DAN I VEČE	ZA NOĆ
1.	Područja za odmor i rekreaciju, bolničke zone i oporavilišta, kulturno-istorijski lokaliteti, veliki parkovi	50	40
2.	Turistička područja, kampovi i školske zone	50	45
3.	Čisto stambena područja	55	45
4.	Poslovno-stambena područja, trgovačko-stambena područja i dečja igrališta	60	50
5.	Gradski centar, zanatska, trgovačka, administrativno-upravna zona sa stanovima, zona duž autoputeva, magistralnih i gradskih saobraćajnica	65	55
6.	Industrijska, skladišna i servisna područja i transportni terminali bez stambenih zgrada	Na granici ove zone buka ne sme prelaziti graničnu vrednost u zoni sa kojom se graniči	

Statističkom obradom rezultata merenja odabranih indikatora buke na mernim mestima za sistematsko merenje buke u Pančevu, u prolećnoj sezoni 2022. godine dobijene su prosečne vrednosti indikatora buke, prosečna prekoračenja graničnih vrednosti indikatora buke za pojedine periode merenja.

Najveća vrednost indikatora buke u životnoj sredini za dan: L_{day} (75,35dB) izmerena je u zoni 5: zona gradskog centra na MM 25-radni dan (prvo merenje-maturantski ples) – Trg Kralja Petra I 2-4.

Najveća vrednost indikatora buke u životnoj sredini za večer $L_{evening}$ (69,58dB) izmerena je u zoni 6: industrijska zona na MM 27 – Pančevački put br.169 (preko puta RNP).

Najveća vrednost indikatora buke u životnoj sredini za noć: L_{night} (68,61dB) izmerena je u zoni 3: čisto stambena područja na MM 37 – Poljska br.20, naselje Vojlovica (ograda RNP).

Najveća vrednost celodnevnog nivoa buke u životnoj sredini L_{den} (74,89dB) izmerena je u zoni 6: industrijska zona na MM 27 – Pančevački put br.169 (preko puta RNP).

Najmanja vrednost indikatora buke u životnoj sredini za dan L_{day} (48,12dB) i izmerena je u zoni 3: čisto stambena područja na MM 30 – Stojana Novakovića br.6, naselje Tesla.

Najmanja vrednost indikatora buke u životnoj sredini za večer $L_{evening}$ (41,48B) izmerena je u zoni 2: školska zona na MM 29 – OŠ „Mika Antić“ Dušana Petrovića - Šaneta br. 11, naselje Streljište.

Najmanja vrednost indikatora buke u životnoj sredini za noć: L_{night} (36,07dB) izmerena je u zoni 2: školska zona na MM 29 – OŠ „Mika Antić“ Dušana Petrovića - Šaneta br.11, naselje Strelište.

Najmanja vrednost celodnevnog nivoa buke u životnoj sredini L_{den} (49,05dB) izmerena je u zoni 2: školska zona na MM 29 – OŠ „Mika Antić“ Dušana Petrovića - Šaneta br.11, naselje Strelište.

Od 90776 stanovnika u gradu Pančevu u sezoni proleće 2022. godine:

- dnevnom bukom ugroženo je 13,56% ili 12311 stanovnika,
- dnevnom bukom veoma je ugroženo 9,65% ili 8763 stanovnika,
- noćnom bukom ugroženo je 15,14% ili 13650 stanovnik,
- noćnom bukom je veoma ugroženo 6,54% ili 5938 stanovnika.

Dominantan izvor buke u Pančevu je buka od saobraćaja na najvećem broju mernih mesta i buka od industrijskih postrojenja.

OPŠTINA BELA CRKVA

Monitoring buke u Beloj Crkvi realizovan je u toku prolećne i jesenje sezone na 3 merna mesta.

Na svim mernim mestima merenje buke se odvijalo radnim danom. Monitoringom su obuhvaćene 3 akustičke zone sa po jednim mernim mestom (zona 2, zona 3 i zona 5).

PROLEĆNA SEZONA			JESENJA SEZONA	
Oznaka	Zona*	Adresa mernog mesta	Zona*	Adresa mernog mesta
MM1	2	Tehnička škola „Sava Munćan“, Jovana Cvijića br. 7	2	Tehnička škola „Sava Munćan“, Jovana Cvijića br. 7
MM2	3	Jezerska br. 36	5	Zelengorska br. 2 G
MM3	5	Partizanska br. 40	5	Partizanska br. 40

Ukupan broj prekoračenja graničnih vrednosti indikatora buke u životnoj sredini tokom prolećne sezone je 2 (jedan za dan na MM1 i jedan za noć na MM2).

Najveća vrednost indikatora buke u životnoj sredini u prolećnoj sezoni za referentni vremenski period dan L_{day} (59.49dB), veće L_{evening} (58.48dB), noć L_{night} (51.10dB) kao i najveća vrednost celodnevnog nivoa buke L_{den} (60.95dB) izmerena je u zoni 5 na MM 3 – Partizanska br. 40.

Najmanja vrednost indikatora buke u životnoj sredini u prolećnoj sezoni za referentni vremenski period dan L_{day} (51.95dB), veće L_{evening} (47.71dB) noć L_{night} (44.19dB) kao i najmanja vrednost celodnevnog nivoa buke L_{den} (52.94dB) izmerena je u zoni 2 na MM 1 – Tehnička škola "Sava Munćan", Jovana Cvijića br.7.

Ukupan broj prekoračenja graničnih vrednosti indikatora buke u životnoj sredini tokom jesenje sezone je 1 (jedan za dan na MM1).

Najveća vrednost indikatora buke u životnoj sredini u jesenjoj sezoni za referentni vremenski period dan L_{day} (61.83dB), noć L_{night} (51.85dB) kao i najveća vrednost celodnevnog nivoa buke L_{den} (62.04dB) izmerena je u zoni 5 na MM 2 – Zelengorska br. 2G i za veće $L_{evening}$ (58.18dB) izmerena je u zoni 5 na MM 3 – Partizanska br. 40.

Najmanja vrednost indikatora buke u životnoj sredini u prolećnoj sezoni za referentni vremenski period dan L_{day} (53.95dB), veće $L_{evening}$ (45.38dB) noć L_{night} (34.86dB) kao i najmanja vrednost celodnevnog nivoa buke L_{den} (51.84dB) izmerena je u zoni 2 na MM 1 – Tehnička škola "Sava Munćan", Jovana Cvijića br.7.

Od 17367 stanovnika na teritoriji naselja Bela Crkva tokom 2022. godine dnevnom bukom ugroženo je 10.61% ili 1842 stanovnika, a veoma je ugroženo 7.01% ili 1217 stanovnika.

Noćnom bukom ugroženo je 10.94% ili 1899 stanovnika, a veoma ugroženo 4.37% ili 739 stanovnika.

Od 17367 stanovnika na teritoriji naselja Bela Crkva tokom 2022. godine dnevnom bukom ugroženo je 10.61% ili 1842 stanovnika, a veoma je ugroženo 7.01% ili 1217 stanovnika.

Noćnom bukom ugroženo je 10.94% ili 1899 stanovnika, a veoma ugroženo 4.37% ili 739 stanovnika.

Dominantan izvor buke u Beloj Crkvi je saobraćajna buka osim na mernom mestu MM 1 – Tehnička škola „Sava Munćan“, Jovana Cvijića broj 7 gde je u dnevnom periodu osim saobraćaja dominantan izvor buke i aktivnost učenika.

OPŠTINA KOVIN

Monitoring buke u opštini Kovin realizovan je u toku letnje sezone 2022. godine na 13 mernih mesta na kojima se buka prati sistematski više godina.

Na svim mernim mestima merenje buke se odvijalo radnim danom i na dva merna mesta vikendom. Monitoringom je obuhvaćeno pet akustičkih zona sa različitim brojem mernih mesta u okviru samih zona.

Spisak mernih mesta za sistematsko merenje buke u Opštini Kovinu
u 2022. godini – letnja sezona

R.br.	Oznaka mernog mesta	Zona*	Merno mesto
1.	MM 1	5	Kovin, Opština JNA br. 5-radni danom
2.	MM 1B*	5	Kovin, Opština JNA br. 5-vikend
3.	MM 2	5	Bavanište, Mesna zajednica, Trg Zorana Đurđeva br. 2
4.	MM 3	1	Kovin, Trg Žarka Zrenjanina br.11
5.	MM 4	3	Kovin, Đure Petrovića br.1
6.	MM 5	1	Kovin, Cara Lazara br. 253 (Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti „Kovin“)
7.	MM 6	5	Gaj , Mesna zajednica, Trg oslobođenja br. 11
8.	MM 7	5	Dubovac, Cara Lazara br. 34
9.	MM 8	5	Deliblato, Dom kulture, Paje Marganovića br. 88
10.	MM 9	2	Kovin, Gimnazija „Branko Radičević“, Cara Lazara br.197
11.	MM 10	5	Kovin, Dom Kulture, Cara Lazara br. 85-radni dan
12.	MM 10B	5	Kovin, Dom Kulture, Cara Lazara br. 85-vikend
13.	MM 11	5	Mramorak, Žarka Zrenjanina br. 69
14.	MM 12	4	Kovin, Dejana Brankova br. 247
15.	MM 13	5	Pločica, Mesna zajednica, Kralja Petra I br.25

* SRPS U.J6.205:2007

V-Oznaka za merenje koje je vršeno vikendom

Broj prekoračenja graničnih vrednosti indikatora buke u životnoj sredini za sva tri referentna vremenska perioda bilo je na 2 merna mesta (MM 3 i MM 5).

Broj prekoračenja graničnih vrednosti indikatora buke u životnoj sredini za referentni vremenski period dan i noć bilo je na 2 merna mesta (MM 9 i MM 12).

Broj prekoračenja graničnih vrednosti indikatora buke u životnoj sredini za referentni vremenski period veče i noć bilo je na 1 mernom mestu (MM 10V).

Broj prekoračenja graničnih vrednosti indikatora buke u životnoj sredini za referentni vremenski period noć bilo je na 4 merna mesta (MM 1V, MM 4, MM 7 i MM11).

Najveća vrednost indikatora buke u životnoj sredini za referentni vremenski period dan L_{day} (61.93dB) izmerena je u zoni 4: Poslovno-stambena zona, trgovačko-stambena zona, na MM 12 – Kovin, Dejana Brankova br. 247.

Najveća vrednost indikatora buke u životnoj sredini za referentni vremenski period veče L_{evening} (78.40dB) izmerena je u zoni 5: Zona gradskog centra na MM 10V – Kovin, Dom kulture, Cara Lazara br. 85.

Najveća vrednost indikatora buke u životnoj sredini za referentni vremenski period noć L_{night} (61.81dB) izmerena je u zoni 5: Zona gradskog centra na MM 1V – Kovin, Opština, JNA br. 5.

Najveća vrednost celodnevnog nivoa buke u životnoj sredini L_{den} (75.88dB) izmerena je u zoni 5: Zona gradskog centra na MM 10V – Kovin, Dom kulture Cara Lazara br. 85.

Najmanja vrednost indikatora buke u životnoj sredini za referentni vremenski period dan L_{day} (48.62dB) izmerena je u zoni 5: Zona gradskog centra na MM 13 – Pločice, Mesna zajednica, Kralja Petra I br. 25.

Najmanja vrednost indikatora buke u životnoj sredini za referentni vremenski period veče L_{evening} (48.19dB) izmerena je u zoni 2: Školska zona na MM 9 – Kovin, Gimnazija "Branko Radičević" Cara Lazara br. 197.

Najmanja vrednost indikatora buke u životnoj sredini za referentni vremenski period noć L_{night} (43.63dB) izmerena je u zoni 1: Područja za odmor i rekreaciju, bolničke zone i oporavilišta na MM 3 – Kovin, Trg Žarka Zrenjanina br. 11.

Najmanja vrednost celodnevnog nivoa buke u životnoj sredini L_{den} (53.70dB) izmerena je u zoni 1: Područja za odmor i rekreaciju, bolničke zone i oporavilišta na MM 3 – Kovin, Trg Žarka Zrenjanina br. 11.

Od 33.708 stanovnika na teritoriji opštine Kovin tokom 2022. godine dnevnom bukom ugroženo je 14.24% ili 4800 stanovnika, a veoma je ugroženo 10.26% ili 3458 stanovnika.

Noćnom bukom ugroženo je 16.55% ili 5579 stanovnika, a veoma ugroženo 7.40% ili 2494 stanovnika.

Na osnovu svega navedenog može se zaključiti da je dominantan izvor buke u Kovinu buka od saobraćaja na najvećem broju mernih mesta.

GRAD VRŠAC

Monitoring buke u gradu Vršcu realizovan je u toku jesenje sezone 2022. godine na 20 mernih mesta na kojima se buka prati sistematski više godina.

Na svim mernim mestima merenje buke se odvijalo radnim danom. Monitoringom je obuhvaćeno 5 akustičkih zona sa različitim brojem mernih mesta u okviru samih zona.

Spisak mernih mesta za sistematsko merenje buke u Vršcu
u 2022. godini – jesenja sezona

R. br.	Oznaka mernog mesta	Zona*	Adresa mernog mesta
1.	MM 1	1	Abraševićeva br.42
2.	MM 2		Podvršanska br.13 (Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti "Dr Slavoljub Bakalović")
3.	MM 3	2	OŠ „Jovan Sterija Popović“, Bulevar Žarka Zrenjanina br. 114
4.	MM 4	3	Vojnički Trg br. 1
5.	MM 5		Janka Halaburde br. 1
6.	MM 6		Dubrovačka br. 20/2
7.	MM 7		Svetislava Jovanovića br.1
8.	MM 8		Gavrila Principa br.54
9.	MM 9	4	„Agrico“, između ulica Put za klanicu i Đure Cvejića
10.	MM 10	5	Opština, Trg Pobede br. 1
11.	MM 11		2. oktobra br. 89
12.	MM 12		Bulevar Žarka Zrenjanina br. 29
13.	MM 13		Nikite Tolstoja br. 1
14.	MM 14		Svetosavki Trg br. 6b
15.	MM 15		Vojvode Stepe Stepanovića br. 1
16.	MM 16		Hajduk Veljka br. 76
17.	MM 17		Arhitekta Brašovana br. 2
18.	MM 18		Dvorska br. 28
19.	MM 19		Trg Zelena pijaca br. 13
20.	MM 20		Trg Teodora Vršačkog br. 9

* SRPS U.J6.205:2007

Broj prekoračenja graničnih vrednosti indikatora buke u životnoj sredini za sva tri referentna vremenska perioda je na 5 mernih mesta (MM 1, MM 2, MM 3, MM 7 i MM 8).

Broj prekoračenja graničnih vrednosti indikatora buke u životnoj sredini za referentni vremenski period dan je na 6 mernih mestu (MM 1, MM 2, MM 3 i MM 7, MM 8 i MM 16).

Broj prekoračenja graničnih vrednosti indikatora buke u životnoj sredini za referentni vremenski period veče je na 5 mernih mesta (MM 1, MM 2, MM 3, MM 7 i MM 8).

Broj prekoračenja graničnih vrednosti indikatora buke u životnoj sredini za referentni vremenski period noć je na 13 mernih mesta (MM 1, MM 2, MM 3, MM 5, MM 7, MM 8, MM 11, MM 12, MM 13, MM 15, MM 18, MM 19 i MM 20).

Najveća vrednost indikatora buke u životnoj sredini za referentni vremenski period dan L_{day} (68,94dB) izmerena u zoni 5 - Hajduk Veljka br. 76, veče $L_{evening}$ (64,35dB) izmerena u zoni 5 - Dvorska br. 28, noć L_{night} (60,57dB) izmerena u zoni 5 - Trg Teodora Vršackog br. 9, kao i najveća vrednost celodnevnog nivoa buke L_{den} (66,97dB) izmerena je u zoni 5 na MM 18 – Dvorska br. 28.

Najmanja vrednost indikatora buke u životnoj sredini za referentni vremenski period dan L_{day} (46,89dB) izmerena u zoni 5 - Trg Teodora Vršackog br. 9, veče $L_{evening}$ (43,76dB) izmerena je u zoni 3 na MM 6 – Dubrovačka br.20/2, za noć L_{night} (40,58dB) kao i najmanja vrednost celodnevnog nivoa buke L_{den} (51,01dB) izmerena je u zoni 3 na MM 6 – Dubrovačka br. 20/2.

Od 52026 stanovnika na teritoriji grada Vršca tokom 2022. godine dnevnom bukom ugroženo je 13,24% ili 6889 stanovnika a veoma je ugroženo 9,37% ili 4873 stanovnika.

Noćnom bukom ugroženo je 14,57% ili 7581 stanovnika, a veoma ugroženo 6,28% ili 3266 stanovnika.

Dominantan izvor buke u Vršcu je saobraćajna buka na najvećem broju mernih mesta.

UNAPREĐENJE ISHRANE, BEZBEDNOST HRANE, MIKROBIOLOŠKA ISPRAVNOST UZORAKA SA POVRŠINA I ZDRAVSTVENA ISPRAVNOST PREDMETA OPŠTE UPOTREBE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU

Hrana je izvor energije i esencijalnih hranljivih sastojaka potrebnih za izgradnju i funkcionisanje ćelija, tkiva i organskih sistema kao i za nadoknadu energetske potrošnje. Primena principa pravilne ishrane kao i dostupnost dovoljne količine zdravstveno bezbedne hrane predstavljaju osnovno ljudsko pravo, preduslov je unapređenja i očuvanja zdravlja stanovništva.

Savetovalište za ishranu je privremeno zatvoreno jer je Zavod za javno zdravlje Pančevo iseljen na privremenu lokaciju od 2017. godine. Neke aktivnosti su realizovane u okviru promocije zdravlja.

Nadzor nad bezbednošću hrane i zdravstvenom ispravnošću predmeta opšte upotrebe tokom 2022. godine je redovno sproveden. Prikupljeni su podaci koji omogućavaju da se utvrde uzroci neispravnosti, izvrši procena rizika za zdravlje stanovništva i preporučuje mere za poboljšanje svih onih postupaka u lancu proizvodnje, transporta i prometa namirnica koji predstavljaju rizik za mikrobiološku i fizičko – hemijsku kontaminaciju.

Mikrobiološka i fizičko – hemijska kontaminacija hrane predstavljaju rizik za nastanak bolesti prenosivih hranom. Do kontaminacije hrane može doći u prevozu, proizvodnji i prometu, a i sami krajnji korisnici mogu neadekvatnim rukovanjem dovesti do njene kontaminacije. Kontrola hrane, predmeta opšte upotrebe domaćeg porekla i iz uvoza, higijene procesa proizvodnje i transporta hrane se vrši na zahtev

korisnika ili u skladu sa već ugovorenim obavezama. Kontrola uzoraka sa površina (briseva, sundera i kontakt ploča sa predmeta, površina i ruku osoba) u procesu proizvodnje i prometa namirnica vršena je sa ciljem procene rizika po zdravlje ljudi i blagovremenog preduzimanja mera u skladu sa principima HACCP sistema.

Zavod za javno zdravlje se svojim angažovanjem nameće kao pouzdan partner u ostvarenju bezbednosti hrane što potvrđuju i brojne usluge dobijene na značajnim tenderima. Učestvovanje u obezbeđivanju bezbedne hrane u cilju prevencije i unapređenja zdravlja ljudi bila je i ostala osnovna delatnost Instituta i Zavoda za javno zdravlje.

Rezultati ispitivanja su pokazali da u periodu od I-XII 2022. godine na teritoriji Južnobanatskog okruga uzorkovano je i analizirano ukupno 556 uzorka hrane. Od tog broja na mikrobiološku ispravnost ispitano je 483 uzoraka, a na fizičko – hemijsku ispravnost ispitano je 82 uzorka. Neispravnih je bilo 16 odnosno (3,31%) zbog prisustva Aerobnih mezofilnih bakterija, Enterobacteriaceae, Bacillus cereus, koagulaza pozitivnog stafilokoka i kvasaca i plesni u broju iznad vrednosti definisanih zakonskom regulativom. Fizičko – hemijska neispravnost je uočena u jednom uzorku zbog procentualnog sadržaja nadeva. Na osnovu ovih analiza data su mišljenja o bezbednosti hrane sa predlozima mera koje treba preduzeti.

U okviru monitoringa hrane na teritoriji APV tokom 2022. godine uzorkovano je 50 uzoraka hrane za Projekat kontrole sadržaja natrijum-hlorida u obrocima organizovane društvene ishrane dece predškolskog uzrasta i adolescenata u AP Vojvodini.

Po epidemiološkim indikacijama nije bilo uzorkovanja.

U okviru monitoringa hrane na teritoriji APV tokom 2022. godine uzorkovano je 50 uzoraka hrane za Projekat kontrole sadržaja natrijum-hlorida u obrocima organizovane društvene ishrane dece predškolskog uzrasta i adolescenata u AP Vojvodini.

Na zahtev sanitarne inspekcije nije uzorkovana hrana.

Kontrola uzoraka sa površina je obuhvatila ispitivanje 1.414 uzoraka. Neispravnih uzoraka je bilo 80 što je 5,66% od ukupnog broja (u 60 uzoraka izolovani su saprofiti u većem broju od preporučenog, a u 34 uzoraka patogeni).

U periodu I-XII 2022. godine uzorkovano je i analizirano 23 uzoraka predmeta opšte upotrebe. Na mikrobiološku ispravnost analizirano je 18 uzoraka, a na fizičko – hemijsku ispravnost uzorkovano je i ispitano 20 uzoraka. Mikrobiološki je neispravan jedan uzorak zbog aerobno mezofilnih bakterija. U pogledu fizičko-hemijskih osobina svi uzorci su ispravni.

Gore navedeni podaci o higijenskim uslovima u proizvodnji i prometu ukazuju da je potrebno i dalje raditi na edukaciji stanovništva, kontinuirano naglašavati značaj održavanja lične higijene kao i higijene radnih prostorija, površina i predmeta koji dolaze u dodir sa hranom. Broj analiziranih uzoraka hrane, predmeta opšte upotrebe i briseva ne omogućava validnu procenu rizika po zdravlje stanovništva Južnobanatskog okruga. Potrebno je da svi subjekti (laboratorije) sa teritorije

Južnobanatskog okruga dostavljaju Zavodu za javno zdravlje Pančevo izveštaje o kontroli bezbednosti hrane, zdravstvene ispravnosti predmeta opšte upotrebe i uzoraka sa površina, što do sada nisu činili.

PROGRAM JAVNO-ZDRAVSTVENE KONTROLE PREDŠKOLSKIH I ŠKOLSKIH OBJEKATA

Škole su vaspitno obrazovne ustanove, ali i deo životno-radne sredine od izuzetnog značaja za psihički, fizički i socijalni razvoj dece.

U smislu razvijanja i unapređenja fizičkog zdravlja od posebnog značaja je periodični nadzor nad svim predškolskim i školskim objektima (školska zgrada, dvorište, fiskulturna sala) i prostorijama (učionice, kabineti, holovi, hodnici, sanitarne prostorije, kuhinje itd.).

Za potrebe Ministarstva zdravlja vrši se kontrola higijenskih uslova u objektima osnovnih škola, a prema ugovorima se realizuju programi javno-zdravstvene kontrole predškolskih i školskih objekata koji obuhvataju u celini ili pojedinačno: kontrolu higijenskog stanja objekta, kontrolu mikrobiološkog stanja radnih površina, posuđa i ruku osoblja zaposlenog u školskim kuhinjama, ispitivanje zdravstvene ispravnosti namirnica u školskoj kuhinji, kontrolu energetske vrednosti obroka, kontrolu vode za piće, poslove dezinfekcije i deratizacije objekata i zdravstvene preglede osoblja zaposlenog u školskim kuhinjama i vaspitača u zabavištu.

U periodu od I-XII 2022. godine izvršeno je 154 kontrola higijenskog stanja predškolskih i školskih objekata. Nadzorom je utvrđeno stanje na prošlogodišnjem nivou i vrše se stalna poboljšanja.

Na mikrobiološku ispravnost ukupno je analizirano 167 uzoraka hrane iz predškolskih, školskih objekata i objekata za kolektivni smeštaj dece. Neispravno je bilo 2 uzorka odnosno (1,2%) zbog povećanog prisustva *Bacillus Cereusa* i kvasca i plesni.

Uzorkovano je i ispitano 735 uzoraka sa površina iz kuhinja ovih objekata. Od ukupnog broja bilo je 24 neispravnih uzoraka što je 3,3%, od čega su u većini uzoraka izolovani saprofiti, a u 12 uzoraka su izolovane patogene bakterije (12 enterobakterija i 1 koagulaza pozitivni stafilokok).

Uzorkovano je i analizirano 157 uzorka energetske vrednosti obroka.

Tokom 2022. godine analizirano je 312 uzoraka vode za piće na mikrobiološku ispravnost i 312 kontrola fizičko – hemijske ispravnosti vode za piće.

Broj analiziranih uzoraka u školama realno je veći jer su svi vodovodi kao svoja točeca mesta u monitoringu predvideli školske objekte, a ovi se podaci prikazuju u ukupnom broju analiza vode za piće.

HIGIJENSKA ISPRAVNOST VODE ZA PIĆE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU

Prema Svetskoj Zdravstvenoj Organizaciji osnovni uslov za očuvanje zdravlja stanovništva je obezbeđivanje dovoljne količine zdravstveno bezbedne vode za piće i jedan je od osnovnih pokazatelja zdravstvenog stanja stanovništva.

Vodosnabdevanje stanovništva u Južnobanatskom okrugu vrši se putem podzemnih voda iz dubljih vodonosnih slojeva (30-100m). Oko 90% stanovništva priključeno je na centralne vodovode. U okrugu postoje sledeća postrojenja za preradu vode: u Pančevu, Kovinu, Opovu, Kovačici, Vršcu, Bavaništu, Dubovcu, Pločici i Nikolincima.

Kvalitet usluge vodosnabdevanja ne procenjuje se samo kroz obezbeđivanje dovoljne količine vode potrošačima za piće za sve uobičajene potrebe u domaćinstvu, već i kroz sprečavanje distribucije štetnih materija i mikroorganizama. Način kontrole kvaliteta usluge vodosnabdevanja je kontinuirani monitoring, a cilj kontrole higijenske ispravnosti vode za piće je očuvanje i zaštita zdravlja ljudi.

Rezultati laboratorijskih analiza se dostavljaju nadležnom inspektoratu za sanitarni nadzor, vlasniku vodnog objekta, a godišnji izveštaji o kontroli Institutu za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“, Institutu za javno zdravlje Vojvodine i Ministarstvu zdravlja Republike Srbije.

Južnobanatski okrug prema popisu iz 2022. godine ima 260.244 stanovnika i 96 naseljenih mesta. Okrug je podeljen u osam opština: Alibunar (10 naseljenih mesta i vikend naselje Devojački bunar), Bela Crkva (14 naseljenih mesta), Kovačica (8 naseljenih mesta), Kovin (10 naseljenih mesta), Opovo (4 naseljena mesta), Pančevo (10 naseljenih mesta), Plandište (14 naseljenih mesta) i Vršac (24 naseljena mesta i vikend naselje Dumbrava).

Monitoring vodosnabdevanja sprovodi se u svih osam opština okruga u 92 naseljena mesta i dva vikend naselja, odnosno u svim naseljenim mestima koji imaju centralni način vodosnabdevanja. U naseljenim mestima Laudonovac (Plandište) i Vršački Ritovi (Vršac) ne postoji centralni način vodosnabdevanja, već svako domaćinstvo ima sopstveni bunar. Na teritoriji Južnobanatskog okruga postoji ukupno 66 centralnih vodovoda. Približno 98% stanovnika na teritoriji okruga se snadbeva vodom za piće iz centralnih vodovoda (gradskih i seoskih). Na teritoriji okruga postoji devet fabrika za preradu vode: Pančevo, Kovin, Opovo, Kovačica, Vršac, Bavanište, Dubavac, Pločica i Nikolinci. Na teritoriji Južnobanatskog okruga pod redovnom kontrolom Zavoda za javno zdravlje Pančevo su svi centralni vodovodi.

Zavod za javno zdravlje Pančevo na teritoriji Južnobanatskog okruga mikrobiološki je analizirao 6311 uzorka vode za piće iz distributivne mreže centralnih i lokalnih vodovoda za javno snadbevanje stanovništva, javnih izvora i bunara.

Na teritoriji Južnobanatskog okruga fizičko–hemijski je analizirao 6009 uzorka vode za piće iz distributivne mreže centralnih i lokalnih vodovoda za javno snabdevanje stanovništva, javnih izvora i bunara.

Rezultati ispitivanja higijenske ispravnosti vode za piće iz javnih vodovoda gradskih naselja sa teritorije Južnobanatskog okruga tokom 2022. godine

NASELJE	MIKROBIOLOŠKI PREGLED				FIZIČKO-HEMIJSKI PREGLED			
	broj uzetih uzoraka	neispravni uzorci		uzrok neispravnosti	broj uzetih uzoraka	neispravnih		uzrok neispravnosti
		broj	%			broj	%	
PANČEVO*	1530	86	5,62	AMB i ostali uzročnici	1440	68	4,72	Gvožđe, mangan, rezidualni hlor i senzorne osobine
ALIBUNAR	24	1	4,17	Streptokoke fekalnog porekla	24	18	75,00	Mangan, boja
BELA CRKVA	252	7	2,78	AMB i ostali uzročnici	252	77	30,56	Gvožđe, mangan, rezidualni hlor i senzorne osobine
KOVIN	180	2	1,11	AMB	180	0	0,00	-
OPOVO**	98	7	7,14	AMB i ostali uzročnici	98	28	28,57	Mangan,boja, % saturacije O ₂
KOVAČICA	36	4	11,11	AMB i ostali uzročnici	24	2	8,33	% saturacije O ₂
VRŠAC	604	38	6,29	AMB i ostali uzročnici	604	3	0,50	Mutnoća, pH, % saturacije O ₂
PLANDIŠTE	48	8	16,67	AMB i ostali uzročnici	48	48	100,00	Mangan, gvožđe, senzorne osobine, amonijak, rezidualni hlor

*Vodovod Pančeva je regionalni vodovod iz kog se snabdevaju vodom za piće sledeća naseljena mesta: Pančevo, Banatski Brestovac, Ivanovo, Omoljica, Starčevo, Dolovo, Glogonj, Jabuka, Kačarevo.

**Vodovod Opova je regionalni vodovod iz kog se snabdevaju vodom za piće sledeća naseljena mesta: Opovo, Baranda, Sakule i Sefkerin.

Rezultati ispitivanja higijenske ispravnosti neprečišćene hlorisane vode za piće iz seoskih vodovoda sa teritorije Južnobanatskog okruga tokom 2022. godine

Red br	Opština	Mikrobiološki pregled				Fizičko-hemijski pregled			
		Broj uzetih uzoraka	neispravno		Uzrok neispravnosti	Broj uzetih uzoraka	neispravno		Uzrok neispravnosti
			broj	%			broj	%	
OPŠTINA ALIBUNAR									
1	Banatski Karlovac	63	2	3,17	Proteus, ukupne koliformne bakt	63	63	100,00	Mn, mutnoća, RCl, boja, Fe
2	Devojački Bunar	36	6	16,67	amb, ukupne koliformne bakterije, koliformne bakterije	36	36	100,00	Mn, boja, miris, Fe, RCl
3	Dobrica	36	2	5,56	Streptokoke fekalnog porekla, Pseudomonas aeruginosa	36	32	88,89	boja, Fe, Mn
4	Ilandža	36	4	11,11	amb, ukpne koliformne bakterije, koliformne bakterije, Streptokoke fekalnog porekla,	36	32	88,89	boja, Fe, Mn
5	Janošik	36	3	8,33	ukupne koliformne bakterije, amb	36	36	100,00	boja, miris, Fe, Mn, RCl
6	Lokve	36	1	2,78	ukupne koliformne bakterije	36	33	91,67	boja, Fe, Mn
7	Nikolinci	60	1	1,67	Pseudomonas aeruginosa, ukupne koliformne bakterije	60	53	88,33	boja, Fe, Mn
8	Novi Kozjak	36	2	5,56	ukupne koliformne bakterije	36	34	94,44	boja, Fe, Mn
9	Seleuš	60	3	5,00	ukupne koliformne bakterije, amb	60	60	100,00	boja, Mn, Fe
10	Vladimirovac	49	11	22,45	sulfidoredukujuće klostridije, Streptokoke fekalnog porekla,	49	38	77,55	boja, mutnoća, Fe, Mn
OPŠTINA BELA CRKVA									
11	Kaluderovo	24	14	58,33	ukupne koliformne bakterije, fekalne koliformne bakterije, Streptokoke fekalnog porekla,	24	2	8,33	boja
OPŠTINA KOVIN									
12	Deliblat	36	1	2,78	amb	36	36	100,00	boja, Fe, Mn
13	Dubovac	48	4	8,33	amb	48	24	50,00	boja, mutnoća, Fe, Mn, NH ₃ , nitriti, RCl, miris, vodonik sulfid
14	Gaj	36	0	0,00		36	36	100,00	boja, mutnoća, Fe, Mn, RCl, miris
15	Malo Bavanšte	36	5	13,89	amb, Pseudomonas aeruginosa	36	36	100,00	boja, NH ₃ , Mn, Fe, Cl
16	Mramorak	36	1	2,78	ukupne koliformne bakterije	36	36	100,00	boja, Mn, Fe
17	Pločica	48	16	33,33	Pseudomonas aeruginosa, amb, ukupne koliformne bakterije	48	44	91,67	boja, miris, mutnoća, Fe, Mn, RCl
18	Skorenovac	48	6	12,50	Pseudomonas, amb, fek.streptokok	48	36	75,00	boja, miris, mutnoća, Mn, Fe, nitriti, As, NH ₃ , RCl, H ₂ S
19	Šumarak	36	2	5,56	amb	36	36	100,00	boja, miris, mutnoća, Mn, Fe, NH ₃
20	Bavanšte	48	2	4,17		48	12	25,00	boja, miris, Mn, H ₂ S
OPŠTINA KOVAČICA									
21	Crepaja	36	7	19,44	amb, fek.streptokok, pseudomonas, citrobacter	36	36	100,00	Fe, boja, Mn, mutnoća, miris, % saturacije, nitriti
22	Debeljača	36	3	8,33	amb	36	36	100,00	Fe, Mn, boja, mutnoća, miris, RCl
23	Idvor	37	28	75,68	amb, ukupne koliformne bakterije, Streptokoke fekalnog	12	5	41,67	% saturacije, boja, pH, miris, KMnO ₄ , H ₂ S
24	Padina	36	1	2,78	amb	36	35	97,22	Mn, boja, miris, RCl
25	Samoš	36	0	0,00		36	36	100,00	Fe, Mn, boja, miris, mutnoća
26	Uzdin-Putnikovo	36	3	8,33	amb	36	36	100,00	Fe, Mn, boja, mutnoća, % saturacije, miris, RCl
OPŠTINA OPOVO									
OPŠTINA PANČEVO									
27	Banatsko Novo Selo	141	11	7,80	Streptokoke fekalnog porekla, sulfidoredukujuće klostridije, amb, ukupne koliformne	141	140	99,29	boja, mutnoća, Fe, Mn, nitriti, pH, miris
OPŠTINA PLANDISTE									
28	Banatski Sokolac	36	3	8,33	amb, Pseudomonas aeruginosa	36	36	100,00	boja, Fe, NH ₃ , Mn
29	Barice	36	4	11,11	amb, ukupne koliformne bakterije, Streptokoke fekalnog	36	36	100,00	boja, miris, mutnoća, Fe, NH ₃ , Mn, RCl
30	Dužine	36	4	11,11	amb	36	34	94,44	boja, Fe, mutnoća, miris, RCl, HN ₃
31	Hajdučica	36	4	11,11	amb	36	34	94,44	boja, Fe, Mn, miris
32	Jermenovci	36	4	11,11	Streptokoke fekalnog porekla, amb, ukupne koliformne	36	36	100,00	boja, miris, Fe, Mn, RCl
33	Margita	36	7	19,44	Streptokoke fekalnog porekla, Pseudomonas aeruginosa, amb	36	36	100,00	boja, miris, RCl, NH ₃ , Mn, Fe
34	Markovićevo	36	8	22,22	ukupne koliformne bakterije, amb	36	34	94,44	boja, miris, Fe, NH ₃ , Mn, mutnoća
35	Miletićevo	36	3	8,33	Pseudomonas aeruginosa, amb	36	36	100,00	boja, NH ₃ , Fe, % saturacije, Mn, miris, RCl
36	Stari Lec	36	4	11,11	Pseudomonas aeruginosa, amb, Streptokoke fekalnog porekla	36	36	100,00	boja, Fe, HN ₃ , miris, RCl
37	Velika Greda	42	4	9,52	amb	42	42	100,00	boja, mutnoća, Fe, Mn, HN ₃ , miris, RCl
38	Veliki Gaj-Kupinik	36	7	19,44	amb, Pseudomonas aeruginosa, Streptokoke fekalnog porekla	36	36	100,00	boja, mutnoća, Fe, Mn, HN ₃ , As, nitriti
*OPŠTINA VRŠAC									
39	Kuštilj	36	1	2,78	amb	36	4	11,11	nitriti, % saturacije
40	Mesić	36	1	2,78	amb	36	25	69,44	pH
41	Uljma	50	4	8,00	amb	50	50	100,00	boja, Fe, Mn
42	Malo Središte	38	2	5,26	fek.streptokok	38	2	5,26	pH
43	Gudurica	36	2	5,56	ukupne koliformne bakterije, amb	36	0	0,00	
44	Veliko Središte	36	0	0,00		36	0	0,00	
45	Mali Žam	36	2	5,56	Streptokoke fekalnog porekla, amb	36	36	100,00	boja, Fe, Mn
46	Vlaškovic	36	1	2,78	Streptokoke fekalnog porekla	36	36	100,00	boja, Mn
47	Ritiševo	36	3	8,33	amb, Streptokoke fekalnog porekla	36	36	100,00	boja, Fe, Mn
48	Markovac	36	4	11,11	ukupne koliformne bakterije, amb	36	4	11,11	boja, Fe, RCl
49	Vatin	36	7	19,44	sulfidoredukujuće klostridije, amb	36	36	100,00	boja, mutnoća, Fe, Mn, HN ₃ , Cl, KMnO ₄
50	Dumbrava	16	1	6,25	Streptokoke fekalnog porekla	16	10	62,50	pH, % saturacije
51	Jablanka	12	3	25,00	amb	12	0	0,00	
52	Sočica	36	2	5,56	amb	36	32	88,89	nitriti, boja, Fe, Mn
54	Vojvodinci	36	10	27,78	Streptokoke fekalnog porekla, sulfidoredukujuće klostridije,	36	26	72,22	boja, Mn, NH ₃
55	Orešac	36	0	0,00		36	36	100,00	boja, Fe, Mn
56	Parta	36	5	13,89	Streptokoke fekalnog porekla	36	35	97,22	boja, Fe, Mn
57	Zagajica	36	5	13,89	Streptokoke fekalnog porekla, Pseudomonas aeruginosa, amb	36	36	100,00	boja, Fe, Mn, miris
58	Sušara	36	3	8,33	amb	36	0	0,00	
59	Izbište	36	2	5,56	Streptokoke fekalnog porekla	36	32	88,89	boja, Fe, Mn
60	Potporanj	36	2	5,56	amb	36	36	100,00	boja, Fe, Mn
UKUPNO									
		2332	251	10,76		2307	1907	82,66	

* Vodovod Bele Crkve je regionalni vodovod iz kog se snabdevaju vodom za piće sledeća naseljena mesta: Bela Crkva, Banatska Palanka, Banatska Subotica, Crvena Crkva, Češko Selo, Dobričevo, Dupljaja, Grebenac, Jasenovo, Kajtasovo, Krušica, Kusić, Stara Palanka, Straža i Vračarev Gaj.

Voda za piće koja se distribuira u vodovodima naseljenih mesta u Južnobanatskom okrugu, a koja se ne prečišćava, već samo hloriše, crpi se iz bušenih bunara i ima rastvorene mineralne sastojke koji su karakteristični za ovaj region (gvožđe, mangan i amonijak). Samo se procesom prečišćavanja može omogućiti zdravstveno bezbedna voda za piće. Kvalitet vodosnabdevanja se može poboljšati izgradnjom regionalnih fabrika vode koje bi snabdevale stanovništvo više naseljenih mesta prečišćenom vodom za piće, a ovo se može postići aktivnim uključivanjem nadležnih institucija, organa lokalne samouprave i šire zajednice.

KVALITET POVRŠINSKE VODE JAVNIH KUPALIŠTA REKA I JEZERA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU

Rekreacija je jedan od bitnih načina održavanja psihofizičkog zdravlja i radne sposobnosti savremenog čoveka, zbog čega se velika pažnja posvećuje kvalitetu površinskih voda kako bi se zaštitilo zdravlje ljudi ljudi koji koriste ove vode za kupanje i rekreaciju. Redovnom kontrolom potencijalnih uzročnika zagađenja površinskih voda, moguće je proceniti rizike po zdravlje, koji se prate ne samo u površinskim vodama, već i na širokom prostoru zona za rekreaciju.

Izveštaji o ispitivanju kvaliteta površinskih voda javnih kupališta reka i jezera u Južnobanatskom okrugu se redovno dostavljaju nadležnom inspektoratu za sanitarni nadzor i zaštitu životne sredine, a godišnji izveštaji Institutu za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut", Institutu za javno zdravlje Vojvodine i Ministarstvu zdravlja Republike Srbije.

U periodu od I-XII 2022. godine analizirano je 87 uzorka površinskih voda na mikrobiološku ispravnost i 87 uzoraka površinskih voda na fizičko-hemijsku ispravnost, 2 uzorka podzemne vode na mikrobiološku ispravnost, 5 uzoraka podzemne vode na fizičko-hemijsku ispravnost. Mikrobiološki je analizirano 271 uzoraka bazenske vode i vode iz hidromasažnih kada, dok je fizičko-hemijski analizirano 181 uzoraka bazenske vode i vode iz hidromasažnih kada.

U toku sezone kupanja 2022. godine kontrolisan je kvalitet površinske vode na kupalištima u Južnom Banatu. Analizirane su vode tri reke: Dunav, Tamiš i Ponjavica, jezera: Vršачko jezero, Belocrkvanska jezera (Glavno i Vračevgajsko), jezero u Kačarevu, jezero Šljunkara kod Kovina i veliko i malo jezero Beli Bager. Ukupno je ispitano 87 uzorka površinske vode na mikrobiološku i fizičko-hemijsku ispravnost.

Prema zakonskoj regulativi vode koje pripadaju I, II ili III klasi mogu se koristiti za kupanje i rekreaciju. Odstupanja od ovih grupa su prikazana u tabeli.

Rezultati ispitivanja kvaliteta površinske vode javnih kupališta u Južnobanatskom okrugu tokom 2022. godine

Rezultati **fizičko-hemijskih** ispitivanja uzoraka površinskih voda koje se koriste za kupanje i rekreaciju

Red. broj	Opština	Naziv reke ili jezera koje se koristi kao kupalište i naziv kupališta (ako postoji)	Fizičko-hemijsko ispitivanje			
			Broj uzoraka	Neispravno		Uzrok neispravnosti
				broj	%	
1	Bela Crkva	Glavno jezero	6	4	66,66	Suspendovane materije, rastvoreni kiseonik, HPK, ukupni azot
2	Bela Crkva	Vračevgajsko jezero	6	4	66,66	Suspendovane materije, rastvoreni kiseonik, HPK, ukupni azot
3	Pančevo	Jezero Kačarevo	6	6	100	Suspendovane materije, rastvoreni kiseonik, ukupni azot
4	Pančevo	Tamiš kupalište u Pančevu	6	6	100	Suspendovane materije, pH, ukupni azot, rastvoreni kiseonik
5	Pančevo	Tamiš kupalište u Jabuci	6	6	100	Suspendovane materije, ukupni azot, rastvoreni kiseonik
6	Pančevo	Tamiš kupalište u Glogonju	6	6	100	Suspendovane materije, rastvoreni kiseonik, HPK, ukupni azot
7	Pančevo	Dunav Bela Stena levo od špica	6	6	100	Suspendovane materije, rastvoreni kiseonik, HPK, ukupni azot, pH
8	Pančevo	Dunav Bela Stena desno od špica	6	4	66,66	Suspendovane materije, pH, ukupni azot, rastvoreni kiseonik
9	Pančevo	Dunav kupalište u Ivanovu	6	6	100	Suspendovane materije, pH, BPK5, HPK, ukupni azot, ukupni fosfor, ortofosfati, gvožđe i arsen
10	Pančevo	Ponjavica kupalište u Omoljici	6	6	100	Suspendovane materije, pH, BPK5, HPK, ukupni azot i arsen
11	Pančevo	Ponjavica kupalište u Banatskom Brestovcu	6	5	83,33	Suspendovane materije, pH, BPK5, HPK, ukupni azot i arsen
12	Kovin	Šljunkara	1	1	100	HPK
13	Vršac	Vršacko jezero	18	18	100	Suspendovane materije, pH, BPK5, HPK, NH3, rastvoreni kiseonik, hloridi, ostatak isparenje, elektroprovodljivost, mangan, bor i AOX
14	Alibunar	Malo jezero Beli Bager	1	1	100	HPK, ukupni azot
15	Alibunar	Veliko jezero Beli Bager	1	1	100	ukupni azot
	Ukupno		87	80	91,95	pH, suspendovane, HPK, BPK ₅ , ukupni azot, amonijak, rastvoreni kiseonik, ukupan fosfor, ortofosfati, hloridi, gvožđe, elektroprovodljivost, bor, AOX, mangan, ostatak isparenja, arsen

Rezultati **mikrobioloških** ispitivanja uzoraka površinskih voda za kupanje i rekreaciju

Red. broj	Opština	Naziv reke ili jezera koje se koristi kao kupalište i naziv kupališta (ako postoji)	Mikrobiološko ispitivanje			
			Broj uzoraka	Neispravno		Uzrok neispravnosti
				broj	%	
1	Bela Crkva	Glavno jezero	6	0	0	
2	Bela Crkva	Vračevgajsko jezero	6	0	0	
3	Pančevo	Jezero Kačarevo	6	0	0	
4	Pančevo	Tamiš kupalište u Pančevu	6	0	0	
5	Pančevo	Tamiš kupalište u Jabuci	6	1	16,66	Ukupne koliformne bakterije, crevne enterokoke
6	Pančevo	Tamiš kupalište u Glogonju	6	1	16,66	Crevne enterokoke
7	Pančevo	Dunav Bela Stena levo od špica	6	0	0	
8	Pančevo	Dunav Bela Stena desno od špica	6	0	0	
9	Pančevo	Dunav kupalište u Ivanovu	6	2	33,33	Ukupne koliformne bakterije
10	Pančevo	Ponjavica kupalište u Omaljici	6	0	0	
11	Pančevo	Ponjavica kupalište u Banatskom Brestovcu	6	1	16,66	Ukupne koliformne bakterije
12	Kovin	Šljunkara	1	0	0	
13	Vršac	Vršačko jezero	18	0	0	
14	Alibunar	Malo jezero Beli Bager	1	0	0	
15	Alibunar	Veliko jezero Beli Bager	1	0	0	
	Ukupno		87	5	5,74	Ukupne koliformne bakterije, crevne enterokoke

Prema preporukama Svetske Zdravstvene Organizacije, a u cilju sprečavanja i smanjenja rizika po zdravlje ljudi preporučuje se stalno praćenje kvaliteta površinske vode na kupalištima zbog promenljivosti uslova sredine. Okvirna Direktiva EU o vodama (Water Framework Directive 2000/60/EC) propisuje sveobuhvatnu zaštitu svih voda, uz primenu načela upravljanja vodenim resursima, podizanje dobrog statusa voda prema definisanim kriterijumima i hidrološkim,

hemijskim i biološkim standardima. Neophodno je uključivanje javnosti u cilju informisanja, konsultovanja i aktivnog učestvovanja u upravljanju vodama.

KONTROLA KVALITETA OTPADNIH VODA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU

Otpadne vode su danas jedan od značajnih zagađivača životne sredine. Poslednjih godina se posebno ulažu napor u regulisanje ove oblasti, ali i dalje veliki broj industrijskih objekata ne prečišćava svoje otpadne vode. Veći broj objekata koji ima prečišćivače ne održava ih na propisan način. Na teritoriji Južnog Banata grad Vršac, Plandište, Janošik, Starčevo i Kovačica imaju postrojenje za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda.

Ispitivanje kvaliteta otpadne vode iz industrije i komunalne otpadne vode ima za cilj zaštitu životne sredine i zdravlja ljudi. Redovno praćenje kvaliteta otpadne vode doprinosi pravovremenom uočavanju i definisanju rizika i proceni zagađenja.

O kvalitetu otpadnih voda Zavod za javno zdravlje Pančevo izveštava nadležne inspekcije za zaštitu životne sredine, Institut za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut", Institut za javno zdravlje Vojvodine i Ministarstvo zdravlja Republike Srbije.

Na teritoriji Južnobanatskog okruga samo veća gradska naselja (Alibunar, Banatski Karlovac, Janošik, Opovo, Bela Crkva, Kovačica, Kovin, Pančevo, Banatsko Novo Selo, Starčevo, Plandište i Vršac) imaju izgrađenu kanalizacionu mrežu koja predstavlja kombinaciju kišne i komunalne kanalizacije.

Vršac, Janošik, Plandište, Starčevo i Kovačica imaju neki oblik postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda pre ispuštanja u recipijent, ali je nedovoljan broj priključenih domaćinstava na kanalizacionu mrežu u pojedinim naseljima. Stanovništvo manjih naseljenih mesta, kao i manjih firmi i industrijskih postrojenja koja se nalaze na teritoriji koriste septičke jame.

Na teritoriji Južnobanatskog okruga tokom 2022. godine praćen je kvalitet otpadnih voda komunalnog i industrijskog porekla. Ukupno je mikrobiološki ispitano 121 uzoraka otpadne vode i fizičko-hemijski je ispitano 269 uzorka otpadne vode.

Opšte je prisutna pojava da firme koje su priključene na gradsku kanalizaciju nemaju ugrađene uređaje za prečišćavanje kako bi dostigle potreban kvalitet ili ukoliko ih poseduju one su zastarele, neodržavane i ne postižu zahtevani kvalitet prečišćavanja.

Odvođenje otpadnih voda iz domaćinstava i industrijskih postrojenja je jedan od važnih činilaca u očuvanju zdrave životne sredine. Značajan napredak u očuvanju životne sredine u pogledu kvaliteta otpadnih voda može se postići izgradnjom postrojenja za preradu otpadnih voda (komunalnih i tehnoloških), edukacijom stanovništva, kao i aktivnim uključivanjem nadležnih institucija, organa lokalne samouprave i šire javnosti.

promocija Zdravlja

„Promocija zdravlja je osposobljavanje ljudi da povećaju kontrolu nad sopstvenim zdravljem i da ga unaprede. Briga za zdravlje stanovništva obuhvata multisektorski i multidisciplinarni pristup.” Ottawa povelja (1986)

Promocija zdravlja predstavlja bitan segment zaštite i unapređenja zdravlja, kao i prevencije i ranog otkrivanja bolesti. Okvir za promociju zdravlja u zajednici proizilazi iz Ottawa povelje, koju su prihvatile gotovo sve zemlje sveta i sprovodi se kroz pet celina: izgradnja zdrave javne politike, stvaranje okoline koja pruža podršku, razvoj ličnih veština, jačanje akcija u zajednici i reforma zdravstvene službe.

Formulisanje zdrave javne politike jedne zemlje, upućuje one koji kreiraju politiku da budu svesni zdravstvenih posledica svojih odluka i da putem kombinacije zakonskih, finansijskih i organizacionih mera stvore povoljno okruženje za promociju zdravlja.

Republika Srbija je putem raznih zakonskih i podzakonskih akata, strategija i programa prihvatila povelju i sprovodi aktivnosti na promociji zdravlja. Kroz multisektorsku saradnju na nacionalnom i na lokalnom nivou sprovode se razne aktivnosti na očuvanju i unapređenju zdravlja i prevencije bolesti. **Unapređenje i očuvanje zdravlja stanovništva, razvoj zdravog okruženja, afirmacija zdravih stilova života, smanjenje faktora rizika za nastanak vodećih masovnih nezaraznih bolesti (pušenje, nedovoljna fizička aktivnost, neadekvatna ishrana, gojaznost i stres) su imperativ za bolje zdravstveno stanje stanovništva.**

U okviru Nacionalnih programa od opšteg interesa sprovodi se Program promocije zdravlja, koji ima za cilj jačanje akcija u zajednici, razvoj ličnih veština na zaštiti i unapređenju zdravlja i preorijentaciju zdravstvene službe. Jačanje akcija u zajednici ogleda se u osnaživanju zajednice nad sopstvenim zdravljem, potpun i kontinuiran pristup informacijama o zdravlju i zdravim stilovima života, kao i obezbeđivanje finansijske podrške za izgradnju zdravog okruženja. Razvoj ličnih veština ima za cilj da edukuje pojedince da se brinu o sopstvenom zdravlju i zdravlju svojih najbližih i najčešće se odvija u školama, zdravstvenim ustanovama, radnom mestu i u zajednici. Promocija zdravlja se globalno gledano sprovodi kroz zdravstveno-vaspitne aktivnosti, mere prevencije i ostale mere u zajednici uz jednu sveobuhvatnu, kontinuiranu multisektorsku saradnju.

Takav program sprovodi se kontinuirano i na teritoriji Južnobanatskog okruga. Program se sastoji od sedam celina, koje se odnose na:

- 1) prezentaciju programa promocije zdravlja stanovništvu okruga;
- 2) pokretanju svih vidova partnerstva u zajednici sa lokalnom samoupravom, školama, ustanovama socijalne zaštite, kulture, medijima, zdravstvenim ustanovama itd.;

- 3) edukaciju edukatora za promociju zdravlja;
- 4) promociju zdravlja sa vulnerabilnim kategorijama;
- 5) sprovođenje zdravstvenih kampanja;
- 6) zdravstveno-vaspitni rad na prevenciji zaraznih bolesti i
- 7) kontinuirani rad sa mas medijima.

Odsek za promociju zdravlja Zavoda za javno zdravlje Pančevo je koordinator svih ovih aktivnosti na teritoriji celog Južnobanatskog okruga.

Uspešno sarađujemo sa 8 domova zdravlja, 65 osnovnih (matičnih) škola, 17 srednjih škola, 3 osnovne i 3 srednje umetničke škole, 2 škole za specijalno osnovno i srednje obrazovanje i 8 državnih i 2 privatne predškolske ustanove kojima pruža stručno metodološku pomoć u sprovođenju Programa i oko sačinjavanja izveštaja i planova prema uputstvu Instituta za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović-Batut“.

U saradnji sa lokalnim zajednicama, preventivnim službama domova zdravlja i zainteresovanim školama u proteklom periodu obeležili smo sve značajne datume iz Kalendara zdravlja. Svoju aktivnost upotpunjujemo i medijskim prezentacijama, preko sredstava javnog informisanja i ažuriranjem internet i Facebook stranice Zavoda.

U 2022. godini uspešno su sprovedene sve aktivnosti na promociji zdravlja iz nacionalnog Programa promocije zdravlja.

Zdravstveno-promotivne aktivnosti su koordinisane sa svim zdravstvenim ustanovama u okrugu i one su se sprovodile kroz individualne i grupne oblike rada, kroz prikaze izložbi i organizacione sastanke posvećene riziko-faktorima za nastanak mnogih masovnih nezaraznih bolesti kao i prevenciju zaraznih bolesti. Takođe, zdravstveno vaspitne aktivnosti su se sprovodile i kroz rad patronažnih službi i službi kućnog lečenja.

Zdravstveno-vaspitne aktivnosti kroz pokretanje svih vidova partnerske saradnje ostvarene su sa 37 organizacija sa 13 zajedničkih aktivnosti multisektorskom saradnjom na zaštiti i unapređenju zdravlja u okrugu.

U okviru aktivnosti edukacije edukatora u oblasti promocije zdravlja u 2022. godini realizovana je edukacija vršnjačkih edukatora na temu „Štetnost duvanskog dima“, u okviru projekta realizovanog sa Crvenim krstom Pančevo „Nemoj i ti!“, podržanog od strane Grada Pančeva. Edukacija vršnjačkih edukatora realizovana je 26.12. i 29.12.2022. godine u prostorijama Crvenog krsta Pančevo. Edukacija se sastojala iz dva dela: osposobljavanje vršnjačkih edukatora za držanje zdravstvenih predavanja i davanje informacija o štetnosti duvanskog dima koje će dalje prenositi vršnjačkom edukacijom. Održana su dva zdravstvena predavanja („Zdravstveno vaspitanje i aktivno učenje“ i „Štetnost duvanskog dima“) i jedna edukativna radionica („Za i protiv pušenja“) i sačinjen je i distribuiran Priručnik za vršnjačke edukatore. Edukovano je 8 vršnjačkih edukatora iz 3 srednje škole iz Pančeva.

U okviru aktivnosti edukacije edukatora u oblasti sprečavanja zaraznih bolesti realizovana je jedna edukacija, 21.06.2022. godine. U okviru Unije organizacije Srbije koje se bave zaštitom osoba koje žive sa HIV-om i AIDS-om i prevencijom HIV-a (USOP), a u saradnji sa Ministarstvom zdravlja Republike Srbije i Global fondom za borbu protiv AIDS-a, tuberkuloze i malarije i Narodne skupštine Republike Srbije, Zavod je učestvovao na okruglom stolu sa temom "Pristup i lečenje pacijenata sa HIV infekcijom Nedetektabilno - Neprenosivo". Učesnici okruglog stola (ukupno 15) bili su zdravstveni radnici iz Doma zdravlja Pančevo, Opšte bolnice Pančevo, Gerontološkog centra Pančevo i Zavoda za javno zdravlje Pančevo.

U okviru edukacije stanovništva u oblasti sprečavanja zaraznih bolesti realizovana je jedna edukacija. Realizovano je predavanje povodom Svetskog dana čistih ruku, 20.10.2022. godine u PU „Čarolija“ u Vršcu. Predavanje je održala doktor medicine specijalista higijene iz Zavoda i prisustvovalo je 15 osoba (kuvarica, servirki i pomoćnog osoblja).

U okviru edukacije stanovništva za promociju zdravlja realizovane su 4 edukacije za 124 osobe.

Realizovano je predavanje povodom Oktobra meseca pravilne ishrane, 20.10.2022. godine u PU „Čarolija“ u Vršcu. Predavanje je održala doktor medicine specijalista higijene i prisustvovalo 15 osoba (kuvarica, servirki i pomoćnog osoblja).

Povodom Međunarodnog dana starijih osoba održano je predavanje na temu zdravog starenja u Gerontološkom centru Pančevo sa DZ Pančevo i Odsekom sa higijenu Zavoda 05.10.2022. godine. Ispred Zavoda za javno zdravlje Pančevo predavanje "Otpornost i doprinos starijih žena" održala je specijalista higijene. Predavanju je prisustvovalo 64 korisnika centra.

Povodom Svetskog dana borbe protiv dijabetesa, 14.11.2022. godine u okviru preventivne akcije realizovana je edukacija video prezentacijom „Dijabetes-znanjem protiv bolesti“- doktor medicine specijalista epidemiologije za 15 osoba.

29.11.2022. godine sa predstavnikom Policijske uprave Pančevo realizovana je edukacija na temu prevencije narkomanije u OŠ „Olga Petrov“ u Banatskom Brestovcu za 30 roditelja.

U toku 2022. godine realizovane su i edukacije vulnerabilnih kategorija, posebno školske dece i omladine koje se sprovode na teritoriji celog okruga, svake godine.

U okviru aktivnosti unapređenja zdravlja vulnerabilnih grupa u 2022. godini Odsek za promociju zdravlja realizovao je edukacije za učenike viših razreda u 13 osnovnih škola.

Na temu „Koja je razlika među polovima?“ obuhvaćeno je 258 učenika 5. razreda sa 13 zdravstvenih predavanja u 13 OŠ u Južnobanatskom okrugu.

Na temu „Štetnost duvanskog dima“ obuhvaćeno je 263 učenika 6. razreda sa 13 zdravstvenih predavanja u 13 OŠ u Južnobanatskom okrugu.

Na temu „Alkoholizam je bolest zavisnosti“ obuhvaćeno je 263 učenika 6. razreda sa 13 zdravstvenih predavanja u 13 OŠ u Južnobanatskom okrugu.

Na temu „Narkomanija“ obuhvaćeno je 313 učenika 7. razreda sa 14 zdravstvenih predavanja i 80 učenika sa 4 edukativne radionice u 13 OŠ u Južnobanatskom okrugu.

Na temu „Šta znaš o SIDI“ obuhvaćeno je 253 učenika 8. razreda sa 13 zdravstvenih predavanja i 188 učenika sa 6 edukativnih radionica u 13 OŠ u Južnobanatskom okrugu.

Ukupno je obuhvaćeno 1.207 učenika sa 67 zdravstvenih predavanja i 198 učenika sa 10 edukativnih radionica u 13 OŠ u 2022. godini.

Uzeto je učešće u realizaciji kviza „Šta znaš o zdravlju?“ u organizaciji Crvenog krsta Pančevo, 24. i 25. marta. U svojstvu žirija/predavača učestvovala su dve osobe iz Odseka i jedan doktor medicine specijalista higijene iz Centra za higijenu. U kvizu je učestvovalo 3 učenika jedne osnovne škole (OŠ „Miroslav Mika Antić“, Pančevo) i 17 učenika dve srednje škole (Medicinska škola „Stevica Jovanović“ Pančevo i Tehnička škola „23. maj“ Pančevo). Tom prilikom su održana dva zdravstvena predavanja na temu „Prevencija oboljenja izazvanih HPV virusom-HPV vakcina“, jedno za učenike osnovnih i jedno za učenike srednjih škola, uz distribuciju promo materijala.

26.12. i 28.12.2022. godine održana je edukacija sa edukativnom radionicom za 8 vršnjačkih edukatora na temu „Štetnost duvanskog dima“ u okviru projekta „Nemoj i ti!“ u saradnji sa Crvenim krstom Pančevo. Obuhvaćeni su učenici, vršnjački edukatori, iz tri srednje škole iz Pančeva (Gimnazija „Uroš Predić“, Medicinska škola „Stevica Jovanović“ i Ekonomska škola „Paja Marganović“ iz Pančeva).

Ukupno je realizovano 68 edukacija i 10 edukativnih radionica za 1.310 učenika osnovnih škola i dve edukacije i jedna edukativna radionica za 25 učenika iz četiri srednje škole u 2022. godini.

Promotivne aktivnosti su realizovane i kroz obeležavanje datuma iz Kalendara zdravlja. U 2022. godini obeležena su 42 datuma iz Kalendara zdravlja. Realizovano je 13 manifestacija u zajednici sa 802 učesnika u manifestacijama.

Ove aktivnosti imaju za cilj da širokoj populaciji skrenu pažnju na bitne zdravstvene probleme, njihovu prevenciju i rano otkrivanje, u cilju očuvanja i unapređenja zdravlja.

Imajući u vidu zastupljenost medija u svakodnevnom životu građana, posebna pažnja se posvećuje medijskoj promociji zdravlja. U zavisnosti od vrste medija i njihovoj ciljnoj grupi stanovništva, prilagođavaju se i zdravstvene poruke koje se tako šalju. U 2022. godini bilo je ukupno 690 medijskih prezentacija na TV-u, radiju i u štampanim i elektronskim medijima, 49 priloga na internet stranici Zavoda (<http://www.zjzpa.org.rs/>) i 359 priloga na Facebook stranici Zavoda (<https://www.facebook.com/zjzpa/>).

U toku 2022. godine distribuiran je i promo materijal u akcijama u zajednici, domovima zdravlja u Južnobanatskom okrugu, na prijemnom pultu Zavoda, školama i predškolskim ustanovama. Ukupno je distribuirano: 1.622 postera, 1.260 lifleta, 460 brošura, 1.010 „Bebbo“ promo kartica, 2.000 Kalendara obavezne imunizacije, 100 hemijskih olovaka, 30 cegeza, 30 majica i 150 bojanki.

U toku 2022. godine obeleženi su sledeći datumi iz Kalendara zdravlja u saradnji sa ustanovama primarne zdravstvene zaštite:

1. Evropska nedelja borbe protiv raka grlića materice
2. Nacionalni dan bez duvanskog dima
3. Svetski dan borbe protiv raka
4. Međunarodni dan dece obolele od raka
5. Mart mesec borbe protiv raka
6. Međunarodni dan retkih bolesti
7. Svetski dan bubrega
8. Svetski dan zdravlja
9. Dan planete Zemlje
10. Nacionalni dan borbe protiv raka dojke
11. Svetski dan voda
12. Svetski dan borbe protiv tuberkuloze
13. Evropska nedelja imunizacije
14. Međunarodni dan fizičke aktivnosti
15. Nedelja zdravlja usta i zuba
16. Svetski dan higijene ruku u zdravstvenim ustanovama
17. Međunarodni dan medicinskih sestara
18. Svetski dan bez duvana
19. Svetski dan zaštite životne sredine
20. Međunarodni dan protiv zloupotrebe i nezakonite trgovine drogom
21. Jun-Nacionalni mesec mentalnog zdravlja u RS
22. Svetski dan borbe protiv hepatitisa
23. Svetski dan stanovništva
24. Svetski dan prevencije utapanja
25. Svetska nedelja dojenja
26. Nacionalna nedelja dojenja
27. Svetski dan prevencije samoubistva
28. Svetski dan srca

29. Oktobar mesec borbe protiv raka dojke
30. Svetski dan kontracepcije
31. Međunarodni dan starijih osoba
32. Svetski dan mentalnog zdravlja
33. Svetski dan hrane
34. Svetski dan čistih ruku
35. Svetski dan borbe protiv dijabetesa
36. Svetski dan moždanog udara
37. Svetska nedelja racionalne upotrebe antibiotika
38. Svetski dan osteoporoze
39. Novembar-mesec borbe protiv bolesti zavisnosti
40. Evropska nedelja testiranja na HIV i hepatitise
41. Međunarodni dan osoba sa invaliditetom
42. Svetski dan borbe protiv HIV-a

U 2022. godini realizovana su tri konkursa: „Čuvam svoje zube - ponosim se osmehom“ „Podrži dojenje! Majčino mleko-najbolja hrana“ i „Pravilna ishrana = Zdravlje“. Na konkurse je stiglo 270 radova iz 4 osnovne škole i 3 predškolske ustanove sa teritorije Južnobanatskog okruga.

Najbolji radovi sa teritorije Južnobanatskog okruga poslati su Institutu za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“. Na republičkom nivou među najboljim radovima izabrana su i 4 rada sa teritorije Južnobanatskog okruga:

I mesto na konkursu „ČUVAM SVOJE ZUBE, PONOSIM SE OSMEHOM“ u kategoriji likovnih radova, predškolski uzrast - Jelisaveta Minić, Vrtić “Bambi”, PU “Čarolija” Vršac;

I mesto na konkursu „PODRŽI DOJENJE! MAJČINO MLEKO - NAJBOLJA HRANA“ u kategoriji likovnih radova, viši razredi osnovne škole - Aleksandra Radovanović, VIII razred, OŠ “Bratstvo jedinstvo” Pančevo;

II mesto na konkursu „PODRŽI DOJENJE! MAJČINO MLEKO – NAJBOLJA HRANA“ u kategoriji likovnih radova, predškolski uzrast - Nađa Ivanović, Vrtić “Bambi”, PU “Čarolija” Vršac i

II mesto na konkursu „PRAVILNA ISHRANA = ZDRAVLJE“ u kategoriji likovnih radova, predškolski uzrast - Zorica Stojanović, Vrtić “Bambi”, PU “Čarolija” Vršac.

U toku 2022. godine, takođe je veliki broj aktivnosti bio usmeren ka informisanju stanovništva vezano za COVID -19 pandemiju. Pojačane su bile medijske aktivnosti promocije COVID -19 vakcinacije, kao i same akcije vakcinacije u zajednici.

U budućem radu, potrebno je i dalje nastaviti sa multisektorskom saradnjom i aktivnostima, kojima se ističe značajnost brige za sopstveno zdravlje i zdravlje zajednice u celini, izdvojiti prioritete i raditi na stvaranju okruženja za njihovu realizaciju. Usvajanje zdravih stilova života među mladom populacijom predstavlja najbolji put za nastanak i očuvanje zdrave populacije.

Aktivnosti na promociji zdravlja predstavljaju dugotrajan, kontinuirani proces, čiji se rezultati vide tek u budućnosti.

PREPORUKE

- Implementirati programe prevencije najučestalijih oboljenja, posebno kardiovaskularnih oboljenja, šećerne bolesti i malignih neoplazmi;
- Intezivirati multisektorske aktivnosti u cilju unapređenja svesti stanovništva, ali i šire društvene zajednice, o neophodnosti i značaju sprovođenja skrining programa;
- Uticati na ishod bolesti ranim otkrivanjem, odgovarajućom terapijom i rehabilitacijom, a ujedno efikasnim intervencijama sprečiti radnu nesposobnost, kao i prerano umiranje;
- Intenzivnijom promocijom zdravlja i zdravih stilova života smanjiti prisustvo najznačajnijih faktora rizika u populaciji (hipertenzija, gojaznost, pušenje, fizička neaktivnost);
- Zdravstveno-vaspitnim aktivnostima uticati na smanjenje stope prekida neželjenih trudnoća i stope oboljevanja od polno prenosivih bolesti u ženskoj populaciji;
- Kordinisanim, sveobuhvatnim aktivnostima sprovoditi prevenciju bolesti zavisnosti, posebno mlađeg stanovništva;
- Obezbediti stalni nadzor i kontrolu nad zaraznim bolestima; preventivnim merama i poboljšanjem životnog standarda i uslova života uticati na smanjenje njihovog prisustva u populaciji, što je od naročitog značaja u uslovima trajanja pandemije virusa Covid 19;
- Kontinuirano smanjivati prisustvo riziko-faktora životne sredine u vodi, vazduhu i zemljištu, uz razvijanje ekološke svesti stanovništva o značaju individualnih aktivnosti na očuvanju životnog okruženja.

ZAKLJUČAK

Demografske promene u Južnobanatskom okrugu posledica su smanjene reproduktivne moći (pada nataliteta i fertiliteta) i migracija, uglavnom mladog stanovništva. Ove demografske odrednice uslovile su intenzivno starenje stanovništva, što je u kontinuitetu dovelo do porasta stope opšteg mortaliteta, čija je visoka vrednost i tokom 2022. godine posledica trajanja pandemije virusa Covid 19.

Zdravstveno stanje odraslog stanovništva Južnobanatskog okruga karakteriše oboljevanje od kardiovaskularnih bolesti i visoka stopa oboljevanja od povišenog krvnog pritiska nepoznatog uzroka, kao i bolesti sistema za disanje. Značajno mesto u morbiditetu zauzimaju bolesti mišićno-koštanog sistema, bolesti žlezda sa unutrašnjem lučenjem, ishrane i metabolizma, sa visokom stopom oboljevanja od šećerne bolesti, ali u proteklom periodu i oboljevanje od zarazne bolesti Covid 19 .

Najznačajniji zdravstveni problem kod predškolske i školske dece su respiratorne bolesti, simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi i zarazne i parazitarne bolesti. Nažalost i dalje su posebno kod dece školskog uzrasta, visoko rangirane kao uzrok oboljevanja povrede, trovanja i posledice spoljnih faktora.

Zdravlje žena u okrugu najviše ugrožavaju specifična oboljenja vezana za pol i reproduktivnu funkciju, prvenstveno bolesti mokraćno-polnog sistema, dobroćudni i zloćudni tumori, kao i oboljenja koja pripadaju grupi trudnoća, rađanje i babinje.

Upotreba duvana, alkohola i psihotropnih supstanci su ozbiljan javno-zdravstveni problem. Loše navike u ishrani, udružene sa rizičnim ponašanjem i nedovoljnom fizičkom aktivnošću stanovnika, doprinose porastu broja gojaznih i osoba sa prekomernom telesnom težinom.

Imajući u vidu da su zagađena voda, vazduh i zemljište ključni riziko faktori okoline koji utiču na zdravlje stanovništva, potrebno je stalno unapređenje multisektorskih aktivnosti na zaštiti životne sredine, ali i resursa neophodnih za praćenje riziko faktora.